

THE JEWEL ORNAMENT OF LIBERATION

by

Gampopa Sonam Rinchen

Critically edited
by
Khenpo Sonam Gyatso

CENTRAL INSTITUTE OF HIGHER TIBETAN STUDIES
SARNATH, VARANASI

Chief Editor: *Prof. Samdhong Rinpoche*

First Edition: 550 copies, 1999

Price: Hardback: Rs. 240.00
Paperback: Rs.170.00

© Copyright by Central Institute of Higher Tibetan Studies, Sarnath,
Varanasi -221007, India, 1999. All rights reserved.

Publisher:
Central Institute of Higher Tibetan Studies,
Sarnath, Varanasi-221007, India.

༢༡། །ཆོས་རྒྱུ་སྒྲུ་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཇད་པའི་
དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ཞུ་སྤྱོད་པ།
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།

ཕྱ་ཁ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་།

ནང་ལོ་ ༣༥༥༣

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩

ཞུ་ཆེན་པ།

ཟམ་གདོང་སྤྱུལ་སྒྲ།

དཔར་ཐངས་དང་པོ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩

དེབ་གྲངས་ ༥༥༠

སྤྱི་ལོ།

ཕྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠

ཕྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠

དཔར་སྤྱི་ལོ་བདག་དབང་།

དཔར་སྤྱི་ལོ་བདག་དབང་ཆ་ཚང་ལྷ་ཆ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་

སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ་

དཔར་སྤྱི་ལོ་པ།

ལྷ་ཆ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སྤྱི་ལོ་ལ་སྤྱི་ལོ་ལ་

དཔར་སྐྱོན་པའི་ཆེད་བཟོད།

༡༡། །སྤྱབ་དབང་མི་ལ་བཞད་པ་དོ་རྗེའི་སྐུ་ལྷོ་ཆོས་རྗེ་སྐུ་པོ་པ་བསོད་ནམས་
རིན་ཆེན་ཀུམ་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་ལྷ་རྗེར་གྲགས་པ་ (༡༠༧༩-༡༤༥༩) དེའི་མདོ་སྐུགས་ཀྱི
གསུང་ཚོམ་པོ་ཆེ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྤྱིར་དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ཐར་པ
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཀུམ་ཡོངས་གྲགས་དུགས་པོ་ཐར་རྒྱན་ཞེས་གསོལ་བའི་བསྐྱར་བཅས་འདི
ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྟོན་པའི
སྐུ་པོ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཞོད་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱིས་ལམ་གྱི
རིམ་པ་ཆ་ཆང་བ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་རྒྱས
པའི་གདམས་ངག་གངས་ཅན་གྱི་ཚྭ་ངས་སུ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོངས་ཀྱིས་གཅིགས་སུ
འཛིན་པའི་འཕྲིན་ལས་དར་ཁྱབ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས
ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན།

འདིའི་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་
པོས་ཁྱབ་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱབ་པའི་རྟེན་དལ་འབྱེད་ཀྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་
ཆེ་དོན་ཆེ་རྟེན་དགའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་
བསྐྱར་པའི་གདམས་ངག་གི་རིམ་པ་ཆོ་འདིའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ
དང་། སྤྱིར་བཤད་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྤྱུག་བསྐལ་
ལས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་དང་བཅས་པ། ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་
བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྗེ། སངས་རྒྱས་སྤྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཇུག་བསྐྱབ་བྱ་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་བཅས་པ།
བཞོད་བྱ་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྗེའི་རྣམ་བཞག་བཅས་རྫོགས་པར་བསྐྱར་ཅིང་། གདམས་ངག་
དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བྲངས་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་

བཞག་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚོལ་མེད་པའི་སྤྱན་གྱུ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་རྣམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཚུལ་བཅས་མདོར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྩོམ་དུག་ལྟེ། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ། ཉེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན། རྒྱུན་དགོ་པའི་བཤེས་
 གཉེན། ཐབས་དེའི་གདམས་དག་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། འཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་
 དོན་མཛད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆད་ལ་མ་ཉོར་བར་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདི་
 ཉིད་སྐྱེ་འགྲོ་མཆོག་དམན་ཀྱུན་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དཔེ་རྒྱུན་
 དགོན་ལྷབས་ལྷ་ཅ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་
 རང་གཞུང་གི་ཉེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ལོ་
 མང་སྐུ་དལ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་འདིའི་མ་ཕྱི་ཁག་མང་གོ་བསྐུར་གྱིས་ཁྱེད་དག་
 དེས་འདྲོང་དང་། དེད་དུས་དང་མཐུན་པའི་དེབ་གཞུགས་སློབ་བདེ་འཆོལ་བདེའི་ཁྱད་ཆོས་
 ལྷན་པའི་ཚོགས་བསྐྱེད་སྐྱེས་གཙང་གནད་ཐོག་ས་བཅད་དཀར་ཆག་དང་། གསལ་ཞིང་
 གོ་བདེ་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྒྱུས་དོན། ཆོས་རྒྱུ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར་དང་གསུང་ཚོམ་
 ཁག་གི་དཔེ་ཐོ། ལུང་འདྲེན་ཁག་བདུན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུང་ཁྲངས་སྡེ་
 དགའི་བཀའ་བསྟན་གཞི་བཞག་འཆོལ་སྐུབ་དང་། ལུང་རྒྱུན་རྣམ་ཐར་ཁག་བཅུ་ལྷག་སྐྱེད་དང་
 བསྐྱེད་མཛད་པ་བཅས་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པ་ལ་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྫོགས་པར་ཆད་པར་མཛད་པ་འདི་དེ་ལམ་པར་སྐྱུན་བུབ་
 པར་ཡིད་སློབ་བཟུང་ཤིང་། ལྷ་སྐྱིག་མཛད་པོར་སྤྱིང་ནས་ཡི་རངས་བསྐྱེད་མཛད་དང་
 འབྲེལ་ཆོས་སྤྱིན་འདིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བའི་སྒོན་འདུན་དང་བཅས་ལྷ་
 ཅ་དབུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དེས་རྟོན་པ་ཟམ་གདོང་པས་
 ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ ༥ ཆོས ༣༠ ལ་བྲིས་པ་དགོ་བར་གྱུར་ཅིག། །

ཐོན་བཟོད།

༡༡།

།ཤུ་ཡུ་ཐུབ་ཆེན་སྐྱོན་སྐྱུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅིང་།།
 སྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་ཆོགས་ཆེན་བསགས།།
 མི་གནས་མུང་དན་འདས་ཆེན་མངོན་མཛད་པའི།།
 དོན་གཉིས་མཐར་ཁྱིན་ཆོགས་སངས་རྒྱས་ཆེན་འདུད།།
 ལྷ་བ་གཡང་མེད་ཐུག་ཆེན་སྒྲོམ་པ་ནི།།
 རྒྱུང་སེམས་གནད་སྐྱོན་ཆོས་དྲུག་སྦྱོང་པ་ནི།།
 ལམ་ཁྱིམ་རོ་སྒྲོམས་འབྲས་བུ་རྟེན་འབྲེལ་བདུན།།
 དོན་བརྒྱད་གསེར་གྱི་ཐོང་བར་སྦྱི་བོས་བསྐྱུགས།།
 མཁས་རྣམས་མཉེས་ཁྱིམ་ལགས་བཤད་མི་ལྡན་ཡང་།།
 རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་ལ་ཐན་བྱའི་ཁྱིམ་།།
 བདག་གིས་གཞུང་བརྒྱའི་གནད་བསྐྱུས་བསྐྱུས་བཅོས་འདིའི།།
 སྐས་དང་ཆོག་རྣམས་གསལ་བར་དགོད་པར་བྱ།།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་གཤུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དབང་མོས་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུར་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ནམ་
 བརྒྱད་དང་། འཛིན་སྤྱོད་མཛུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དྲུག་མཆོག་གཉིས། མད་བྱུང་གི་སྒོ་བ་
 དཔོན་གཉིས། མཁས་པ་སྒྲོ་དྲུག་ ཐུབ་པའི་སྦྱི་མེས་ས་ར་ཉ་དང་ཉི་མེ་པ་རྒྱ་རོ་པ་མེ་ཉི་པ་
 སོགས་ཐུབ་ཐོབ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཅུ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྐྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲོངས་སུ་སྐུབ་བརྒྱད་ཀྱི་བསྐྱུར་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱུར་པའི་

བདག་པོ་དཔལ་སྤྲོ་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལོ་ཙ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི
ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་ཐེབས་ཏེ་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་ནས་པ་ཏ་ཆེན་རྒྱ་པོ་པ་དང་།
མེ་ཏི་པ་སོགས་མཁས་སྐྱབ་ཀྱི་སྒྲ་མ་བརྒྱ་ཐག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི
བརྟན་པ་འདི་ཉིད་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད།

དེའི་སྐས་ཀྱི་ཐུ་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་ཞེས་མཚན་གྱི་སྟན་པ་ས་གསུམ་ན་མདོན་པར
མཐོ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་མཛད་ཅིང་
སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་སྤམ་པོ་པ་ཞེས་ཐུབ
པའི་སྟན་སྲར་སྒྲ་འོད་གཞོན་ཏུ་འཛུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཐོག་མར་རྗེ་བོ་བཀའ་གདམས
པའི་གདམས་ངག་རྣམས་རྫོགས་པར་གསན་ཅིང་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཕྱིས་རྗེ་བཙུན་མི
ལའི་སྟན་པ་གསན་ནས་སྐྱབ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་རྫོགས་པར་གསན་
ནས་བཀའ་ཐུག་རྒྱ་པོ་གཅིག་འདྲིས་ཀྱི་རྒྱད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདི་ཉིད་ཚོགས་དུས་ཀྱི་
ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་འདི་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་སྤམ་པོ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་
པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། རི་རྒྱད་དུ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག
བདག་ལ་མོས་ཤིང་བདག་དང་མ་འཕྲད་སྟམ་པ་ཀུན་ཀྱང་། ཁོ་བོས་བརྩམས་པའི་ཐར་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ལམ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་སོགས་བརྟན་བཙུན་རྣམས་གཟིགས་
པ་ཞུ་དང་མདོན་སུམ་དུ་འཕྲད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་ཁྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྫོགས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བ། གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཀུན་ལ་གོ་སྒྲ་ལ་དོན་ཟབ་པ་དང་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བརྟན་
འདིའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་སོ།

འདིའི་མ་གཞི། ཕྱི་རི་དཔར་མ། འབྲུག་གི་དཔར་མ། རུམ་སྟེགས་དཔར་མ། སི་ཁོན་
དཔར་མ་བཅས། མ་དཔེ་ཁག་བཞི་ལ་གོ་བསྐྱར་གྱིས་འགྲའ་ཞིག་ན་མི་གསལ་བ་རྣམས་

དཔར་མ་གཞན་དུ་གསལ་བ། ཆད་ལྷག་ཁ་སྐང་སོགས་གོ་བསྐྱར་དང་ཞུ་དག་གང་མང
 ཞུས་ཤིང་། ལུང་འབྲེན་ཁག་ཀྱང་གང་ཐོབ་ཆོལ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཨ་མི་རི་ཀ་ནས་དཔར་སྐྱོན་སྒྲི
 དགོ་དཔར་མའི་བཀའ་བསྟན་གཞི་བཞག་ཐོག་དཔེ་མཚན་དང་དེབ་གངས་ཤོག་གངས
 རྒྱུ་མས་བཀོད་ཡོད། དེ་བཞིན་སྒྲིག་པ་པོ་རྒྱམས་ལ་བརྟེན་བྱ་གཞིགས་བདེའི་ཆེད་དཀར་ཆག
 རྒྱས་ཅོམ་དང་། ཆོས་རྒྱུ་མ་པོ་པའི་མཛད་རྒྱུ་མདོར་བསྐྱས་དང་། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ཅོམ
 ཁག་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དུས་ཆོད་བྱུང་དུར་བདེ་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་མཚན་བསྟན་བཅོས
 ཀྱི་མདོར་བསྟན་དང་། དེབ་འདིའི་གཤམ་དུ་ཐར་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་བཀོད་རྒྱུ་ཐར
 ཁག་བཅོ་ལྔ་བཅས་བཀོད་ཡོད།

བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་བསྐྱེད་མི་ཡོང་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་རྒྱུ་མས་གསལ
 བར་དཔེ་མཚན། མགོ་བརྟེན་ཡི་གེ་ཐར་བུ་ཆེ་བ་དང་། མཚན་རྒྱུ་མས་ཤོག་སྒྲིའི་གཤམ
 དང་། ཤད་འགྲུག་རྒྱུ་མས་སུ་བཀོད་ཡོད་པས་བསྟན་བཅོས་དངོས་མ་ཡིན་པར་མཐུན
 མཛོད། ལུང་འབྲེན་ཁག་ལ་སྒྲིག་གཅིག་ལུ་ཡིན་ན། སྒྲིག་ཀྱི་གངས་དང་། དེ་མིན་ལེའུ
 དང་སྒྲིག་ཡིན་ན་ལེའུ་དང་པོ་བྲིས་ནས་དེ་ནས་བར་ཤད་ཞིག་ཐེན་ཏེ་དེ་རྩེས་སུ་སྒྲིག་ཀྱི
 གངས་བྲིས་ཡོད། དཔེར་ན་ལེའུ་བདུན་པའི་སྒྲིག་བཅུ་པ་ལྟ་བུ་ལ། (༧/༡༠) ཞེས་བྲིས
 ཡོད། མ་དཔེ་ན་དཔེ་ཆའི་མཚན་གསལ་བར་ཡོད་ན་ཐད་ཀར་ལེའུ་དང་སྒྲིག་ཀྱི་གངས
 སོགས་དང་དེ་མིན་ཐུག་དཔེའི་མཚན་མ་དཔེ་ནང་མ་གསལ་བ་རྒྱུ་མས་ཤོག་སྒྲིའི་གཤམ་དུ།
 དཔེ་ཆའི་མཚན་དང་ལེའུ་དང་སྒྲིག་གངས་རྒྱུ་མས་བཀོད་ཡོད།

ད་ལན་དཔེ་དཔེ་འདིའི་ཡིག་གཞུགས་རྒྱུ་ལ་སྒྲིག་བདེ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། ཡིག་གཞུགས་གཞན་ལྟར་ན་དཔེ་དཔེ་འདིའི་ཤོག་གངས་བརྒྱ་དང
 ལྔ་བརྒྱ་ཅོམ་འཕར་མ་ཡོད་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་ཤོག་གངས་ཉུང་དུའི་ནང་ཡི་གེ་མང་པོ་
 ཤོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀམ་ལྟ་པར
 བཞེ་བཀོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བརྟེན་ཡིག་སྐོང་ཁག་གི་ཐ་མའི་ཆོགས་བཀོད་མ་ཐུབ་ཀྱང་ནོར་

འབྲུལ་གྱི་ཉིན་ཁ་མེད་བཏེན་སློག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་མངའ་ཞུ།

ཟུག་དཔེ་འདིའི་དཔར་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་མཐུན་འགྱུར་གྱི་དབུགས་དབྱུངས་གཟེངས་བསྟོད་རོགས་མགོན་ལྷ་མེད་དུ་མཛད་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཇི་དུ་སེན་ནི་གི་དང་། སློབ་དཔོན་དབང་ཟུག་རྩོམ་ཅི། སློབ་དཔོན་བགྱིས་བསམ་འཕེལ། སློབ་དཔོན་སློབ་ཐང་ཐོགས་མེད། སློབ་དཔོན་ར་མེ་ཤ་ཅན་དྲ་། ལུང་འདྲེན་ཁག་ཆོལ་སྐྱུབ་ཆེད། དག་སློབ་ཐང་རྩོམ་ཅི། བསོད་ནམས་ཆེ་དབང་ལགས། སྟེན་པ་ཆེ་རིང་ལགས། ཀམ་ཕུ་ཏར་འཇུག་མཁན་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས། མགོན་པོ་སླ་མ། དཔར་སྐྱོན་སྟེ་ཆོན་གྱི་འགན་འཛིན་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་ལགས། བསྟན་འཛིན་དོན་ཡོད་ལགས་སོགས་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་གྲགས་ལ་རོགས་རམ་མ་བྱུང་ན་ལས་དོན་འདི་ཤིན་དུ་འགྲུབ་པར་དགའ་བས་རོགས་རམ་གནད་མི་རྣམས་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

དུས་ནས་དུས་སུ་འདི་གའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་ཆོམ་སྒྲིག་གི་ལས་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟོན་མཛད་མཁན་འདི་ག་མཐོ་སློབ་ཁང་གི་ངས་སྟོན་པ་ ༧ རྒྱབས་རྩེ་ཐམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་ཡང་དུས་ཆོད་འདིར་གོ་སྐབས་བཟུང་སྟེ་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་བྱུ་ཡིན།

སྤྱི་ཏ་མཐོ་སློབ་བཀའ་བརྒྱུད་རང་གཞུང་ཉི་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོས་སྤྱི་ཏ་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མུས་ལྷན་ཞེས་པ་ས་མོ་ཡོས་ཆོས་འབྲུལ་སྤྱི་པའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་པ་ ༣ ཆོས་ ༣ ལ་གྲུབ་པ་ཀུན་ལ་ཐན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ॥

ཀར་ཆག

བཛོད་བྱ།

ཤོག་གངས།

ཀར་ཆག

༡

སྒྲིང་བཛོད།

༣༥

ཆོས་ཐེ་སྒྲིམ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར།

༣༥

ཆོས་ཐེ་སྒྲིམ་པོ་པའི་གསུངས་ཚོམ།

༣༣

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྟུས་དོན།

༣༧

ལེའུ་དང་པོ་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ།

༡

འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན། རྣམ་པ། མཚན་ཉིད།

༡

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོམ།

༣

རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ།

༣

སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལུང་གིས་སྟུབ་པ།

༣

སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རིགས་པས་སྟུབ་པ།

༣

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔ།

༥

རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས།

༥

མ་ངས་པའི་རིགས།

༥

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས།

༥

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས།

༦

ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རིགས།

༩

རིགས་ལྔ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་པའི་རྒྱ།

༡༠

སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དཔེ།

༡༠

ཡེའུ་གཉིས་པ་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན།	༡༣
དལ་བ་བརྒྱད།	༡༣
འབྱོར་བ་བཅུ།	༡༣
དལ་འབྱོར་ལྷན་པ་ལ་མི་ལུས་རིན་ཆེན་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༤
དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ།	༡༤
དལ་འབྱོར་རྟེན་ན་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ།	༡༥
སྦྱིས་བྱ་གསུམ་བརྟན་པ།	༡༥
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༦
དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འཇིག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ།	༡༦
ལུས་ལ་གྱུའི་འདྲ་ཤེས་བཞག་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་ཚུལ།	༡༧
ལུས་ལ་རྟེན་འདྲ་ཤེས་བཞག་ནས་འཁོར་བའི་འཕྲང་ལས་བྱོས་ཚུལ།	༡༧
ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདྲ་ཤེས་བཞག་ནས་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་ཚུལ།	༡༧
དད་པ་གལ་ཆེ་བ་ལུང་གིས་བརྟན་པ།	༢༠
དད་པའི་དབྱེ་བ།	༢༠
ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ།	༢༠
འདོད་པའི་དད་པ།	༢༠
དད་པའི་དད་པ།	༢༠
འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ།	༢༡
ཞེ་སྤང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ།	༢༡
མྱོངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ།	༢༡
དད་པའི་ཕན་ཡོན།	༢༢

ལེའུ་གསུམ་པ་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན།	32
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ།	32
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་ལུང་།	32
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་རིགས་པ།	32
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་དཔེ།	34
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ།	32
རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ།	32
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཚན་ཉིད།	34
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་མཆས་གྱི་མཚན་ཉིད།	34
དབང་བཅུ།	34
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་མཚན་ཉིད།	36
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཐབས།	30
བཀྲུ་བརྟེན་དང་རིམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ།	30
མོས་པ་དང་གྲས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ།	31
སྦྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ།	33
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཆོས་ལྷ་བ།	33
དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན།	33
ལེའུ་བཞི་པ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ།	32
ཐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག།	32
སངས་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི།	32
སངས་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞིའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ།	32

ཆོ་འདིའི་སྒྲོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ།	༣༥
མི་རྟག་པའི་དབྱེ་བ།	༣༥
ཐྱི་སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མི་རྟག་པ།	༣༥
རགས་པའི་མི་རྟག་པ།	༣༥
སྤ་བའི་མི་རྟག་པ།	༣༧
ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ།	༣༨
གཞན་མི་རྟག་པ།	༣༨
རང་མི་རྟག་པ།	༣༨
རང་མི་རྟག་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་ནས་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་པ།	༣༨
འཆི་བ་བསྒྲོམ་པ།	༣༨
འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲོམ་པ།	༣༩
ཆོ་འཇིག་པ་བསྒྲོམ་པ།	༣༩
འབྲལ་བ་བསྒྲོམ་པ།	༣༩
འཆི་བ་དགུ་སྟུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་ཚུལ།	༣༩
བདག་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་གསུམ།	༤༠
སྤར་མ་ཤི་བར་ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ།	༤༠
ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ངེས་པར་འཆི་བ།	༤༡
ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཐྱིར་ན་ངེས་པར་འཆི་བ།	༤༡
ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི་བ་ལ་གསུམ།	༤༡
ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པ།	༤༡
ལུས་ལ་སྦྱིང་པོ་མེད་པ།	༤༢
འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་བ།	༤༢

ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་བ་ལ་གསུམ།	༤༤
རོར་བས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ།	༤༥
གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ།	༤༥
རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ།	༤༥
རང་མི་རྟག་པ་ལས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྟོམ་པ།	༤༦
གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་ནས་མི་རྟག་པ་སྟོམ་པ།	༤༦
གཞན་ཤི་བ་ན་བས་ཐོས་ནས་མི་རྟག་པ་སྟོམ་པ།	༤༧
གཞན་ཤི་བ་སེམས་ལ་དྲན་ནས་མི་རྟག་པ་སྟོམ་པ།	༤༧
མི་རྟག་པ་བསྟོམས་པའི་ཕན་ཡོན།	༤༩
ལེའུ་ཐུ་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༤༩
འདྲ་ཐེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༥༠
འཇུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༥༠
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༥༡
དན་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༥༡
དཔུལ་བ།	༥༡
དཔུལ་བའི་དབྱེ་བ།	༥༡
ཆ་དཔུལ།	༥༣
ཆ་དཔུལ་གྱི་གནས།	༥༣
ཆ་དཔུལ་གྱི་དབྱེ་བ།	༥༣
ཆ་དཔུལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ།	༥༣
ཆ་དཔུལ་གྱི་ཆོ་ཆད།	༥༤

ཐང་དུལ།	༥༧
ཐང་དུལ་གྱི་དབྱེ་བ།	༥༧
ཐང་དུལ་གྱི་གནས།	༥༧
ཐང་དུལ་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༥༨
ཐང་དུལ་གྱི་ཆོ་ཚད།	༥༨
ཉི་ཆོ་བའི་དུལ་བ།	༥༩
ཡི་དྲགས།	༥༩
ཡི་དྲགས་གྱི་དབྱེ་བ།	༥༩
ཡི་དྲགས་གྱི་གནས།	༥༩
ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༠
ཡི་དྲགས་གྱི་ཆོ་ཚད།	༦༠
རྟེན་འཕྲོ།	༦༡
རྟེན་འཕྲོའི་དབྱེ་བ།	༦༡
རྟེན་འཕྲོའི་གནས།	༦༡
རྟེན་འཕྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༡
རྟེན་འཕྲོའི་ཆོ་ཚད།	༦༡
བདེ་འཕྲོའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༣
མིའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༣
སྤྱི་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༣
ག་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༤
ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ།	༦༧

འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ།	༤༤
སྐྱག་པ་དང་བལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ།	༤༤
མི་སྐྱག་པ་དང་སྐྱད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེལ།	༤༩
ལྟ་མ་ཡིན་མྱི་སྐྱག་བསྐྱེལ།	༤༩
ལྟའི་སྐྱག་བསྐྱེལ།	༤༩
ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས།	༧༡
ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༧༣
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས།	༧༣
སློག་གཙོད་བ།	༧༣
སློག་གཙོད་པའི་དབྱེ་བ།	༧༣
སློག་གཙོད་པའི་འབྲས་བུ།	༧༣
སློག་གཙོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༧༣
མ་བྱིན་པར་ལེན་བ།	༧༣
མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་དབྱེ་བ།	༧༣
མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་འབྲས་བུ།	༧༣
མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༧༣
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམས་བ།	༧༣
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམས་པའི་དབྱེ་བ།	༧༣
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམས་པའི་འབྲས་བུ།	༧༤
འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམས་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༧༤
བརྩམ་དུ་སྐྱ་བ།	༧༤
བརྩམ་དུ་སྐྱ་བའི་དབྱེ་བ།	༧༤

བརྩུན་དུ་སྐྱ་བའི་འབྲས་བུ།	ལ་༥
བརྩུན་དུ་སྐྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༥
སྐྱ་མ།	ལ་༥
སྐྱ་མའི་དབྱེ་བ།	ལ་༥
སྐྱ་མའི་འབྲས་བུ།	ལ་༥
སྐྱ་མའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༥
ཆོག་རྩུབ།	ལ་༥
ཆོག་རྩུབ་གྱི་དབྱེ་བ།	ལ་༥
ཆོག་རྩུབ་གྱི་འབྲས་བུ།	ལ་༥
ཆོག་རྩུབ་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༥
ངག་ཀྱལ།	ལ་༥
ངག་ཀྱལ་གྱི་དབྱེ་བ།	ལ་༥
ངག་ཀྱལ་གྱི་འབྲས་བུ།	ལ་༥
ངག་ཀྱལ་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༥
བརྒྱབ་སེམས།	ལ་༥
བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	ལ་༥
བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ།	ལ་༥
བརྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༧
གཞོན་སེམས།	ལ་༧
གཞོན་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	ལ་༧
གཞོན་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ།	ལ་༧
གཞོན་སེམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	ལ་༧

ལོག་ལྟ།	༧༧
ལོག་ལྟའི་དབྱེ་བ།	༧༧
ལོག་ལྟའི་འབྲས་བུ།	༧༧
ལོག་ལྟའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༧༧
བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས།	༧༩
མི་གཡོ་བའི་ལས།	༧༩
ལས་བདག་གིར་བྱ་བ།	༨༡
ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྦྱོད་པ།	༨༣
ལས་ཀྱང་དུས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པ།	༨༣
ལས་ཀྱང་མི་ཟ་བ།	༨༥
ལེའུ་བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ།	༨༥
བྱམས་པ།	༨༥
བྱམས་པའི་དབྱེ་བ།	༨༧
བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ།	༨༧
བྱམས་པའི་རྣམ་པ།	༨༧
བྱམས་པའི་སྒྲོམ་ཐབས།	༨༧
བྱམས་པ་འབྱོངས་པའི་ཚད།	༩༠
བྱམས་པ་བསྒྲོམས་པའི་ཡོན་ཏན།	༩༠
སྒྲིང་རྩེ།	༩༣
སྒྲིང་རྩེའི་དབྱེ་བ།	༩༣
སྒྲིང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ།	༩༣
སྒྲིང་རྩེའི་རྣམ་པ།	༩༣

སྤྱང་རྩེ་སྒོམ་ཐབས།	༩༩
སྤྱང་རྩེ་འབྲོངས་པའི་ཚད།	༩༩
སྤྱང་རྩེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན།	༩༩
ལེའུ་བརྒྱད་པ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སྒོམ་པ་བརྒྱད་པ།	༩༩
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོམ།	༩༩
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག།	༩༩
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྗན་པ།	༩༩
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ།	༩༩
སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ།	༩༩
སྐྱབས་འགྲོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག།	༩༩
སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ།	༩༩
སྐྱབས་འགྲོའི་དུས།	༡༠༣
སྐྱབས་འགྲོའི་བསམ་པ།	༡༠༣
སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ག།	༡༠༣
སྐྱབས་འགྲོའི་བྱེད་ལས།	༡༠༩
སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ།	༡༠༩
སྐྱབས་འགྲོའི་མན་ཡོན།	༡༠༤
སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་རིས་བདུན་གང་རུང་ལྗན་པ།	༡༠༩
འཇུག་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་དགོས་པའི་དཔེ།	༡༠༩
འཇུག་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་དགོས་པའི་ལུང་།	༡༠༩
འཇུག་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་དགོས་པའི་འཐད་པ།	༡༠༩

ཡེའུ་དག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ།	༡༠༩
བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ།	༡༠༩
བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༡༠༩
དཔེ་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	༡༠༩
ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	༡༡༡
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།	༡༡༡
བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ།	༡༡༣
བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ།	༡༡༣
བྱང་རྒྱལ་སེམས་བླང་བའི་ཡུལ།	༡༡༥
བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་བླང་བའི་ཆོག	༡༡༧
ནི་བ་ལྟེ་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བླང་བའི་ཆོག	༡༡༩
སྦྱོར་བའི་ཆོག	༡༡༩
མཚན་པ་འབྲུལ་བ།	༡༡༩
རྟོག་པ་བཤགས་པ།	༡༢༠
རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་སྟོབས།	༡༢༡
གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་པའི་སྟོབས།	༡༢༥
ཉེས་པ་ལས་སྦྱོག་པའི་སྟོབས།	༡༢༩
རྟེན་གྱི་སྟོབས།	༡༣༩
དག་པ་ལ་རྒྱུ་སུ་ཡི་རང་བ།	༡༣༠
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ།	༡༣༡
མྱ་ངན་ལས་མི་འདོད་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ།	༡༣༣
དག་པའི་རྩ་བ་བཟོ་བ།	༡༣༣

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག	༡༣༣
རྩེས་ཀྱི་ཆོ་ག	༡༣༤
རྩོམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ལྟ་གསལ་གྱིས་སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ།	༡༣༥
སྒྲིན་པ།	༡༣༥
གསོལ་བ་འདེབས་པ།	༡༣༥
ཆོག་གསལ་བསམས་པ།	༡༣༥
སྐྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན།	༡༣༦
དངོས་གཞི།	༡༣༦
རྩེས།	༡༣༦
རྩོམ་གསལ་གྱི་དཔེ་ལྟ་གསལ་གྱིས་འཇུག་པའི་སྒྲིན་པ་བསྐྱེད་པ།	༡༣༧
སྒྲིན་པ།	༡༣༧
དངོས་གཞི།	༡༣༧
རྩེས།	༡༣༧
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན།	༡༤༠
བྱང་ཆུབ་སེམས་དོར་པའི་ཉེས་དམིགས།	༡༤༣
བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་པའི་ཀླ།	༡༤༤
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤོར་ན་མྱེར་བཅོས་པའི་ཐབས།	༡༤༥
ཡེ་ལུ་བཅུ་པ་སྒྲིན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ།	༡༤༦
སྒྲིན་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ	༡༤༦
སེམས་ཅན་སྒྲིན་མི་བཏང་བ།	༡༤༦
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ།	༡༤༧
ཆོག་གསལ་གཉིས་བསམས་པར་བྱ་བ།	༡༤༨
ཡང་རང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ།	༡༤༩

ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ།	༡༥༠
ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།	༡༥༤
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཕྱོམ།	༡༥༤
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་གངས་ངེས།	༡༥༥
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ།	༡༥༥
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་མཚན་ཉིད།	༡༥༥
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་གི་ངེས་ཆོག།	༡༥༧
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་རབ་དབྱེ།	༡༥༧
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་བསྐྱབ་བྱ།	༡༥༧
ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ།	༡༥༩
སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོམ།	༡༥༩
སྦྱིན་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་སྦྱོན་དང་ལྟན་པའི་ཡོན་ཏན།	༡༥༩
སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ།	༡༦༡
སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ།	༡༦༣
སྦྱིན་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	༡༦༣
ཐང་ཐིང་གི་སྦྱིན་པ།	༡༦༣
མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ།	༡༦༧
ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ།	༡༦༧
སྦྱིན་པ་སྤེལ་པའི་ཐབས།	༡༧༠
སྦྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ།	༡༧༡
སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ།	༡༧༣

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ།	༡༧༤
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལྷོམ།	༡༧༤
ཚུལ་ཁྱིམ་མི་ལྷན་པའི་སྒྲིན་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན།	༡༧༤
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་རོ་བོ།	༡༧༥
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་དབྱེ་བ།	༡༧༧
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད།	༡༧༧
ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ།	༡༧༧
དགེ་པའི་ཆོས་ལྷན་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ།	༡༨༣
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྱིམ།	༡༨༣
ཚུལ་ཁྱིམ་སྐྱེལ་པའི་ཐབས།	༡༨༤
ཚུལ་ཁྱིམ་དག་པར་བྱེད་པ།	༡༨༤
ཚུལ་ཁྱིམ་གྱི་འབྲས་བུ།	༡༨༤
ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་བཟོད་པའི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ།	༡༩༠
བཟོད་པའི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལྷོམ།	༡༩༠
བཟོད་པ་དང་མི་ལྷན་པའི་སྒྲིན་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན།	༡༩༠
བཟོད་པའི་རོ་བོ།	༡༩༣
བཟོད་པའི་དབྱེ་བ།	༡༩༣
བཟོད་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད།	༡༩༣
གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ།	༡༩༣
ལྷག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ།	༡༩༧
ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ།	༡༩༩

བཟོད་པ་སྤེལ་བའི་ཐབས།	༡༩༩
བཟོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ།	༡༩༩
བཟོད་པའི་འབྲས་བུ།	༡༩༩
ལེའུ་བཙུ་ལ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	༢༠༡
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ།	༢༠༡
བཙོན་འགྲུས་དང་མི་ལྷན་པའི་སྐྱོན་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན།	༢༠༡
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ།	༢༠༣
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ལེ་ལོ།	༢༠༣
སྒྲིམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ།	༢༠༣
སྐྱིད་ལྷག་པའི་ལེ་ལོ།	༢༠༤
སྐྱད་པའི་ལེ་ལོ།	༢༠༥
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༢༠༥
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	༢༠༥
གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས།	༢༠༥
སྐྱོར་བའི་བཙོན་འགྲུས།	༢༠༦
ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙོན་འགྲུས།	༢༠༧
བཙོན་འགྲུས་སྤེལ་བའི་ཐབས།	༢༠༧
བཙོན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ།	༢༠༧
བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ།	༢༠༧
ལེའུ་བཙུ་བྱུག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།	༢༡༠
བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིམ།	༢༡༠
བསམ་གཏན་དང་མི་ལྷན་པའི་སྐྱོན་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན།	༢༡༠

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ།	༣༡༣
བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་གཡང་བ་སྤང་བ།	༣༡༣
ལུས་འདུ་འཛིལ་ས་དབེན་པ།	༣༡༣
འདུ་འཛིལ་མཚན་ཉིད།	༣༡༣
འདུ་འཛིལ་རྒྱ།	༣༡༣
འདུ་འཛིལ་ཉེས་པ།	༣༡༣
དབེན་པའི་མཚན་ཉིད།	༣༡༤
དབེན་པའི་རྒྱ།	༣༡༤
དབེན་པའི་ཡོན་ཏན།	༣༡༥
སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་པ།	༣༡༥
རང་གི་སེམས་སྤང་བ།	༣༡༥
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱུག་པ་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
སྤྱག་དོག་གི་གཉེན་པོ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་པའམ་རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་སྦྱོམ་པ།	༣༡༥
བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ།	༣༡༥
བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	༣༡༥
མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན།	༣༡༥
ཡོན་ཏན་སྤྱུབ་པའི་བསམ་གཏན།	༣༡༥
སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན།	༣༡༥

བསམ་གཏན་སྒྲེལ་བའི་ཐབས།	༣༣༥
བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ།	༣༣༥
བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ།	༣༣༧
ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པ།	༣༣༨
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐྱིན་པའི་སྒྲོམ།	༣༣༨
ཤེས་རབ་མི་ཐུན་པའི་སྒྱོན་དང་ཐུན་པའི་ཡོན་ཏན།	༣༣༨
ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ།	༣༣༡
ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༣༣༡
དབྱེ་བ་སོ་སའི་མཚན་ཉིད།	༣༣༡
འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ།	༣༣༡
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དམན་པའི་ཤེས་རབ།	༣༣༡
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆེན་པའི་ཤེས་རབ།	༣༣༡
ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ།	༣༣༣
དངོས་པོ་འཇིན་པ་དགག་པ།	༣༣༣
གང་ཟག་གི་བདག་དགག་པ།	༣༣༣
ཆོས་ཀྱི་བདག་དགག་པ།	༣༣༥
ཐྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ།	༣༣༥
ནང་སེམས་མ་སྒྲུབ་པ་བསྟན་པ།	༣༣༧
དངོས་མེད་འཇིན་པ་དགག་པ།	༣༣༡
མེད་པར་འཇིན་པ་དགག་པ།	༣༣༡
འཇིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྒྱུ་ན།	༣༣༣
གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ།	༣༣༣
གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མུང་འདས།	༣༣༥

ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ་བ།	༣༤༩
སྡོན་འགྲོ་	༣༤༩
མཉམ་བཞག།	༣༤༩
རྩེས་ཐོབ།	༣༥༣
གོམས་ཏགས།	༣༥༣
ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ།	༣༥༣
ལེའུ་བཙོ་བརྟུང་བ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག།	༣༥༤
ལམ་ལྗེ་སྡོམ།	༣༥༤
ཆོགས་ལམ།	༣༥༤
སྦྱར་ལམ།	༣༥༥
མཐོང་ལམ།	༣༥༥
སྒྲིམ་ལམ།	༣༥༥
མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ།	༣༥༧
ལེའུ་བཙུ་དགྲ་པ་སའི་རྣམ་བཞག།	༣༥༩
སའི་སྡོམ།	༣༥༩
ལས་དང་པོ་པའི་ས།	༣༥༩
མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས།	༣༥༩
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ།	༣༥༩
ས་བཙུའི་སྦྱིའི་ཆོས།	༣༦༠
སའི་ངོ་བོ།	༣༦༠
སའི་ངེས་ཆོག།	༣༦༠
ས་བཙུར་དབྱེ་བའི་རྩ་མཚན།	༣༦༠

ས་བཅུའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས།	༣༧༠
ས་དང་པོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༡
ས་དང་པོའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༡
ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྡོང་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༡
ས་དང་པོའི་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བུའི་ཁྱད་པར།	༣༧༡
ས་དང་པོའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༡
ས་དང་པོའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༣
ས་དང་པོའི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༣
ས་དང་པོའི་སྦྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	༣༧༣
ས་དང་པོའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	༣༧༣
ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༤
ས་གཉིས་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༤
ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྡོང་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༤
ས་གཉིས་པའི་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བུའི་ཁྱད་པར།	༣༧༤
ས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༤
ས་གཉིས་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༥
ས་གཉིས་པའི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར།	༣༧༥
ས་གཉིས་པའི་སྦྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	༣༧༥
ས་གཉིས་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	༣༧༥
ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༦
ས་གསུམ་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	༣༧༦

ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར།	326
ས་གསུམ་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	326
ས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	326
ས་གསུམ་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	327
ས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	327
ས་གསུམ་པའི་མཐུན་ཁྱད་པར།	327
ས་བཞི་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	327
ས་བཞི་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	327
ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར།	328
ས་བཞི་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	328
ས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	328
ས་བཞི་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	328
ས་བཞི་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	328
ས་བཞི་པའི་མཐུན་ཁྱད་པར།	328
ས་ལྔ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	328
ས་ལྔ་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	328
ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར།	329
ས་ལྔ་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	329
ས་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	329
ས་ལྔ་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	329
ས་ལྔ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	329

ས་ལྔ་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	342
ས་དྲུག་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	342
ས་དྲུག་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	342
ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར།	343
ས་དྲུག་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	343
ས་དྲུག་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	343
ས་དྲུག་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	343
ས་དྲུག་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	343
ས་དྲུག་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	343
ས་བདུན་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	343
ས་བདུན་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	343
ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར།	343
ས་བདུན་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	344
ས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	344
ས་བདུན་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	344
ས་བདུན་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	344
ས་བདུན་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	344
ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	344
ས་བརྒྱད་པའི་ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར།	344
ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར།	344
ས་བརྒྱད་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར།	344

ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	३५७
ས་བརྒྱད་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	३५७
ས་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	३५८
ས་བརྒྱད་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	३५८
ས་དབྱུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	३५८
ས་དབྱུ་པའི་ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར།	३५८
ས་དབྱུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར།	३५९
ས་དབྱུ་པའི་ཉམས་སྲུ་ལྷང་བའི་ཁྱད་པར།	३५९
ས་དབྱུ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	३५९
ས་དབྱུ་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	३५९
ས་དབྱུ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	३५༩
ས་དབྱུ་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	३५༩
ས་བརྒྱ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར།	३५༩
ས་བརྒྱ་པའི་ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར།	३५༩
ས་བརྒྱ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་ཁྱད་པར།	३༩༠
ས་བརྒྱ་པའི་ཉམས་སྲུ་ལྷང་བའི་ཁྱད་པར།	३༩༠
ས་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར།	३༩༡
ས་བརྒྱ་པའི་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར།	३༩༡
ས་བརྒྱ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར།	३༩༡
ས་བརྒྱ་པའི་མཐུའི་ཁྱད་པར།	३༩༡

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། ३༩३

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་།		༣༩༧
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱའི་ལྷོམ།		༣༩༧
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རང་བཞིན།		༣༩༧
སངས་རྒྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ་དང་མི་མངའ་བར་འདོད་པའི་ལྷགས།		༣༩༧
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱ་དོན།		༣༠༡
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱའི་དབྱེ་བ།		༣༠༣
སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག		༣༠༣
སྐྱ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།		༣༠༣
སྐྱ་གསུམ་སེ་སེའི་མཚན་ཉིད།		༣༠༧
ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད།		༣༠༧
ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད།		༣༠༦
སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད།		༣༠༧
སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར།		༣༠༩
ལེའུ་ཉིར་གཅིག་པ་ཐིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པ།		༣༡༠
ཐིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་ལྷོམ།		༣༡༠
སྐྱ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ།		༣༡༠
གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ།		༣༡༡
བྱགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ།		༣༡༣
བྱར་བཀོད། རྣམ་ཐར།		
ཁོར་བཟང་གི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡)	༣༡༧
ཉག་ཏུ་དུའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༢)	༣༡༩
པན་ཆེན་རྒྱ་རོ་པའི་རྣམ་ཐར།	(༣)	༣༡༩

ཀྱལ་པོ་མེད་རྣམ་ཐར།	(༣)	३३०
འཕགས་པ་མེད་གལ་གྱི་བྱས་གཟིགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༤)	३३१
བཙུན་པ་དགོ་འདུན་འཛོམས་གཟིགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༥)	३३३
གོ་བཞིན་སྒྲིམ་ན་བ་བྱེ་བ་ཤིས་གཟིགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༧)	३३༥
གན་པོ་སྒྲིམ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(༩)	३३༧
ཀྱལ་པོ་གྲི་གྲི་བྱ་མོ་བདུན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༠)	३३༩
བམ་ཟེ་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༡)	३ॣ༡
ཀྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༢)	३ॣॢ
སོར་མེད་ཐེང་བའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༣)	३ॣॣ
ཁྱེད་བདེ་བེད་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༣)	३ॣ༥
གཟུང་དགའ་བའི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༥)	३ॣ༧
ཀྱལ་བྱ་མཐོང་ལྷན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད།	(༡༧)	३ॣ༩

ཐེང་བརྗོད།

ཆོས་རྒྱལ་པོ་པའི་རྣམ་ཐར།

༡༩། ། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པའི་སྐས་ཀྱི་བྱ་པོ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐམ་པོ་པའམ
དུགས་པོ་སྟེ་རྩེ་བཙུན་མས་རིན་ཆེན་ནི། རི་རྒྱ་དུ། མྱེད་རྩེ་པ་རྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས།
ཀུན་དགའ་པོ་དང་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་དགེ
སྟོང་འཛོལ་བྱེད་ཅས་བྱ་བ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལ་སྟག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་
མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པ། དགེ་བའི་ཆ་བ་བསྐྱེད་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། རྒྱུ་པོ་མང་པོ་ལ་ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་མྱིར
ཞུགས་པ། མང་དུ་ཤོས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡེ་དང་འཛིན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི
བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུང་ཏེ།
ཞེས་དང་། དཔལ་རྒྱ་བརྒྱར་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལོ་ཅས།

སྒོ་དེ་ལ་བྱ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ།

འགྲན་གྱི་དོ་མེད་ཞིག་འོང་བ་ཡིན།

ཞེས་སོགས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བཞུགས་པའི་སྐྱེས་མཆོག་དེ་ཉིད། བོད་ཡུལ་མཉམ་གྱི་སེ
 བ་ལུང་། གདུང་རུས་སྟེ་བ། ཡབ་སྟེ་བ་རྒྱལ་པོ་དང་ཡུམ་དལ་བཟའ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ
 རབ་བྱུང་དང་བོའི་ས་ལུག་༡༠༧༩ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་ཆུང་དུའི་རུས་ནས་རིག
 གནས་སྟེ་དང་ལྷག་པར་སྒྲན་དང་ཞུགས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་སྒྲན་གྱི་འགོ་དོན་རྒྱུན་རིང
 ཅམ་མཛད། ཞང་དར་མ་ལོད་ཞེས་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་དབང་ཆེ་བའི་རྩེ་དཔོན་གྱི་སྤང་མོ་ཁལ་ཏུ
 བཞེས་ཏེ་སྐས་མིང་སྤང་གཉིས་ཀྱང་འབྱུངས། དུས་ནས་ཞིག་གི་ཆེ་སྐས་དང་སྐས་མོ་དང
 བཙུན་མོ་རྣམས་གོང་ས་ནས་འཁོར་བ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་རྒྱགས་དྲག་ཏུ་སྐྱེས། གནས
 གཞིས་རྣམས་པོར་ནས་དྲགས་པོར་ཁྱོན། མང་ཡུལ་པ་སྟོ་ལྷན་གྱིས་རབ་ཀྱི་མཁན་པོ།
 ཞང་ཞུང་པ་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོས་ལས་སྟོབ། ཡིད་བདེ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་ཞེས་པ་སྟེ།
 མ་མི་ལ་རས་པའི་སྟོབ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེས་གསང་སྟོན་དང་དུས་གོ་བ་དང་། ཁ་སྤྱོད་

བཅས་དང་པའི་དགོ་འདུན་གྲངས་ཚང་གི་དབུས་སུ་ཆོག་རྫོགས་སུ་བསྐྱོན་པར་རྫོགས།
 མཚན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གསོལ། དེ་ནས་བཟུང་དགོ་སྤྱོད་གི་བསྐྱབ་གཞི་ཐལ་མོ་ཚུན་
 ཆད་ལ་སློག་ལས་གཅིས་པར་སྤྱང་། མཁན་སློབ་གཉིས་ལས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་
 བསྐྱབས། མཁན་པོ་ལས་བདེ་མཆོག་ལུ་ཉི་པ་དང་། བག་མོ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གི་སྒོར་
 སོགས་མ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱིན་རྒྱལ་རིག་གཏད་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་
 ལྷས། དགོ་བཤེས་སྒྲུག་རུམ་པ་དང་། ལྷགས་རི་བ། གོང་དཀར་བ་སོགས་ལས་སྤྱོད་
 འཇུག་དབུ་མ་རིག་ཆོགས། ལྷམས་ཆོས་གསན། ལྷ་འདུལ་འཛིན་ལས་འདུལ་བའི་ཕྱེ་སྤྱོད་།
 ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པའི་མདོ། ས་ཐེ་ལ། ཐེག་བསྐྱས་སོགས་གཞུང་ལྷགས་མང་དུ་གསན་
 ཞིང་དེ་དག་གིས་དོན་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར།
 དགོ་བཤེས་སྒྲུག་རུམ་པ་དང་རྒྱ་ཡོན་བདག་གི་མདུན་ནས་རྩི་པོ་བཀའ་གདམས་པའི་མན་
 དག་མཐའ་དག་གསན། རྩི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་སྤྱོད་རྩི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སེར་སྒྲ་དང་འཛིན་
 ཆགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་བ། དང་པ་དང་བཙོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། ལེ་ལོ་དང་སྒོམ་ལས་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱུད་བ། ཉིན་པར་སྒྲོག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བ་མཛད་ཅིང་། མཚན་
 མོ་སྤྱོད་བ་བསམ་གཏན་སོགས་དགོ་བའི་བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་མེད་པ་བཞུགས་པས། སྐྱ་སྤིན་
 བུ་མི་འབྱུང་བ་དང་ཞག་ལྷ་རྒྱལ་ཙམ་འཆོ་བ་མ་གསོལ་ཀྱང་། བཤེས་པ་མི་མངའ་ཞིང་།
 སྐྱ་ལུས་བདེ་བའི་ཉམས་དང་ཐུན་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ཞག་མང་པོ་གཞན་
 པ། ཆགས་སྤང་རགས་པ་རྒྱུའུ་ཅིང་། མན་ལ་མ་དུ་མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ནས་བཤད་
 པའི་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཐ་ལྷས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱུར།

དེ་ནས་རྩི་སྐམ་པོ་པ་ནམ་རྒྱ་དཔྱིད་དུས་ཤིག་ལ་མཚམས་ལས་ཐོན་ནས་ལྷགས་རིའི་སྒོ་
 རྩོགས་སུ་སྤྱོད་སངས་ལ་བྱོན་པས། དེའི་ལོ་ལྷལ་རྩོགས་དེར་ལུ་གོ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྱུར་པས།
 ལྷང་པོ་གསུམ་གྱི་གཅིག་ན་རེ། འོ་སྒོལ་གསུམ་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱུད་པ་ཡིན། དེ་
 རིང་ཆོད་མ་དགོས་པ་ཟན་ཆེན་པོ་དང་། ལོ་མའི་ཆོད་མ་སོར་བ་རེ་ཟ་རྒྱ་ཡོད་ན་ཟེར།
 གཅིག་ན་རེ། ཡིད་སྤོན་བྱེད་ན་དེ་འདྲས་གར་འོང་། མངའ་བདག་ཅེ་སྒྲེ་འདྲ་དགའ་

༡ དེའི་སྐབས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།

སྐྱེས། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུལ་པ་ཉིན་མོ་ལྷ་མོ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་
རྒྱལ་པར་འདུག་ཏུ་ཉེས་བཞད་མཛད། དེ་བཟུལ་པ་མི་མ་ཡིན། ཆེ་རིང་མ་དང་། མི
དཔུས་པ་སྟོན་པ་དེས་འཛིན་པ་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་ཐུགས་དགོངས་ལ་ང་སྐྱེ་བ་འདྲིར་རྗེ་བཙུན་དང་མ་མཇལ་གྱི་ཉིང་།
ཐུ་མ་རྗེ་བཙུན་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ཐུགས་ཡིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་
པར་ཤོག་ཅེས་སྟོན་ལམ་དང་། འདི་ཐུ་བར་དོ་གསུམ་དུ་རེ་ས་རྗེ་བཙུན་མིན་པ་མེད་ཅེས་
གསོལ་བ་བཏབ་ནས། འགོད་སྟོན་བྱ་ཡུལ་བ་སྟོགས་ལ་ཁྱིད་ནས་སྟོད་ཀྱི་སྟོགས་སུ་ཕེབས།
ལམ་བར་སྐྱུང་ལ་བརྒྱ་ཐུག་འཛེམས་མེད་ཀྱི་སང་བསྐྱེད་ཟེར་བའི་སར་འཆི་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱུང་
གཞི་ཞིག་བྱུང་། ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཏབ་པས།

དེའི་དུས་རྗེ་བཙུན་མིན་པའི་ཡོན་བདག་མཛེས་སེ་སྟོགས་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་ལ་ཆོས་གསུངས་
པའི་སྐབས་བཞད་མོ་མཛད་པས། སྐོབ་མ་རྒྱལ་གྱིས་བཞད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལགས་ཞུས་
པས། དེའི་བྱ་དཔུས་པ་སྟོན་པ་དེ་དྲིང་རིའི་ས་སྟོགས་ཀྱི་ངལ་སྟོགས་ཞིག་གི་འབྲམ་ན་
འདུག་ཏེ། ལུས་ཐམས་ཅད་ན་ཞིང་སྐྱ་མ་རྗེ་བཙུན་མཆོན་ཟེར་དད་གས་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་
མཆི་མ་མང་པོ་འདོན་ཞིང་འདུག དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱིན་
གིས་རྒྱབས་བྱས། དགའ་བ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་སྟེ་དགོང་པ་ཡིན་གསུང་། རྗེ་བཙུན་ཡང་སྐྱོན་
ཆབ་བསིལ་ཞིང་། འོ་ན་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་རྗེ་བཙུན་དྲུང་དུ་ནམ་ཕེབས་པར་གངའ་ཞུས་པས།
སང་གནད་རྩོན་ལ་སྐྱེད་པས་གསུངས།

དེ་ནས་རྗེ་སྐམ་པོ་པ་རྒྱལ་འཕྲོར་གྱི་དབང་ཐུག་མི་ལ་རས་པ་གང་ན་བཞུགས་ཞེས་དྲིས་
བཞིན་ཕེབས། ཡོན་བདག་མོ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་གང་ནས་བྱོན་ཟེར། རྗེ་སྐམ་པོ་པས་
བདག་ཉི་མ་དཔུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁམས་ནས་རྗེ་བཙུན་ལ་གཏད་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུངས་པས།
འོ་ན་བདག་གིས་འཆོ་བ་དྲང་གིས་ནད་དུ་འཕྱོན་པར་ལྷ་ཟེར། ཁྱོད་འཕྱོན་པ་རྗེ་བཙུན་
ཆེན་པོས་སྐྱ་མོ་ནས་མཆོན་ཏེ་མ་འོངས་ལུང་བཟུན་ཀྱང་གསུངས། ཁ་སང་དྲིང་རིར་སྐྱུ་
བསྐྱེད་པ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་མཛད། ཁྱོད་ཀྱི་མཇལ་སྐྱ་
སུས་བྱས་པ་དེ་བདེ་ཆེན་ཐར་པའི་གནས་སུ་ངས་འདྲོངས་གསུངས་པ། སང་བདག་གིས་

མཇལ་སྒྲུབ་ཐེངས་པས། རྗེ་སྐུ་པོ་པས་དེ་ལོང་པ་མཆིན་ལུགས་ཀྱིས་དཔལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བ
མ་ཡིན་པར་འདུག་པས་མ་ཉམས་ཐུགས་རྒྱལ་ཅུང་སྐྱེས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་ནས། ད
རྒྱལ་གཅོག་མིར་སྒྲུབ་པ་ཐེངས་ཀྱི་བར་དུ་མཇལ་སྐབས་མ་གནང་སྒྲུབ་པ་ཐེངས་མེད་ནས་རྗེ་བཙུན
མི་ལ་དངོས་སུ་མཇལ། གསེར་ཐུག་རྟེན་དུ་ཐུལ་བ་མ་བཞེས་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་གང་འདོད
གསུངས་པས། བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལགས་ཞུས་པས།

བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་བསགས་ལས་བྱུང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆང་ཀ་ཤུ་ལ་གང་གསེལ་བཞེན་འདུག་པ་དེ་གནང་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར
བཞེས་པས་གདམས་དག་རྗེས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིགས།

དེ་ནས་རྗེ་མི་ལས་སྐུ་པོ་པ་ལ་སིན་རྒྱུ་རའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞེན་ནས་ཕག་མའི་བྱིན
རྒྱབས་དབང་བསྐྱར། ཆེ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་གདམས་དག་ཡོད་དམ་ཞུས་པས། ལྷ་མ
མཆོན་ཐུན་ཞིག་ལ་དབང་དང་གདམས་དག་ཞུས་ན་རབ་ཆེ་འདི། འབྲིང་འཆི་ཀ་བར་དོ།
ཐ་མ་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཙུན་ཀྱི་ལོ། སེམས་ཀྱི་གཞི་རྩ་མ་ཆོད་ན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག
པའི་ཉམས་རྗེ་ཅམ་བཟང་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བས། གཉུག་མའི་ཤེས་པ
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་ལ། ཐབས་དུ་མས་མཆོན་ཏེ་དོ་སྣང་ནས་བསྐྱོམས་པས
ལྷ་བ་ཤུགས་ལ་རྟོགས། ཉོན་མོངས་ངང་གིས་འགག་ནས་རྟོག་རང་སར་གྲོལ། ཡེ་ཤེས
མདོན་དུ་གྱུར། གནས་ལུགས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པ་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་མི་བདུབ། བརྗོད་པས
མཆོན་མི་རུས། གཞི་དེ་ཀུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དོ་མ་ཤེས། དེས་ན་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་ཐུན་གྱི་སྒྲ
མ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ། གཉུག་མ་ཐ་མལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་དཔེ་གང་གིས་ཀྱང་མི་མཆོན།
བརྗོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་རྟོགས། ཐ་སྣང་གང་གིས་ཀྱང་མི་རིག་དེས་ན་བཅས་བཅོས་མི
བྱ་རང་ག་སོ་མའི་ངང་ལ་སྦྱོང་དེ་ཞོག་མཛོད་གསུངས།

མཆོག་གི་གཉུ་མ་མོ་སོགས་རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག་དང་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་དབང་ལུང་མན་དག
མཐའ་དག་ཤུམ་པ་གང་ཐུབ་ཆུལ་གྱིས་གནང་། དེ་ནས་སྐུ་པོ་པས་སྒྲུབ་མའི་གདམས་དག
ནམས་རྒྱལ་བཞེན་སྐོམ་ཉམས་སྤངས་སྤྱོད་ཆོགས་བྱུང་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞུས་པས། ལྷ་མས་གོགས་སེལ

པོགས་འདོན་དོ་སྤྲོད་རྣམས་རིམ་པར་ཚུལ་བཞིན་གནང་བས། དོ་མཚར་གྱི་མི་ལམ་བཅུ་
 རྟལ་མིས། དེ་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་སོང་མཚམས། སྤྲོད་ལྷ་མཆོད་བརྒྱད། ཤུལ་ཐུབ་པས་
 གཙོས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྤྱི་ལམ་མཇུག། རྩེ་བཅུན་མི་ལས། ད་ནི་ཁྱིད་ཀྱིས་སྤུལ་སྤྱོད་
 མོངས་སྤྱི་ལམ་མཇུག་ཟེན། ཆོས་སྤྱོད་གཞི་མཐོང་བར་འགྱུར་གྱི་ད་དཔུས་སྤྱོད་ལ་
 སྤྱོད་མས། སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་བཙོས་མིན་དུ་མཐོང་བའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་
 མཆར་ཞིང་མི་རྒྱ་དང་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་སྤྱོད་མཐོང་བའི་མོས་གུས་འབྱུང་། རྟོགས་པ་
 དེ་ལ་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཆོགས་པ་སྤྱོད་ཤིག་གསུངས་ནས། ཤར་སྐམ་པོ་བདར་གྱི་རི་
 བོ་ལུང་བརྟན་པ་ལྟར། འོལ་ཁར་ཕེབས་ནས་བསྐོམས་པས་སེམས་ཉིད་བདེན་པ་མདོན་དུ་
 ལྷུང་། འོ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་པས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ལུས་ནས་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་
 སྐམ་པོས་སྤྱོད་བདག་བྱས་ནས་སྐམ་པོའི་རི་ཁོང་བཏབ། ཟད་པ་ཐེལ་གཞོན་གྱི་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་མདོན་དུ་ལྷུང་། རྩེ་འབྲུལ་ལ་སོགས་མདོན་ཤེས་ལ་ཐོབ། སྤྲོད་སེམས་འདྲེས་ཤིང་
 དབང་དུ་འདུས། ཉམས་རྟོགས་མཐར་ཐིན།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཅུ་གངས་ཟེན་དུས་སྐམ་པོར་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་འདག་སྤྱར་གྱི་སྤྱོད་
 མཚམས་བཞུགས་པས་དགོངས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་ཆ་བྱའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས།

བཅུ་གཉིས་འདག་སྤྱར་བྱས་པ་བས།
 བཅུ་གཉིས་བརྟན་པ་སྤེལ་ན་དགའ། ཞེས་ལུས་པ།

ཐོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིད་ལུང་མན་དག་དང་བཙས་པ་གནང་། རྩེ་བོ་བཀའ་གདམས་པའི་ལུགས་
 ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་དག་གཅིག་
 ཏུ་རྩིལ་བའི་བརྟན་བཙོས་དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་སྤྱོད་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་།
 ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱིད། སྤྲོད་གཞུང་
 ལག་ལེན་ཁ་འཐོར་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་དུགས་པོའི་གསུང་འཐོར་སྤྱོད་སོགས་མཉམ་
 མེད་དུགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་དག་ཟབ་ཁྱིད་ཀྱི་སྤྱོད་དེ་
 ཡོད་གསུང་རབ་པོ་དག་སྤྱོད་ཅམ་བཞུགས།

བཀའ་ཐུག་རྒྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་རིང་ལུགས་གསར་དུ་གཏོང། དཔུས་གཙང་ཁམས་

གསུམ་གྱི་སློབ་མ་བཟང་གིས་མི་ལང་པ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་
 དང་འཆོམས་པར་དབང་ལུང་ཁྱིད་མན་དག་གི་ཆོས་སྒྱིན་གྱིས། སློབ་ཆོགས་མདོ་ཐུགས་
 རིགས་གནས་བཅས་ལ་མཁས་པའི་ཅེར་སོན་པ་ཙ་རླུང་ཐིག་ལའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་གངས་ལས་འདས་པ་བྱོན་པ་ལས། གཙོ་པོ་གྲུབ་ཐོབ་ཁམས་པ་མི་གསུམ་སྟེ།
 ཡག་མོ་གྲུ་པ། དུས་གསུམ་མཁུན་པ། གསལ་སྟོང་ཤོ་སྒོམ་སོགས། སྟོང་རྩེ་པ་ལྷ་དཀར་
 པོའི་མདོ་ལས། ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་འཁོར་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནས་དགྲུང་གངས་བདུན་བརྒྱ་དོན་ལྡེ་ལ་ཐེབས་པ་ན་སློབ་མའི་ཆོགས་ལ། དང་འཛིག་
 ཉེན་ལྷན་རིང་མི་སྟོང་། ལུས་འདྲིའི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་ཡིན། ཁྱོད་རྣམས་ཆོས་ལྷག་མ་
 ལྷ་བ་དང་། གྲི་བ་ཡོད་ན་རླུང་དུ་གྱིས་ཤིག་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་བདག་ལ་མོས་ཤིང་
 བདག་དང་མ་འཕྲད་སྐྱམས་པ་ཀྱུན་ཡང་། ཁོ་པོས་བརྩོམ་པའི་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་
 དང་ལམ་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་ཐོང་བ་སོགས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གཟིགས་པར་ལུ། ད་དང་
 མདོན་སུམ་དུ་འཕྲད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སོགས་ཞལ་གདམས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སློབ་
 མའི་མཆོག་གྱུར་དཔོན་སྒོམ་རྩལ་ཁྱིམ་སྟོང་པོ་གདན་སར་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་ནས་
 བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་ནས། རི་རྒྱུད་དུ།

རྒྱ་མོ་བྱ་ཡི་ལྷ་དྲུག་བཙོ་ལྡེའི་ཉིན།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།
 ལྷ་དཀར་འདའ་བཞེད་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྐྱུ་དྲང་པོར་བསྐངས་ཐུག་མཉམ་བཞག་མཛད་ནས་སྐྱུ་ལ་སྐུར་བྱས་མེད་པ་རྒྱ་མོ་བྱ་ཡི་ལྷ་བ་
 དྲུག་པའི་ཆོས་བཙོ་ལྡེ་༡༡༥༩ ཉིན་ངོ་མཚར་པའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བཅས་
 ཏེ། ལྷ་དཀར་འདས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ།

འཇའ་འོད་རྣམ་མང་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་དང་།
 མེ་ཉོག་ཆར་འབབས་ལྷ་ཡི་རོལ་མོ་སྒྲ།
 ས་རྣམས་གཡོ་ཞིང་བྱ་རྣམས་ཅ་ཅོ་སྒྲིགས།
 ངོ་མཚར་མད་བྱུང་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ནས་ས་འཕར་བའི་རྟགས་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱང་བའི་ཉམས་ཁྱད་
 ཕར་ཅན་ནམས་བྱང་བས། མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་གི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་པའི་ས
 ལ་བཀོད་པར་བྱས་སོ། ། ཞག་གསུམ་གྱི་ནངས་པར་ཐུགས་ཚིས་སྐྱེའོད་གསལ་ངང་དུ
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གྲོལ་བའི་རྟགས་མཐོང་བས། དམ་ཚིག་ལྷན་པའི་སློབ་མ་ནམས་
 གིས་སྐྱེ་གདུང་སློས་ཀྱི་རྒྱས་ལེགས་པར་བཀྲས་ནས་ན་བཟའ་དང་བཅས་ཏེ་གདུང་བཞུས
 བས། ཐུགས་ལྷགས་དང་རིང་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་པའི་རྟེན་དུ་བཞག་པ་སློབ་མའི
 ཚོགས་ལ་བཀོ་སྐལ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་ཐོགས་སོ་སོར་འཕེལ་ཁིང་རྒྱས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ
 མཚོད་པའི་རྟེན་དུ་གནས་ཁིང་འགྲོ་དོན་དཔག་མེད་འཇུར་ཁིང་། མཉམ་མེད་དུགས་པོ
 བཀའ་བརྒྱུད་ཅེས་པའི་སྐུ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཟླ་ན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པ
 འདི་བྱུང་ངོ་ ། །

ཆོས་མཛུགས་པོ་པ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུངས་ཚོམ།

༡༧། །དུགས་ལྷ་སྐམ་པོ་ཅུ། སྐམ་པོ་སྐྱུན་ལྷ་བསོད་ནམས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐོགས་
བསྐྱིགས་གནང་བ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་དགེ་པར་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་གླིང་དཀར་བརྒྱད་གསུང་རབ
ཉམས་གསོ་ཁང་ནས་པར་སྐྱུན་པོད་གསུམ་དང་ཁ་སྐོང་ཅི་པ་རི་དཔར་མ་ནས་བདུས་ཏེ་ཆོས་
མཛུགས་པོ་པའི་གསུང་ལག་སོན་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཐོ།

པོད་དང་པོ།

- ༡ རྡོ་རྗེ་སྐམ་པོ་པས་མཛད་པའི་ཏེ་ལོ་རྒྱ་རེའི་རྣམ་ཐར། *
- ༢ རྡོ་མར་པ་དང་། རྡོ་བཙུན་མེ་ལའི་རྣམ་ཐར། *
- ༣ ཆོས་ཀྱི་རྡོ་དཔལ་ལྷན་སྐམ་པོ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་ཁུ་རིན་
པོ་ཆེ་ཀྱུན་ཁྱབ་སྤྲོད་པའི་བ་དན་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུ་གྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ། *
- ༤ ཆོགས་ཆོས་བཀྲ་ཤིས་སྐྱུན་ཆོགས། *
- ༥ མགོན་པོ་རྒྱ་འོད་གཞོན་རྒྱས་མཛད་པའི་ཆོགས་ཆོས་ལེགས་མཛེས་མ། *
- ༦ ཆོས་མཛུགས་པོ་སྐྱ་རྗེའི་གསུང་ཆོགས་ཆོས་ཡོན་ཏན་སྐྱུན་ཆོགས། *

པོད་གཉིས་པ།

- ༧ ཆོགས་ཆོས་སྐྱ་ཏིག་གི་ཐོང་བ། *
- ༨ རྡོ་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོགས་ཆོས་ཆེན་མོ། *
- ༩ རྡོ་དུགས་པོའི་ཞལ་གདམས་དང་། ***
- ༡༠ རྡོ་སྐོམ་རྩལ་གྱི་ཞུས་ལན། **
- ༡༡ དུས་གསུམ་མཐུན་པའི་ཞུས་ལན། **

- ༡༢ ཇེ་སྐག་མོ་གྲུ་པའི་བྱས་ལན། **
 ༡༣ ཕལ་འཁྱར་ཆོས་གཤུང་གི་བྱས་ལན། **
 ༡༤ ཆོས་ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་ཁྱིད་ཆོས་ཟུ་ཉིག་ཙམ་ལ་བརྒྱས་པ། *
 ༡༥ སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅེ་པ་མངོན་དུ་སྤྱང་བ། **
 ༡༦ ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་གསང་ཆེན་བར་དོའི་དམར་ཁྱིད་འཕོ་བའི་དམར་ཁྱིད་
 ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ། *
 ༡༧ ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོ་ཇེ་ཡེ་ཤེས་དབང་དང་སྐག་མོའི
 གཞུང་མདོ་དང་བཅས་པ། *
 ༡༨ ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་གློས། ལྷན་བརྒྱད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། *
 ༡༩ ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་། ལྷན་བརྒྱད་བརྗེད་བྱང་མ། *
 ༢༠ ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ། *
 ༢༡ ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་དག བོག་བགས་དང་། མགྱར་འབྲུམ་རྣམས། **
 ༢༢ ཆོས་ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མན་དག *
 ༢༣ ཆོས་ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྒོ་མ
 དེམས། *
 ༢༤ ཆོས་ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་། ལྷན་པོ་དོན་གྱི་གདམ་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འབྲུམ
 ཉིག *
 ༢༥ ཆོས་ཇེ་དྲགས་པོ་ལྷ་རྩེའི་གསུང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ལ་དོ་སྤྱད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
 ལྷན་པ་ལམ་འཁྱར་གྱི་རྟོག་པ་ཅིག་ཅོག་ཅིས་ཀྱང་བྱ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏུག་མ་མི
 འཁྱར་པ་ཅིས་ཀྱང་བྱ་བ། *

པོད་གསུམ་པ།

- ༡༤ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། སྤྱིང་པོའི་ངོ་སྤྲོད་དོན་དམ་གཏེར་མཛོད། *
- ༡༥ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། རྣམ་ཏོག་དོན་དམ་གྱི་ངོ་སྤྲོད། *
- ༡༦ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། རྒྱལ་པ་སྤྱིང་གི་ངོ་སྤྲོད། *
- ༡༧ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། མདོ་སྐགས་ཀྱི་སྒྲོམ་དོན་བསྟུས་པ། *
- ༡༨ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་སྒྲོམ་དུ་མ་སྒྲིགས་མ། *
- ༡༩ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། བསྐྱེད་གསུམ་རྣམ་བཞག་ལ་སོགས་པ། *
- ༢༠ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། གནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་དང་། གོ་ཆ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་*
- ༢༡ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། བཀའ་ཆོམས་དང་ཐུག་བྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྷན། ལམ་མཆོག་རིན་ཆེན་སྤངས་པ། ཆོས་བཞི་མདོར་བསྟུས། ཉམས་ལེན་མདོར་བསྟུས། གནད་ཀྱི་གཟེར་གསང་ཞལ་གདམས་གསང་མཛོད་མ། རྩོམ་གྱི་པའི་གདུམ་མོ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་གདུམ་མོ། བར་དོའི་གདམས་པ། འཕོ་པའི་ཞལ་གདམས་རྣམས་བཞུགས། *
- ༢༢ ཆོས་མེ་དྲགས་པོ་ལྷ་མེའི་གསུང་། བསྟན་བཅོས་གྲོས་འདེབས་བདུད་ཅི་འབྲང་བ་དང་འབྲེ་བཞི་ཅད་བཅོད། *
- ༢༣ ཆོ་འོད་གཞོན་ནུས་མཛད་པའི་བཅུད་བསྟུས་པ། *
- ༢༤ མར་པའི་ཆོགས་བཅད་བཅུད་མའི་གྲེལ་གདུམ། ***
- ༢༥ ཞལ་གདམས་ལམ་མཆོག་རིན་པོ་ཆའི་སྤངས་པ། **
- ༢༦ བསྟན་བཅོས་ལུང་གི་ཉི་འོད། ***

39 དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་ཅོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན། **

40 རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་ཞལ་གདམས་གསེང་ལམ་སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་དང་གསོལ
འདེབས་སྒྲོར་མཚོད་བསྟོད་གཏེར་བདག་བསྐྱེད་བ། **

41 རྩེ་སྒྲུལ་པོ་པའི་ཞལ་གདམས་སྒྲུབ་ཀྱི་དབང་ཚོག་སྒྲིན་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་འཕེང་། **

42 སྒྲན་གཞུང་ལག་ལེན་ཁ་འཕྲོར། ***

* དུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ།

** ཕྱི་བ་རི་བར་མ།

*** ལག་སོན་མ་བྱུང་བ།

བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བསྟུན་དོན།

༡༡། |བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི། སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་དྲུག་སྟེ། རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་དང་རྟེན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐབས་དེའི་གདམས་ངག་དང་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཐིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ།། སྒྲིམ་ནི།

རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་སྟེ།
རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག།
རྟེན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།།
ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ།
འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ།།
ཐིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད།། ཅས་གསུངས་སོ།།

སྤྱི་མཐོང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིམ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་རྗེ་སྒྲིམ་པོ་པས་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་གི་སྒྲིམ་ནས་འདི་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།

ལེའུ་དང་པོ་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་འབད་པས་སྐྱབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོས་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་གི་སྒྲིམ་སྐྱབ་པ་དང་རིགས་པའི་སྒྲིམ་སྐྱབ་པ་དང་དཔེའི་སྒྲིམ་སྐྱབ་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུང་གི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོས་
ཁྱབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་མྱེད་དང་། སངས་རྒྱུ་དང་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་
བ་མེད་པའི་མྱེད་དང་། སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་པ་
ལྟ་བུ་པའི་མྱེད་པའོ།།

རིགས་རྣམས་པ་ལྟ་ནི། རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་དེས་པའི་རིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
དང་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སོ།། རྣམ་ནི།

རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་དེས་རིགས་།

ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ།

ལྷན་ནི་སངས་རྒྱུ་རིགས་ཅན་བསྟན་། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་དག་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ནི།

དབྱེ་བ་དོ་བོ་རྣམས་གྲངས་དང་།

གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་མཚན་དང་།

རྣམས་པ་རྟགས་དང་དོན་དུག་གིས་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྟན་སོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པའི་རིགས་དང་
ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་སོ།།

རིགས་ཀྱི་དོ་བོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གཞན་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་
པའི་རྣམས་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ།། ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་
པའི་རིགས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་རྣམས་དགེ་ལེན་པ་ལོ་ཙ་པ་གོམས་པར་བྱས་

པ་ལས་ཐོབ་པ་དེོ།།

རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས། རིགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་སམ་ས་པོན་རྣམ་ཁམས་སམ
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།།

རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན། རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར
འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཉན་རང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན
སྒྲིབ་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་རྣམ་དག་འགྱུར་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ
གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་དག་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ། རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སང་པ་དང་། མ་སང་པའོ།།

རིགས་ཀྱི་རྟགས། རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་མཆོན་པར་བྱེད
པའི་མཚན་མ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་ཐེ་རྒྱུན་ལས།

སྦྱོར་བའི་ཐོན་དུ་སྦྱིང་རྩེ་དང་།།

མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་།།

དག་པ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི།།

རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༥

གསུམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོས་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ནི།
དདུལ་རྩོལ་དདུལ་གནས་པ་དང་། ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་གནས་པ་དང་། འོ་མ་ལ་མར་གནས
པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་གནས
པ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་དདུལ་རྩོལ་དདུལ་ལམ་ཉིལ་ལ་ཉིལ་མར་རམ་འོ་མ་ལ་མར་བསྐྱབ་ཏུ
བདུབ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཏུ་བདུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

ལེའུ་གཉིས་པ་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན། རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག། ཞེས་གསུངས
པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་ལྔ་ཆར
གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་ཏུ་རུས་སམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དལ་འཕྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་

སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། རོན་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི
གང་ཟག་མཆོག་ཡིན་ནོ། རྩོམ་ནི།

དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་།

ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ།

ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ་།

རོན་ལྔ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྐྱས་། ཤེས་གསུངས་སོ།

དལ་བ་བརྒྱད། དེ་ལ་དལ་བ་ནི། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བལ་བའོ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
ནི། དམུལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དྲུད་འགོ་དང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་དང་ལྷ་ལྷོ་དང་ལོག་ལྷ་ཅན་
དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་དང་སྐྱུགས་པ་རྣམས་སོ།

འབྱོར་བ་བརྒྱ། འབྱོར་བ་ནི། རང་འབྱོར་ལྔ་དང་གཞན་འབྱོར་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། དེ་ལ་
རང་འབྱོར་ལྔ་ནི། མི་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་ལས་
མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་གནས་ལ་དང་པ་རྣམས་སོ། གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱོན་
པ་དང་ཆོས་གསུངས་པ་དང་ཆོས་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་ཆོས་གནས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱིང་བཅེ་བར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོད་པ་རྣམས་
སོ།

མདོར་ན། དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཛོམས་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་དང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ།

དང་པ། དང་པ་རྣམ་གསུམ་ནི། ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་དང་། འདོད་པའི་དང་པ་དང་།
དང་བའི་དང་པའོ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་ནི། དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བདེ་བ་
འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་སྐྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་ཡིད་
ཆེས་པ་དང་ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་
བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། འདོད་པའི་དང་པ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་
ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་ན་པས་ལམ་ལ་སྦྱོབ་

པའོ། དང་བའི་དང་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་
དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གསུ་
ལ་སེམས་དང་བའོ།

དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འཕྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་
པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། སྤྱི་མཐུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པོ།

ལེའུ་གསུམ་པ་རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན། རྒྱུན་ནི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བའི་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་
ཐོབ་ཀྱང་། རྒྱུན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་དགའོ། དེས་ན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་
དགོས་སོ། རྩོམ་ནི།

འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

བརྟེན་པའི་ཐབས་དང་པན་ཡོན་ཏེ།

ལྟ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་འཐད་པ། དེ་ལ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་
དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་རིགས་པ་དང་དཔེའོ། ལུང་ནི། འཕགས་པ་
སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ཏོ། རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་
དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་མི་ཤེས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་
ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། མཐུན་པའི་དཔེ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་བཞིན་ཏོ། བསྐྱེད་
པའི་དཔེ་ནི་རང་སངས་རྒྱུས་བཞིན་ཏོ། དཔེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ལམ་མཁན་ལྟ་
བུའམ། སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུའམ། མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་སྟེ།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་དང་།
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ། དེ་དག་ཀྱང་འདུལ་བྱ་ཆམས་ཀྱི་རང་
 རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་ཏེ་བསྟེན་པར་རུས་སོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་བཞི་པའི་མཆན་
 ཉིད་འཆད་པ་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི། དང་པོ་བྱང་ས་
 ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་མཆན་ཉིད་བརྒྱད་དང་
 ལྡན་པའོ། གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལྟར་ན། རྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་མཆན་ཉིད་བཞི་
 དང་ལྡན་པའོ། གསུམ་པ་སྤྱོད་འཇུག་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཆན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀོ།

ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་མངའ་བ་ནི། དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དབང་བརྒྱལ་མངའ་རྟེན་པ་ཡིན་ཀོ།

སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམས་མཐར་ཐྱིན་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེའོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཐབས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟེན་ནས་
 བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་།
 མོས་པ་དང་གུས་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་ལྟར་
 ལྟར་བསྟེན་པའོ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། དགེ་བའི་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་
 ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག

པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དན་སོང་དུ་མི་ལྟུང་ངོ་། རྟོག་པའི་གྲོགས་པོའི་
ལག་ཏུ་མི་འགྲོང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ལྷོག་གོ། སོ་སོའི་སྤྱི་པོའི་ས་ལས་ཡོངས་
སུ་འདྲོ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལྟར་ན། དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྟར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱུ་ལོ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ལེའུ་བཞི་པ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ། ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་དག་སྟེ། ཞེས་པ་ལ། འོ་
ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡང་ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་
པའི་ཐུར། རྟོན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྟེན་ཅིང་། རྒྱུ་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་དང་ཐད་
འོང་བ་ལ། དེ་སྔ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་ཅི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྟོན་ཡིན་
ནོ། དེ་ལ་གོགས་བཞི་ནི། ཆོ་འདྲིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་སྤྱིང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་
པ་དང་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། གོགས་
བཞི་པོ་དེའི་གཉེན་པོ་ནི་དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་དག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་
སྒྲངས་པས་སེལ་ལོ། དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་དག་འཆང་པ་ལ། སྟོམ་ནི།

མི་རྟག་སྟོམ་དང་འཁོར་བ་ཡི་།

ཉེས་དམིགས་ལས་འབྲས་བཙས་པ་དང་།

བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྟོམ་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི།

དེ་ཡི་གདམས་དག་ཐབས་ཅན་བསྐྱུས་། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཆོ་འདྲིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྟོམ་པའི་སྟོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་ལྟོ་མ་ཐབས་དང་།

བསྟོམ་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ།

མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས།

མི་རྟག་སྒྲིམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

མི་རྟག་པའི་དབྱེ་བ། དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་གཉིས་སོ། ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་སོ། རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་རང་མི་རྟག་པ་འོ།

མི་རྟག་པའི་བསྒྲིམ་ཐབས། དེ་ལ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། མ་གྱི་རྒྱུད་གི་དབྱེ་ལ་འཁོར་ནས་ཡ་གི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་མེ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་མེ་རྒྱུད་སོ།

སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། རྒྱུ་བཞི་འཁྱར་བས་མི་རྟག་པ་དང་ཉི་ཟླ་ཤར་རྒྱབ་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་སྐད་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་རྒྱུས་སོ།

རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི། སེམས་ཅན་གཞན་ཏེ། རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ།

རང་མི་རྟག་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའོ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་ནི། རང་ཉིད་འཆི་བ་བསྒྲིམས་པ་དང་། འཆི་བའི་མཆོན་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་པ་བསྒྲིམ་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལོངས་སྦྱོང་ལྟོས་བཅས་དང་བཅས་མཐར་བུལ་བ་བསྒྲིམ་པ་འམ། ཡང་ན། བདག་ངེས་པར་འཆི་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་དང་། ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འཆི་སྐྱུལ་དུ་བསྒྲིམ་པ་འོ།

གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་ཏེ་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ་པ་ནི། གཞན་ཤི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུ་དང་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྱར་ཞིང་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏོ།

མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ་པའི་ཐབས་ལོན། དེ་ལྟར་མི་རྟག་པ་བསྒྲིམ་པའི་ཐབས་ལོན་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་མཛོན་ཞེན་ཕྱོག་སྟེ་དད་པའི་གསེས་འདེབས་དང་བཙོན་འགྲུས་གྱིས་གོགས་བྱེད་ནས་མཐར་ཆགས་སྤང་དང་བུལ་ཏེ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལེའུ་ཐུ་པ། ལེའུ་ཐུ་པར་སངས་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་གཉིས་པ་སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ
ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སྤྱག་བསྐྱུས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱིད་
གཙུག་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཀྱང་ཅི་སྟོ་སྟེ་ཡང་སྤྱིད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། སྤྱི་ཅ་ན་སྤྱི
མིའི་ཡོངས་སྤྱིད་ཐུན་སྤྱི་ཆོགས་པ་ཐོབ་པས་ཅིས་མ་ཆོག་སྤྱི་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ
ཆགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། དེ
ཡང་འཁོར་བ་འདིར་སྤྱི་བ་ལེན་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་མནར་བ་ཡིན་ལ།

སྤྱག་བསྐྱུས་གྱི་སྤྱི་པ་ནི།

འདུ་བྱེད་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་།

དེ་བཞིན་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་།

སྤྱག་བསྐྱུས་གྱི་ནི་སྤྱག་བསྐྱུས་ཏེ།

གསུམ་གྱིས་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྐྱུས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྤྱག་བསྐྱུས་གསུམ་ནི། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་སྤྱག་
བསྐྱུས་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས་རྣམས་ཡིན་ནོ།

འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས། འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས་ནི། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམ་ཡིན་ལ། ཉེ
བར་ལེན་པའི་སྤྱང་པོ་འདི་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་ཐུན་པ་ཡིན། མོ་མའི་སྤྱི་བོ
རྣམས་གྱིས་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས་འདི་མ་ཆོར། དཔེར་ན། དེམ་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཅ་ན་
ན་བ་སོགས་ལ་མ་སོགས་གྱི་ན་ཆ་མི་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ།

འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་ནི། ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་
བའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འགྱུར་ནས་སྤྱག་བསྐྱུས་དུ་འགྲོ་བས་ན་འགྱུར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་ཞེས་བྱའོ། དེས་ན་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཆོངས་པ་དང་འཁོར་ལོས་སྤྱི་བའི་བྱུང་
པོ་སོགས་ལྟ་མའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་མཐར་སྤྱག་བསྐྱུས་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ཚོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཉེ་བ་ལོན་པའི་ཐུང་པོ་སྤངས་པ་དང་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེན་པོར་མདོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡོད་དོ།།

དེ་འགྲོ་ལ། དམུལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགྲོ་གསུམ་ཡིན། དམུལ་བ་ལ། ཚ་དམུལ་བརྒྱད་དང་གང་དམུལ་བརྒྱད། ཉེ་ཆོ་བ་དང་ཉེ་འཁོར་བ་བཅས་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་ཆོ་ཁྲི་སྤྱིར་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམུལ་བ་པ་རྣམས་ཚ་གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་ལ་ཡང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་མེ་དང་། དེ་ལས་འབྲེས་པའི་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གནས་དང་ཆོ་ཁྲི་སྤྱིར་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡི་དྲགས་རྣམས་བཤེས་སྒྲོམ་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཉམ་ཚུལ་བསྟན།

འདུད་འགྲོ་ལ་ཡང་། ཀླང་མང་། ཀླང་བཞི། ཀླང་གཉིས། ཀླང་མེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་དག་གི་གནས་དང་ཆོ་ཁྲི་དང་དེ་དག་ལ་སྤྱན་ཞིང་གཏི་སྤྱག་ལ་བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། མི་དང་། ལྷ་མིན་དང་། ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། སྦྱེ་བ། ལྷ་བ། ལྷ་བ། འཆི་བ། སྤྱག་པ་དང་བལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། མི་སྤྱག་པ་དང་ཐུང་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད། གང་འདོད་བཙལ་ཏེ་མི་རྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད། ཡོད་པ་བསྟུང་དཀའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡོད་དོ།།

ལྷ་མ་ཡིན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དུང་རྒྱལ་དང་། ཐུག་དོག་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཡོད་དོ།།

ལྷ་ལ་འདོད་ཁམས་དང་གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ། ལྷ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འདོད་པས་མ

ངོམས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་། དཔའ་བཀོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་། བཅད་པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྤྱགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུས་རྣམས་མཛུ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གཞུགས་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་མྱིར། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུས་རྣམས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་འདིར་སྤྱིས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་སྤོང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་མི་བྱའོ།

ལེའུ་དྲུག་པ། ལེའུ་དྲུག་པ་ལས་འབྲས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱུས་དེ་དག་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལས་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་སུ་འཆད་པ་ལ་སྡོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་།

བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྦྱོང་།

རྒྱུང་ལས་ཆེར་སྤྱོད་རྒྱུ་མི་ཟ།

དྲུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྐྱུས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ཡང་ལས་ལ་དབྱེ་ན་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་དོ།

ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི། མི་དགོ་བ་བརྟུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་གཅོད་པ། མ་སྤྱོད་པ་ལེན་པ། འདོད་པའི་ལོག་པར་གཡེམས་པ། རྩུམ། ལྷ་མ། ཆེག་རྩུབ། དག་ཁྱལ། བརྟ་སེམས། གཏོད་སེམས། ལོག་ལྷ་རྣམས་སོ།

དེ་ལྟར་མི་དགོ་བ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་སུ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱི་གཅོད་ལ་མཚན་ན། དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གཅོད་པ་དང་ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གཅོད་པ་དང་གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གཅོད་པའོ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱི་གཅོད་པ་ནི། ཤ་དང་པགས་པ་སོགས་ཀྱི་

མེད་མོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་མོག་གཅོད་པ་ནི། འཁོར་ཞུགས་ནས་རང་
 གི་དབང་འོ་སྒོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ། གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་མོག་གཅོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་སྒོག་
 གཅོད་པའི་མཆོད་སྦྱོར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་མི་དགོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་།
 འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

འབྲས་ཕུ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་གཏི་མུག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ན་མི་དགོ་བའི་འབྲས་ཕུ་ནི་
 དུད་འགྲོར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ན་མི་དགོ་བ་དེའི་འབྲས་ཕུ་
 ཡི་དཔགས་སུ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེ་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ན་མི་དགོ་བ་དེའི་འབྲས་ཕུ་
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ།

ཁྱད་པར་ནི། དཔེར་ན་ཁ་ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སྒོག་གཅོད་པ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ཞིག་ཆེད། དེ་བཞིན་མི་དགོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ། འབྲས་ཕུ། ཁྱད་པར་
 རྣམས་སྦྱར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས།

ཆགས་པས་ཡི་དཔགས་འགྲོ་བར་འགྱུར།

ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དཔུལ་བར་འཁེན།

མོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༣༠

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། དགོ་བ་བཅུ་ཉེ། གཞན་གྱི་སྒོག་འདོན་པ། སྦྱོར་པ་
 གཏོང་བ། ཆོངས་པར་སྦྱོད་པ། བདེན་པ་སྦྱོར་བ། མི་མཛེས་པ་སྦྱོར་བ། ཞི་དེས་གསོང་
 རོར་སྦྱོར་བ། དོན་དང་ཐུན་པའི་ཆོག་སྦྱོར་བ། ཆོག་ཤེས་པ། བྱམས་སོགས་སྦྱོར་བ། ཡང་
 དག་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ།

འབྲས་ཕུ་ནི། དཔེར་ན་གཞན་གྱི་སྒོག་སྦྱོར་ཕུ་དགོ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྣམ་སྦྱོར་གྱི་
 འབྲས་ཕུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་མའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ཕུས་ནི།
 ཆོ་རིང་བར་འགྱུར། དབང་གི་འབྲས་ཕུས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བཟང་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་
 སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས།

མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་མེད།

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགོ་བ་ཡིན།།

དགོ་ལས་བདེ་འགོ་ཐམས་ཅད་དང་།།

སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་དག། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༣༠ - ༣༡

མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། དེ་ཡང་རྒྱ་སྒྲོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པས་
འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་གཏན་
བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་སྐྱེ་མཆེད་སུ་བཞིའི་ལྗོངས། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས།

བསམ་གཏན་ཆད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས།།

ཆདས་སོགས་བདེ་བ་ཚུང་བར་བྱེད།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༣༢

ལས་བདག་གིར་བྱ་བ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་རྣམས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
ལུ་ལ་རང་སྦྱོང་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོས་ཟིན་པའི་ལུང་པོ་ནིང་ལ་སྒྲིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་
པའོ།།

ལས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་ལ་སྦྱོང་བ། དེ་ལྟར་ལས་དགོ་ཞིག་བྱས་པའི་འབྲས་ལུ་བདེ་ལྷག་མི་
འཁྲུལ་བར་ཚུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ལས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་ལུ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པ། དཔེར་ན་ལས་རྒྱུད་དུ་རྒྱལ་བའི་
སྐས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ལ་ངན་སེམས་དུས་སྐད་ཅིག་སྐྱེས་ན་དེའི་གངས་དང་མཉམ་
པ་དཔུལ་བ་ཚུང་བར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐས་སྒྲིན་བདག་ལ།།

གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི།།

ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གངས་བཞིན་བསྐྱལ་པ་ནི།།

དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༣༣

དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་ལས་རྒྱ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འབྱེན་པ་ཡང་ཡོད་དོ།
 ལས་རྒྱ་མི་ཟ་བ། དེ་ལྟར་ལས་དེའི་གཉེན་པོ་སྦྱིས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐྱལ་པ་མ་ཐོབ་པས་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སྦྱིན་པར་བརྒྱུ་པའོམ་རྒྱུ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ཐེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས།

ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྒྱ་མི་ཟ།
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱ་མི་ཟ།
 ཆོག་གི་ཤིང་དུས་ལ་འབབ་པ་ན།
 འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལེའུ་བདུན་པ། ལེའུ་བདུན་པ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་གསུམ་པ་ནི་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་ཐེ་བསྐྱོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ།

བྱམས་པའི་སྦྱོམ་ནི།

དཔེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་།
 སྦྱོམ་ཐབས་འབྱེད་ཆོད་ཡོན་ཏན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས།
 བྱམས་པ་ཆོད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱམས་པའི་དཔེ་བ། དེ་ཡང་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ་དཔེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་རྣམས་ཡོད་དོ།

བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ། བྱམས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ།

བྱམས་པའི་རྣམ་པ། བྱམས་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་སྤང་བར་

འདོད་པའི་སྒོའོ།

བྱམས་པ་བསྐྱོམ་ཐབས། བྱམས་པ་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བ་བྲིན་བྲན་པ་ལ་རག་ལས
པས་སེམས་ཅན་གྱི་བྲིན་བསམ་མོ། དེ་ལ་ཆོ་འདི་ལ་བྲིན་ཆེ་ཤོས་རང་གི་མ་ཡིན་པས་དེ་དང
སྒྱུར་ཏེ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ལུས་བསྐྱེད་པའི་བྲིན། དཀའ་བ་སྒྱུད་པའི་བྲིན། སྒྲིག
བྱིན་པའི་བྲིན། འཇིག་རྟེན་བསྐྱར་པའི་བྲིན་རྣམས་སྐྱོམས་པ་ཡིན་ནོ།

བྱམས་པ་འབྱོངས་ཆ་ད། བྱམས་པ་འབྱོངས་པའི་ཆ་དེ་ནི། རང་བདེ་བ་འདོད་པའི་སྐྱོ་མེད
པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཅ་ན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ།

བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན། བྱམས་པ་སྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན
ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།

རྗེ་ཆོད་སྐུམ་བརྒྱའི་ཁ་ཟས་དག།

ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་།

བྱམས་པ་ཡུད་ཅམ་ཐང་ཅིག་གིས།

བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་མོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༣/༥༥

དེར་མ་ཟད་བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་སོགས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།

སྣིང་རྗེའི་སྒྲོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་།

སྐྱོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཆ་དེ་ཡོན་ཏན་ཏེ།

དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས།

སྣིང་རྗེ་ཆ་དེ་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྣིང་རྗེའི་དབྱེ་བ། གཉིས་པ་སྣིང་རྗེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེ
དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྣིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣིང་རྗེ་རྣམས་ཡོད་དོ།

སྤྱིང་ཇེའི་དམིགས་ཡུལ། སྤྱིང་ཇེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིང་ཇེའི་ནུམ་པ། ནུམ་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཚོའོ།།

སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམ་ཐབས། སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ནི། རང་གི་ཆོ་འདིའི་མ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐྱོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བདག་གི་མ་སྦྱེས་ཤུ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་པའམ། བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའམ། འཁྲུགས་ནས་ལུས་ལ་རྩ་བུར་དུ་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་ནས་ཀྱང་གསལ་ཏེ་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་ཇེའོ།། དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བར་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ནུམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱུག་བསྐལ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་མཐད་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྤྱིང་ཇེ་མི་སྦྱེ་སྟེ། དེ་དག་སྤྱུག་བསྐལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམ་མོ།།

སྤྱིང་ཇེ་འབྱོངས་ཆ་ད། སྤྱིང་ཇེ་འབྱོངས་པའི་ཆ་དེ་ནི། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཤོས་ཐག་ཆོད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཚོ་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པ་སྦྱེས་ན་སྤྱིང་ཇེ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིང་ཇེའི་བསྐྱོམ་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱིང་ཇེ་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་གསུངས། དེ་ལྟར་བུམས་པས་སེམས་ཅན་ནུམས་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་། སྤྱིང་ཇེས་སྤྱུག་བསྐལ་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཅན་རང་གཅིག་ཤུ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྟོབས་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱིས་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞི་བ་མུ་ངན་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། ལེའུ་བརྒྱད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་སྦྱུབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ནུམས་བཤད་དོ།།

བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ནུམས་ཀྱི་ཚྲོམ་ནི།

རྟེན་དང་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་དང་།

དམིགས་པ་རྒྱ་དང་ཐང་ཡུལ་དང་།

ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་།

འཆར་རྒྱ་བཅས་ཐབས་བསྐྱེད་བྱ་ཞེ།

བཅུ་དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས།

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། རྟེན་ནི
གསུམ་ཞེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ས་སུ
སོང་བ་དང་། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་ཅུང་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། འདི་རྣམས་སྒྲོམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ནི། གོང་གི་རྟེན་
གསུམ་དང་སྒྲོམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་དང་ལྡན་པའོ།

དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། རིགས་སང་པ་དང་རྟགས་དམིགས་པ་ཞེ་གཉིས་
པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལུས་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པ། སེམས་གཡོ་སྐྱུ་ཤས་རྒྱུང་བ།
སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཞིང་དྲངས་པ་རྣམས་སོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བལ་སྒྲོམ་ནི།

དཔེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས།

བསམ་པ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་ལས།

བསྐྱེད་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ།

དོན་རྣམས་དགྲ་ཡིས་རྒྱལ་ས་འགོ་བསྐྱེད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རྒྱལ་ས་འགོའི་དཔེ་བ། རྒྱལ་ས་འགོའི་དཔེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་དང་། ཁྱད་པར་
གྱི་རྒྱལ་ས་སུ་འགོ་བའོ།

རྒྱལ་ས་འགོའི་རྟེན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་འཁོར་པའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇིགས་ཤིང་

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་ཐུན་མོང་གི་གང་ཟག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི
རིགས་ཅན་ལྟ་མའི་ལུས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ།

རྒྱལ་པོ་འགྲོའི་ཡུལ། སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་དང་
ཐུན་པ་སངས་རྒྱུ་། ལུང་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སོ་རྒྱུ་དང་
འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་ཐུན་མོང་བའི་ཡུལ་ལོ།

མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་
རྣམས་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འགྲོའི་ཡུལ་ལོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱུས་ཁོ་ན་རྒྱལ་པོ་འགྲོའི་
ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྤངས་མ་ལས།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།

རྒྱལ་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན།

ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་པ།

གཏན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༣༠ - ༣༡

འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་དྲང་བའི་ཐབས་སུ་རྒྱལ་པོ་ཡུལ་གསུམ་དུ་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྤངས་མ་ལས།

ལྟོན་པ་བཞུན་པ་སྟོབ་དོན་གྱིས།

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་།

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས།

རྒྱལ་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ༡/༣༢

རྒྱལ་པོ་འགྲོའི་དུས། རྒྱལ་པོ་འགྲོའི་དུས་ནི། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་
ཉེ་ཇི་མེད་འཆོ་བའི་བར་དུ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དུས་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་
བར་དུ་རྒྱལ་པོ་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

སྐྱབས་འགྲོའི་བསམ་པ། བསམ་པ་ནི། ཐུན་མོང་བ་རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པའི
བསམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ།།

སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་། སྐྱབས་འགྲོའི་ཆོག་ནི། སྦྱོར་བ་ལ་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་
ཉིད་དང་ཐུན་པ་ལ། མཐུལ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་སྤུལ་ནས་གསོལ་བ་གདལ་ལ། ལྷ་མས
སྦྱོབ་མ་སྦྱོང་ཐུན་དུ་འདུག་ན། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་གྱི་སྤྱུན་ཟུར་མཆོད་པ་བཤམ། སྐྱབས་
འགྲོའི་ཕན་ཡོན་དང་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་པའི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་བཤད་ལ།

དངོས་གཞི་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྦྱོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོག་ལན་གསུམ་བུའོ།།

རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་འབུལ་ལོ།།

སྐྱབས་འགྲོའི་བྱེད་ལས། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་ལས་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བདོ་ཐྱེ་རྒྱན་
ལས།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།།

རན་སོང་དང་ནི་ཐམས་མིན་དང་།།

འཇིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས།།

སྦྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། ༩/༥

སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ། སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དུས་ཉག་དུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་
པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་མི་འགྲོ་
ཞིང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཐ་ན་སྤྱི་ཚུའི་
དུས་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་གྱས་པ་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆོ་བ་མི་
བྱེད་ལ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་པོ་ཏི་སྤྲེགས་བམ་ཐ་ན་ཡི་འབྱེད་ལ་ཡན་ཆད་ལ་གྱས་པར་
བྱ། དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སུ་སྤྲེགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་ལ། དགོ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་གི་རྟེན་སྦྱོར་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་
གྱས་པར་བྱའོ།།

སྐབས་འགྲེའི་ཕན་ཡོན། སྐབས་འགྲེའི་ཕན་ཡོན་ནི་བརྒྱད་དེ། ཅད་པ་སངས་རྒྱས་པར
རྟུན་པ་དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྩུ་བྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་
ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྒྱལ་པ་དང་།
བསམ་པའི་དངོས་པོས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པར
འགྱུར་བ་དང་། དན་སོང་དུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་འཆང་རྒྱ
བར་འགྱུར་བ་ནམས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་ཅུང་དགོས་པའི་དཔེ
ནི་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁང་བཟང་ལོགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས
པའི་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲུམ་པའི་གནས་དེར་སྐྱར་བྱངས་ཤིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བཞིན་དུ།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས
དག་ཡིད་གསུམ་ཐེག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྩོམ་པའི་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ལོགས་པར
བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ཅོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ
སྟོན་ལས།

སོ་སོ་ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི།

ཏག་ཏུ་རྩོམ་གཞན་ལྷན་པ་ལ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་ཡི།

སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། མྱོ་ག 32

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གང་ཅུང་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་
པའི་རྩོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་རྩོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་ལས་མ་ལོག་པར་ཕན
གདགས་ཐབས་མེད་པའི་མྱིར་རོ།།

དེས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་པ། དགོན
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་རྩོམ་པ་གང་ཅུང་དང་ལྷན་པ་

ཞིག་དགོས་སོ།

ལེའུ་དགྲ་པ། ལེའུ་དགྲ་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དཔྱེ་བ་དང་།
དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་། སྒང་ཡུལ་དང་། ཆོ་ག་དང་། བཅ་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་
དང་། འཆོར་རྒྱ་དང་། བཅོས་ཐབས་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དགྲ་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པའོ།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔྱེ་བ། དེ་ལ་དཔྱེ་ན། དོན་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་
ཆོས་སྐྱའི་པར་དང་། དཔེ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཉིར་
གཉིས་སུ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་
བ་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ།

མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་།

རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད།

དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་སྤངས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ར/༡

སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔྱེ་ན། དོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀྱུན་
རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དཔྱེ་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོ་བར་འདོད་པའམ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དངོས་སུ་འགོ་བའམ་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་ནི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
སུ་གསུངས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དེ་མདོར་བསྐྱེད་ན།

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་ཞེ།

བྱང་རྒྱལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི།

བྱང་ཆུབ་འབྲུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༢༥

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། དེ་ལ་ཀླན་རྩོམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་ཐེ་བྱུང་ལས།

གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅ་བའི་སྟོབས།

ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་སྒྲོམ་པ་ལས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༢/༡

གྲོགས་སྟོབས་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ངོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུད་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་
མཐུས་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་།
ཐོས་སྟོབས་ལས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་བ་སྒྲོམ་པ་
ལས་ཏེ་ཆོས་འདི་ཉིད་ལ་ཉག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡང་ཡོད་དོ།

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས་པ་དང་། ཆོགས་
གཉིས་བསགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་གསུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་དག་གི་བསྐྱེད་པའོ།

སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་ཡུལ་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་མཆོན་
ཉིད་དང་ཐུན་པ་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲུན་སྒྲུབ་དང་། དེ་མཉམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་
སྒྲུན་སྒྲུབ་ལོ། སྟོ་མ་དང་སྐྱ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མེད་ན། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་སུམ་བསྒྲོམས་ནས་སྟོན་པའམ་འབྲུག་པའི་ཆོག་
རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་པོ།

སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ག་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་སྒྲུང་བའི་ཆོ་ག་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་སྟེའི་ལུགས་དང་། བྱམས་པ་ནས་

ཐོགས་མེད་དང་ཇོ་པོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བླང་པའི་ཆོ་ག་ལ། སློར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སློར་བ་ལ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། རྟིག་པ་བཤགས་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐུལ་བ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་ལྷན་པས་གཅིག་གམ་སོ་སོར་ལེན་པ་འདོད་ན་གང་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བླང་ངོ་།།

གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་ཐུལ་ལ། དོན་ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སློབ་བྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

ཇོ་པོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཞུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སློར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་རྗེས་གསུམ་ལས། སློར་བ་ནི། སློབ་མས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེད་སྲུང་གི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་འདེབས་ལ། དཀོན་མཆོག་དང་བླ་མ་ལ་ལྷག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

དངོས་གཞི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

རྗེས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླང་བས་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སློབ་བྱ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱོམ་དུ་བཞུགས་པས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བརྗོད་དོ།།

ཇོ་པོ་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཞུང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་

ཉེ། སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་ཐེས་སོ།། སྦྱོར་བ་ལ་བཅུ་ཉེ། གསོལ་བ་གདབ་པ། བར་ཆད་
 ཐུན་མེད་བ་བྲི་བ། ལྷུང་བའི་ཕྱི་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། སྤངས་
 པའི་ཕན་ཡོན། ཚོགས་བསགས་པ། བར་ཆད་ཐུན་མེད་མ་ཡིན་པ་བྲི་བ། བསྐྱལ་བ།
 བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ། བསྐྱབ་པ་མདོར་བརྗོད་པའོ།།

དངོས་གཞི་ལ། སྦོབ་མས་སྦོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྦོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་
 གྱི་ཆོག་དང་བྲི་བ་དང་ལན་ནམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་སྦོམ་པ་ལེན་པ་ཡིན་འོ།།

ཐེས་ལ། སྦོམ་པའི་ཕན་ཡོན། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་ནས་གོ་བར་བྱ་བ། དཀའ་བྲིན་
 བྲན་པའི་མཆོད་པ་དང་དགེ་བའི་ཅུ་བ་བསྡོམ་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་འོ།།

སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི་གྲངས་སྟུ་ཆད་པ་དང་
 གྲངས་སྟུ་མ་ཆད་པ་གཉིས་ལས་གྲངས་སྟུ་ཆད་པ་ལ་སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི་
 བརྒྱད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་
 ཏུ་འགྱུར་བ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཅད་ནས་གཅོད་པ། སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཅུ་བ་
 རྒྱགས་པ། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཐོབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ། ལྷུར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པའི་འཆང་རྒྱ་བར་
 འགྱུར་བའོ།།

འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི་བཅུ་ཉེ་སྟོན་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད་གྱི་ཉེང་དུ་རང་དོན་
 རྒྱན་ཆགས་སྟུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའོ།། གྲངས་སྟུ་མ་ཆད་པའི་
 ཕན་ཡོན་ནི། འདི་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་ཡོན་ཏན་བསྐྱང་གིས་མི་ལང་ངོ་།།

སེམས་བསྐྱེད་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི། དན་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་གཞན་དོན་ཉམས་པ་དང་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས་པ་ཡིན་འོ།།

སེམས་བསྐྱེད་འཆོར་བའི་རྒྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འཆོར་བའི་རྒྱ་ནི། སེམས་ཅན་སྦོས་སྤང་
 བ། ཏག་པོའི་ཆོས་བཞི་བཉེན་པ། བསྐྱབ་པ་སྤུལ་བ། འོག་ཉ་སྐྱེས་པ་ནམས་སོ།།

སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་མྱིར་བཅས་པའི་ཐབས། སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་མྱིར་བཅས་པའི་
ཐབས་ནི། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྒྲར་སྒྲངས་པས་སོར་ཅུད། སྒྲོན་སེམས་ཤོར་བས་
འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སྒྲོན་པ་སོར་ཅུད་པས་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སོར་ཅུད།
རྒྱ་གཞན་ལས་སྒྲོམ་པ་ཤོར་བ་ནི་སྒྲར་ལེན་དགོས་སོ།

ལེའུ་བཅུ་པ། ལེའུ་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གཤམ་བཞི་པ། སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཅུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་
ལས་དང་པོ། སྒྲོན་པ་བྱང་ཅུབ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོམ་ནི།

སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་བཏང་བ་དང་།

སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་།

ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་།

ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་།

དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་ཏེ།

ལྷ་པོས་སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་བཏང་བ་དང་། སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ། ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ། དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་
སྒྲུང་དོར་ནམས་བཏྲན་པ་ཡིན་ལ།

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ༡. ཤེས་བཞིན་ཏུ་སྒྲོག་གི་མྱིར་ཡང་བརྟུན་མི་སྦྱ་བ། ༢.
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ།
༣. སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཅུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་
དེའི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་བཅུར་བརྗོད་པ། ༤. སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྦྱས་མ་ཡིན་
པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བའོ། གཤམ་པོའི་ཆོས་བཞི་ནི། ༡. སྒྲ་མ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་བསྐྱས་པ། ༢. གཞན་འབྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འབྱོད་པ་བསྐྱེད་

པ། ༣. སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞེ་སྒྲིབ་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ
ཡིན་པ་བརྗོད་པ། ༤. སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུས་སྦྱོང་པའོ།

ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ། ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ
སངས་རྒྱས་སྐུ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཉིན་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས
པ་འབྲུག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ། བསྐྱེད་པ་གསུམ་མམ་པར་མྱིན་དུག
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། ལྷག་པ་སེམས
ཀྱི་བསྐྱེད་པ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། པར་མྱིན་དུག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ
གསུམ་དུ་འདྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་ནི། ཚུལ
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་ནི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ནི་ཤེས
རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བཟོད་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་ཀྱི་གོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན
ལས།

བསྐྱེད་པ་གསུམ་དཔའ་དུ་མཛད་ནས་ནི།
རྒྱལ་བས་པ་ལོ་མྱིན་པ་དུག།
ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ།
ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས།
གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། ༡༤/༧

དེ་ལྟར་པར་མྱིན་དུག་བཤད་པ་ལ་སྒྲིབ་ནི།
གངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཆོག་དང་།
རབ་ཏུ་དབྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
དུག་གིས་པ་ལོ་མྱིན་དུག་བསྐྱེད་པ། ཤེས་གསུངས་པ་ལྟར།

པར་མྱིན་ཀྱི་གངས་ངེས། པར་མྱིན་ཀྱི་གངས་དུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། མདོ་མཐོང་དོན་

དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༦/༡༥

ཕར་ཕྱིན་གྱི་རབ་དབྱེ། ཕྱིན་སོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དྲུག་དྲུག་དྲ་དབྱེ་བས་སོ་དྲུག་དྲ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ།

ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྐྱུ་བ། ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཚོགས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས། ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། བཟོད་པ་དང་བཙོན་འབྲས་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་པོ། མདོ་ཐེ་བྱུ་ལས།

ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།

གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་ཐེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༧/༣༩

ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ། ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དྲ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པ་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་ལྟ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དང་པོ་ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་སྒྲོམ་ནི།

སྒྲོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

དེ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ། ཕྱིན་པ་དང་མི་ཐོབ་ན་ཉག་དྲ་བཞེན་པས་སྐུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཕལ་ཆེར་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་ལ། མི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་དབུལ་ཞིང་འཕོངས་ནས་

ཉམ་ཐག་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་མི་རྒྱས་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཁྱད་མི་ཐོབ་
པོ།

སྦྱོར་པ་དང་ལྡན་ཉེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལྡན་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་
ཁྱད་བསྐྱུ་བ་པར་སྦྲ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་པ་མ་གཏང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་སྦྱོར་པའི་ཕན་
ཡོན་ལྡན་ས་བསྟན་ཏེ།

སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ་ནི། མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའོ།

སྦྱོར་པའི་དབྱེ་བ། སྦྱོར་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་
བརྟན་པར་བྱེད། མི་འཇིག་པའི་སྦྱོར་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་བརྟན་པར་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་
སྦྱོར་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། ཡང་ན་སྦྱོར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
གཞན་ལ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པས་ནི་བྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱུ་བ་པ་
ཡིན་ལོ།

སྦྱེ་བ་སྟེ་སྟེའི་མཆོན་ཉིད། སྦྱོར་པ་དེ་དག་ལས་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་
དག་པའི་སྦྱོར་པ་དང་དག་པའི་སྦྱོར་པའོ། མ་དག་པའི་སྦྱོར་པ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་
དང་། ཐུགས་པ་དང་། གཞན་ལ་འགྲན་པའི་སྦྱོར་པ་གཏང་བ་དང་དེ་བཞིན་དུ།
ཆེ་བྱི་མ་དབུལ་གྱིས་དོགས་ནས་སྦྱོར་པ་དང་། ལྷ་མའི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་འདོད་ནས་
སྦྱོར་པ་དང་། དུག་དང་། མེ་དང་། མཆོན་ཆ་སོགས་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་དངོས་པོ་
ལྡན་ས་སྦྱོར་པའོ། བ་མ་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད་ལ། སུ་དང་རྒྱུང་མ་སོགས་མི་དགའ་བཞིན་དུ་
གཞན་ལ་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད། ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་ཡོད་པཞིན་ཉུང་དུ་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད།
བདུད་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་བསྐྱུ་བས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྦྱོས་པ་དང་སེམས་འབྲུགས་པའི་
སེམས་ཅན་ལྡན་ལ་ལུས་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད། མི་དགའ་བ་དང་ཁྱིས་པ་དང་འབྲུགས་པས་
སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད། དན་པ་ལ་བརྟན་པ་དང་། སྦྱོང་བ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། བཞིགས་

པ་དང་། དཔལ་བཞོན་པས་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད་དོ།

དག་པའི་སྒྱུན་པ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཟེ་རྒྱུན་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལུས་དང་ཡོངས་སྒྱུད་དག།

གཞན་ལ་མི་སྒྱུན་པ་ནི་ཡོང་མེད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༤ / ༡༤

སྒྱུན་པའི་ཡུལ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་སྤྲུལ་དང་དགོན་མཆོག་སོགས། བན་བཏགས་པའི་
ཞིང་ཕ་མ་སོགས། ལྷག་བསྐལ་བའི་ཞིང་ནད་པ་དང་མགོན་མེད་སོགས། གཞོད་པ་བྱེད་
པའི་ཞིང་དག་ལ་སོགས་པའོ།

སྒྱུན་པ་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི། སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་བྱང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུ་སྒྱུན་པ། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ཕྱན་པ་དང་གུས་པས་སྒྱུན་པ། གཞན་ལ་
མི་གཞོད་པ་ཡང་ཡང་དུ་སྒྱུན་པ། སྒྱུན་ཡུལ་ལ་སྒྱོགས་མི་བྱེད་པར་སྒྱུན་པ་དང་། ལེན་པ་
པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདོད་རྣམས་སྒྱུན་པའོ།

མི་འཇིགས་པ་སྒྱུན་པ་ནི། ཆོས་རྒྱུ། གཅན་གཟན། ནད་དང་། རྒྱལ་སོགས་པའི་
འཇིགས་པ་དག་ལས་སྦྱབས་པར་བྱེད་པའོ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པའི་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྤྲུལ་པ་ལ་གུས་པས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྱུན་
པར་བྱ་ལ། བསམ་པ་དན་པ། རྟེན་བཀྲར་བསྟོད་གྲགས་སོགས་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་
བྲལ་བས་སྤྱིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། ཆོས་དངོས་ཀྱང་མདོ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་མ་ཞོར་བ་སྒྱུན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ། ཆོས་ལྷ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཤད་པར་མི་
བྱ། སྟོད་ཕྱན་དུ་ཤེས་ན་གསལ་བ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་བ་སྟོན་མེད་མདོ་
ལས།

འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།

སྟོད་ལ་བཏགས་པ་བྱས་ནས་བྱ།

གལ་ཏེ་སྒོ་དེ་ནི་ཤེས་ཀྱི་ར་ན།

གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༣༥/༣༦

གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་སྒྲིགས་སུ། ཆོས་བཤད་པ་པོ་ཁྱིལ་བཞུགས། འཁོར་ནི་
འཁོར། སྒོ་དེ་ལམ་གཟབ་པས་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ། བདུད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གཞོམ་པའི་སྒྲགས་
བརྗོད། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ།

སྒྱིན་པ་སྤེལ་བ་། སྒྱིན་པ་དེ་དག་ཉུང་དུ་ཡང་མང་པོ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲོལ་སྒྱིན་གྱིས་ལྷག་པར་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོལ་སྒྱིན་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད། བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་སྒྱིན་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ།

སྒྱིན་པ་དག་པར་བྱེད་པ། སྒྱིན་པ་དེ་དག་སྒོ་དེ་པས་ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འགོ་
བ་དག་པར་བྱེད་ལ། སྒྲིང་རྒྱུ་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་བ་དག་པ་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ།

སྒྱིན་པའི་འབྲས་བུ། སྒྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་སྤྱི་མཆོད་ཀྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་།
ཐང་ཐིང་གི་སྒྱིན་པ་གཏང་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་སྒྱུ་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་
འབྱུང་ལ། འདུལ་བྱ་རྣམས་སྒྱིན་པས་བསྐྱེད་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བ་བྱེད་རྒྱས་སོ། མི་
འཇིགས་པའི་སྒྱིན་པས་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྒྱགས། སྒྲོལ་སྒྱིན་ཆེ་ལ། མི་འཇིགས་པ་
ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་བཏང་བས་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་དུ་མཇུག་ནས་འགོགས་པ་
དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ།

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་
སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པ་འཇུག་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཐར་ཕྱིན་དུག་གི་ཡན་ལག་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་ལ་གཉེན་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་ནི།

སྒྱིན་ཡོན་རྣམས་གཉེན་བསམ་པ་དང་།

དོ་པོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྒྲིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བསྟུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ། དེ་ལྟར་སྒྲིན་པ་དང་ལྡན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་ལྡན་ན།
ལྷ་མིའི་ལུས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མི་ཐོབ་པ་ནི། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས།

སྒྲིས་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་པ་ཆག་གུར་ན།

སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོང་ལྡན་ཡང་ངན་འགྲོར་སྒྱུར་།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༤

དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྡན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚང་བས་སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མི་
ཐོབ་པོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ལྷ་མིའི་ལུས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐོབ་ལ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞི་ཐིངས་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར་བ་དང་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པར་
སླ་བ་ཡིན་ནོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་པོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་པོ་ནི། རྩོམ་པ་ལེན་པ་དང་། ལེན་ནས་ཡང་
དག་སྤང་བའོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། དག་བཀོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་ཕྱིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ཉེས་སྟོང་སྟོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་ཐར་རིས་
བདུན་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རིས་བདུན་པོ་རང་རང་གི་ལྟར་བ་
རྣམས་སྤང་བ། གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དང་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པ་སྤངས་ནས་རང་རང་གི་
ཉེས་སྦྱོང་རྣམས་སྒྲོམ་ཞིང་སྤང་བའོ།

གཉིས་པ་དག་པའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྱིམས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མྱིར་ལུས་དག་གི་དག་པ་
བསགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་ཅིང་འདུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་
འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་རྣམས་སྤོང་ཞིང་དག་པ་བརྟེན་པར་བྱ་བའོ།

ཚུལ་ཁྱིམས་སྤེལ་བ། ཡེ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་ཁྱིམས་གོང་ནས་
གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པར་བྱེད་པ། སྤོང་བ་ཉིད་དང་སྤོང་རྗེས་ཚུལ་ཁྱིམས་དག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།

ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐར་ཐུག་སྤྱི་མཐུན་བྱང་ཆུབ་སྤོབ་
པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤོབ་པ་
ཡིན་ནོ།

ལེའུ་བརྩ་བཞི་པ། ལེའུ་བརྩ་བཞི་པར་སངས་རྒྱས་མི་སྤོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་
རྒྱས་སྤྱི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པ་
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་
བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་ནི།

སྦྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཕྱི་བ་སེ་སེའི་མཚན་ཉིད་དང་།

མེད་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

བཟོད་པའི་ཡ་རོལ་མིན་བསྟུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲིན་ཡོན་ནུས་གཉིས་བསམ་པ། གང་ཞིག་སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་
ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྒྲེའོ། ཁོང་ཁོ་སྒྲེས་ན། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱས་པའི་དག་བ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་ལ།
ཞེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས་ཡིད་ལ་བྱུག་རྩ་ལངས་ནས། ཐ་མ་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ཞིང་།
འཛེལ་ཤེས་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་དུ་མི་བཏུབ་ལ། བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་
ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པོ།

དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
ལ། མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཀྱང་ཐོབ་པོ།

བཟོད་པའི་ངོ་བོ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྒྲམས་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་
དང་། སྟིང་རྩེ་འབའ་ཞིག་གིས་གཞོད་པ་ཇི་མི་སྒྲམས་པའོ།

བཟོད་པའི་དབྱེ་བ། བཟོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་
སྒྲམ་པ་དང་། སྒྲག་བསྐལ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མོས་པའི་
བཟོད་པའོ།

ཕྱི་བ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་གཞན་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་མི་སྒྲམ་པ་ནི། བདག་
དང་བདག་གི་བ་ལ། བརྟེན་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། ཁོ་བ་དང་། མཚན་འདྲུ་བ་ལ་
སོགས་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་བགོགས་བྱེད་པ་ལ་བདག་གི་བཟོད་པར་
བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་སྒྲག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ནི། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་བསྒྲུབ་པའི་
སྒྲག་བསྐལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྲོ་བ་དང་དུ་ལེན་པའོ། གསུམ་པ་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་
མོས་པའི་བཟོད་པ་ནི། དགོན་མཚན་གི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་མོས་ཤིང་བཟོད་པའོ།

བཟོད་པ་སྤེལ་བ། ཡེ་ཤེས་དང་ཤེར་རབ་དང་བཟོ་བ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པ་རྒྱང་དུ་འདྲུག་གོང་དུ་སྤེལ་བ་ཡིན་ནོ།

བཟོད་པ་དག་པར་བྱ་བ། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱིང་རྩེས་ཟིན་པས་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་དོ།

བཟོད་པའི་འབྲས་བུ། བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ལ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་ལ་མ་དམིགས་ཀྱང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མཛེས་པ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ལྷན་གྲགས་དང་། ཆེ་རིང་པ་སོགས་ཐོབ་པའོ། སྤྱོད་འཇུག་ལས།

འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། .

རྒྱུ་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིན།

ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཛོལ་བ་དང་།

འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་དུ་རྒྱལ་ཐོབ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༦/༡༩༥

ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པ། ལེའུ་བཙེ་ལྷ་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་རྒྱས་སྐྱུ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་བཞི་པ་བཙེན་འབྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

སྤྱི་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྤེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

བཙུག་འགྲུས་པ་ལོ་ལྟོ་བཟུང་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ། གང་ཞིག་སྒྲིན་སོགས་དེ་དག་ལྟར་ཡང་བཙུག་འགྲུས་
མེད་ན་ལོ་ལོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལོ་ལོ་ཡོད་ན་དགོ་བ་མི་འགྲུབ། གཞན་དོན་མི་རུས། བྱང་
རྒྱུ་མི་ཐོབ་པོ།

བཙུག་འགྲུས་དང་ལྟན་ན། དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིབ་ཅིང་འཕེལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། འཇིགས་ཚོགས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་ཀླུ་ལྷ་རྣམས་པ་དང་། སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ལྷ་རྣམས་
པ་ཡིན་ལོ།

བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་དོ་བོ། བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། དགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བའོ། བཙུག་འགྲུས་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལོ་ལོ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ། ཉལ་བ་དང་། ཡིད་དལ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་ཤིང་དགོ་བ་སྒྲུབ་དུ་མི་རུས་པ་ནི། སྒྲོམས་ལས་ཀྱི་ལོ་ལོའོ། བདག་ལྟ་བུ་དན་པས་
འབད་བ་བྱས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ལྷ་ལ་ཐོབ་སྒྲུམ་ནས་སེམས་ཁུམ་པ་ནི། སྦྱིད་ལྷག་པའི་ལོ་
ལོའོ། དག་འདུལ་བ་དང་རྣམ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོ་བ་ལ་ཆགས་པ་དག་ནི།
སྒྲ་པའི་ལོ་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།

བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བཙུག་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙུག་འགྲུས་
དང་། སྦྱོར་བའི་བཙུག་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུག་འགྲུས་སོ།

ཕྱི་བ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་གོ་ཆའི་བཙུག་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགོ་
པའི་བཙུག་འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྒྲུམ་དུ་གོ་ཆ་ཁྱོན་པའོ། གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་བཙུག་འགྲུས་
ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དང་། དགོ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་
བཙུག་འགྲུས་བྱ་བའོ། གསུམ་པ་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུག་འགྲུས་ནི། བྱང་རྒྱུ་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་དོམས་ཆོག་མེད་པར་འབད་བའོ།

བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་སྟེལ་བ། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་བཙུག་

འགྲུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བ་ཡིན་ནོ།

བཙོན་འགྲུས་དག་པར་བྱ་བ། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྩེས་ཐིན་པས་ནི་བཙོན་འགྲུས་
དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་སྒྲ་མེད་བྱང་
རྒྱུ་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་
མཆོག་རྣམས་ཐོབ་པོ།

ལེའུ་བཙུ་དྲུག་པ། ལེའུ་བཙུ་དྲུག་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་
རྒྱས་སྐུ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པ་
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ལྔ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་
ཐིན་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྒྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

བསམ་གཏན་པ་རོལ་ཐིན་བཟུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ། གང་ཞིག་སྐྱོན་པ་སོགས་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་
གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་གཤམ་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་
བས་རྣམས་པར་འགྱུར་ཞིང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མངོན་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ། མངོན་ཤེས་
མ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་རྒྱས། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་
མི་སྐྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པོ། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཤེས་རབ་
བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་གོེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་འཇུག་ལས།

ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛིན་པར་ཤེས་བྱས་ནས།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༥/༧

དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་ལྷན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་འཇུག་གོ།

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞི་གནས་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང་
དུ་དག་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ།

བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ནི། རྣམ་གཡེང་ཡིན་ལ། དེ་སྤང་བར་བྱའོ། རྣམ་
གཡེང་སྤང་བ་ནི། ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་པ་བརྟེན་
དགོས་པས། དེ་ཡང་ལུས་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་ནི། འཁོར་དང་ལོང་སྤྱོད་དང་ལྷན་ཅིག་
ཏུ་གཡེངས་ཤིང་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་འདྲུ་འཛི་སྤྱོད་དང་དབེན་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་པའོ། སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་དབེན་
པ་ནི་དེ་ལྟར་འདྲུ་འཛི་སྤྱོད་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ཏེ་དབེན་པ་ལ་འོངས་ནས་རང་གི་ལུས་
དག་ཡིད་གསུམ་བརྟག་ནས་མི་དགོ་པ་རྣམས་ལས་བསྟོག་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་
གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་གཡེང་མི་འབྱུང་ལ་རྣམ་གཡེང་མེད་པ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་
ཡིན།

དེ་ནས་རང་གི་སེམས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་བ་བརྟགས་
ལ་དེའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྟུག་པ། ཞེ་སྤང་གི་
གཉེན་པོ་བྱམས་པ། གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོ་རྟེན་འབྲེལ། ཐུག་དྲིག་གི་གཉེན་པོ་བདག་
གཞན་མཉམ་པ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་བདག་གཞན་བཟེ་བ། ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་དུ་
རགས་པའམ་རྣམ་རྟོག་མང་ན་རྒྱུང་སྒྲིམ་པའོ།

བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ

བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྱུ་བ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་
བྱེད་ཅིང་བའི་བསམ་གཏན་ནོ།

ཐུ་བ་སོ་སེའི་མཆོན་ཉིད། དང་པོ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
ནི། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའོ།

གཉིས་པ་ཡིན་ཏན་སྒྱུ་བ་པའི་བསམ་གཏན་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོབས་བརྩ་སོགས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་སྒྱུ་བ་པ། ཐུན་མོང་རྣམ་པར་ཐར་པ། ཟིལ་གཏོན་དང་། ཟད་པར་བྱི་སྟེ་མཆེད་
དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྱུ་བ་པའོ།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྱུ་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དཔོན་པའི་བློ་གསལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།

དེ་ལྟར་བྱའི་བསམ་གཏན་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྲགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དེའོ།
ལྷག་མཐོང་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་སྟེ་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་དང་ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆའོ། དེ་ལྟར་
ཡང་མདོ་ལྡན་ཐུན་ལས།

ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་རབ་རྣམ་པ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༤/༢༩

བསམ་གཏན་སྟེལ་བ། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་བསམ་
གཏན་སྟེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བསམ་གཏན་དག་པར་བྱ་བ། སྒྲིང་པ་དང་སྒྲིང་རྗེས་ཟིན་པས་ནི་དག་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐར་ཐུག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིང་ལུས་ཐོབ་པོ།

ལེུ་བཙུ་བདུན་པ། ལེུ་བཙུ་བདུན་པར་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པ་སངས་
རྒྱས་སྐུ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉིན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཉིས་པ་འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་
ལ། སྒྲིང་ནི།

སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

རོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

བྱེ་བ་སེ་སེའི་མཚན་ཉིད་དང་།

ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བསྐྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྒྲིན་པ་ལ་གནས་པ་
ནས་བསམ་གཏན་གྱི་པར་དུ་ལྷན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་ན། ཐམས་
ཅད་མཆེན་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་ལྟེ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

དཔྱུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་།

ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རྩས་།

ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྟ་ཡིས་།

དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྩས་མ་ཡིན་།

ཞེས་སྟར་རོ། ལ/༡

ཤེས་རབ་དང་ཕྱན་ན་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་
ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱད་པ་ལས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས།

ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༣༣/༥

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཚོག་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་རྣམས་ཅི་དགོས་ཞེ་ན།
ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་
བརྟེན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྤྱད་ནས་
བཅིངས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་པོའི་
ས་ལས་མི་འདའ་བས་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཡིན་ཏོ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དོ་བོ་ནི། ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་
ཤེས་རབ་པོ།

ཕྱི་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་།
གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེའོ།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་རང་དག་གི་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉར་ལེན་གྱི་སྤྱད་པོ་མི་གཙང་བ། སྤྱག་བཟུལ་
བ། མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའོ།

གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐོས་བསམ
སྒྲོམ་གསུམ་ལས་ཐུང་བའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒྱེ་མེད།
གཞི་མེད་ཚ་བལ་ཤེས་པའོ།།

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཤེས་རབ་གསུམ་ལས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི
ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་དངོས་པོ་འཛིན་པ་དང་། དངོས་མེད་འཛིན་པ། མེད་པར་འཛིན་པ། འཛིན་པ
གཉིས་ཆར་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་ནས། རྟོལ་བའི་ལམ་ནི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ
དབྱུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆེན་འབྲང་བ་ལས།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པ།

གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༣༩

འོ་ན་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན།
རྟོལ་བའི་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དངོས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན།
ཐུང་འདས་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་འཛིན་པའི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་སྟོང་འདས་བརྗོད་བྲལ
དེ་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས།

གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག།

སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།

དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ༢/༣༤

འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཅད་དགོས་སམ་ཞེ
ན། དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དདུལ་རྩོད་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བཟུ་བདུལ་མ་བྱས
གྱི་བར་དུ་དདུལ་མི་སྣང་། དདུལ་རྩོད་འདོད་ན་དདུལ་རྩོད་དེ་བཟུ་བདུལ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ
བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ

ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་སྤྱག་བཟུལ་སྣ་ཚོགས་
མྱོང་བས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བ། དེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་
བཞག་དང་། རྩིས་ཐོབ་དང་། སྒྲོམ་ཉགས་སོ།།

དེ་ལ་རྩོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དྲུང་བབ་པ་སྟེ། གནས་དབེན་པ་དང་། འདྲུ་འཛི་མེད་པ་
ལ་དགའ་བ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅའ་སྟེ་འདྲུག་པ་ལ་
སོགས་སྤྱག་ཆེན་རྩོན་འགྲོ་ལྟར་རོ།།

མཉམ་བཞག་ནི། ཡོད་མེད་སྤང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་བར་
རང་བབ་བཞག་དགོས་ཏེ། ཉི་མེ་པས།

མི་མཚོ་མི་བསམ་མི་ཤེས་ཅིང་།།

མི་སྒྲོམ་མི་དབྱེད་རང་བབ་བཞག། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྩིས་ཐོབ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལུར་ལྟ་ཞིང་སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅི་
རྣམས་བསག་པ་རོ།། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། མཉམ་རྩིས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་
སྒྲོམ་སེམས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ལས།

བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅིའམ་ལངས་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་མེད།།

ཅི་མྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་མྱིར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ༡/༡༡

དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དེའི་དང་ལ་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་
པ་ནི། སྐལ་བའི་བར་དུ། ཉན་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་བྱས་པ་
དང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཇི་སྟེང་འཚོ་བའི་བར་དུ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་
པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྤྱགས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྦྱིན་སྟེན་བྱེད་པ་
དང་། ལྷག་འཚལ་བ་དང་། འཚོད་པ་འབྱུལ་བ་དང་། རྟོག་པ་བཤགས་པ་དང་། གཏོར

མ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་དགེ་པའི་ཙུ་བ་བྱས་པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་ལ་པ་
རོལ་མྱོན་པ་དྲུག་ཀར་ཡང་འདིར་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། ཆོས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་མདོ་ལས
ཀྱང་།

ཡུན་རིང་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤང་བྱེད་ཅིང་།

བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བསྟན་བྱས་ཀྱང་།

ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན།

བསྟན་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གོལ་མི་འགྱུར།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སྤྲུལ་ཤིས་པ།

ནམ་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱན་ཆགས་ཀྱི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཤེས་རབ་སྒོམས་པའི་རྟགས་ནི། དགེ་བ་ལ་བག་ཡོད་པ། ཉོན་མོངས་ཤིས་རྒྱུད་པ།
སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྒྱུ། སྤྱོད་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ། གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ། ཆོ
འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་སྤྱོད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་
དང་། གནས་སྐབས་སུ་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་
ལས།

སངས་རྒྱས་སྤྱོད་དང་ཉོན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྒྱུས་དང་།

འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ཆོས་རྒྱུས་ཇི་སྟེད་པ།

དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་མྱོན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༡༥/༥

ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པ། ལེའུ་བཙོ་བརྒྱད་པར་དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
བསྟེད་ནས། བསྐལ་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་པས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་
རྒྱུས་རིམ་གྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་ལ་དང་པོ་ལམ་ལཱའི་རྒྱུ་བཞག་བསྟན་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་།

མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་དང་།

ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ལམ།

ལྷ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལམ་ལྷ་ནི། ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། བསྒོམ་ལམ་དང་།
ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ།

ཚོགས་ལམ། ཚོགས་ལམ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དགོ་བ་ལ་འབད་བ་བྱེད་
ཆད་རྣམས་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོན་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་
པ་སྐྱེ་བའི་སྦོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགོ་བའི་ཚོགས་གསོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཚོགས་
ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བླ་ན་པ་ཉིར་
བཞག་བཞི་སྟེ། ལུས་དང་། ཚིམ་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་བླ་ན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་
བཞི་ཐོབ་པོ། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུ་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་སྟེ། ཐེག་པ་མི་དགོ་
བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྟོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དགོ་བའི་ཆོས་མ་
སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་རྩ་
འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དམྱེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་བསྐྱེད་དོ།

སྦྱོར་ལམ། སྦྱོར་ལམ་ནི། ཚོགས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། རྟོན། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་སྟེ། དེས་བྱེད་ཡན་ལག་
རྣམ་བཞིའོ། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱའོ། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོན་
དང་ཅེ་མོའི་གནས་སྐབས། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། བླ་ན་པ་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས།

དང་པ་དང་། བཙུག་འགྲུས་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི
སྒྲོམས་ལྡན་ལོ།

མཐོང་ལམ། མཐོང་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་གི་རྗེས་ཐོག་འཕགས་པའི་བདེན
པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་
པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ
སྐྱང་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ
ན། སྒྲོན་མ་མཐོང་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་ལམ་ཞེས་བྱའོ། བྱང
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུན་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
བཙུག་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ལྷན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱང
སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ཐོབ་པོ།

སྒྲོམ་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག
རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ
བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསྒྲོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ནི། སྒྲོམ
སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་མཐོང་གོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན
ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད
པའོ།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ
གསུམ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ
པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྒྱུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན
ལ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་རྒྱུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་ཡིན
ལོ། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

སྒོམ་པར་བྱེད་པས་ན་སྒོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
གནས་སྐབས་དེ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་།
རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཛོལ་བ་དང་། རྩལ་བ་དང་། དྲན་པ་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་ལྟོན་འོ། །

མཐར་ཐིན་པའི་ལམ། མཐར་ཐིན་པའི་ལམ་ནི། རོ་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩེས་ལ་
སྒྲིམ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་འོ། ། དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཐིར་མཐར་
ཐིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་མཐར་ཐིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་དན་ལས་འདས་པའི་
གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཐིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ། གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནས། ཉིང་དེ་འཛིན་པར་བརྒྱད་དང་། དེའི་ལྷང་མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྒྱུ་པོ་ཐོབ་པ་
ཡིན་འོ། །

ལེའུ་བརྒྱ་དགྲུ་པ། ལེའུ་བརྒྱ་དགྲུ་པར་དེ་ལྷར་ལམ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ས་བརྒྱ་གསུམ་སྟེ།
ཐོམ་ནི།

ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྦྱོད་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་དང་།

སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྷར་ན།

བརྒྱ་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྐྱུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

ལས་དང་པོ་པའི་ས། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། །
མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྦྱོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
མོས་པར་བྱེད་པ་ཅུམ་ཡིན་པས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་དུ་
དགའ་བ་ནས། ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་ཡིན་ལ། ས་དང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་པའི་

གནས་སྐབས་ཏེ། ཐུང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ། ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅུ་
པའི་བར་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ
གོམས་པར་བྱེད་པའོ།

ས་དེ་དག་གི་སྤྱི་ཚེས་གསུམ་ཉེ། རོ་བོ་ནི། ཚེས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་གྲོགས་ཏིང་པེ་འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའོ།
སའི་ངེས་ཚིག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པའམ་ས
གོང་མ་གོང་མ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བྱའོ།

ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ས་བཅུར་བྱེ་བའོ།

ས་བཅུ་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚེས་ནི། ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཚིག་
གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་དང་།
རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་
དང་། སྟེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཁྱད་པར་དགྲུ་དགྲུས་ལེགས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ཀོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི། མཐར་ཐིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། རོ་
ཇེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་པེ་འཛིན་སྟེས་པས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྟོབ་
པ་སྟེད་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་བུ་ཅིག་ཅར་སྟོང་བའོ།

དེ་ལྟར་ས་བཅུ་གསུམ་པོ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ།
བསྐལ་ཆེན་གངས་མེད་དང་པོས་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་། མོས་སྟོང་གི་སས་རྟག་ཏུ་
འབད་པས་ཐོབ་ལ། གངས་མེད་གཉིས་པས་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བདུན་པ་
ཟིང་དུ་སོང་བའི་བར་ཐོབ་ལ། གངས་མེད་གསུམ་པས་ནི། ས་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་ནས་
བཅུ་པ་ཆེས་ཀྱི་སྟོན་པར་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀོ།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། ལེའུ་ཉི་ཤུ་པར་སྤང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུག་གི་ལྷ་པ་འབྲས་བུ་རྫོགས་

པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བཞོད་པར་གྱུར་
པ་ལས་མདོན་པར་རྫོགས་པ་འཆང་བྱ་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི།

རང་བཞིན་སྐྱེ་དོན་དབྱེ་བ་དང་།

རྣམ་བཞག་གངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་།

ཁྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

རྫོགས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྐྱེ་རྣམས་བསྐྱེད་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སངས་རྒྱུ་གྱི་རང་བཞིན། རང་བཞིན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
པ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཆིན་པས་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོགས་པའོ།

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཆོགས་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དང་དེ། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་
མངའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མངའ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྐྱེན་ཇི་ལྟ་བ་མཆིན་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཆིན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་མཆིན་པ་སྟེ། རྩ་རྩ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པ་ལས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་ནས་སྒྲིའི་འཇུག་པ་མཐའ་
དག་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ།

ཇི་སྟེད་པ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྫོགས་ཐ་སྟེད་པའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཆིན་པ་
ཡིན་ཏེ། རྩ་རྩ་སྐྱེ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞེད་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་འགྱུར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་
པའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ལག་མཐའ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཆིན་ཅིང་གཟིགས་པ་
ཡིན་པར་འདོད།

ཡང་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཆིན་པ་ནི་
མངའ་ལ། ཇི་སྟེད་པ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱང་རྫོགས་མཆིན་པ་ནི་མི་མངའ། དེ

ལྷར་མཁའ་ཀླུ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཁའ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་ཀླུ་ཀྱན་ཚོལ་མེད་པས་དེ
མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། ཀྱན་ཚོལ་སྤང་བ་འདི་མ་ཟིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས།
འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པར་ཟད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཁའ་པའི
ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་ཀྱང་།

དེ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཆོས་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྒྱ་ནི་རོང་བ་
 བམས་ཅད་ཟད་པའམ་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་དེ་རྟེན་དུ་བ་སྟངས་པ་ཙམ་ཡིན་
 གྱི་ཆོས་རྒྱ་སྟེ་མེད་སྟོས་བལ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་རི་ལྗ
 བ་མཁའ་པ་དང་། རི་སྟེང་པ་མཁའ་པ་ཀུན་རྩིབ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་བ་ཡང་འཛིན་
 པ་ཡིན། རྟེན་བཅུ་མི་ལས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ
 བོག་པ་འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ་ཉག་ཆད་སོགས་ཆོགས་དང་སྟོ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན།
 འདི་ལ་ཅི་ལྟར་བརྟེན་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས
 སུ་རེ་བའི་སྟོས་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་སྟོགས་གཅིག་པ་ཅིག་གསུང་དུ་ཡོད་
 མི་སྟུམ། ཆོས་རྒྱ་སྟོ་འདས་སྟེ་མེད་སྟོས་བལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་སྟོས་དང་དེ་འདྲ
 ཅིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

མངས་ཚུས་ཀྱི་རྒྱ་དོན། མངས་ཚུས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་ལེ། མ་ཡིག་པ་གཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས།
མངས་ནས། ཤེས་བྱ་ལ་ལྷོ་ཚུས་པས་ན་མངས་ཚུས་ཞེས་བྱའོ།

སངས་རྒྱལ་ཁྱི་སྐྱེ་དབྱེ་བ། སངས་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན་སྐྱེ་ནས་པ་གསུམ་ཉེ་ཆོས་སྐྱེ་དང་།
 ལོངས་སྐྱེ་དང་། ལྷལ་སྐྱེེ། སྐྱེ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། ལ་མོགས་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་ལངས་པ་ཡིན་ལོ།།

སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའགག། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའགག་པའད་པ་ལ། ཆོས་སྐྱུ་ནི་སངས་རྒྱུ
དངོས་ཡིན་ལ། གཞུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ཕྱི་རྒྱབ་ས་དང་། གཏུལ་བྱའི་སྣང་བ
དང་། རྩོན་གྱི་སྣོན་ལམ་གསུམ་འཛོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱོལ།

སྐྱེའི་གངས་ངེས། སྐྱ་གསུམ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དགོས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་
ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱ་དང་། གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཆོས་
སྐྱ་དེ་ཐོབ་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བོས་པ་བཞིན་དུ་འདྲུ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་
དོན་གཞུགས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་ལོངས་སྐྱ་དང་། མ་དག་པའི་
གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་སྐྱལ་སྐྱེའོ།

སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། སྐྱ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་སྐྱ་ནི། ཆོས་དབྱིངས་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། འོར་བ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལམ། འབྲུལ་དོར་སྒྲུང་བའི་
རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་ལ། ཆོས་སྐྱ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་
ངོ་བོ་ལ་ཆོས་སྐྱ་དང་། ཆོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། རྟོག་པའི་སྟོན་མཉམ་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་ལྟ་དུ་གསུངས། ལོངས་སྐྱ་
ཡང་འཁོར་དང་ཞིང་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟ་བུ་པ་དང་། སྐྱལ་སྐྱ་ཡང་རྟེན་
དང་། རྒྱ་དང་། ཞིང་སོགས་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་ལྟ་དུ་གསུངས་སོ།

སྐྱལ་སྐྱ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཟོའི་སྐྱལ་སྐྱ་ནི། དི་ཁྱད་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྐྱ་ཆོགས་
དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྟོང་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱ་ནི་དེ་ཐོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྐྱ་
ཆོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱ་ནི་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་ལྷུ་མས་སུ་
བཞུགས་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པའོ།

སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པ། དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་འཕྱིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་
མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྟོན་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་
པ་དང་། རིགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་འདུལ་བྱ་འཆམས་པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ཆོས་སྐྱ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་

དག་པས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་སྤྱུལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་རོ།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ་སྤྱོད་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྤོམ་དུག་གི་དུག་པ་འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚེལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱུང་ངམ་སྟམ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་ཚེལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན། འགྲོ་དོན་སྤྱོད་བྱུང་དང་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྤོམ་ནི།

སྤྱོད་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད།

དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི།

རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད།

གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་བསྟུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

སྤྱོད་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། སྤྱོད་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་དབང་བརྒྱ་ཕྱིན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་དེ་བུ་རྒྱུ་འེ་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲངས་པ་ཡིན་པས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤང་བས། ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་མེད་གཞན་དག་གིས་མཐོང་ནས་དེར་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཏུ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་ཅིག་ཅིས་སྤོམ་ལས་འདེབས་ཤིང་དགོ་པའི་ལས་ལ་འབད་པས་ཤི་འཕྲོས་ནས་དེར་སྤྱོད། གཞུག་བརྟན་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་མཚན་དཔེ་བརྒྱན་པ། འཆགས་པ་བཞེངས་པ་དང་བཞུགས་པ་སོགས་ཚོས་འཕྲུལ་སྤོམ་ཚོགས་མཛད་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དང་ཅིང་འདུན་ཏེ། མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འབྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་དོ།

གསུང་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ནི།
དཔེར་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐོན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་པ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
ཁང་བཟང་ལྷེད་ན་ལྷའི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་བཞིན་དུ།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པོ། ཞེས་སོགས་སྐད་ཀྱི་བག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་དགེ་བའི་
ལས་སྦྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་འབད་ཚེལ་དང་བྲལ་ཞིང་
རྟོག་དཔྱད་མེད་ཀྱང་སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ།

ཐུགས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ནི།
དཔེར་ན། དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་ཚེལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲིན་ཆོགས་ཏེ། རྣམ་རྟོག་
མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། དེ་
བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་གཤལ་བྱ་ལ་བབས་པས་དགེ་
བའི་ལོ་རྟོག་སྤྲིན་པར་བྱེད་དོ།

དེ་བཞིན་དུ། ཆངས་པ་དང་། ཉི་མ་དང་། ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། སྤྲ་བརྟན་དང་།
རྣམ་མཁའ་དང་། ས་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་བཞུག་ཏེ།
འདི་ལྟར་དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་རྫོགས་སོ།

ལེའུ་དང་པོ་རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ།

༡། །དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་'པལྟགས་སོ།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།

མཆོད་བརྗོད་དང་བཙམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་།

དེའི་ཡང་ཅ་བར་གྱུར་པ་སྤྱི་མ་ལ་བདུད་ནས།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚེས་རིན་ཆེན་འདི།

མི་ལ་རྩེ་ཡི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྱི།

འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་མུ
ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ
ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ནོ། མུངན
ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན། རྣམ་པ་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད
ཟད་ཅིང་ཡལ་བ་ཡིན། མཚན་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ།

འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ཚུལ། དེ་ལ་འཁོར་བར་འབྲུལ་པ་འདི་ཡང་སུ་འབྲུལ
ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ལོ། གཞི་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། སྟོང་བ
ཉིད་ལས་འབྲུལ་ལོ། རྒྱ་ཅི་ལས་འབྲུལ་ན། མ་རིག་པ་ཆེན་པོས་འབྲུལ་ལོ། ཚུལ་ཇི་ལྟར
འབྲུལ་ན། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་འབྲུལ་ལོ། དཔེ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་ན། གཉིད
དང་མི་ལམ་ལྟར་འབྲུལ་ལོ། དུས་ནམ་ནས་འབྲུལ་ན། འཁོར་བ་སྒོག་མ་མེད་པ་ནས
འབྲུལ་ལོ། འབྲུལ་པ་ལ་སྦྱོན་ཅི་ཡོད་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོང་དོ། འབྲུལ་པ་ཡེ

༡ ཅིབ་ བཀའ་ཐུག་རྒྱ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་བཤད་པ། འབྲུག་ཐེག་པ
ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱི་བཤད་པ།

༢ སེ་ཞོན་ སྤྱི་མའི་གསུང་ལ

ཤེས་སུ་ནམ་འགྱུར་ན། ལྷ་མེད་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཅ་ན་འགྱུར་རོ། ། འབྲུལ་པ་ལ་རང་སངས་
ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་
འདི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལྟགས་སམ། སྤྱག་བསྐལ་ཆེ་ཆོད་དམ། ཡུན་གྱི་རིང་ལྟགས་སམ། རང་
གྲོལ་མེད་ལྟགས་དེ་ལྟར་ལགས་པས། དུས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ལྷ་མེད་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཅི་
ཐོབ་ལ་འབད་འཆལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་འབད་པ་ལ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།

བསྟན་བཅོས་སྤྱིའི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། རྩོམ་ནི།

རྒྱ་དང་རྟེན་དང་རྒྱུན་དང་ནི།

ཐབས་དང་འབྲས་སུ་འཕྲིན་ལས་ཏེ།

ལྷ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་དུག།

མོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ།

ལྷ་མེད་གྱི་བྱང་རྒྱལ་དེའི་རྒྱ་དང་། དེ་སྐབས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་བསྐབས་པ་ལ་
བསྐལ་བའི་རྒྱུན་དང་། དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་དང་། དེ་སྐབས་པའི་འབྲས་སུ་དང་། དེ་སྐབས་
ནས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཤེས་དགོས་པའོ། ། དེ་དག་རིམ་པར་བསྟན་པ་ནི།

རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྟེ།

རྟེན་ནི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག།

རྒྱུན་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན།

ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གང་མས་དག་སྟེ།

འབྲས་སུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ།

འཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད། ཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ཅུམ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ། ད་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། ། དེ་ལ་དང་པོ།
རྒྱ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་འཁོར་བ་འབྲུལ་པའི་རང་བཞིན་འདི་

ལས་ཐོལ་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་དགོས་པ་དེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག
དམན་པ་དག་གིས་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཅད་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། འབད་པས
བསྐྱབས་ན་བྱང་རྒྱལ་ཅིས་ཏེ་མི་ཐོབ་སྟེ། བདག་ཅག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས
ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོས་འགྲོ་ཀྱན་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། ཅིས་གསུངས་སོ།

མདོ་མུ་ངན་ལས་འདས་རྒྱང་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི
སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། མདོ་ཟླ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་།
དཔེར་ན་འོ་མ་ལ་མར་གྱིས་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་
པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་སོ། ། ཞེས་དང་། མདོ་ཟླ་རྒྱན་ལས
ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།

ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར།

འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / ༣༧

འོ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྐྱ་སྟོང་
ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་རྒྱ་མཚན་
གསུམ་ཡོད་པས། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་ལྔ་མ
ལས།

རྫོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འགྲོ་ཕྱིར་དང་།

དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་མྱིར་དང་།

རིགས་ཡོད་མྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན་།

ཉལ་དུ་སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཅན་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / ༣༤

དེ་ལ་དང་པོ་ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་
སྐྱོང་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱོང་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་
པའི་མྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་དབྱེར་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་བཟང་ངན་ནམ། ཆེ་ཆུང་ངམ། མཐོ་དམན་གྱི་དབྱེར་བ་མེད་པས་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་པའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པ་
ཞེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམ་པ་ལྔ་གནས་ཏེ། གང་ཞེ་ན།

རིགས་རྣམ་པ་ལྔ། ལྔ་མ་ནི།

རིགས་ཆད་རིགས་དང་མ་དེས་རིགས་།

ཉན་ཐོས་རིགས་དང་རང་རྒྱལ་རིགས་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཏེ།

ལུས་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་ཅན་བསྟུས་། ཞེས་པའོ།

རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་། དེ་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་ཁེལ་མེད་པ། རོ་ཆ་མེད་
པ། སྤྱིང་རྗེ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲག་ལྟ་དུ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་
གྱིས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

འཁོར་བའི་སྒྲོན་རྣམས་མཐོང་ཡང་སྒྲོ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།

སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཐོས་ཀྱང་དད་པ་ཅུང་ཟད་མེད།

ཁེལ་མེད་རོ་ཆ་མེད་ཅིང་སྤྱིང་རྗེ་ཅུང་ཟད་མེད།

སྟོན་པ་ལྟག་པར་སྒྲོད་ལ་འགྱོད་པ་ཅུང་ཟད་མེད།

མེད་དྲུག་འཛོམ་ལ་སངས་རྒྱས་སྐལ་པ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པའོ།།

མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ལ་ལ་གཅིག་དྲུ་ཉེས་པ་སྟོང་ངེས་ཡོད།།

ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་དྲུ་བཅོམ།།

ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད།།

དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བལ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༡༡

ལར་ཉགས་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་རིགས་ཆད་དྲུ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་། འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ
འགོར་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱིས། གཏན་ནས་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབད
པ་བྱས་ན་དེས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་རྩེ་པར་དཀར་པོའི་མདོ
ལས། ཀྱན་དགའ་པོ་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་དཀ་ལས་འདྲའ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པ་ཞིག
གིས། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་ན་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་ལ་འཐོར་ན་ཡང་། དེ
ལྟ་བུ་དཀ་ལས་འདྲའ་བའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བུ་དཀ་ལས་འདས་པར་སྐྱས་པ་དང་། ལྟ
དཀ་ལས་འདས་པའི་མཐས་བདུགས་པར་ང་སྟོའོ།།’ ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ནི། རྒྱན་ལ་རག་ལས་པ་ཅན་ཏེ།
གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང
འགྲོགས་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ཞེ་མཐོང་ན་ཉན་ཐོས་ལ་དད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས
སུ་ཟུར་ནས་ཉན་ཐོས་སུ་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལམ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱན་དག་དང་ཐད་ན། རང་རྒྱལ་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་འབྱུར་བ་དེ་དག
ཡིན་ནོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་པ། ལྟ་བུ་དཀ
ལས་འདས་པ་ལ་དད་པ། སྟོང་རྩེ་རྒྱུང་བ་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

༡ ཨ་པར། མདོ་ཞེ་ ཆ། དེབ་གངས། ༡༡༡ ཤོག ༥༧ བ།

འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་ནས་འཛིགས།

མུ་ངན་འདས་ལ་མདོན་པར་དང།

སེམས་ཅན་དོན་ལ་མི་དགའ་བ།

རྟགས་གསུམ་ལྡན་པ་ཉན་ཐོས་རིགས། ཞེས་གསུངས་སོ།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ནི། གང་དག་རྟགས་དེ་གསུམ་གྱི་
སྤྱིང་དུང་རྒྱལ་ཆེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་གསང་བ་དང་། གཅིག་ཕུར་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་
དེ་དག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

སྤྱིང་པས་སྟོ་ཞིང་མུ་ངན་འདས་ལ་སྟོ།

སྤྱིང་རྩེ་རྒྱུང་ཞིང་ལྷག་པར་དང་རྒྱལ་ཆེ།

སློབ་དཔོན་གསང་ཞིང་གཅིག་ཕུར་འདུག་ལ་དགའ།

མཁས་པས་རང་རྒྱལ་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཉན་རང་གི་རིགས་དེ་གཉིས། ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ནས། རང་རང་གི་འབྲས་ཕུ་
ཐོབ་ཀྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དེའི་ཆོ་དུག་རྩི་ལྟར་གནས་ན།
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བཞེན་ནས། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་ནས་གནས་སོ། འོ་ན་ཀྱང་དེའི་ཆོ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་
པས། དེ་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་
མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དངོས་མིན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལམ་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་མི་
རིགས་ཤེ་ན། རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ནས་ཆོད་པ་དག་མྱིའི་རྒྱ་མཚོར་ནོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བར་སྐབས་སུ་འགྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོར་ངལ་ཞིང་ཆད་
ནས། བདག་གིས་ནོར་བུ་མི་ལོན་སྙམ་སྟེ། མྱིར་ལྷོག་པར་འཕྱར་བ་རྣམས་ལ་དེད་དཔོན་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས། རྩོད་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཅིག་དེར་སྤྱུལ་ནས་ངལ་བསོར་འཇུག་པ་ལྟར།
སེམས་ཅན་སྤྱིང་སྟོབས་རྒྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོས་ནས་དད་དམ་ཏེ། སངས་རྒྱས་
བསྐྱབ་པ་འདི་ཉོན་མོངས་སོ། བདག་གིས་མི་རྣམས་སོ་སྙམ་ནས་མི་འཇུག་པ་འཇམ། མྱིར་

ལྷོག་པ་རྣམས་ལ་ཉན་རང་གི་ལམ་འདི་གཉིས་བསྟན་ནས། ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་
བསོར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།། དམ་ཆོས་པསྒྲ་དཀར་པོ་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།།

མུ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཏེ།།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ།།

མུ་ངན་མ་འདས་དེ་ངལ་བསོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ / ༧༥

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉན་རང་གི་གོ་འཕང་དུ་ངལ་བསོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
མཆིན་ནས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བའོ།། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་ན། རྒྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་སྟོས་པས། ཉན་རང་ཡིད་ཀྱི་
ལུས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིག་པ་ཅམ་གྱིས། ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སང་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ནས་རྒྱའི་སྒྲ་བ་བསྟན་ཏེ། གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་དག་ཁྱེད་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱ་
བ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་མུ་ངན་ལས་
འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྟོང་དག་དེ་ཁྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་གྱིས་
སྟོས་ཤིག་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་བའོ།། དེ་ཉིད་དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས་ཆོགས་སུ་བཅད་
དེ་ཡང་གསུངས་པ།

དག་སྟོང་ཁྱེད་ཅག་དེ་ཕྱིར་དེ་རིང་ངས།།

འདི་ཅམ་གྱིས་ནི་མུ་ངན་མི་འདའ་ཞེ།།

ཁྱེད་ཅག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིར།།

བཙོན་འགྲུས་སྒྲ་བས་ཆེན་དམ་པ་བསྐྱེད་པར་གྱིས།།

ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༧ / ༡༠༧ - ༡༠༩

དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བས་ཉན་རང་དེ་དག་དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བསྐྱལ་བ་

དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྦྱང་ནས་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། འཕགས་
པ་ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་
ལས་ཀྱང་།

ཉན་ཐོས་དེ་དག་མུ་ངན་མ་འདས་ཏེ།
དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་སྦྱོད་པ་རབ་སྦྱང་ནས།
ཉན་ཐོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འཁྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༥ / ༥༥

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལྷོ་མ་ནི།

དབྱེ་བ་དོ་བོ་རྣམ་གྲངས་དང་།
གཞན་ལས་ཁྱད་འཕགས་རྒྱ་མཚན་དང་།
རྣམ་པ་ཉགས་དང་དོན་དུག་གིས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བསྐྱས་སོ། ཞེས་པ་སྟེ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
གནས་པའི་རིགས་དང་། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དོ་བོ། རིགས་དེ་དག་སོ་སོའི་དོ་བོ་འཆད་པ་ལ། དང་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ། ཐོག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། ། ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལྗོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་དེའོ། །
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐལ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། རིགས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། རིགས་
ཞེས་ཀྱང་བྱ། ས་བོན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྩམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཉན་རང་རྣམ་

གཉིས་ཀྱི་རིགས་ནི་དམན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་བྱང་བ་ཙམ་གྱིས་རིགས་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། སྤྱིབ་
པ་གཉིས་ཆར་བྱང་བས་རིགས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་དེ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་རོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ། རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། རིགས་སང་པ་དང་། མ་སང་
པའོ། དེ་ལ་རིགས་སང་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་དམིགས་
པའོ། རིགས་མ་སང་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྟགས་མ་
དམིགས་པའོ། འོ་ན་རིགས་དེ་རྒྱུ་ཅིས་སང་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འགལ་བའི་རྒྱུ་དང་ནི་
བྲལ། མཐུན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཟིན་ན་ནི་རིགས་སང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱོད་ན་རིགས་
མི་སང་པར་གནས་སོ། དེ་ལ་འགལ་བའི་རྒྱུ་བཞི་སྟེ། མི་ཁྲིམ་པར་སྤྱོད་པ་དང་། བག་
ཆགས་མེད་པ་དང་། ལོགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྤྱིབ་པའི་ཉེས་པའོ། མཐུན་པའི་རྒྱུ་
གཉིས་ཏེ། ཕྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་དང་། རང་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྟགས། རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལྟ་གྱི།

རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས།

དུ་བ་ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་།

རྒྱ་སྐྱར་ལས་ནི་རྒྱ་བཞིན་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འོ་ན་མཚན་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལུས་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་
པ་དང་། སེམས་གཡོ་སྒྱུ་ཤས་རྒྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་ཤིང་དྲངས་བ་དག་ཡིན་

ནོ། དེ་ལྟར་ཆོས་བཟུང་པའི་མདོ་ལས།

མི་རྒྱུ་བ་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་ལ།

གཡོ་དང་སྒྱུ་ནི་རྣམ་སྤངས་ཤིང་།

སེམས་ཅན་ཀླན་ལ་རབ་དྲངས་པ།

དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ན་སྒྱོར་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱི་སྡོན་རྩལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྒྱོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྱུམ་དུ་བཟོད་པ་དང་། ས་རྩལ་དུ་
ཐྱིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྱོད་པའོ། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སྒྱོར་པའི་སྡོན་དུ་སྤྱིང་རྩེ་དང་།

མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་།

དག་པ་ཡང་དག་སྒྱོད་པ་ནི།

རིགས་ཀྱི་ཉགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/ ༤

རིགས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཉེ་བ་དང་རིང་བའི་རྒྱ་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་
ལྔ་པོ་དེ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པས་ན་རིང་བའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོ། རིགས་མ་ངས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཉེ་བའི་རྒྱ། ཁ་ཅིག་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། རིགས་
ཆད་པའི་རིགས་ཀྱང་། ཡུན་རིང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཅམ་ལས། གཏན་ནས་བྱང་རྒྱུ་མི་
ཐོབ་པ་མིན་པས་ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་རིགས་དེ་རྣམས་ཡོད་
པའི་སྤྱིར་ན་ཡང་། སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཆན་
གསུམ་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ།

སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་དཔེ། དེ་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་ཡོད་ན།

ལེའུ་གཉིས་པ་རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན།

༡། །རྟེན་མི་མི་ལུས་རིན་ཆེན་མཆོག། ཅས་པ་ལ། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ཡིན་ན། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཆར་གྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱབ་ཏུ་རྟེན་པ་ཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ།
ལུས་དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་པ་རྣམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི།
སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་བཟང་ངོ་། དེ་འཆད་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

དལ་བ་དང་ནི་འབྱོར་བ་དང་།

ཡིད་ཆེས་འདོད་དང་དང་བ་སྟེ།

ལུས་ནི་གཉིས་དང་སེམས་ནི་གསུམ་།

དོན་ལྡ་ཡིས་ནི་རྟེན་མཆོག་བསྐྱས་། ཤེས་པ་སྟེ།

དལ་བ་བརྒྱད་བཞུན་པ། དེ་ལ་དལ་བ་ནི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བལ་བའོ། མི་ཁོམ་པ་
བརྒྱད་ནི། མདོ་དྲན་པ་ཉར་བཞག་ལས།

དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་།

ལྷ་སྟོ་ཆེ་རིང་ལྟ་དང་ནི།

ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་བ།

སྐྱགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད་། ཅས་གསུངས་སོ།

མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད། འདི་དག་ཇི་ལྟར་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔུལ་བ་ནི་ཉག་ཏུ་སྐྱག་
བསྐལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་དྲགས་ནི་སེམས་འཆོག་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུད་འགོ་ནི་ཀླན་ཏུ་སྟོངས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གསུམ་ཆར་
ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པས་རྒྱུད་མ་རུངས་བར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་

ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་ཆོ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཞིང་།
 དེར་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རང་ཡིན་ཏེ། མི་ལ་སྟོས་ན་ལྷ་
 ཆོ་རིང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ན་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་ཁོམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ
 བ་ལ་ཆགས་ནས་དག་བ་ལ་འབད་པ་མི་ཁོམ་པས་སོ། དེ་བས་ན་ད་ལྷ་མའི་སྤྲུག་བསྐྱལ
 བག་ཅམ་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་སྟོབ་བ་སྟོབ་རྒྱར། རང་གི་ར
 རྒྱལ་ཞི་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྟོབ་རྒྱར་འགྱུར། སྤྲུག་པའི་ལས་ལ་འཛོམ་ཞིང
 དག་བ་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོན་ཏན་ནི།

སྟོབ་ས་དྲེགས་པ་སེལ་བ་བྱེད།

འཁོར་བ་ལ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་སྟོབ།

སྤྲུག་ལ་འཛོམ་ཞིང་དག་ལ་དགའ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༤ / ༢༡

དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་ལ་དལ་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། མི་ཡིན་དུ་ཟིན་ཡང་།
 ལྷ་སྟོན་ནི་སྟོས་བྱ་དམ་པ་དང་ཐད་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལོག་ལྷ་ཅན་ནི་དག་བ་ལ་མཐོ
 རིས་དང་ཐར་པའི་རྒྱུར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ
 སྟོས་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷགས་པ་ནི
 ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རྣམས་པའི
 ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་དང་བལ་བ་ནི་དལ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

འཕྱོར་བ་བཅུ། འཕྱོར་བ་ནི། རང་གི་འཕྱོར་བ་ལྡ་དང་། གཞན་གྱི་འཕྱོར་བ་ལྡ་ཞིང་
 བཅུའོ།

རང་འཕྱོར་ལྡ་། དེ་ལ་རང་གི་འཕྱོར་བ་ལྡ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

མི་ཉིད་དབུས་སྟོས་དབང་པོ་ཆང་།

ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དང་། ཅེས་པ་རྣམས་སོ།

དེ་ལ་ ༡. མི་ཉིད་ནི། མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱི་དབང་པོ་
དང་ལྷན་པའོ། ༢. ཡུལ་དབུས་སུ་སྐྱེས་པ་ནི། སྐྱེས་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་པའི་
སར་སྐྱེས་པའོ། ༣. དབང་པོ་ཆང་བ་ནི། སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དག་པའི་
ཆོས་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་པ་ཡོད་པའོ། ༤. གནས་ལ་དང་པ་ནི། ཉོན་པས་གསུངས་པའི་དམ་
ཆོས་འདུལ་བ་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དང་པའོ། ལས་ཀྱི་
མཐའ་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོ་འདི་ལ་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའོ།

གཞན་འབྱོར་ལ། གཞན་གྱི་འབྱོར་བ་ལྟ་ནི། ༡. སངས་བླ་མ་འཛིན་ཏེ་དུ་བྱོན་པ་དང་།
༢. དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ༣. ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། ༤. ཆོས་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ༥. གཞན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱོད་བཅུ་བར་བྱེད་པ་ཡོད་
པའོ། དེ་ལྟར་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྱོར་པ་ཐུན་ཐུམ་
ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ།

དལ་འབྱོར་འཛོམ་པ་ལ་མི་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་བཟོད་པའི་བྱུ་མཆོན་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་
དལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་འཛོམ་པ་དེ་མི་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ནི་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སྟོན་པར་དཀའ་
བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ། ཡན་འདོགས་ཆེ་བས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱའོ།

དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ། དེ་ལ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷེ་
སྟོན་ལས།

མིར་གྱུར་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ།

མི་སྟོག་ཐོབ་པ་འདྲ་དཀའ་བ་ཡིན།

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅོམ་ ཇི། དེབ་གངས། ༢༠༡༦ ཤོག ༣ བ། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྟོན་ལས
སེམས་སྐམ་མ། རྟོག་ ༣

དམ་པའི་ཆོས་ཐོབ་དགའ་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའང་དགའ་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྤྱིང་རྩེ་པར་དགར་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མིར་སྟེ་བ་ནི་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་སྤུན་སྤུམ་
ཆོག་ས་པའང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའང་རྟེན་པར་དགའ།
དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་རྟེན་པར
དགའ་བ་ལགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

འཕགས་པ་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལས་བསྒྲིག་པའང་རྟེན་
པར་དགའ། མིར་འབྱུར་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། དལ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་ས་པ་རྣམ་པར
དག་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། དབང་པོ་མ
ཚད་བ་མེད་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ།
སྟེས་བྱ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་པའི་དག་པའི་མཁེས
གཉེན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་པའི་རྩལ་རྩལ་སྤུན་པ་ཉི་པར་བསྐྱབ་པ
ཡང་རྟེན་པར་དགའ། ཡང་དག་པའི་འཇོ་བ་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། མིའི་འཇིག་རྟེན་ན
ཆོས་དང་རྩལ་སྤུན་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའང་རྟེན་པར་དགའ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

དལ་འབྱུར་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༥

དེ་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་རྟེན་པར་དགའ། གང་ཟག་གང་གིས་རྟེན་པར་དགའ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི
ཕྱིར་རྟེན་པར་དགའ་ཞེན། དེ་ལ་དཔེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས།

རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཤེད་ས་གཉེན་ཤིང་གི།

བྱ་གར་རུས་སྤུལ་མགྱིན་རྒྱུད་ལྟར།

མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀའ་གསུངས་༥༥ ། ཤེས་པ་ལྟར། ༤ / ༣༠

གང་ནས་གསུངས་ན་ཡང་དག་པའི་ལུང་ལས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ས་ཆེན་པོ་འདི་རྒྱ་འབའ་
 ཞིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེར་མི་གཅིག་གིས་གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་ཅིག་པོར་བ་རྒྱུད་གིས་
 རྩོགས་བཞེར་འཕྱོང་༥༥ དེ་ན་རུས་སྒྲལ་ཞར་བ་ལོ་སྟོང་ལྷག་དུ་མ་བུའུ་པ་ཞིག་ཉི་ ཅས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ༥༥ གང་ཟག་ནི་དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་
 དཀའ་བ་ཡིན་ནོ༥༥ དེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་པར་དཀའ་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ནི་རྒྱ་
 དགོ་བ་བསགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པས་ནི་དགོ་བའི་ལས་
 གསོག་མི་ཤེས་པར་རྟག་ཏུ་ཐྱིག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ༥༥ དེས་ན་དན་སོང་
 གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐྱིག་པ་ཤས་རྒྱུད་བ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་
 ལས་བསགས་པ་ཅིག་གིས་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ༥༥

དལ་འབྱོར་ཐན་འདོགས་ཆེ་བ། ཐན་འདོགས་པ་ཆེ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་
 པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

སྐྱེས་བུ་དོན་གྲུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡ / ༤

དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དུ། བུ་རུ་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བུ་རུ་ཏུ་འེ་སྐྱ་ནི་སྟོབས་སམ་
 རུས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལགས་སྐྱུ་བ་པའི་སྟོབས་
 སམ་རུས་པ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བུ་ཅས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ༥༥ དེ་ཡང་རུས་པ་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་
 པས། སྐྱེས་བུ་ཡང་རབ་འབྱིང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ༥༥

སྐྱེས་བུ་གསུམ་བརྟན་པ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ལས།

རྒྱུད་དུ་འབྱིང་དང་མཆོག་གྱུར་པའི༥༥

སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ༥༥ ཞེས་གསུངས་སོ༥༥ རྒྱ་ཀ ༣

༡ ཨ་པར། མདོ་རྩེ་ ༡། འཕགས་པ་མེ་ཏོག་རྟོགས་ཀྱི་མདོ། དེབ་གངས་། ༣༩༩
 ཤོག ༣༠༣ ལ།

དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་ལ་རང་ཉིད་ངན་སོང་དུ་མི་ལྷ་བར་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས།
འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་དག་ལ།
རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བཅུང་བ།
སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་བཤད།། ཅེས་གསུངས་སོ།།^༡

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལ་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གོལ་ནས་ཞི་བདེའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱུ་བ་སྒྲིགས་ཤིང་།
རྒྱུ་བའི་ལས་ལས་བསྒྲིག་བདག་ཉིད།
གང་ཞིག་རང་ཞི་ཅམ་དོན་གཉེར།
སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱེས་བུ་རབ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་
ཡང་།

རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས།
གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས།
ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད།
སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལྷས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཡང་ཕན་འདོགས་པ་ཆེ་བར་

^༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན། སྒོ་ཀ ༣

^༢ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན། སྒོ་ཀ ༤

^༣ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན། སྒོ་ཀ ༥

སྒྲིབ་དཔོན་ཅན་དྲ་གོ་མེད་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་ཐོབ་ནས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་མཐར་འཁྱེད་ཞིང་།

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་ས་པོན་དག་བའང་འདེབས་བྱེད་པ།

ཡིད་བཞིན་རྩོམ་གྱི་ཐུག་པ་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལྷན་པའི།

མི་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲིབ་པའི་ཐུག་པ་མེད་པར་བྱེད།

སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་མི་ཡིས་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པའི།

ལམ་དེ་ལྟ་དང་སྒྲིབ་པ་མི་རྟེན་ལྟ་མིན་དང་།

མཁའ་མེད་རིག་འཛིན་མི་འཕེེ་དང་ལྟོ་འཕྱུག་མིན།^༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་མི་དག་བ་སྒྲིབ་ཀྱས་པ། དག་བ་བསྒྲིབ་ཀྱས་པ། འཁོར་བའི་
རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀལ་ཀྱས་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་བསྒྲིབ་ཀྱས་པ། རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་ཀྱས་པ་ཡིན་ཀོ། དེས་ན་ལྟ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་འགྲོ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོམ་གྱི་ཐུག་པ་ཆེ་བས་ཀྱང་ལྷན་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཀོ། དེ་ལྟར་
ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་ཆེ་བས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་
བྱའོ།

དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཀྱས་པ། དེ་ལྟར་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་ཕན་འདོགས་
པ་ཆེ་ཡང་འདིས་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིབ་ཀྱས་པ། ཆེ་སྒྲིབ་པ་གསལ་མ་འདེབས་མཁན་ནི་མེད། འཆི་
བའི་རྒྱུ་ནི་མེད། དུས་རྒྱུད་ཅིག་མ་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས།

བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན།

བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས།

དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༣ / ༥༩

དེས་ན་རྟེན་པར་དཀའ་ཆོད་དམ། འཇིག་པར་སྒྲ་ཆོད་དམ། བན་འདོགས་ཆེ་ཆོད་དེ་ལྟར
ལགས་པས། ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་འདྲུ་ཤེས་བཞག་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཅི་སྒྲོལ་བྱེད་དགོས
སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི།
སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ།
གྲུ་འདི་ཕྱིས་ནས་རྟེན་དཀའ་བས།
ཆོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག།^༡ ཅས་གསུངས་སོ། །

ལུས་ལ་འོག་རྟེན་འདྲུ་ཤེས་བཞག་ལ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་འབྲང་ལས་ཅི་ཐར་བྱའོ།
དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་ལུས་གཙང་མའི་རྟ་ཞོན་ནས།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་འབྲང་ལས་བྱོས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལུས་ལ་གཡོག་གི་འདྲུ་ཤེས་བཞག་ལ་དག་བའི་ལས་ལ་བཀོལ་བར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་འོ་ཅོག་གི་ལུས་འདི་ནི།
བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད།^༢ ཅས་གསུངས་སོ། །

དད་པ་གལ་ཆེ་བ་བརྟན་པ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་དད་པ་དགོས་ཏེ། དད་པ་མེད་ན
དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེ་གསུང། དེ་ལྟར་ཡང་། འཕགས་པ་ཆོས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས།

དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ།
དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྦྱེ་རྟེ།
ས་བོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལ།

ལྷ་གྲུ་ཐོན་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ།² ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཐལ་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

སྲིད་པའི་གནས་ཅན་དང་པ་རྒྱུད་བ་ཡིས།

སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་དང་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ནྟེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས་ཀྱང་། བཀའ་རྩལ་པ།
ཀྱུ་དག་འ་བོ། དང་པ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག་ འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསོལ་བ་
འདེབས་པའོ།³ ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དང་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། འོ་ན་དང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ན། དང་པ་
ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ། འདོད་པའི་དང་པ། དང་པའི་དང་པའོ།

ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་ནི། ཡུལ་ལས་དང་འབྲས་བུ་དང་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱུ་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོ་
པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་དགོ་པའི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས། ཀྱུ་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
ཞེས་བྱ་བ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱད་པས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ།

འདོད་པའི་དང་པ། འདོད་པའི་དང་པ་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་པར་
ཅན་དུ་མཐོང་ནས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུམ་པ་དང་ལྷན་པས་ལམ་ལ་སྦྱོར་བའོ།

དང་པའི་དང་པ། དང་པའི་དང་པ་ནི། ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བ་

² ཨ་པར། དགོན་བརྟེན་གསུམ། ། དེབ་གྲངས། 43 ཤོག 268 ན།

³ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ 10 ། དེབ་གྲངས། 10 ཤོག 17 བ།

ཡིན་ཏེ། ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དང་། ལམ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དགོན་
མཆོག་དང་། ལམ་སྐུ་པ་པའི་ཐོགས་སུ་གྱུར་པ་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་མོས་ཤིང་གྲུས་
ལ་སེམས་དང་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལས། དད་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་དང་།
འབྲས་བུ་དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདོད་པ་
དང་། སེམས་དང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས།

འདུན་དང་ཞེ་སྒྲུང་འཇིགས་པ་དང་།

སྒྲིངས་པས་གང་ཞིག་ཆོས་མི་འདའ་།

དེ་ནི་དད་པ་ཅན་ཞེས་བྱ།

ངས་པར་ལེགས་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡ / ༩

འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ། དེ་ལ་འདུན་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་ན་རེ། ཁྱོད་ལ་ཟས་
ཀོར་རམ། བུད་མེད་དམ། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་དགའ་ཆེན་པོ་སྟེར་གྱི་ཆོས་ཐོང་ཟེར་
ཡང་མི་གཏོང་བའོ།

ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ། ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། ཁོང་ཁོ་
པའི་ཚྭ་གས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་སྒྲར་ཡང་གཞོད་
པ་ཆེན་པོ་བྱས་ལ། ད་རུང་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་དུ་བྱུང་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ།

འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ། འཇིགས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། བྱེད་པའི་
ཚྭ་གས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་མི་གཏོང་ན་
དཔའ་པོ་སུམ་བརྒྱས་བཀྲས་བཀྲས་ནས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལས་ཤ་སྒང་ལྷ་ལྷ་གཙོད་
ཟེར་ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ།

སྒྲིངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ། སྒྲིངས་པས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི། མི་གཤམ་པའི་

ཐྱུགས་ནས་ཆོས་མི་གཏོང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་ན་དེ། ལས་མི་བདེན། འབྲས་བུ་
མི་བདེན། དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན། ཁྱོད་ཆོས་བྱས་ནས་ཅི་བྱེད། ཆོས་ཞེས་ཟེར་
ཡང་ཆོས་མི་གཏོང་བའོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་པ་ཅན་ཡིན། དེས་
ལེགས་བསྐྱུ་བ་པའི་སྟོང་མཆོག་ཡིན་འོ།།

དད་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་ལྟར་དད་པ་དེ་དག་ཡོད་ན་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྐྱེས་བུ་
མཆོག་གི་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན། མི་ཁྲིམ་པ་རྣམས་སྟོང་བ་ཡིན། དབང་པོ་རྣེ་ཞིང་གསལ་བ་
ཡིན། རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་ཉམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་འཇིག་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་
ལས་འདའ་བ་ཡིན། ཐར་པའི་ལམ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསོག་པ་
ཡིན། སངས་རྒྱུ་མང་པོ་མཐོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱིན་བྱིས་སྟོབ་པ་ཡིན། དེ་ལ་
སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་བ་འབྱུང་ངོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་
ག་ཟུངས་ལས།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཞིང་།།

སངས་རྒྱུ་སྐུས་ཀྱི་སྟོང་ལ་དད་བྱེད་བ།།

བྱང་རྒྱུ་སྐུ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ན།།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ།།' ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཡང་དད་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་དྲུང་དུ་བྱོན་ནས་ཆོས་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་ལས། དེ་ལྟར་དད་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་རིག་ནས། དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་
ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ།། ཞེས་སོ།། དེ་ལྟར་ན་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དལ་འབྱོར་
རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ། སེམས་དད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ། སྐུ་མེད་ཀྱི་བྱང་

རྒྱལ་སྐྱེལ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ནོ།

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།
རྟེན་གྱི་ལེའུ་ཞེ་གཉིས་པའོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ་རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན།

༡། |རྒྱུན་ཉི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན། ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆོག་གས
པ་དང་ལྷན་ཡང་། རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མ་བརྟུལ་ན། སྤར་བྱི་བྱ་བ་དན་པ་ལ
གོམས་ཤིང་། བག་ཆགས་བརྟུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་དགའོ།
དེས་ན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པར་བྱའོ། སྟོམ་ནི།

འཐད་པ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་དང་།

བརྟེན་པའི་ཐབས་དང་ཕན་ཡོན་ཏེ།

ལྷ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ་བརྟུན། ཞེས་པའོ།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ། དེ་ལ་དང་པོ་དགོ་བའི་བཤེས
གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་འཐད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེའོ།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་ལུང་། དེ་ལ་ལུང་ནི། འཕགས་པ་སྤྱད་པ
ལས།

སྟོབ་མ་བཟང་པོ་སྟོབ་མ་གས་ལྷན་དེ་དག་གིས།

སྟོབ་མ་ཁལས་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ།

ཅི་ཡི་བྱིར་ན་ཁལས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོ་ག ༡༣༠

འཕགས་པ་བརྟུན་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན
པོ་སྟོབ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར
འདོད་པས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ། བརྟེན་པར་བྱ།
བརྟེན་བཀྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་དགོས་པའི་རིགས་པ། རིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆིན

པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་བསྟེན་
 དགོས་པའི་དམ་བཅའ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པ་གསོག་པ་དང་། སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་ས་མི་ཤེས་པའི་
 ཟླུ་། ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སོ།། མཐུན་པའི་དཔེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་བཞེན་ནོ།།
 བསྟོན་པའི་དཔེ་རང་སངས་རྒྱུས་བཞེན་ནོ།། དེའི་དོན་བཤད་ན། བདག་ཅག་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོག་པ་ཐམས་
 ཅད་གསོག་དགོས་ཤིང་། དེ་གསོག་པའི་ཐབས་དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་
 ཟླུ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱས་བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་དགོས་ལ།
 དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཟླུ་རོ།།

དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་བསྟེན་དགོས་པའི་དཔེ། དཔེ་ནི། དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་ནི་
 ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་འགོ་དུས་ཀྱི་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའམ། །འཇིགས་པའི་ས་སྟོགས་ལ་འགོ་དུས་
 ཀྱི་སྟེལ་མ་ལྟ་བུའམ། རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱིས་མཉན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དཔེ་དང་པོ། དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་བཤད་ན། ལམ་རྒྱུས་མེད་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་ལམ་མཁན་མེད་
 ཅན། ལམ་མོར་དྲོགས་དང་། གོལ་དྲོགས་དང་། འཁྱར་དྲོགས་ཡོད་དོ།། ལམ་མཁན་དང་
 འགོགས་ན་ལམ་མོར་དྲོགས་དང་། གོལ་དྲོགས་དང་། འཁྱར་དྲོགས་མེད་དེ་གོམ་པ་རྒྱུད་མ་
 རྩིས་པར་བཞུགས་སར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།། དེ་བཞེན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་
 ཞུགས་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འགོ་བ་ལ། ལམ་མཁན་དང་འབྲེ་བའི་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་མེད་ན། ལྷ་སྟེགས་པའི་ལམ་དུ་མོར་དྲོགས་ཡོད། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་གོལ་དྲོགས་ཡོད། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཁྱར་དྲོགས་ཡོད། ལམ་
 མཁན་དང་འབྲེ་བའི་དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་དང་འགོགས་ན། ལམ་ལ་མོར་དྲོགས་དང་།
 གོལ་དྲོགས་དང་། འཁྱར་དྲོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྤོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་
 འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། དགེ་བའི་མཁེས་གཉེན་ནི་མ་རོལ་
 ཉུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དཔེ་གཉིས་པ། དཔེ་གཉིས་པ་བཤད་ན། འཇིགས་པའི་ས་སྟོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཉམ་པ་མེད་པ་གཙན་གཞན་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པོ། དེ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་སྒྲིལ་མ་མེད་ན། ལུས་སམ་སྟོག་གམ་ལོངས་སྟོད་ལ་ཉེ་ཞོ་བྱུང་དྲོགས་ཡོད་ལ། རྒྱལ་མ་བཙན་པོ་དང་འགྲོགས་ན་ཉེ་ཞོ་མེད་པར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་རྒྱལ་མ་དང་འབྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། ཆོས་ཀྱི་དང་འབྲ་བའི་ནད་གི་རྣམ་རྟོག་གམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱི་བདུད་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པས་དགེ་བའི་འོར་ལུ་འགྲོགས་དྲོགས་ཡོད། བདེ་འགྲོ་འགྲོ་གཅོད་དྲོགས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཉོན་མོངས་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་འདི་ནི།

སྒྲགས་རྟེན་གྱི་ནད་གེ་འགྲོག་ཅིང་།

བདེ་འགྲོ་འགྲོ་གཅོད་པར་བྱེད།² ཅས་གསུངས་སོ།

རྒྱལ་མ་དང་འབྲ་བའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་བྲལ་ན་དགེ་བའི་འོར་ལུ་འཆོར། བདེ་འགྲོ་འགྲོ་མི་ཆད་པར་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ།³ ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེད་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་རྒྱལ་བས་རྒྱལ་མ་ལྟ་བུའོ།⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།

དཔེ་གསུམ་པ། དཔེ་གསུམ་པ་བཤད་ན། རྒྱ་པོ་ཆེན་པོ་ཤུལ་པའི་ཆོ་མཉན་པ་མེད་པར་གྱུ་འམ་གཟིངས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་། ཐར་ཀར་མི་ཕྱིན་པར་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱིང་བའམ། རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱིམ་བར་འགྱུར་ལ། མཉན་པ་ཡོད་ན་དེའི་འབད་ཚོལ་གྱིས་ཐར་ཀར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ།

² རྟོན་འཇུག ཡ / 34

³ ཨ་པར། ཐལ་ཆེན་ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག 34 བ།

⁴ ཨ་པར། ཐལ་ཆེན་ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག 36 བ།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀླུ་བའི་ཚོ། མཉན་པ་དང་འབྲ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། དམ་བའི་ཚོས་གྱི་གྲུ་གཟིངས་ལ་ཞུགས་ནས་ཐིམ་ཡང་། འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བྱིང་ཞིང་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱེར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

རྒྱ་བ་འཛིན་པ་མེད་པར་ནི།

གྲུ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཐིམ་མི་འགྱུར།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རབ་ཚློགས་ཀྱང་།

སྒྲ་མ་མེད་ན་སྲིད་མཐར་མིན།།' ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་མཉན་པ་དང་འབྲ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པར་བྱས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྐམ་སར་ཐིམ་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བས་ན་མཉན་པ་ལྟ་བུའོ།? ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བས་ན་ལམ་མཁན་ནམ་སྐུལ་མའམ། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པར་བྱའོ།

དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བཞི་ཉེ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་ཚློགས་པའི་སྐྱེའོ།

རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱར་ཉེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་ཚུལ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་གནས་སྐབས་དང་སྐྱར་ཉེ། རང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྲེན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པས། དག་བའི་

༡ ཨ་པར། དབུ་མ་གྱི། དེབ་གྲངས། ༣༩༣༥ རྟོག ༣༤༣ བ།

༢ ཨ་པར། ཕལ་ཆེན་ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ རྟོག ༣༤༦ བ།

༣ རུམ་ བརྟེན།

བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་'བསྟེན་པ་འོ།། རང་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་པལ་ཆེར་དག་ཅ་ན།
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་'བསྟེན་པར་
རྒྱས་པ་འོ།། རང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་ཅ་ན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ལ་'བསྟེན་པར་རྒྱས་པ་འོ།། རང་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཅ་ན། དགོ་
བའི་བཤེས་གཉེན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལ་'བསྟེན་པར་རྒྱས་པ་འོ།། དེ་ལྟར་བཞི་ལས་
རང་ལ་བྱིན་གང་ཆེ་ན། བདག་ཅག་དང་པོ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུན་ཁང་ན་འདུག་
པའི་ཆེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲོང་མ་རྒྱམས་བསྟེན་པ་བས། ཞལ་མཐོང་བ་ཙམ་ཡང་
མེད་པ་ལས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་མཇལ་བས། དེའི་གསུང་གི་སྒྲོན་
མས་ལམ་སྤང་བར་བྱས་ནས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྲོང་མ་རྒྱམས་དང་མཇལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་ནངས་ཀྱི་བྱིན་ཆེ་བ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀོ།།

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞི་པོ་དེའི་མཚན་
 ཉིད་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ནི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤངས་པས་ནི་སྤངས་པ་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་ཡིན། བཞུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མངའ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ།
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་། ས་
 དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་གྱི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་སུ་མངོམ་ཏེ། ལྷན་པར་དུ་
 ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། གཞན་ཇེས་སུ་འཛིན་
 པའི་དབང་བརྒྱལ་མངའ་བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྤྱི་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྒོན་ལམ་དང་། རྩ་འབྲུལ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བའོ།

དེ་ལ་ཆོ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་སྟོན་འདོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་གནས་པར་རྒྱས་སོ།། སེམས་ལ་དབང་བ་
ནི་བདག་ཉིད་ཇི་སྟོན་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛིན་རྒྱས་པའོ།། ཡོ
བྱང་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཆར་འབེབས་

རུས་པོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ཁམས་དང་། ས་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུ་གནས་དང་།
གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་སྒྱུར་རུས་པོ། རྒྱུ་བ་ལ
དབང་བ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ
རྒྱུ་བར་རུས་ལ། དེར་རྒྱུས་ནས་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པོ། མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་ས
ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སོགས་པར་མོས་ནའང་བསྒྱུར་རུས་པོ། སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི
ཉམ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ
འདེབས་ཤིང་། དེ་མདོན་པར་གྲུབ་པོ། རྒྱ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སེམས་ཅན་འདུན་པར
བྱ་བའི་ཐུར་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནི་སྒྲོན་རུས་པོ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ
ནི་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་རྣམས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུན་པར་མཐུན
པོ། ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཅི་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། མིང་དང
ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར
བཞག་ནས། ཅིག་ཆར་གསུང་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་སྐད་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཡོངས་སུ
ཆོས་པར་བྱེད་རུས་པོ།

སོ་སོའི་རྒྱུ་བའི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་སོ་སོའི
རྒྱུ་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའམ། ཡང་ན་བཞི་དང་ལྗན་པའམ།
ཡང་ན་གཉིས་དང་ལྗན་པོ། དེ་ལ་དང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་རྣམ
པ་བརྒྱད་དང་ལྗན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད
རྫོགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ
ཁྱིམས་དང་ལྗན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཕྱེ་སྟོང་མང་དུ་བོས་པ་དང་། རྟོགས་པ
དང་ལྗན་པ་དང་། རྟེན་སུ་སྟོང་བཅེ་བ་དང་ལྗན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་ལྗན་པ
དང་། བཟོད་པ་དང་ལྗན་པ་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་མི་སྒྲོ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཆོག་གི་བྱ་བ
དང་ལྗན་པོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི་མདོ་ཞེ་གྱུན་ལས།

རྒྱ་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱོད་པ་དང་།

གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ།

འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡི།

སྟོན་པ་ཐུན་ཚོགས་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡༣/༡༤

མང་དུ་ཐོས་པས་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གཞན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པ་དང་།
སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ལས་བྱེད་པས་ཚིག་གཟུང་བར་འོས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའོ།

གསུམ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

རྟག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི།

ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚེག།

སྟོག་གི་ཐུང་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡༤/༡༥

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་པ་དང་ཐུན་པའོ།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཐབས། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྟེན་ནས་
བསྟེན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀྱར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་།
མོས་པ་དང་གྲས་པའི་སྟོན་པ་ལྟར་བསྟེན་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་ལྟར་
བསྟེན་པའོ།

བཀྱར་བསྟེན་དང་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ། དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། བཀྱར་སྟེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། ཐུག་འཆལ་བ་དང་། ཐུར་དུ་ཐུང་བ་དང་། ལུས་
དུད་པ་དང་། སྒྲོལ་བ་བྱ་བ་དང་། གཏུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དུས་སྟུང་བ་དང་། རོམས་པ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོད་དཔོན་གྱི་བུ་

འོར་བཟངས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ།^༡ འཕགས་པ་ཐོང་
པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཟླ་བ་ལ་དོམས་པ་མེད་པར་གྱིས་
འིག་^༢ དེ་ཅིར་ཐྱིར་ཞེ་ན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ནི་མཐོང་བར་དགའོ། འབྱུང་
བར་དགའོ། མཇལ་བར་དགའོ།^༣ །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིམ་གྲོས་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་ནི།
ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་དང་། གོས་དང་། མལ་ཆ་དང་། ལྷན་དང་། བརྟེན་གྱི་གསོ་
སྤྱོད་དང་། འོར་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་མི་ལྟ་བར་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ལ་བརྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རྟག་ཏུ་དུས་དགོ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ།^༤ དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བྱང་རྒྱལ་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས་པས་ཐོབ་པོ།^༥ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མོས་པ་དང་གྲུས་པའི་སྒོ་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པ། མོས་པ་དང་། གྲུས་
པས་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་བཞག་ལ།
ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་བཀའ་མི་གཅོག་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གྲུས་པ་དང་། དད་པ་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་པཎ་ཆེན་ཀ་རོ་པས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བརྟེན་པ་བཞིན་
ནོ།^༦

རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། རྟོན་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ནམ་ཏན་དུ་གྲུས་པ་བསྐྱེད་
པར་བྱོལ། འཕངས་པར་བྱོལ། རབ་ཏུ་དང་བར་བྱོལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོང་པ་ལ་ཡང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤོང་ཞིང་

༡ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༡

༢ ཨ་པར། སྤལ་ཆེན་ ག་ དེབ་གྲངས། ༥༥ འོག་ ༣༣༥ བ།

༣ ཨ་པར། སྤལ་ཆེན་ ག་ དེབ་གྲངས། ༥༥ འོག་ ༣༥༩ བ།

༤ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༣

༥ ཨ་པར། སྤལ་ཆེན་ ག་ དེབ་གྲངས། ༥༥ འོག་ ༣༤༥ བ།

༦ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༣

ལྷག་པར་ཡང་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ།^१

སྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ། སྐྱབ་པ་དང་ནན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ངེ་ལྟར་བསྟེན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་འདིས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཟེ་རྒྱན་ལས།

བརྟན་པ་ངེ་སྐད་བརྟན་པ་བསྐྱབ་པ་དེས།

དེ་ཡི་སེམས་ནི་ཡང་དག་མགྲུ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། 12/13

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྲུ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འཇུག་ཏེ། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགྲུ་བར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ལྷ་བ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་ཆོས་ལྷ་བ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཚུག་གསུམ་འཛོམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལྷ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ལྷན་པས་ལྷའོ། དངོས་གཞི་ལ་རང་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྦྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྲན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནན་ཏན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་ནད་ཉེ་བར་འཛོམ་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ལྷའོ། མཚུག་ཏུ་ནི་སྦོད་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྦོད་ཞབས་དོལ་ལྟ་བུ་དང་། སྦོད་དུག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྦྱོན་སྦང་བར་བྱའོ།

དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན། དགོ་བའི་གཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཀྱང་། དེགས་ཀྱི་བྱ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དན་སོང་དུ་མི་ལུང་ངོ་། དགོ་བའི་

བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། རྒྱུ་བའི་གྲོགས་
 བོའི་ལག་ཏུ་མི་འགྲོའོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་མི་ཕྱོགས་གོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡང་
 དག་པར་བློན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཡོངས་སུ་འདོའོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བློན་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུར་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱུགས་པར་འཛང་རྒྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྟེན་པའི་ལེའུ་རྟེ་གསུམ་པའོ། །

ལེའུ་བཞི་པ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ།

༡༡། །ཐབས་ནི་དེ་ཡི་གདམས་ངག་སྟེ། ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་བདག་ཅག་ལ་རྒྱ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡང་ཡོད། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་མྱིར། མདོར་རྟེན་མི་
ལུས་རིན་ཆེན་ཡང་རྟེན་ཅིང་། རྒྱན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཐུང་འོང་བ་ལ། དེ་ལྟ་
སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པ་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཡིན་ནོ།

སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི། འོ་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པའི་གོགས་བཞི་པོ་དེ་
གང་ཞེ་ན། ཆོ་འདྲིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱིང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
ཞེ་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའོ། གོགས་བཞི་
པོ་དེ་གང་གིས་སེལ་ན། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་ནས་དེ་ཉམས་སུ་
ལྷངས་པས་སེལ་ལོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཞེ་ན།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་ རྣམ་མེད།

མི་རྟག་སྒྲོམ་དང་འཁོར་བ་ཡི།

ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱས་བཅས་པ་དང་།

བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་དང་།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་རྣམས་ཏེ།

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ནི།

དེ་ཡི་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་བསྟུས། ཞེས་པ་སྟེ།

མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལས་འབྱས་དང་བཅས་
པ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་། བྱང་
རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམས་
པས་ནི་ཆོ་འདྲིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། འཁོར་བའི་ཉེས་

དམིགས་ལས་འབྲས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པས་ནི། སྤྱི་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི
གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱམས་པ་དང་སྤྱི་རྗེ་བསྐྱེད་པས་ནི་ནི་པའི་བདེ་བ་ལ
ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས
རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱལ་བས
འགྲོ་ནས་བརླུང་ནས་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱོམ་པ་མན་ཆད་དམ། ཡང་ན་ལམ་ལུ
ས་བཅུ་མན་ཆད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས
བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད
ཀྱི་ཕན་ཡོན། ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི
སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་འདྲས་པ་མེད་དོ། ། དེས་ན་གདམས་ངག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགོ་པའི
བཤེས་གཉེན་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། ། འཕགས་
པ་སྤོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་དགོ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད
ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོ། ། ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི
གདམས་ངག་ལ་རག་ལས།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོ་འདིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་ལ་དང་པོ་ཆོ་
འདིའི་སྦྱོང་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང
སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། དགོ་སྤོང་
དག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག
ན། བསགས་པའི་མཐའ་མ་ནི་འཛིང་། བསྐྱེད་པའི་མཐའ་མ་ནི་འབྱེལ། འཕྲད་པའི
མཐའ་མ་ནི་འབྲལ། གསོན་པའི་མཐའ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྟུང་
པའི་ཆོམས་ལས།

^༡ ཨ་པར། ཐལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༧༧ འོག ༣༤༧ པ།

^༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༣༧༠ འོག ༥༩ ན།

བསམས་པ་ཀུན་གྱི་མཐའ་འཛིན་ཅིང་།

བསྐྱང་བའི་མཐའ་མ་འབྱེལ་བར་འགྱུར།

འཕྱང་བའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་སྟེ།

གསོན་པའི་མཐའ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / 30

མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་པ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱོམ་ཞེན། སྐྱོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་སྐྱོམ་ཐབས་དང་།

བསྐྱོམ་པ་ཡི་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ།

རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས།

མི་རྟག་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་བརྟུས། ཞེས་པ་ལོ།

མི་རྟག་པའི་དབྱེ་བ། དེ་ཡང་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། མྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་དང་།
ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལོ། མྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ།
རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྟག་པ་ལོ། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་
ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཞན་མི་རྟག་པ་དང་། རང་མི་རྟག་པ་ལོ།

མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ལས། རགས་པའི་མི་རྟག་པ། དེ་དག་སྐྱོམ་པའི་ཐབས་ལ།
དང་པོ་མྱི་སྣོད་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི། མ་གྱི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ཡ་གྱི་བསམ
གཏན་བཞིའི་གནས་མན་ཆད་པོ་འདི། རྟག་པའི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་ཅན་འགྱུར་བ་མེད
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་ དེས་འགའ་ནི
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་རྒྱས་འཇིག་ དེས་འགའ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན
ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་མེས་བཞག་པའི་དུས་སུ་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མི་ལུས
ཏེ། དཔེར་ན་མར་འཆོག་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱས་བཞག་པའི་དུས་སུ་སྒྲིགས་མ་ཙམ་ཡང་མི
ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལན་ཆ་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ་བཞིན་ནོ། རླུང་གིས་བཞག་པའི་དུས་སུ་ལྷག་མ
ཙམ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐལ་བ་རླུང་གིས་ཁྱེར་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་

མདོན་པ་མཛོད་ལས།

མེ་ཡིས་བདུན་མོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག།

དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཡུང་།།

མེ་ཡིས་བདུན་མོ་དེ་ནས་ནི།།

མཇུག་ཏུ་རྒྱུད་གིས་འཇིག་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༡༠༣

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གནས་ནི། མེ་ཆུ་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་མི་འཇིག་ཞྩེ། རྒྱུད་གི་སེམས་
ཅན་གྱི་འཕྲོས་པ་དང་རང་འཇིག་པ་ཡིན་མོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་།།

སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཐྱིར་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་ད་རེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་མེ་ཡིས་འཇིག་པར་མདོན་ཏེ། དཔལ་ཐྱིན་གྱིས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

བསྐལ་པ་གཅིག་ལོན་ནས་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི།།

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁར་འཁྱུར་བར་འོང་།།

ལྷན་པོ་དག་ཡུང་འཇིག་ཅིང་རྣམ་པར་འཛིག།^༡ ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ། གཉིས་པ་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་ནི། དུས་བཞིའི་འཁྱུར་བས་མི་རྟག་པ་
དང་། ཉི་ཟླ་ཤར་རུབ་གྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། རྣམ་ཅིག་མས་མི་རྟག་པ་འོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རྣམ་ཟླ་དཔྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་འདི། ས་གཞི་
ཡང་འབོལ་པོ། ཁ་དོག་ཡུང་དམར་པོ། ལྗང་ཤིང་ལྗང་ལྗང་ལོ་འདབ་ཁ་འབྱས་ཏེ། དེ་ཡང་
མི་རྟག་འཁྱུར་བའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངོ་།། རྣམ་ཟླ་དཔྱིད་བྱུང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ས་གཞི་ཡང་

^༡ མདོན་པ་མཛོད། ༣ / ༡༠༡

^༢ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༧༣ ཤོག ༣༠༡ བ།

སྒྲིལ་པ། ལ་དོག་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ། ལྷ་ཤིང་སྒྲིལ་པོ་ཡང་ལོ་འདྲམ་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་
འགྱུར་བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། མཐ་ཆུ་སྒྲིལ་འགྱུར་བའི་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་ལོ་ཡང་མཐུང་
པ། ལ་དོག་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ། ལྷ་ཤིང་སྒྲིལ་པོ་ཡང་འབྲས་བུ་སྒྲིལ་ཏེ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་
བའི་དུས་ཤིག་འོང་ངོ་། མཐ་ཆུ་དགུན་བྱང་བའི་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་ལོ་ཡང་འབྲས་བུ་པ། ལ་
དོག་ཀྱང་སྒྲིལ་པོ། ལྷ་ཤིང་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་ལོ་ཡང་ཆག་སྒྲིལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་དུས་
ཤིག་འོང་ངོ་།

ཉི་མུ་ཤར་རྒྱུ་ཤིག་མི་རྟག་པ་ནི། ཉིན་མོ་བྱང་བའི་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་འཇིག་རྟེན་འདི་
ཡང་དཀར་ཞིང་གསལ་ལ། མཚན་མོ་བྱང་བའི་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་ལོ་ཡང་འབྲས་བུ་པ། དེ་ཡང་མི་
རྟག་འགྱུར་བའི་བརྒྱུད་པོ།

སྐད་ཅིག་མཐ་མི་རྟག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྒྲིལ་པོ་དུས་ཤིག་སྒྲིལ་པོ་འཇིག་རྟེན་དེ་སྐད་ཅིག་
མ་སྒྲིལ་པོ་དུས་ཤིག་མི་གནས་སོ། གནས་པ་ལྷར་འདྲུག་པ་ནི་འདྲ་བ་གཞན་འགྱུར་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་འབབ་ཆུའི་རྒྱུ་བཞིན་པོ།

ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་ལས། གཞན་མི་རྟག་པ། ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་མི་རྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་མི་རྟག་པ་ནི། ལམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་འཕྲུལ་པ་ལས།

སྒྲིལ་གསུམ་མི་རྟག་སྒྲིལ་པོ་སྒྲིལ་པོ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༣ / ༧༠

རང་མི་རྟག་པ། རང་མི་རྟག་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱེད་དབང་མེད་དེ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཡིན་པོ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲིལ་པོ་གཉིས་སུ་ཤིས་པར་
བྱའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འདི་ལྷར་བསྒྲིལ་སྒྲིལ། འཆི་བ་བསྒྲིལ་པ་དང་། འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲིལ་
པ་དང་། ཆེ་འཇིག་པ་བསྒྲིལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྒྲིལ་པོ།

དེ་ལ་འཆི་བ་བསྒྲིལ་པ་ནི། བདག་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཡུན་རིང་པོར་མི་སྒྲིལ་པོ་མ་ཐུང་ཆད་

དུ་འགོ་བ་ཡིན་སྟུང་བསམ་པ་ལོ།

འཆི་བའི་མཚན་ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི། བདག་གི་སྒོག་འདི་ནི་ཟད། དབུགས་འདི་ནི་འགག་
ལུས་འདི་ནི་རོའི་རྣམ་པར་འགྱུར། སེམས་འདི་ནི་གཞན་ཞིག་ན་པར་འབྱམས་དགོས་པ་
ཡིན་སྟུང་བསམ་པ་ལོ།

ཆོ་འཇད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ན་ནིང་ནས་ད་པན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོ་
འདྲ་གྱིས་སྤང་དུ་སོང་། ཁ་སང་ནས་མདང་པན་ཆད་ལ་སྐྱབ་པ་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་
ཆོ་འདྲ་གྱིས་སྤང་དུ་སོང་། ཁ་སང་ནས་དེ་རིང་བར་ལ་ཞག་གཅིག་ལོན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་
ཆོ་འདྲ་གྱིས་སྤང་དུ་སོང་ལོ། ད་ཅི་ནས་ད་ལྟ་པན་ཆད་ལ་དར་ཅིག་སོང་སྟེ། དེ་ཙམ་གྱིས་
ཆོ་སྤང་དུ་སོང་བ་ཡིན་སྟུང་བསམ་པ་ལོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་ལས་
ཟུང་།

ཉིན་མཚན་སྔོན་པ་ཡོངས་མེད་པར།

ཆོ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་སྒྱུར་ཞིང་།

སྔོན་པ་གྲུང་ནས་ཡོད་མེད་ན།

བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/ ༤༠

འབྲལ་བ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ད་ལྟ་ཡོད་པའི་བདག་གི་ཉེ་འབྲལ་དང་། འྲོ་རྒྱས་དང་། ལུས་ལ་
སོགས་པའི་ཅིས་པོ་ཆོ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་བདག་རྟག་ཏུ་འགོགས་སུ་མི་འོང་སྟེ། ལྟར་དུ་
འབྲལ་བ་ཡིན་སྟུང་བསམ་པ་ལོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཐམས་ཅད་བོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར།

བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ༣/ ༣༥

འཆི་བ་དག་སྤུགས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྒྲུབ་པ། ཡང་ན་འཆི་བ་དག་སྤུགས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བསྒྲུབ་
སྟེ། བདག་ངས་པར་འཆི། རྣམ་འཆི་ཆ་མེད་པར་འཆི། ཅིས་ཀྱང་མི་སྦྱོངས་པར་འཆི་སྟུང་

དུ་བསམ་པའོ།

དེ་ཡང་ངེས་པར་འཆི་བ་ལ་རྩུ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སྤར་མ་གྱི་བར་ལུས་པ་མེད་པའི་མྱིར་དང་། ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་མྱིར་དང་། ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་མྱིར་ངེས་པར་འཆི་འོ།

དེ་ལ་སྤར་མ་གྱི་བར་ལུས་པ་མེད་པས་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། སློབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས།

སའམ་འོན་ཏེ་མཐོ་རིས་ན།

སྦྱིས་ནས་ལ་ལ་མ་གྱི་བ།

འགའ་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བའམ།

ཐོས་སམ་འོན་ཏེ་ཐེ་ཆོམ་ཟ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་དྲང་སྟོང་རྩུ་འབྱུལ་ཅན་མངོན་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་། མི་འཆི་བའི་ས་སྟོགས་སུ་འབྱོས་ས་དང་ཐར་ས་མི་རྟེན་པར་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡང་།

དྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ལྟ་མངོན་ཤེས།

མཁའ་ལ་རྒྱུད་རིང་འགོ་བ་ཡང་།

གང་ན་སྟོད་ཡུལ་འཆི་མེད་པའི།

ས་དེར་འགོ་བར་མི་རྣམས་སོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེར་མ་ཟད་ཀྱི་འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་སྐྱུ་ལུས་གཏོང་ན། འོ་སྐོལ་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟར་ཡང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་

༡ ཨ་པར། སྤྱིང་ཡིག་ རེ། དེབ་གངས། ༤༡༧༧ ཤོག་ ༣༣ ར།

༢ ཨ་པར། སྤྱིང་ཡིག་ རེ། དེབ་གངས། ༤༡༧༤ ཤོག་ ༣༣ བ།

ལས།

གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་།

སྐུ་ལུས་འདི་ནི་སྤོང་མཛད་ན།

སྐུ་བོ་ཕལ་པ་སྤོས་ཅི་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༡

དེར་མ་ཟད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤུལ་པའི་སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པ་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ཡང་སྐུ་ལུས་འཛིག་ན། འོ་སྐུ་ལ་ལྟ་ཅི་སྤོས། དེ་ལྟར་
ཡང་སྤོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་ཞལ་ནས།

ཇི་སྟེད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ།

མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི།

དོ་རྗེའི་སྐུ་ཡང་མི་ཉག་ན།

རྒྱ་གཤིང་སྤོང་བོ་མེད་འདྲ་བའི།

ལུས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྤོས། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལུས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་མྱིར་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། གང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཉག་
པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་
ཆོམས་ལས།

ཀྱི་མ་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་ཉག་།

སྐུ་ཞིང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༡

དེས་ན་ལུས་འདི་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ན་མི་ཉག་སྟེ་ངེས་པར་
འཆི་རོ།

ཆོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛད་པའི་ཐུར་ན་ངེས་པར་འཆི་བ་ནི། ཆོ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་འདས་ཤིང་
འཆི་བའི་ཚྭ་གས་སུ་ཉར་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མི་མངོན་ཡང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་དཔེར་ན།
ཅུལ་པོ་ཆེས་མདའ་འཕངས་པའམ། རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་འབབ་པའམ། གསོད་སར་
ཁིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ་ཆོ་སྐད་དུ་འདའ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་དཔེ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཅུལ་པོ་
ཆེས་མདའ་འཕངས་པ་ནི་བར་སྐྱང་ལ་གཞི་གཅིག་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཚྱོད་དེ། བཞིས་
པའི་ཚྭ་གས་སུ་སྐྱར་དུ་ཐིམ་པ་ལྟར། ཆོ་ཡང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཚྱོད་པར་སྐྱར་དུ་འཆི་བ་ཡིན་
ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཅུལ་ཅན་གྱིས།
རྒྱུད་ལ་སྤྱིངས་ནས་མདའ་བསྐྱལ་བ།
མི་ཚྱོད་བཞི་སར་སྐྱར་དུ་ཐིམ།
མི་རྒྱལ་ཆོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་རི་གཟར་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱ་འབབ་པ་དེ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཚྱོད་པར་རྒྱག་པ་
ལྟར། མི་ཆོ་ཡང་ཚྱོད་དུ་མི་བརྟུབ་པ་ལྷག་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འདུས་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་ལས།

གྲོགས་དག་ཆོ་འདི་ལྟར་འགྲོ་ཞྩེ།
རི་གཟར་རྒྱ་དྲག་མཆྱོགས་འདྲ་ན།
བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཏེ།
མི་མཁས་ལོངས་སྤྱོད་དྲེགས་པས་ཚུས་༥ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཆོ་མས་ལས་ཀྱང་།

རྒྱ་ལྷང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་བཞིན་དུ།

མྱིར་མི་ཐོག་པར་འགོ་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༡༩

དཔེ་གསུམ་པ་གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་ནི། གོམ་པ་རེ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་བ་ལ་བསྟེན་པ
ལྟར། འོ་སྐྱོལ་གྱི་ཆོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ཐོན་གིང་མདོ་ལས།

གསོད་སར་ཁྲིད་པའི་བཙོན་བཞིན་དུ།

གོམ་རེ་བོར་ཞིང་འཆི་ལ་ཉེ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཆོམས་ལས་ཀྱང་།

དཔེར་ན་ངེས་པར་གསོད་པ་དག།

གོམ་པ་གང་དང་གང་བོར་བ།།

གསོད་པའི་དྲུང་དུ་བསྟེན་པ་ལྟར།།

མི་རྣམས་སྟོག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡ / ༢༠

ནམ་འཆི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི
མྱིར་དང་། ལུས་ལ་སྟིང་པོ་མེད་པའི་མྱིར་དང་། འཆི་བའི་རྒྱ་མང་བའི་མྱིར་ནམ་འཆི་ཆ
མེད་པར་འཆི་འོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འགོ་བ་གཞན་ནམ། སྤིང་གཞན་གྱི་མི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་ཡོད
ཀྱང་། འོ་སྐྱོལ་འཇམ་བུ་སྤིང་པའི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི།།

ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།། ཅིས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༧༤

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ན། ཆོམས་ལས།

ཁ་ཅིག་མངལ་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།།

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་བཙས་པའི་སར།།

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་གོག་ཙམ་ན།།

དེ་བཞིན་ཁ་ཅིག་ཡོངས་རྒྱག་ན།།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན།

ལ་ལ་ཤས་དང་ལ་ལ་གཞོན།

ལ་ལ་དར་ལ་བབ་པའི་མི།

རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་འགོ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༡ / ༧

ལུས་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ནི། ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་པའི་རྩལ་སྒུལ་ཅུ་ཙུག་ལས་མ
གཏོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་མཐའ་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱིང་འཇུག་ལས།

ཐོག་མར་སྤྲགས་པའི་རིམ་པ་འདི།

རང་གི་སྤྱོད་ཡིས་ཐ་དད་བྱེ།

ཤ་ཡང་རུས་པའི་བྱ་བ་ལས།

ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གྲུ་དུ་བྱེད། ༥ / ༤༣

རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱེ་བྱས་ནས།

ཀླང་གི་བར་དུ་བལྟ་བྱ་ཞིང་།

འདི་ལ་སྤྱིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅེས།

བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་བལྟ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། ༥ / ༤༣

འཆི་བའི་རྒྱུ་མང་པ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཆི་བའི་རྒྱུ་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་དེ།
བཤེས་སྤྱིང་ལས།

ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི།

རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན།

དབུགས་འབྱུང་དབུགས་བརྒྱུབ་གཉིད་གྱིས་ལོག་པ་ནས།

སད་ཁོམས་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྒོ་ག ༥༤

ཅིས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པར་འཆི་བའི་ཡང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། འོར་ཟས་གྱིས་མི་སྤྱོད་པ་

དང་། གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པའོ། དེ་ལ་འོར་
ཟས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྟོང་འཇུག་ལས།

རྟེན་པ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་ཏེ།

ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་།

ཆོམ་པོས་འཕྲོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ།

སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཅ / ༥༩

དེ་ལྟར་འོར་ཟས་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ལྟེ་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཆོ་འདིར་གཞོད་པ་ནི། འོར་ཟས་ཀྱི་ཕྱིར་འཐབ་ཚོད་དང་། རྒྱ་བསྐྱེད་ཐུག་
ཀྱི་ལྷག་བསྐྱེད་འབྱུང་། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་ཀྱིས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་
གཉེན་བཤེས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྟོང་འཇུག་ལས།

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།

དུ་རྣམས་སྐྱབས་སུ་མི་འབྱུར་ཞིང་།

པ་ཡང་མ་ཡིན་གཉེན་འདུན་མིན།

ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱུར་བ་མེད། ཅས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་གཉེན་འདུན་ཀྱིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ལྟེ་གཉིས་ཀ་རུ་གཞོད་པ་
ཡིན་ནོ། དེ་ལ་ཆོ་འདི་ལ་གཞོད་པ་ནི། དེ་རྣམས་ཤི་དོགས་ན་དོགས་པམ་ཀྱིས་དོགས་ནས་
སྐྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ངན་སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

རང་གི་ལུས་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་མི་སྟོངས་པ་དང་། ལུས་རང་
གི་དངོས་པོས་མི་སྟོངས་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔལ་ཞིང་ཤེད་ཆེ་ཡང་འཆི་བ་མི

༡ ཅིབ་ མི་བསྟོངས་པར།

༢ རུས་ རྒྱར་བ།

༣ ཅིབ་ མི་བསྟོངས་པ།

༤ ཅིབ་ མི་བསྟོངས་པའོ།

བསྐྱོག་གཟེ་ཞིང་བང་མཁྱེགས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་བྱོས་པས་མི་ཐར། མཛེངས་ཤིང་སྤྱོད་མཁས་
ཀྱང་བཤད་བྱང་གིས་མི་ཐར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་རིའི་ཕག་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱོད་ཀྱང་བཤོལ་
འདེབས་པའམ། བཟུང་བར་མི་རྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། ། ལུས་རང་གི་དངོས་པོས་མི་སྤྱོད་ས་པ་
ནི། ཇི་སྐད་དུ་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

དཀྱའ་བ་མང་པོས་བསྐྱབས་པ་ཡི།

ཟས་དང་གོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་ལུས།

ཁྱོད་དང་མི་འགྲོགས་བྱ་ཁྱིས་ཟ།

ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ཡིས་འཆིག།

ཡང་ན་ཁྱ་ཡི་ནད་དུ་འདྲུལ།

ཡང་ན་ས་ཡི་དོང་དུ་སྤྱོད། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ལུས་འདིས་འཆི་བ་ལ་མི་སྤྱོད་ས་པར་མ་ཟད་དེ་འདི་ལྟེ་གཉིས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལ་ཆེ་འདིར་གཞོན་པ་ནི། ལུས་འདིས་ན་མི་བཟོད། ཆ་མི་བཟོད། ཁང་མི་བཟོད།
བཀྲེས་མི་བཟོད། རྒྱུ་མི་བཟོད། རྒྱུ་མི་བཟོད། རྒྱུ་མི་བཟོད། རྒྱུ་མི་བཟོད། རྒྱུ་མི་བཟོད།
དོགས། བཤུས་ཀྱིས་དོགས་ནས་སྤྱོད་པའམ་དུ་ཆེ་ལ། ལྷོ་མ་ལུས་འདིའི་ལན་གྱི་གཞི་ལ་འཇུག་
སོང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

གཞན་གྱི་དང་སྤྱོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་བས་ཐོས་པ་དང་།
སེམས་ལ་བྲན་པ་ཀྱང་ཀྱང་རང་ལ་སྤྱོད་ཞིང་བསྐྱོས་པའོ། ། དེ་ལ་གཞན་གྱི་བ་མིག་གིས་
མཐོང་བ་དང་སྤྱོད་པ་དང་། རང་གི་ཉི་དུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ནི་སྤྱོད་ས་དང་ལྟན། ལྟན་བཞིན་
མདངས་དང་ལྟན། ཆོར་བ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྟན། འཆི་བ་ཡིད་ཀྱི་དགྲ་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞིག་དེ་
རིང་ལྟ་བུ་འཆི་ནད་ཀྱིས་བཏབ་ནས། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ས་ཤོར་ནས་ཚིག་ཕྱ་ཡང་མི་རྒྱས། ལྟན་
ཀྱི་བཀྲེས་ཤོར་ཏེ། འོས་པོ་བཀྲེས་མེད་དུ་སོང་། ཆོར་བ་སྤྱོད་པའམ་ཉི་མ་ཆ་ལ་ལྟན་

ཐབས་མེད། ཟུག་ག་ཟེར་ལ་འཁྱགས་པ་མེད། སྐན་དང་དབྱང་ཁྱད་མ་ཟུག་ཆོ་ག་དང་རིམ་
 གོས་ཁྱད་མ་ཕན། འཆི་བར་ནི་ཤེས། བྱ་ཐབས་ནི་མེད། གཉེན་གྱི་ཐ་མས་ནི་བསྐོར།
 ཟས་གྱི་ཐ་མ་ནི་ཟ། གཏམ་གྱི་ཐ་མ་ནི་སློབ་ཅ་ན། བདག་ཁྱད་འདིའི་རང་བཞིན་ཅན།
 འདིའི་ཆོས་ཅན། འདིའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཆོས་ཉིད་འདི་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟུག་དུ་
 བསམ། དེ་ནས་དེ་དབྱུགས་ཆད་ནས་དེ་རིང་ཕན་ཆད་ཇི་ལྟར་གཅིས་པ་ཁྱིམ་དེར་མེད་དུ་
 མི་བདུབ་པ་ཅིག་ཡིན་ཁྱད་། དེ་རོ་དེ་ཁྱིམ་དེར་ཞག་གཅིག་ཁྱད་བཞག་མ་འོས་པར། མལ་
 དུ་ཁྱད་ཐག་ཤར་གྱིས་བྲིས་ནས། ཁྲིས་པོ་སྟགས་ཏེ་རོ་ཁྱད་གྱིས་ཁྱད་ནས་ཁྱིམ་འདོན་པའི་
 ཆོ། ལ་ལས་ནི་རོ་དེ་ལ་འཇུ་ཞིང་འཁྱར་པ་ལྟར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་དུ་ཞིང་སྟུག་པ་ལྟར་
 བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་འཕོག་ཅིང་བརྒྱལ་པ་ལྟར་བྱེད་ལ། གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ་འདི་ནི་ས་ཡིན།
 འདི་ནི་ཇོ་ཡིན། ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཅོལ་རྒྱུ་བ་སྐད་ཟེར། རོ་དེ་ནི་ཐེམ་པ་ཐལ་གྱིས་
 བཞལ་ནས། ད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནད་དུ་མི་ཐོག་པ་མཐོང་ཅ་ན། བདག་ཁྱད་སྟུག་
 བཞིན་དུ་བསམ། དེ་ནས་རོ་དེ་དུར་ཁྱོད་དུ་བརྒྱལ་ནས་འབྲས་གཞིགས་པ་དང་། ཁྱི་དང་ཕྱེ་
 སྟུང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པ་དང་། རྟོང་རུས་འཐོར་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཅ་ན། བདག་
 ཁྱད་སྟུག་བཞིན་དུ་བསམ་མོ།

གཞན་གྱི་བ་རྣ་བས་ཐོས་པ་དང་སྟུར་ན། ཆེ་གོ་མོ་གྱི་ལོ་ཟེར་བའམ། དེ་ནས་གྱི་བའི་རོ་
 གཅིག་འདུག་གོ་ཟེར་བ་ཐོས་ཅ་ན། བདག་ཁྱད་སྟུག་བཞིན་དུ་བསམ་མོ།

གཞན་གྱི་བ་སེམས་ལ་དྲན་པ་དང་སྟུར་ན། རང་གི་ཡུལ་དང་། ཁྱོད་དང་། ཁྱིམ་དུ་ཆོན་
 གཞོན་རང་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གི་སྟེ། དེ་ཀླན་བསམས་ལ་རིང་པོར་མི་
 ཐོགས་པར་བདག་ཁྱད་སྟུག་བཞིན་དུ་བསམ་མོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།

སང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་གཉིས།

༡ རུམ་ ཆོགས་པ་མེད།

༢ ཅིབ་ ད།

༣ རུམ་ གམ་པ། འདུག་ བམ་པ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན།

ཐོན་དུ་གང་འོང་གཏོལ་མེད་པས།

སང་གི་ཆོས་ལ་མི་འབད་པར།

ཕྱི་མའི་དོན་ལ་འབད་པར་རིགས། ཞེས་གསུངས་སོ།

མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན། མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། དུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གོ་ནས་ཆོ་འདི་ལ་མངོན་ཞེན་ཐོག་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་ཡང་དད་
པའི་གསོས་འདེབས། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཐོགས་བྱེད། ཆགས་སྤང་དང་སྦྱར་དུ་བྲལ་ནས་
ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བརྟན་པའི་ལུ་ཉེ་བཞི་པའོ། །

འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་འདི
 བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱིས་འདྲ་
 བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་མ་ཆོར་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་དྲག་པོས་ཟིན་ཙམ་ན། རྩ་བ་ལ
 སོགས་པ་ལུས་གྱི་རྩ་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་མི་ཆོར་བ་བཞིན་ནོ།། ཟུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས
 པ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་འདྲ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་གཟིགས་ཏེ། དཔེར་ན། རིམས་
 ནད་པལ་ཆེར་སོས་ཙམ་ན། རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་གྱི་རྩ་ཆ་ཁལ་ཁོལ་ཡོད་པ་ཆོར་བ་བཞིན
 ནོ།། དཔེ་གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཉག་མ་གཅིག་ལག་མཐིམ་ན་འདུག་ན་མི་བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་མེད་དེ། དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་སོང་ན་མི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་འདྲ་
 བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མི་ཆོར་ཏེ། འཕགས་པ་
 རྣམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་ཆེའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཁྲི་ཀ་ལས།

ལག་མཐིམ་སྐྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ།

དེ་ནི་མིག་ཏུ་སོང་བ་ན།

མི་བདེ་བ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད།

མྱིས་པ་ལག་མཐིམ་འདྲ་བ་ཡིས།

འདྲ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྐྱ་མི་རྟོགས།

འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས།

འདྲ་བྱེད་ལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གཟིགས། ཞེས་གསུངས་སོ།། 6 / 3

འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། གཉིས་པ་འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཇི
 སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འཇུར་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་འགྲོ་བས་ན། འཇུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་རྩེ་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། ལྷའི་རྒྱལ་སྟོན་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ།། མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་ཀྱང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལགས་སོ།།
 ཞེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་མིའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལུ་ཐོབ་ཀྱང་།
 མཐར་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་འཇུར་ཏེ། བཞེས་སྟོང་ལས་ཀྱང་།

འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཐུར་ནས་ཀྱང་།

འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བྲན་ཉིད་དུ་འབྱུར་།

ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷོ་ཀ ༤༩

དེར་མ་ཐད་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལྷ་བུའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱང་། མཐར་འཛི
འཕོ་ཞིང་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

བརྒྱ་ཕྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་ཐུར་ནས་ཀྱང་།

ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུར་ཡང་ས་སྤེང་ལྷུང་། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེར་མ་ཐད་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ
ནས། བསམ་གཏན་སྟོམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཆངས་ཉིད་ཆགས་བྲལ་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་སྐྱུར་།

མནར་མེད་མེ་ཡི་བུད་ཤིང་ཐུར་བ་ཡི།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་བསྟེན་འཆལ་ལོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། གསུམ་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། སྤྱིར་ཉེ་བར་ལེན
པའི་ལུང་པོ་འདི་སྤངས་པ་རང་གིས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིང་དུ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོར
མདོན་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་དན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

དན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། དན་སོང་ནི། དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད
འགྲོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གང་ན་གནས་པ
དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཅི་མཆོང་བ་དང་། ཆོ་ཇི་སྤྱད་ཐུབ་པ་དང་བཞི་བཞིས་ཤེས་པར་བྱའོ།
དཔུལ་བ། དེ་ལ་དཔུལ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོ་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད། གང་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད

༡ བཤེས་སྤྱིང་ ལྷོ་ཀ ༤༩ ༢ བཤེས་སྤྱིང་ ལྷོ་ཀ ༥༥

དེ་བཅུ་དྲུག་ ཉི་ཆེ་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གཉིས་ཏེ་བཙུང་དོ།

ཆ་དམུལ། ཆ་བའི་དམུལ་བ་འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ན། འཛམ་གྲུའི་གླིང་འདིའི་
འོག་ན་གནས་ཏེ། འདི་ནས་དེར་འགྲོ་བ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་། འོག་ན་མཐར་མེད་
པའི་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་གནས་སོ། དེའི་སྤྱིང་ན་ཡར་ལ་རབ་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་།
དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། དུ་འབོད་དང་། བསྐྱས་འཛེམས་དང་། ཐིག་ནག་དང་། ཡང་སྤོས་
རྒྱས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མདོན་བ་མཛོད་ལས།

འདི་འོག་སྤྱིང་སྤྱིང་གི་ཤུ་ན།

མཐར་མེད་པའི་དེ་ཅུ་མ་སོ།

དེ་ཡི་སྤྱིང་ན་དམུལ་བ་བདུན། ཞེས་གསུངས་སོ། 3/ 44

ཆ་དམུལ་གྱི་སྤྱིང་བསྐྱས། དེ་དག་གིས་སྤྱིང་བསྐྱས་ཅི་ཚུང་ན། སྤྱིང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱར་པར་བྱ་ཉེ།

དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་སྤོས་ནི། དམུལ་བ་གཅིག་ལ་གཅིག་པུ་རྒྱ་མཚན་འཇུག་སྤྱིང་བཅད་ཅིང་
བསད་ནས། རྒྱ་གང་མོ་ལངས་པས་ཡང་སྤོས་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཆེ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་
དུ་རོ།

ཐིག་ནག་ནི་གང་དུ་ཐིག་ནག་པོ་བཏབ་ནས། སྤོས་ལེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཤག་པ་
དང་། ལྟ་རེ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བས་གཤོག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཁ་ཅིག་སྤོས་ལེས་འདྲ་སྤྱིང་དེ་བཞིན་གཞན།

ལྟ་རེ་མེ་བཟད་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གཤོག། 3 ཅེས་གསུངས་སོ།

བསྐྱས་འཛེམས་ནི། རིའི་བར་དུ་བསྐྱས་ཤིང་འཛེམས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་

2 སྤོས་ཆོན་ རངས་ཀྱི་འོག་ན།

3 ཅིབ་ ཏལ་ཐུག

3 བཤེས་སྤྱིང་ སྤྱིང་ 24

བར་དུ་བཟུས་ཤིང་འཛོམས་པའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གང་དུ་སྒྲིགས་གཉིས་ནས་རི་བོ་ལུག་
གི་གདོང་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་འོངས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ནས་རི་དེ
གཉིས་སྒྱུར་གྱིས་པ་དང་རྒྱུད་གྲང་མོ་ལངས་པས་ལུས་ལྡན་མ་ལྟར་སོས། ཡང་འཛོམས་ཏེ་དེ
ཀ་ལྟར་བྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས།

རི་དང་མཉམ་ལུག་རུ་རིང་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གཉིས།།

འདུས་པའི་ཐུག་ཏུ་ལུས་ཀྱན་ཐེ་མར་བརྒྱག་ཅིང་འཛོམས།།^༡ ཞེས
སོགས་གསུངས་སོ།།

ཁ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་ཨན་འདར་གྱི་བར་དུ་བཙེར་བས་ཁྲག་གི་རླུང་རྒྱ་བོ་བཞི་ཙམ་པ་འབབ
བོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཁ་ཅིག་ཏིལ་བཞིན་འཛོར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཞན།།

སྒྲིབ་ཞིབ་མོ་བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་རྒྱོག།^༢ ཅས་གསུངས་སོ།།

དུ་འབོད་ནི། སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྒྲིག་པའི་འོ་དོད་འབྱེན་པའོ།།

དུ་འབོད་ཆེན་པོ་ནི། ལྷག་པར་ད་ལོ་འབྱེན་པའོ།།

ཆ་བ་ནི། མེ་ལ་སོགས་པས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲི་རྒྱ་ཁོལ་མ་ཁར་སྒྲིགས་པས་ཁོག་
པ་འཛོག་པ་དང་། ཡང་མཚོན་ཅི་གཅིག་པ་ཆེར་མ་ཅན་གྱིས་བཤང་ལམ་ནས་སྒྱུ་བོར
འབིགས་པའོ།།

རབ་དུ་ཆ་བ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཁྲི་རྒྱ་ཁོལ་མ་ལ་སོགས་པས་པགས་
པ་མེན་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས། བུ་ག་དགྲུ་ནས་མེ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་མཚོན་ཅི་གསུམ་
པས་བཤང་ལམ་དང་རྒྱང་མཐིལ་གཉིས་ནས་སྒྱུ་བོ་དང་དཔུང་བ་གཉིས་སུ་འབིགས་པའོ།།

༡ ཨ་པར། སྒྲིབ་ཡིག་ རི། དེབ་གྲངས། ༢༡༩ ཤོག ༢༩ ར།

༢ བཞེས་སྒྲིབ་ སྒོ་ཀ། ༧༤

དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་གཤམ་དག་ཁོ་རྒྱ་བཞུས་པ་ཡི།
 བྱ་བ་འབར་བས་འཐིགས་པ་ལྟུང་པར་བཞིང་།
 ལ་ཅིག་ལྷགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ།
 ཆོར་མ་ཅན་ལ་ཀྱན་དུ་རྒྱུད་པར་བཞིང་།^༡ ཅས་གསུངས་སོ།

མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ནི། ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་མེ་རབ་དུ་འབར་བ་དང་། རྒྱ་
 ཞིང་དང་། གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྷགས་ཟངས་
 དཔག་ཚད་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་དུ་ཁོ་རྒྱ་དང་ཟངས་རྒྱ་ལྷགས་ཏེ། དེར་བཅུག་ནས་ཚྭ་གས་
 བཞི་ནས་མི་བཟད་པའི་མེས་སྟོལ་བར་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ལ་ཅིག་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་ཟངས་ཆེན་དུ།
 སྤྱི་ལྷ་རྒྱགས་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པ་བཞིན་དུ་འཛོད་།^༢ ཅས་གསུངས་སོ།

ཐུག་བསྐྱལ་ལ་བར་མཚམས་མེད་པས་ན་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཆ་དཔལ་གྱི་ཆོ། དེ་དག་ཆོ་ཡང་ཇི་སྟོན་དུ་བྱུང་བ་ཅེ་ན།

ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན།
 འདོད་ལྟའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ།
 དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ།
 འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན།^༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ཆོ་ཚད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔལ་བ་ཡང་སོས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ཡིན་ལ། དེ་སྤུམ་ཅུ་ལ་ལྷ་བ་གཅིག་ ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བཅུས་པའི་ཡང་སོས་ཀྱིས་

༡ བཞེས་སྤྱིང་ སྟོ་ག ༧༩

༢ བཞེས་སྤྱིང་ སྟོ་ག ༨༣

༣ མདོན་པ་མཛོད་ ༣/༤༣

རང་ལོ་ཐ་བརྒྱ་བྱུང་བོ། མི་ལོ་ལྷར་ན་བྱེ་བ་ཐག་འབྲུམ་དྲུག་ཁྱི་ཉིས་ལྟོང་(༡༥༣༠༠༠༠༠༠
 ༠༠༠༠)ཡོད་དོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སྐྱུ་ཐུ་ཚ་གསུམ་པ་དང་། དམུལ་བ་ཐིག་ནག་སྐྱར་བས
 དམུལ་བ་དེས་རང་ལོ་ལྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷར་ན་བྱེ་བ་འབྲུམ་ཐག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱེ
 བ་ཐག་དགུ་ཁྱི་དྲུག་ལྟོང་(༡༣༩༥༠༠༠༠༠༠༠༠༠)ཡོད་དོ། ལྷ་འཐབ་བྲལ་བ་དང
 དམུལ་བ་བསྐྱས་འཛོམས་སྐྱར་བས་དམུལ་བ་དེས་རང་ལོ་ཉིས་ལྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷར་ན
 བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་གཅིག་དང་། བྱེ་བ་ཐག་སྐྱུ་འབྲུམ་དྲུག་ཁྱི་བརྒྱད་ལྟོང་(༡༠༣༥༤༠༠༠
 ༠༠༠༠༠༠)ཡོད་དོ། ལྷ་དགའ་ཐུན་པ་དང་། དམུལ་བ་དུ་འབོད་སྐྱར་བས་དམུལ་བ་དེས
 རང་ལོ་བཞི་ལྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷར་ན་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ
 གཉིས་དང་། བྱེ་བ་ཐག་དགུ་འབྲུམ་བཞི་ཁྱི་བཞི་ལྟོང་(༤༣༩༥༠༠༠༠༠༠༠༠)ཡོད
 དོ། ལྷ་འབྲུལ་དགའ་བ་དང་། དམུལ་བ་དུ་འབོད་ཆེན་པོར་སྐྱར་བས་དམུལ་བ་དེས་རང་ལོ
 བརྒྱད་ལྟོང་བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷར་ན་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་དྲུག་ཐུ་ཚ་དྲུག་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས
 ཡ་གསུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ཐ་འབྲུམ་ཐ་ཁྱི་ཉིས་ལྟོང་(༥༥༣༥༥༣༠༠༠༠༠༠༠༠)ཡོད
 དོ། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དམུལ་བ་ཚ་བ་སྐྱར་བས་དེས་རང་ལོ་ཁྱི་དྲུག་ལྟོང
 བྱུང་སྟེ། མི་ལོ་ལྷར་ན་ལོ་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་ཐ་བརྒྱ་དང་། བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་སྐྱུ་ཐུ་དང་།
 བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐག་བཞི་འབྲུམ་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ཁྱི་དྲུག་ལྟོང་(༥༣
 ༠༤༥༡༥༠༠༠༠༠༠༠༠)ཡོད་དོ།

༡ རུམ་ དག

༢ རུམ་ བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་གཅིག་དང་བྱེ་བ་ཐག་དྲུག་ཁྱི་བརྒྱད་ལྟོང་།

༣ རུམ་ བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་བརྒྱད་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་བཞི་དང་། བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་ཐ་
 བཞི་ཁྱི་ཉིས་ལྟོང་།

༤ རུམ་ བྱེ་བ་ཐག་དྲུག་ཐུ་ཚ་དྲུག་དང་བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་གསུམ་དང་བྱེ་བ་ཐག་ཐ་འབྲུམ་ཐ་
 ཁྱི་ཉིས་ལྟོང་།

༥ རུམ་ བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་ཐ་བརྒྱ་དང་བྱེ་བ་ཐག་བྱེ་བ་བཅུ་དང་བྱེ་བ་ཐག་ས་ཡ་བརྒྱད་དང་
 བྱེ་བ་ཐག་བཞི་འབྲུམ་དང་བྱེ་བ་ཐག་ཁྱི་དྲུག་ལྟོང་།

དམུལ་བ་རབ་རྟུ་ཚ་བས་ནི། ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བྱེད་ཐུབ་པོ།

མནར་མེད་པས་ནི། ཚེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

རབ་རྟུ་ཚ་བྱེད་མནར་མེད་ནི།

བར་གྱི་བསྐལ་པ་འོ།’ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཉེ་ལའོར་གྱི་དམུལ་བ། ཉེ་ལའོར་གྱི་དམུལ་བ་ནི། དམུལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ཚྭ་གས
བཞིན་ཡོད་དོ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མེ་མ་སྤར་ཐུག་ཏུ་བ་ཚུ་ཡོད་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག
གནས་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་ན། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་ལ་བ་བཞག་ན་ནི་བགས་པ་དང་། ག་དང་།
ཁག་གྲག་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། རྒྱུ་ལ་བ་བཞག་ན་ནི་དེ་དག་སོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་པ
དང་པོའོ།

དེའི་དྲུང་ཉིད་དུ་རོ་ལྷགས་མི་གཙང་བའི་འདམ་རྩལ་དག་རྟུ་འབྲུ་ལུས་དཀར་ཞིང་། མགོ
ནག་ལ་མཚུ་རྩོ་བ་དག་གནས་ཤིང་། དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྩས་པའི་བར་དུ
འཕྱགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གཉིས་པའོ།

དེའི་དྲུང་ཉིད་ན་སྤྱུ་གྱིས་གཏམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་།
ཁྱི་སྤེ་པོ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལི་དང་། ཁ་ལྷགས་ཀྱི་མཚུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པ
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་གསུམ་པའོ།

དེའི་དྲུང་ན་རྩོ་པོ་རབ་མེད་ཐལ་རྩོ་ཁོལ་མས་གང་བ་སྟེ། དེར་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཛོད་
ལ། འགྲམ་ན་སྤྱུས་ཐུ་ལག་ན་མཚོན་ཐོགས་པས་འགོག་སྟེ། དེ་ནི་ལྷག་པ་བཞི་པའོ། དེ
ལྟར་ཡང་།

བརྒྱད་པོ་ཀྱན་ལས་ལྷག་བཅུ་དྲུག་།

དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞིན་།

མེ་མ་སྤར་དང་རོ་མུགས་འདམ།

སྤྱ་གྱི་ལམ་སོགས་ཀྱི་བོ་ཡིན།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཅི་སྐྱེས་བུའི་ཆ་བྱང་ཅན་གྱི་སྤར་མ་དང་། ཁ་མུགས་ཀྱི་མཆུ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དཔུལ་སྤར་གི་འཁོར་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱ་བ་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་ཐེ་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་མར་བ་དང་མི་ལ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤར་བར་འདོད། དོན་འདི་དང་མཐུན་པར་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་མཆོན་ཆ་རྣམས།

སྤྱ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས།

མུགས་བསྐྱེགས་ས་གཞི་སྤྱ་ཡིས་བྱས།

མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་།

དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་། ཡ/ཏ - ༥

གང་དཔུལ། གང་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད་ནི། རྩ་བུར་ཅན་དང་། རྩ་བུར་བཅོལ་བ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་རྩ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་རྩ་ཟེར་བ་དང་། ལྷན་ལ་ལྟར་གས་པ་དང་། བསྐྱེད་ལས་པ་དང་། བསྐྱེད་པོ་ལྟར་གས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

རྩ་བུར་ཅན་སོགས་གང་བརྒྱད་གཞན།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

འདི་དག་གནས་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་ན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ཀ་ན་གནས་སོ།^༣

༡ མདོན་པ་མཛོད་ ༣/༥༩

༢ མདོན་པ་མཛོད་ ༣/༥༩

༣ སྦྱོང་འཇུག་གྱི་འགྲེལ་ མོ།

༤ མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ ༣/༥༩

གང་དུལ་གྱི་སྤྱད་བཟུལ། དེ་དག་གིས་སྤྱད་བཟུལ་ཅི་ཞིག་སྤོང་ཞེ་ན། སྤྱོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་(རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་རྒྱ་བྱར་
 བཅོལ་བ་)ནི་གང་བ་མི་བཟོད་པས་ཉེན་པས་ལུས་ལ་རྒྱ་བྱར་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་བྱར་བཅོལ་
 བ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་སྟེ། ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་སོ།། བར་པ་གསུམ་(སོ་ཐམ་
 ཐམ་དང་ཨ་རྒྱ་དང་གྱི་རྒྱ་དང་)ནི་གང་བ་མི་བཟོད་པས་ཉེན་པས་སྤྱོད་པ་ལས་བཏགས་
 པའོ།། བགས་པ་སྟེ་ཞིང་། ཁ་ལྟོ་ལྟོ་བྱུག་དུ་གསུམ་པ་ནི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པའོ།། སྟེ་བ་ལས་
 ཐམ་ནས་དམར་ཞིང་། ཁ་བཅུ་ལྟོ་དེ་ལས་ལྟོ་གསུམ་པ་ནི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པའོ།། ལིན་
 དུ་དམར་བར་གྱུར་ནས་ཁ་བཅུ་ལྟོ་དེ་ལས་ལྟོ་གསུམ་པ་ནི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ཆེར་གསུམ་པའོ།།
 མྱི་མ་འདི་གསུམ་(ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པ་དང་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པ་དང་ལྟོ་ཆེན་པོ་ལྟོ་གསུམ་པ་)
 ཡང་ལུས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པའོ།།

གང་དུལ་གྱི་ཆོ། དེ་དག་གིས་ཆེ་ཆེ་སྤྱད་ཐུབ་ཅི་ན། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་དཔེ་
 ཅམ་དུ། དགོ་སྟོང་དག་དཔེར་ན། འདི་ན་ལུལ་མ་ག་རྟའི་ཉིལ་སྤྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་འགོ་བ་
 ཞིག་ཉིལ་གྱིས་སྤྱར་པོར་བཀའ་སྟེ། དེ་ནས་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་འདས་ཤིང་ཉིལ་རེ་
 རེ་མྱིར་པོར་ན། དགོ་སྟོང་དག་རིམ་པ་དེས་ན། ལུལ་མ་ག་རྟའི་ཉིལ་སྤྱང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་
 པོ་དེ་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆེས་སྤྱར་གྱི། རྒྱ་བྱར་ཅན་དུ་སྤྱོད་པའི་
 སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་ནི་ད་མི་སྤྱོད་།། དགོ་སྟོང་དག་རྒྱ་བྱར་ཅན་
 ཉི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བྱར་བཅོལ་བ་ཅན་གཅིག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་ནས། དགོ་སྟོང་
 དག་ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པ་ནི་ཤུ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། ལྟོ་ལྟོ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན་
 ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། སྟེ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་བསྟན་
 པ་ནི།

ཉིལ་རྒྱ་དང་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཞིན།
 ཉིལ་གཅིག་སྤྱང་བས་ཟད་གྱུར་པ།

ཐུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་གྱིས་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུ་འཁྱུར།^༡ ཞེས་པ་སྟེ།

དེས་ན་ཐུ་བྱར་ཅན་གྱིས་ཉིལ་ཆང་གང་དོ། ཐུ་བྱར་བཞོལ་བ་ཅན་གྱིས་ཉི་ཤུ་འོ། སོ་ཐམ
ཐམ་གྱིས་བཞི་བརྒྱའོ། ཨ་ཐུ་ཟེར་བས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུད་ཡིན་ནོ། ཁྱི་རྟ་ཟེར་བས་འབུམ
ཕྱག་གཅིག་དང་དྲུག་མི་ཡིན་ནོ། ལྷ་ཐུལ་ལྟར་གས་པས་ས་ཡ་ཕྱག་གསུམ་དང་། འབུམ
ཕྱག་གཉིས་སོ། བསྐྱེད་ལྟར་གས་པས་བྱེ་བ་ཕྱག་དྲུག་དང་། ས་ཡ་ཕྱག་བཞི་ཡིན་ནོ། བསྐྱེད་
ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པས་ཉིལ་ཆང་ཟེར་འབུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་། དྲུང་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་དང་།
བྱེ་བ་ཕྱག་བཞི་ཡིན་ནོ།

ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ། ཉི་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ནི་མང་པོ་འམ་གཉིས་སམ་གཅིག
གམ། སོ་སེའི་ལས་དག་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་དྲུམ་ཡོད་དོ།
འདིའི་གནས་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཐུ་བོ་དང་། རི་དང་མུ་ངམ་གྱི་ཚྭ་གས་དང་། གཞན་དག
དང་། ས་འོག་དང་། ཁ་ཅིག་མའི་ཡུལ་ན་གནས་ཏེ། འཕགས་པ་མེད་པའི་གལ་གྱི་བྱས
གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ།^༢ དེ་བཞིན་དུ་མུ་ངམ་གྱི་ཚྭ་གས་སུ་བཙུན་པ་དགོ་འདུན་འཆོས
གཟིགས་པ་ལྟ་བུའོ།^༣ འདིའི་ཆེ་ཆད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའོ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ཐུག་
བསྐྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཡི་དྲགས། ཡི་དྲགས་ལ་དབྱེ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་མེད་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི
ཡི་དྲགས་སོ། དེ་དག་གང་ན་གནས་ཞེས་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཤིན་མེད་ནི། འཛམ
བུའི་གླིང་གི་འོག་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། འཕྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ནི་མུ་ངམ
གྱི་ཚྭ་གས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། འཕྲོས་པའི་ཡི་དྲགས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ
སྟེ། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྦྱེའི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ

^༡ མདོན་པ་མཛོད་ ༣/༥༤

^༢ ཐར་རྒྱུ་གས་པ་མདོན་ཐུང་བརྒྱུད།

^༣ ལུང་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༥

^༤ ལུང་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༦

སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའོ།

ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུག་བཟུལ། དེ་དག་གིས་སྒྲུག་བཟུལ་ཅི་མྱོང་ཞེ་ན། ཡི་དྲགས་རྩ་འབྲུལ་
ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྟའི་དཔལ་ལྷ་བུ་ཡང་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་
ཡོད་པས་ནི། ཟས་སྒྲོམ་ལ་རྣལ་ཁག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་འགོག་པར་མཐོང་
ནས་བཟའ་བརྟུང་གི་དབང་མེད་པའོ། ཅད་གི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་འགོགས་
ཀྱང་། རང་གིས་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བར་མི་རུས་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཁ་ཅིག་ཁ་ནི་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཙམ་ལ།

ལྟོ་བ་རི་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་བཤེས་པས་ཉིན།

མི་གཙང་གི་ནར་བོར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་།

འཆོལ་བའི་མཐུ་དང་ལྗན་པ་མ་ལགས་སོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས། མེ་ཕྱེའི་ཐོང་བ་ཅན་དང་། ལྗན་ལྗན་ཟ་བའོ།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཟོས་པ་དང་། འབྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་འཆོག་པར་འགྱུར་ངོ་། གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་
ས་དང་། གཙོན་འབྲང་བ་དང་། རང་གི་ཤ་བཅད་ཅིང་ཟ་བའོ། དེ་ཡང་མྱ་ངམ་གྱི་སྒྲུགས་
སུ་གོ་བཞིན་སྒྲིས་རྣ་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྷ་བུའོ།^༢

ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆོ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཆོ་ཇི་སྟེན་བྱུང་ཅེ་ན། མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་གང་ཡིན་
པ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་རྩ་བ་དང་ལོར་བཅིས་པའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་
བོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཡི་དྲགས་རྣམས་།

རྩ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་བརྒྱ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

^༡ བཤེས་སྤྱིང་ རྩོ་ཀ ༩༩

^༢ ལྷར་བཀོད། རྣམ་ཐར་ ༧

^༣ མདོན་པ་མཛོད་ ༩/༤༩

དུད་འཕྱོ། དུད་འཕྱོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀླང་མང་དང་། ཀླང་བཞི་དང་། ཀླང་གཉིས་དང་། ཀླང་
མེད་དང་བཞི་འོ།

འདི་དག་གང་ན་གནས་ཤེ་ན། ཟུ་དང་། ཐང་དང་། རགས་མཐའི་སྒྲིབ་ཡུལ་དག་ཡིན་འོ།
དེ་ཡང་གནས་ཀྱི་ཙ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་འོ།

དུད་འཕྱོའི་ཐུག་བཟུལ། དེ་དག་གིས་ཐུག་བཟུལ་ཅི་ཚུང་ཞེ་ན། བཀོལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐུག་
བཟུལ་དང་། བསད་བཅད་ཀྱི་ཐུག་བཟུལ་དང་། གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བའི་ཐུག་བཟུལ་ལོ།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མིའི་དབང་དུ་ཐུར་པའི་དུད་འཕྱོ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

དབང་མེད་གཞན་དག་རྟོག་པ་ལག་པ་དང་།

ཐུགས་དང་ཐུགས་དཔྱུས་གདབ་པས་གཏབ་སྟེ་བཀོལ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་དུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཁ་ཅིག་སུ་ཏིག་བལ་དང་རུས་པ་ཁྲག།

ཤ་དང་བགས་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་ནི། བལ་ཆེར་མྱའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཟས་སུ་གདོད་དུ་གང་བབ་ཟ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དུད་འཕྱོའི་ཆོ། དུད་འཕྱོས་ཆོ་ཇི་སྒྲིབ་ཐུབ་ཅི་ན། དེས་པ་མེད་དེ། དུན་རིངས་ཤོས་ཀྱིས་
བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེ་ཐུབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དུད་འཕྱོ་རྣམས་།

མཚོག་རིང་བསྐལ་པའོ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

ངན་འཕྱོའི་ཐུག་བཟུལ་མཁའ་ཐིག་ཏོ།

^༡ བཀོལ་སྒྲིབ་ སྟོ་ག ༩༠

^༢ བཀོལ་སྒྲིབ་ སྟོ་ག ༩༠

^༣ མདོན་པ་མཛོད་ ༣/༤༣

བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད། བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་གསུམ་སྟེ། མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་།
ལྷ་མིན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། ལྷའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ།

མིའི་སྤྱག་བསྐྱེད། དེ་ཡང་མི་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། མངལ་འཇུག་གི་
མདོ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ། ཁྱ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། ཁ་བ་
ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། འཆི་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། སྤྱག་པ་དང་བཅས་བ་ཡང་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། མི་སྤྱག་པ་དང་ཐུང་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། གང་འདོད་པ་བཅས་ཏི་
མ་རྙེད་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། ཡོད་པ་བསྐྱུང་དགའ་བ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ།^༡
ཞེས་གསུངས་སོ།

སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་ཡིན་པ། དེ་ཡང་སྐྱེ་
གནས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྐྱེ་ལོ། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
དང་པོ་སྤྱིད་པ་བར་དོ་ནས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁར་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། བར་
དོའི་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བུ་ལྟར་དང་ལྟན་པ། རྣམ་མཁར་འགྲོ་ཞིང་ལྷའི་མིག་བཞིན་དུ་སྐྱེ་
གནས་ཐག་རིང་པོ་ཡང་མཐོང་བར་རྒྱས་སོ། དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལོག་པའི་སྤྱང་བ་
བཞི་འཆར་ཏི། དཔེར་ན་རྩེད་ཆེན་པོ་ལངས་པ་དང་། ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་དང་། རྣམ་
དཔྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྐྱ་ཅ་ཅོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱིད་ལྟལ་དུ་
ཤར་བས། ལས་བཟང་དན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱ་
འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏི། བདག་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་འཇུག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ཁང་པ་
བཅེགས་པའི་སྤྱིད་དུ་འཛིག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ཁྱི་ལ་འཛིག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ལྷའི་སྤྱིལ་
པོར་འཇུག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ལོ་མའི་ཁྱིམ་དུ་འཇུག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ལྷ་གསེབ་དུ་འཇུལ་
ལོ་སྤྱམ་པ་དང་། རྣགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་གོ་སྤྱམ་པ་དང་། ཅིག་པའི་བུ་གར་འཇུལ་ལོ་
སྤྱམ་པ་དང་། སོག་མའི་གསེབ་དུ་འཇུལ་ལོ་སྤྱམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་།

^༡ ཨ་པར། དཀོན་བཅེགས་ ག མངལ་ན་གནས་པའི་མདོ། དེབ་གངས། ༥༧

ཕ་མ་འཕྱིག་པ་སྒྲོང་པ་དེ་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ནས་དེར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཡང་བསོད་
ནམས་ཆེར་བསགས་པ། རྒྱུ་གནས་མཐོན་པོ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་
དང་། ཁང་པ་བཅེགས་པ་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། བསོད་ནམས་འབྲིང་དུ་
བསགས་པ་དང་། རྒྱུ་གནས་འབྲིང་དུ་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཅའི་སྒྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པར་
མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་རྒྱུ་གནས་དན་པ་འཛིན་པ་ནམས་
ཀྱིས་ནི། ཅིག་པའི་བུ་ག་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ནས་དེར་རྒྱག་གོ། དེར་ཕྱིན་པ་དང་། གལ་
ཏེ་རང་མོར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུ་ལ། ཕ་ལ་ཞེ་སྤང་རྒྱུ་བར་འཕྱར་རོ། གལ་ཏེ་
རང་མོར་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན། ཕ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུ་ལ། མ་ལ་ཞེ་སྤང་རྒྱུ་བར་འཕྱར་རོ། ཆགས་
སྤང་གཉིས་ཀྱིས་ཕ་མའི་མི་གཙང་བའི་རྒྱས་དང་བར་དོའི་ཤེས་པ་འདྲེས་སོ། དེ་ནས་བརྒྱུང་
ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་སྒྲུམ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་མངལ་དུ་གནས་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ནས་སྒྲུ་
བ་བརྒྱད་དམ། སྒྲུ་བ་དགྲུའམ། སྒྲུ་བ་བཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། ཁ་
ཅིག་ལ་མ་ངེས་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་དུ་མངལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་ཞག་བདུན་ཕྱག་དང་པོའི་ཆོ་མའི་མངལ་དུ། ཟངས་ཆ་བའི་ནང་དུ་བཙོས་ཤིང་
བཙོས་པ་ཙམ་དུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མི་
བཟད་པ་ཚུངས་ཏེ། དེ་ནི་མེར་མེར་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེའི་དབྱིབས་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བའམ།
ཞའི་སྒྲིས་མ་དང་འདྲོ།

དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་ཀྱང་། ཀྱུན་དུ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
རྒྱུང་བྱུང་ནས་མངལ་ལ་རེག་པས་ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་མངོན་དུ་སྤང་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ནི་
རྩར་རྩར་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེའི་དབྱིབས་ནི་ཞོ་ཀའམ། མར་འཕྱགས་པ་དང་འདྲོ།

དེ་ནས་ཞག་བདུན་ཕྱག་གསུམ་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས་མཛོད་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུང་བྱུང་ནས་
མངལ་དེ་ལ་རེག་པས་ཁམས་བཞི་པོ་དག་ཤིན་ཏུ་མངོན་དུ་སྤང་བར་འཕྱར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷར་
ལྷར་པོ་ཞེས་བྱའོ། དེའི་དབྱིབས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ཁུར་མའམ། སྒྲིན་བུ་གྲོག་མ་དང་འདྲོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཐམས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། འཁྱིལ་བར་བྱེད་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་མངལ་ལ་རེག་པས་ལག་པ་གཉིས་དང་། ལྷང་པ་
གཉིས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་བུ་སྟོབས་དང་ཐུན་པས་ཡན་ལག་ནས་ཐེན་ནས་
སྒྲིམ་བུ་གཞན་ཞེས་གིས་དབྱུག་པས་གདལ་བ་སྒྲམ་བྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་འབྱུང་ངོ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། ཞག་བདུན་ཐམས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། བུ་ག་སྒྲུང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་བྱུང་ནས། མངལ་ལ་རེག་པས་བུ་ག་དགྲུ་པོ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་
ཆོ་སྒྲིམ་གསར་པ་མཛུབ་མོས་སྒྲོང་བ་ཅམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ།

གཞན་ཡང་མས་ཟས་མ་སྟོམས་ཤིང་གང་བ་བཏེན་ན། གཅིར་བུ་ཆབ་རོམ་དུ་བསྐྱར་བ་
ཅམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ། དེ་བཞིན་དུ། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱར་པ་ལ་
སོགས་པས་ཀྱང་སྒྲུག་བསྐལ་བསྐྱེད་ངོ། ཟས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་བྲག་བར་དུ་
བཙོར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ། ཟས་ཉུང་དུ་ཟོས་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ལ་དབྱང་
ལ་བཏང་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ། དྲག་དུ་སོང་བའམ། མཆོངས་པ་བྱས་སམ།
བརྟེན་འཆོས་ན་རི་བོའི་ངོས་ལ་འདྲིལ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ། འཁྱིལ་ཆགས་མང་
དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆོ། ཆོར་ལྷགས་གིས་བྲབས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ།

ཞག་བདུན་ཐམས་པ་ལ་ཤི་མངལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་མི་གཅིང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
དྲི་མི་ཞེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལུན་ནག་གི་འདུ་ཤེས་དང་། བཙོན་རའི་འདུ་ཤེས་དང་།
ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་ཐིར་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འབྱུར་རོ།

ཞག་བདུན་ཐམས་པ་ལ་མའི་མངལ་ནས། མེ་ཏོག་སྐྱད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་
འབྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་མངལ་ན་གནས་པ་དེ་བསྐྱར་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒྲིམ་གས་སུ་ཚུགས་པར་བྱེད་
ངོ། དེའི་ཆོ་སྒྲིམ་གྱི་འབྱུལ་འཁོར་ལ་བསྒྲོན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐལ་ཡོད་ངོ། དེ་ལྟར་དུས་
དེ་སྔོན་དུ་མངལ་གྱི་དྲོད་ཟངས་ཆ་བ་དང་། རབ་དུ་ཆ་བ་ལྟ་བུས་ནི་བཙོན་ཤིང་བཅོས།
རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་རེག་ཅིང་བསྒྲིབ། མའི་ཁྱག་ལ་སོགས་པའི་དྲངས་
མས་ནི་སྐལ་ཞིང་བསྐྱེད་པས། མེར་མེར་པོ་ནས་བཟུང་ནས་ལུས་ཀྱང་རྒྱོགས་པའི་བར་དུ་

ལྷར་དྲོ། དེ་ལྷར་ཡང་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས།

དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལས་ནི།

ག་ཡི་རྒྱ་བྱར་སྒྲེ་བར་འཇུར།

རྒྱ་བྱར་ལས་ནི་ལྷར་ལྷར་སྒྲེ།

ལྷར་ལྷར་པོ་ནི་མཁའ་བར་འཇུར།

མཁའ་བ་རྣམ་པར་འཇུར་ནས་ནི།

མགོ་དང་ཡན་ལག་བཞི་སྒྲིམ་པས།

རྩས་པ་འདུས་ནས་ལྷས་གྲུབ་པ།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་།། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ནས་ཁ་བྱར་དུ་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་དེས་ལྷས་དེ་མགོ་བྱར་དུ་བསྒྲིག་
ནས་ལག་པ་བརྒྱུད་སྟེ་ཕྱིར་འབྱུང་བར་འཇུར་རོ། དེའི་ཆོ་ལྷགས་ཀྱི་འཇུར་མིག་ནས་འདྲེན་
བ་ལྷ་བྱའི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། ཁ་ཅིག་མངལ་ཉིད་དུ་གི་ནས་འབྱུང་བར་འཇུར་རོ། ཁ་
ཅིག་མ་དང་མཉམ་དུ་འཆི་བར་འཇུར་རོ། ཡང་དེ་བཙས་ནས་ས་ལ་ལྷུང་བའི་དུས་སུ་ཆོར་
ཁུང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། ཕྱིས་པའི་དུས་སུ་པགས་པ་བཤུས་ནས་ཅིག་
ཟུར་ལ་བཅད་བ་ཙམ་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ། དེར་ཡུན་དེ་མིད་དུ་གནས་ཏེ། ག་ཆ་ཆེ་རྒྱུད་དེ་
འདྲ། དོག་མི་དོག་དེ་འདྲ། ལུན་པ་ནག་མི་ནག་དེ་འདྲ། གཙང་མི་གཙང་དེ་འདྲ་སྟེ། ད་
ལྷ་ཅི་ཙམ་འདྲོད་པ་ཆེ་བ་ཅིག་ཡིན་ཡང་མི་གཙང་བའི་དོད་དུ་ཁྱོད་ཞག་གསུམ་སྟོང་། ཁ་
བཅད་ལ་བཞག་ ཞག་གསུམ་གྱི་ནང་པར་གསེར་སྒྲང་གསུམ་སྒྲིན་གྱི་ཟེར་ན་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་
རྣམས་ཏེ། མངལ་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ནི་དེ་ལས་སྤོལ། དེ་ལྷར་ཡང་སྟོབ་སྟོབ་ལས།

གིན་ཏུ་མི་བཟད་དྲི་ང་མི་གཙང་གཙང་བས་འགགས།

རབ་ཏུ་དོག་པ་ལུན་ནག་འཐིབས་པོར་འདུག་པ་ཡི།

མངལ་གནས་དཔལ་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་དེ་ཞུགས་ནས།
ལུས་ཡོངས་བསྐྱམས་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོར་བརྟག་དགོས་སོ།^༡
ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ན་ལན་གཅིག་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལྟ་བུ་བསམ་མོ།
ཁྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་། ཁྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བཅུ་ཐམ་
པའོ། དེ་ཡང་གཞུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། པགས་པ་
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བ་དང་། གཟི་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་།
ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་
འདས་ཤིང་ཆེའི་འཇུག་བརྟལ་པའོ།
དེ་ལ་གཞུགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་གཞུགས་དང་ཞིང་བརྟན་ལ་མཐུང་བ་དེ་
འགྱུར་ནས། སྤར་པོ་ཀློག་པོ་འཁྱར་བས་རྟོན་དགོས་པར་འགྲོ་བའོ།
སྐྱ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་སྐྱ་ནག་སིང་དེ་བ་བུང་བའི་མདོག་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས།
སྐྱ་དཀར་བ་དང་། སྤྱི་ཐེང་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བའོ།
པགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་པགས་པ་སྐབ་ལ་འཇམ་པ། ཡལ་སྒྲ་རྒྱ་སྤྱིའི་
ཐ་རས་སམ། རྒྱའི་ནང་དར་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། མཐུག་ལ་ཞོབ་པ། འཇུར་མཐུག་
དང་། གཉེར་མའི་སྤང་པོ། ཟངས་གདུབ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའོ།
ལ་དོག་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་ལ་དོག་བཟག་མདངས་དང་ལྡན་པ། མེ་ཉོག་
པརྒྱ་ལ་བྱེ་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་དེ་འགྱུར་ནས། སྤྱི་ཞོག་གི་སྤྱི་ཞོག་པོ་མེ་ཉོག་རྟེན་པ་བཞིན་
དུ་འགྲོ་བའོ།

༡ ཨ་པར། སྤྱིང་ཡིག་ དེ། དེབ་གངས། ༢༡༤༩ ཞོག་ ༢༧ བ།

༢ ཅིབ་ ཞོབ་པ།

༣ རུམ་ བ།

མཐུ་སྟོབས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་རྒྱས་པ་དང་སྟོ་སེམས་འགྱུར་ནས་འགོ་བ་སྟེ།
ལུས་ཀྱི་ཤིང་ཆད་པས་དཀྱའ་ལས་གང་ཡང་མི་རྒྱས། སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་པས་བྱ་བ
གང་ལ་ཡང་སྟོ་བ་རྒྱུད། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཟད་པས་ཡུལ་མི་འཛིན་པ་འཇམ།
གཞན་དུ་འཛིན་པར་འགོ་བའོ།།

གཟི་བུ་ཤིང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གཞན་གྱིས་བསྟོན་ཅིང་བཀྱར་བ་དེ་འགྱུར་ནས།
རང་བས་ངན་པས་ཀྱང་བརྟམས་ཆོས་བྱེད། དོན་མེད་ཀྱི་མིའི་སྟོང་དུ་ཡང་མི་སྤྱུག བྱིས་པས
ཐིག་མོར་ཆེ། དུ་ཆའི་རྒྱུ་འབྱེད་དུ་ཆེ་བར་འགོ་བའོ།།

བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤར་གྱི་ཡོངས་སྟོང་དང་ཟ་ཐང་ཐམས་ཅད་བྲི་ནས།
ལུས་ཀྱིས་དྲོན་པོ་མི་སྟོང་། ཁས་ཞིམ་པོ་མི་སྟོང་། ཁུད་པར་དུ་གང་མེད་པ་དེ་ཟ་སྟོང་
འདོད་དེ། ཆོལ་མཁན་དང་། སྟེར་མཁན་ཡང་ཤིན་དུ་དཀྱའོ།།

ནད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། ནད་ཆེ་ཤོས་རྣམས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པས། ནད་གཞན
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་བྱངས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བའོ།།

སེམས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི། སྤྱིས་པ་དང་། བྱས་པ་ཀྱུན་དེ་མ་ཐག་དུ་བཟུང་ཅིང་།
བཅོས་པ་དང་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བའོ།།

གནས་སྐབས་འདས་ཤིང་ཆེའི་འཇུག་བརྟུལ་བ་ནི། དབུགས་ཀྱང་བཟངས་ཤིང་སྤྱོད་པར་ངར
པོ་འབྱུང་། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྟིང་པས་འཆི་བ་ལ་ཉི་བའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ
ཆེར་རོལ་བ་ལས།

རྣམས་པས་གཞུགས་སྤྱུག་གཞུགས་ནི་མི་སྤྱུག་བྱེད།།

རྣམས་པས་གཟི་བུ་ཤིང་འཕྲོག་ཅིང་མཐུ་སྟོབས་ཉམས།།

རྣམས་པས་བདེ་བ་འཕྲོག་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སྟེད།།

རྣམས་པས་འཆི་བྱེད་རྣམས་པས་མདངས་ཀྱང་འཕྲོག། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༡༣ / ༤༥

ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ། ན་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་དཔག་དུ་མེད་དེ། མདོར་ན་བདུན་ཡོད་དོ།།

དེ་ཡང་ཐུག་དྲག་པོས་བཏབ་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། དབྱང་རྩ་བ་མོ་བྱེད་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། སྒྲན་ཆ་བ་བཞེན་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། བཟའ་བཏུང་སྦྱིང་ལ་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། སྒྲན་པའི་ངོ་བསྐྱེད་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡོ་བྱང་ཟང་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དང་། ཞི་དོགས་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་རྣམས་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས།

ནད་བརྒྱ་མང་དང་ནད་འཕྱིབས་ཐུག་བསྐྱེལ་གྱིས།

འགྲོ་བ་གཅིས་ཏེ་མི་ཡི་ཡི་དྲགས་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༣/༤༦

འཆི་བའི་ཐུག་བསྐྱེལ། འཆི་བའི་ཐུག་བསྐྱེལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བདག་གི་གསལ་གྱིང་གིས་ཐུག་སྟེ། རྒྱགས་པ་དང་ནི་བྲལ། རྒྱབས་ནི་མེད། མགོན་ནི་མེད། དཔུང་གཉེན་ནི་མེད། ནད་གྱིས་ནི་གདུངས། ཁ་ནི་སྒྲོམ། བཞིན་ནི་འཇུར། ཀླང་ལག་ནི་གཡོབ། ལས་ནི་མི་རུས། ཁ་རྒྱ་དང་། རྒྱབས་དང་། གཅིན་དང་། དན་རྒྱགས་གྱིས་ནི་ལུས་ལ་གོས། སྒྲ་ངར་ངར་པོ་ནི་འདོན། སྒྲན་པས་ནི་པོར། མལ་གྱི་ཐ་མ་ན་ནི་ཉལ། འཁོར་བའི་རྒྱན་ནི་རྒྱབ། གཤིན་རྒྱུ་མེས་ནི་འཇིགས་སྒྲག་དབྱགས་རྒྱ་བ་ནི་ཆད། ཁ་དང་རྒྱ་ནི་གདངས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་འདོར། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ནི་འགྲོ། རྒྱས་ཆེན་པོས་ནི་འདེགས། ཐུན་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཞུགས། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ནི་སྦྱང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་འབྱར། ལས་གྱི་རྒྱུད་གིས་ནི་བདས། ས་རྒྱགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་སུ་ནི་འགྲོ། འོར་བའོ་བཤའ་བྱར་ནི་མེད། གྱི་རྒྱུད་མ། གྱི་རྒྱུད་མ། གྱི་རྒྱུད་སུ་ཞེས་ནི་ཟེར་ཏེ། དེའི་ཆོ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱབས་དང་། མགོན་དང་། དཔུང་གཉེན་ནི་གཞན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐུག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐུག་བསྐྱེལ། ཐུག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐུག་བསྐྱེལ་ནི། བ་མ་བྱ་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བཅགས་པ་ཤི་བའི་ཆོ། ཐུ་ངན་དང་། གདུང་བ་དང་། སྦྱེ་སྒྲགས་དང་། དུ་འབྱོང་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ།

མི་སྐྱུག་པ་དང་ཐང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། མི་སྐྱུག་པ་དང་ཐང་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ནི། དག་
ཐང་བས་ཉེན་པའི་ཆོ། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དོ། འཐབ་ཚོད་དང་། དེག་
འཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དོ།

སྐྱུག་བསྐྱེལ་མྱི་མ་གཉིས་(གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྟེན་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཡོད་པ་
བསྐྱུང་དཀའ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་)ནི་གོ་སྟོན་ཡོད།

སྐྱ་མ་ཡིན་མྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། སྐྱ་མིན་ལ་ལྟའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་སྟེང་དུ་ང
རྒྱལ་དང་། ཐག་དོག་དང་། འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སྐྱ་མིན་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ཡི།

དཔལ་ལ་ཐང་མྱིར་ཡིད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེ།' ཞེས་གསུངས་སོ།

ལྟའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ཡང་སྐྱ་མིན་དང་འཐབ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་།
འདོད་པས་མ་དོམས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། དཔལ་བཀོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། བཅད་
པ་དང་། དྲལ་བ་དང་། གསོད་པ་དང་། སྐྱགས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྟང་བའི་
སྐྱུག་བསྐྱེལ་སྟོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྟའི་བྱ་འཆི་བ་ན་ལྟས་ནས་པ་ལྟ་འགྱུར་བར་
འགྱུར་ཏེ། གོས་དྲི་མ་ཅན་དུ་འགྱུར། མེ་ཏོག་གི་ཐེང་བ་རྟེན་པར་འགྱུར། མཆན་ཁུང་
གཉིས་ནས་རྒྱལ་འགྱུར་བར་འགྱུར། ལུས་ལ་དྲིང་བ་འགྱུར་བར་འགྱུར། རང་གི་སྐྱ་ལ་
མི་དགའ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་
འཆི་འཕོ་བ་དང་། གནས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་མྱིར། གནས་ངན་ལེན་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཡོད་དོ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་འཕྲོ་དང་མཐོ་རིས་དེ་དག་གྱང་ལས་ཐང་པ་དང་ངན་སོང་དུ་སྐྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། དེས་ན་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་མེ་འབར་བའི་
ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གྱང་། ཀྱི་མ་གྱི་རྟུང་། སྟོང་པ་འཁོར་

བའི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ནི་འབར་བ། རབ་ཏུ་འབར་བ། མཚོག་ཏུ་འབར་བ། སྟོན་ཏུ་མཚོག་ཏུ་
འབར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་འགའ་ཅམ་ཡང་དེས་མ་བཅོམ་པ་མེད་དོ། རབ་ཏུ་འབར་
བར་བྱེད་པའི་མེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལུག་གི་
མེ་དང་། རྒྱེ་བ་དང་། ཆ་བ་དང་། འཆི་བའི་མེ་དང་། ལྷ་དན་དང་། སྒྲིལ་གསུང་འདོན་པ་
དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཕྲུག་པའི་མེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་སྒྲིལ་ཅིང་འབར་བར་བྱེད་
པས། འགའ་ཅམ་ཡང་དེ་ལས་ཐར་པ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཤེས་པས། སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལས་སྒྲོ་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།

འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་ན།

རྒྱུ་བའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ།

ཁམས་གསུམ་བཙོན་ར་འཛིགས་པས་ན།

བཙོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤོང་བར་བྱེད། ཅས་གསུངས་སོ།

སྒྲོ་བ་དཔོན་རྒྱ་ལྷུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།

འཁོར་བ་དེ་འདྲ་ལགས་པས་ལྟ་མི་དང་།

དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་དག་ཏུ།

རྒྱེ་བ་བཟང་པོ་མ་ལགས་རྒྱེ་བ་ནི།

གཞོད་པ་དུ་མའི་སྒྲོད་ལྟར་ལགས་མཆིན་མཛོད་ཀྱི་ ཅས་གསུངས་སོ།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཡོད། །

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ག། དཔ་བྱངས། ༥༧ ཤོག ༣༣༥ ར།

༢ བཤེས་སྤྱིང་ སྒོ་ཀ། ༡༠༣

ལེའུ་རྒྱག་པ་ལས་འབྲས།

༡༡། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་དེ་དག་རྒྱ་ཅི་ལས་བྱུང་སྐྱམ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི
ལས་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་ལས།

ལས་རྣམས་ཀྱང་ནི་སྣ་ཚོགས་ལས།

དེ་ཡིས་འགྲོ་འདི་སྣ་ཚོགས་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ།

སྤྱིང་རྩེ་བསྐྱ་དཀར་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱིས་སྤྱལ་པའོ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༡

ལས་དེ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་ཡིན་ནོ།
དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས། ལས་གང་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས
དང་། བསམ་པའི་ལས་ཏེ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ། མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༢

ཅ་ཤེས་ལས་ཀྱང་།

དྲང་སྲོང་མཚོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི།

སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༢/༡

དེ་གཉིས་རང་རིམ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། ། སེམས་པས
བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལུས་དང་དག་གི་ལས་སུ་རིག་པར
བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་མཛོད་ལས།

༡ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ཆ། དེབ་གངས། ༡༡༡ ཞོག ༤༡ བ།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅམ། ༢། དེབ་གངས། ༤༠༤ ཞོག ༤༡ ན། ༥༤ ན།

སེམས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ།

དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་དག་གི་ལས། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༤།

དེ་ལྟ་བུའི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་འཆད་པ་ལ།

ལས་འབྲས་བསྟན་པ། རྩོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དང་ནི་མཚན་ཉིད་དང་།

བདག་གིར་བྱ་དང་བགོ་སྐལ་སྟོན།

རྒྱུ་ལས་ཆེར་སློན་རྒྱུ་མི་ཟ།

དུག་པོ་དེས་ནི་ལས་འབྲས་བསྟན། ཞེས་པའོ།

ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མི
གཡེ་བའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོ། །

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་
ལ། དང་པོ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ནི། སྤྱིར་མང་ན་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ
གྱིས་བསྟན་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་གཅོད་ལ་སོགས་པ་གསུམ།
དག་གི་སྒོ་ནས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱན་སེམས་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་སོ། ། དེ་ལྟར་རེ་རེ་ལ་ཡང་དོན་གསུམ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་།
ཁྱད་པར་རོ། །

སྟོན་གཅོད་པ། དེ་ལ་དང་པོ་སྟོན་གཅོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་སྟོན་གཅོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་གཅོད་པ་དང་། གཉི་མུག་གི་སྒོ་ནས་
སྟོན་གཅོད་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཤ་དང་། བགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཚེད་
མའི་ཕྱིར་རམ། འོར་གྱི་ཕྱིར་རམ། བདག་གམ། མཛའ་བོ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་
གཅོད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། འཁོན་ཞུགས་པ་དང་། འབྲན་རྒྱར་ལུང་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེ་སྤང་

སྒྲིམ་ནས་སློག་གཅོད་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་ལ་སློགས་པའོ། །

སློག་གཅོད་པའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུའོ། ། དེ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་ཆོ་ཐུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་རོ། ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་བཟ་མི་ཤིས་ཤིང་གཞི་བཟོད་རྒྱུ་བའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

སློག་གཅོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། སློག་གཅོད་པའི་ནད་ནས་སྦྱ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་སློག་གཅོད་པ་ཞིག་ཆེ་བའོ། །

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འཇམ་བུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། གཡོ་སྦྱུས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྟན་མེད་པར་བཅོན་འཕྲོགས་བྱེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཁང་པ་འབྲིགས་པ་ལ་སློགས་པས་མ་ཆོར་བར་རྒྱ་བའོ། ། གསུམ་པ་ནི། བྲེ་སྤང་ལ་སློགས་པ་ལ་ཐོལ་ཐོག་བྱེད་པའོ། །

མ་བྱིན་པ་ལེན་པའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐོངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་སངས་སེར་མང་བའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

མ་བྱིན་པའི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་ནད་ནས་སྦྱ་མ་དང་། དགོན་མཆོག་གི་རྟོར་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཞིག་ཆེ་བའོ། །

འདོད་པའི་ལོག་པར་གཡེམས་པ། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམས་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། དེགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པ་དང་། བདག་པོས་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མ་དང་སྤང་མོ་ལ་སློགས་པ་ལ་ལོག་པར་སྦྱེད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི།

ཁྱེད་མ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུ་བྱས་པའི་བྱད་མེད་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པའོ། ། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་སྒྲེ། རང་གི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཡང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོད་མ་ཡིན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་པའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི། ཁ་དང་བཤང་ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། ། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྱི་མའི་ཉེ་འཁོར་རམ། གཙུག་ལག་ཁང་དམ། མཆོད་རྟེན་གྱི་དྲུང་དམ། མང་པོ་འདུས་པའི་སར་སྤྱད་པའོ། ། དུས་མ་ཡིན་པ་ནི། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དུས་སམ། སྤྱི་མ་མའམ། ལུ་ཞོ་འཐུང་བའམ། སྤང་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱད་པའོ། ། ཆོད་མ་ཡིན་པ་ནི། གངས་ལྷ་ལས་ལྷག་པར་སྤྱད་པའོ། ། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྟེན་ཅིང་སྦྱོང་པའོ། ། ཡང་ན་སོའམ། མ་རྟེན་གྱི་ཁའམ་བཤང་ལམ་དུ་སྤྱད་པའོ། །

འདོད་པའི་ལོག་པར་གཤམས་པའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡི་དཀའ་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གལ་ཏེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་དག་སྤང་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་མར་འགྱུར་རོ། ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་ས་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདོད་པའི་ལོག་པར་གཤམས་པའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ལོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ། དགྲ་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་སྤྱད་པ་ཐིག་ཆའོ། །

རྩལ་དུ་སྤྱོད་པ། རྩལ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྒྲེ། བམ་པའི་རྩལ་དང་། རྩལ་ཆེན་པོ་དང་། རྩལ་ཐ་མའོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མི་ཆོས་སྤྱི་མའི་རྩལ་སྤྱོད་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་གཞོན་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པའོ། ། གསུམ་པ་ནི། ཕན་གཞོན་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པའོ། །

རྩལ་དུ་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དྲུང་འགོར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྦྱིས་ན་ཡང་

སྐྱར་པ་འདེབས་པ་མང་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཁ་བྲི་མི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ།

རྩལ་ཏུ་སྐྱ་བའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། རྩལ་གྱི་ནང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱར་
པ་བཏབ། སྐྱ་མ་ལ་ཡང་རྩལ་ཆོག་སྐྱས་ན་ཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་ཆོའོ།

སྐྱ་མ། སྐྱ་མ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཙན་སྐྱ་དང་། གཞོགས་སྐྱ་དང་། སྐྱོག་སྐྱ་རོ། དེ་ལ་
དང་པོ་ནི། མཛའ་པོ་གཉིས་འོ་རང་དུ་སྐྱལ་བའོ། གཉིས་པ་ནི། གཞོགས་སྐྱ་དང་བྱས་ནས་
མཛའ་པོ་དང་སྐྱལ་བའོ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱོག་ཏུ་དབྱེ་བྱས་ཏེ་སྐྱལ་བའོ།

སྐྱ་མའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དཔལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རྩལ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་མཛའ་
པོ་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་མཐོ་དམན་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ།

སྐྱ་མའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། སྐྱ་མའི་ནང་ནས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མི་སྒྲན་པ་
བརྗོད་པ་སྟེག་ཆོའོ།

ཆོག་རྩལ། ཆོག་རྩལ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། འོ་རྩལ་པ་དང་། གཞོགས་ཏེ་རྩལ་པ་དང་།
བརྒྱད་དེ་རྩལ་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ས་རོལ་པོ་ལ་དངོས་སུ་དན་མཆང་སྒྲ་ཆོགས་སྐྱ་
བའོ། གཉིས་པ་ནི། ཡ་མ་བརྒྱའམ། གུལ་ཀ་དང་བསྐྱས་ནས་ས་རོལ་པོ་ལ་ཆོག་དན་སྒྲ་
ཆོགས་སྐྱ་བའོ། གསུམ་པ་ནི། ཁོའི་མཛའ་པོ་ལ་སོགས་པའི་དྲུང་དུ་དན་མཆང་སྒྲ་ཆོགས་
སྐྱ་བའོ།

ཆོག་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི།
དཔལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རྩལ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཡིད་དུ་

མི་ཡོང་པའི་སྒྲ་སྒྲ་ཚོགས་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ།། དབང་གི་འབྲས་ལུ་ནི། ཡུལ་ཚ་སྒོ་ཅན་
དང་། ཡུལ་སྐམ་ས་ཅན་དང་། རྒྱུག་ཤས་ཅན་གྱི་སར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཚོག་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། ཚོག་རྩལ་གྱི་ནང་ནས་མ་མཐའ། འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་གཞོད་པའི་ཚོག་སྒྲ་བ་རྒྱུག་ཆེའོ།།

དག་ཀྱལ། དག་ཀྱལ་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལོག་པའི་དག་ཀྱལ་དང་། འཇིག་རྟེན་
པའི་དག་ཀྱལ་དང་། བདེན་པའི་དག་ཀྱལ་ལོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་བསྐྱེས་
པར་ཆོད་དང་། ཁ་རྟོན་ལ་སོགས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། བྲེ་མོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པའོ།། གསུམ་
པ་ནི། མ་གུས་པ་དང་སྟོད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚེས་བཤད་པའོ།།

ཤག་ཀྱལ་གྱི་འབྲས་ལུ། དེའི་འབྲས་ལུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་
དེ་དྲུང་འགོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་
པདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོག་མི་བཅུན་པར་འགྱུར་རོ།། དབང་གི་འབྲས་ལུ་ནི། དུས་དབྱར་དཔྱུན་
ཤིག་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཤག་ཀྱལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། དག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཚེས་འདོད་པ་རྣམས་གཡེངས་
པར་བྱེད་པ་རྒྱུག་ཆེ་བའོ།།

པརྣམ་སེམས། པརྣམ་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། པདག་གི་ལ་པརྣམ་སེམས་པ་དང་།
ཁལ་གྱི་ལ་པརྣམ་སེམས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་པརྣམ་སེམས་པའོ།། དེ་ལ་དང་
པོ་ནི། པདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་རིགས་དང་། གཞུགས་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། འོར་རྒྱས་ལ་
རྟེན་ཅིང་ཆགས་པ་སྟེ། པདག་ལྟ་བུ་མེད་སྟེ་པརྣམ་སེམས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། བ་རོལ་པོའི་
རྟེན་སྐྱུ་ཚོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། འདི་པདག་གི་ཡིན་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་པརྣམ་སེམས་པའོ།།
སྐྱུ་པ་ནི། ས་རོག་གི་འོར་ལ་སོགས་པ་པདག་དང་གཞན་གྱིས་དབང་བྱུང་མེད་པ་ལ་
གས་པ་སྟེ། པདག་དབང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟེ་པརྣམ་སེམས་པའོ།།

པརྣམ་སེམས་གྱི་འབྲས་ལུ། དེའི་འབྲས་ལུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་

ནི། ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ལྷ་མགུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཡུལ་འབྲུང་ན་པའི་སར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ།

བརྒྱུ་བ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། བརྒྱུ་བ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་པར་སྒོང་
བ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟེན་པ་འཕྲོག་པར་འདོད་པའི་སེམས་འདི་ཐེག་ཆེད།

གཞོད་སེམས། གཞོད་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་
སེམས་དང་། ཐུག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་དང་། འཁོར་འཛིན་གྱི་ཆ་ལས་
བྱུང་བའི་གཞོད་སེམས་སོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གཡུལ་ངོ་ལྷ་བྱུར་པ་རེ་ལ་པོ་ལ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་
ནས་གསོད་པར་སེམས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། འབྲུན་ཆ་ལྷ་བྱུར་གོང་དུ་ཤོར་གྱིས་དོགས་པའི་
བསམ་པས་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ། གསུམ་པ་ནི། སྤར་བདག་ལ་གཞོད་པ་
བྱས་པ་ལྷ་བྱུར་ལ་མདུད་པར་བརྱུང་ནས་བསད་པ་ལ་སོགས་པར་སེམས་པའོ།

གཞོད་སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ལྷ་མགུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཞེ་
སྤང་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། ཟས་ཁ་ཞིང་རྩལ་པའི་སར་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་རོ།

གཞོད་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། གཞོད་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོམས་མེད་པ་
གཤོམ་པར་བྱེད་པ་འདི་ཐེག་ཆེད།

ལོག་ལྷ། ལོག་པར་ལྷ་བ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ལས་འབྲས་ལ་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་།
བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་ལ་ལོག་པར་ལྷ་བའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
ལས་དགོ་ཐེག་དེ་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་གི་རྒྱུར་མི་འདོད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་
པ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་འགོག་པའི་བདེན་པ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པའོ། གསུམ་པ་ནི།
དགོན་མཆོག་གསུམ་མི་བདེན་པར་ལྷ་ཞིང་སྐྱར་པ་འདེབས་པའོ།

ལོག་ལྷའི་འབྲས་བུ། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་
ནི། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ལྷ་མགུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། གལ་ཏེ་མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་
གཏི་མུག་གས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། དབང་གི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་ཡེ་མེད་པའི་སར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ།

ལོག་ལྷའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི། ལོག་ལྷའི་ནང་ནས་ལྷ་པས་གཟིངས་པ་འདི་ཕྱི་
ཆེའོ། དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པོ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གངས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
ཞེ་སྤང་གི་སྒོ་ནས་མི་དགེ་བ་དེ་དག་སྤྱད་ན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། གཏི་མུག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

ཆགས་པས་ཡི་དྲགས་འགྲོ་བར་འགྱུར།

ཞེ་སྤང་གིས་ནི་དཔུལ་བར་འཕེན།

མོངས་པས་ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༣༠

གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། མི་དགེ་བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱད་པས་དཔུལ་བར་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། མང་པོ་སྤྱད་པས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། འགའ་ཅམ་སྤྱད་པས་
དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཡུལ་འབྲིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་
ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཡུལ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་ན་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
རོ། དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བཏགས་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་
ལས།

ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་དང་།

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ།

མི་དགེ་ལས་ནི་སྤྱལ་བ་སྤྲུལ་གྱི་ན།

དེ་བཞིན་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ། ༡/༣༠ - ༣༡

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ། ལས་ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་
དེ་སྤངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་ལས་དང་བསྐྱུན་ན། གཞན
ཀྱི་སྒྲིག་འདོན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས
པ་དང་། བདེན་པ་བྱང་པོར་སྦྱ་བ་དང་། གཞན་མི་མཛོལ་བ་རྒྱུ་ལ་དང་། ཞི
'དེས་དང་། གསོང་པོར་སྦྱ་བ་དང་། དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་སྦྱ་བ་དང་། ཆགས་པ་རྒྱུ
ཞིང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན
ལ་འཇུག་པའོ།

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ། དེའི་འབྲས་སུ་ཡང་གསུམ་ལས། རྒྱུ་པར་སྤྱོད་པའི
འབྲས་སུ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་མའི་ནད་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རྒྱ་མཐུན་གྱི
འབྲས་སུ་ནི། སྒྲིག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་། གཞན་གྱི་སྒྲིག་འདོན་པས་ཆོ་རིང་བར་འགྱུར
རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། དབང་གི་འབྲས་སུ་ནི། སྒྲིག་གཅོད་པ་སྤངས་པས
དངོས་པོ་རྒྱུ་པར་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བའི་སར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར
རོ། དེ་དག་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱུན་ཏེ། དེ་ཆེན་ཐང་བ་ལས།

མ་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་སྤྱལ་མེད།

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་ཡིན།

དགེ་ལས་བདེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་དང་།

སྦྱེ་བ་གྱུར་ཏུ་བདེ་བ་དག། ཅེས་གསུངས་སོ། ༡/༣༠ - ༣༡

མི་གཡོ་བའི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ནི། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན
བསྒྲུབས་པས། འབྲས་སུ་སྦྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ

གཏན་ནི་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ལྟ་དང་། གཟུགས་མེད་སྦྱེ་མཆེད་ལུ་བཞིའི་ལྟ་འོ། དེ་དག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཐང་ཀར་སྦྱར་ན། དགོ་བ་བཅུ་སྦྱད་པ་ནི་སྦྱར་རོ། འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མི་ལྟོགས་པ་མེད་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྟོམས་ནས། རྟོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་བདེ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟོམས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་སྦྱེའོ། འཕེན་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྟོགས་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བསྟོམས་ནས། རྟོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་ནི་སྤངས་ལ། དགའ་བདེ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་འོད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྟར་སྦྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕེན་བྱེད་ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་འབྲེལ་བར་བྱའོ། རྟོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་དགོ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྟར་སྦྱེའོ། རྟོགས་བྱེད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམས་པས་སྤྱི་མེད་ལ་སོགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ལྟར་སྦྱེའོ། བསམ་གཏན་བཞིས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་དེ། དེ་བསྟོམས་པས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟར་སྦྱེའོ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ལམ་གང་ཡིན་ན། ས་འོག་མ

ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་
པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བྱའམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་
མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། ཕྱིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཟིན་ནས་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
ཕྱི་མ་ནི་འདུ་ཤེས་དམན་པའི་སྟོ་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

ལར་དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་གིས་
མི་གཞི་བའི་ལས་སྐྱེ་འབྲས་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

བསམ་གཏན་ཆད་མེད་གཟུགས་མེད་ཀྱིས།

ཆངས་སོགས་བདེ་བ་མྱོང་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། ༡/༣༥

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་དངོས་པོ་འདི་སྐྱེད་མཁན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཡིན་ནོ།
ལས་བདག་གིར་བྱ་བ། དོན་གསུམ་པ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་རང་
གིས་བྱས་པའི་འབྲས་བྱུང་ལ་རང་སྟོང་བ་སྟེ། བྱེད་པ་པོས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་གྱི་
གཞན་ལ་མ་ཡིན་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། ལས་བདག་གིར་
བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཞན་དག་དང་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གི་ཞེས་བྱའོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཞོས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་སྤང་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འབྱུར་
རོ། དེས་ན་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་སྒྲིན་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ནི། ས་དང་། རྩ་ལ་སོགས་
པ་ལ་མི་སྒྲིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་སྒྲིན་པར་

༡ འབྲུག་ བསྐྱེད་མཁན

༢ ཇམ་པར། སེམས་ཅམ་ རི། དེ་བ་གངས། ༢༠༠༩ ལོག ༢༤ བ། ༥༩ བ།

འགྱུར་ཏེ། གཞན་སུ་ཞིག་ལ་སྤྲོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། རོན་བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
ལས་དགོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་མི་འབྱུང་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ། དགོ་བའི་ལས་
བསགས་པས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྤྱོད་ཞིང་། སྤྲོད་པའི་ལས་བསགས་པས་འབྲས་བུ་སྤྱད་
བསྐྱུང་སྤྱོད་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བགོ་
སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གིས་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་སྟེ། དགོ་བ་དང
མི་དགོ་བའི་ལས་སོ་སོའི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པའི་མྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། དྲན་པ་ཉིས
བཞག་རྒྱུ་བ་ལས་ཀྱང་།

དགོ་བ་ཡིས་ནི་བདེ་བ་ཐོབ།

མི་དགོ་བ་ལས་སྤྱད་བསྐྱུང་འབྱུང་།

དེ་ལྟར་དགོ་དང་མི་དགོ་བའི།

ལས་དང་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བསྟན།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ས་པོན་ཆ་བ་རྣམས་ལ་ནི།

འབྲས་བུ་ཆ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར།

ས་པོན་མངར་བ་རྣམས་ལ་ནི།

འབྲས་བུ་མངར་བ་སྟེ་བར་འགྱུར།

དཔེ་རྒྱ་བྱ་བ་འདི་ཡིས་ནི།

སྤྲོད་པའི་རྣམ་སྤྲོད་ཆ་བ་དང་།

དཀར་པོའི་རྣམ་སྤྲོད་མངར་བ་ཡང་།

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ རི། དེབ་གྲངས། ༢༠༢༩ འོག ༢༩ བ། ༥༩ བ།

༢ ཨ་པར། སྤྱིང་ཡིག དེ། དེབ་གྲངས། ༢༡༧༩ འོག ༣༩ བ།

མཁས་པ་ཡིས་ནི་ཞེས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པ། དོན་ལྡ་པ་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལས་
འབྲས་བྱ་ཆེན་པོར་སྒྲིན་པ་ནི། རྒྱལ་པའི་ལས་ཀྱི་དབང་རྒྱུས་ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅིག་གི
གྲངས་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་དཔུལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི
སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱེན་བདག་ལ།
གལ་ཏེ་དན་སེམས་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།
དན་སེམས་བསྦྱོད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱལ་པར་ནི།
དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་པས་གསུངས་།
ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༣༥

དག་གི་ནེས་པ་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལྡ་བརྒྱལ་སོགས་པར་རྒྱལ་བལྟལ་མེད་པར་འགྱུར་
པར་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།། ཚེས་ལས་ཀྱང་།

རྒྱལ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་ཀྱང་།
འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་འཇིགས་ཆེན་དང་།
ཡུང་ཁོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་འགྱུར་ཏེ།
ཁོང་པར་སོང་བའི་དུག་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དགེ་བའི་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱེན་ཏེ། ཚེས་ལས་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་རྒྱུ་རྒྱུ་པས་ཀྱང་།
འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་བདེ་ཆེན་འདྲེན།

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༧༡ ཤོག ༡༥༡ བ།

༢ འབྲུག་ བསྦྱོད་པར་

དོན་ཆེན་དག་ཀྱང་བྱེད་འགྱུར་ཏེ།

འབྲུ་རྣམས་སྤུན་ཚོགས་སློན་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ལས་རྒྱད་མི་ཟ་བ། དོན་དྲུག་པ་ལས་རྒྱད་མི་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། ལས་དེའི་གཉེན་པོ་
སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ། བསྐྱལ་པ་མཐའ་ལས་པར་ཡང་འབྲས་བུ་མ་སློན་པར་བརྒྱག་
པའམ། རྒྱད་ཟ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བག་ལ་ཉལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཅི་ཞིག་
ལྟར་ལ་རྒྱུན་དང་ཐང་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྟར་ཡང་མདོ་མྱེ་ལས་བརྒྱ་པ་
ལས།

ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི།

བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་ཟ་།

ཚོགས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་ན།

འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སློན་པར་འགྱུར་།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དུན་པ་ཉིར་བཞག་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་།

མ་ནི་གང་བར་འགྱུར་ཡང་སྲིད།

རྒྱུད་ནི་ཞགས་པས་ཐིན་ཡང་སྲིད།

ཉི་ཟླ་ཐང་ལ་ལྷུང་ཡང་སྲིད།

ལས་ཀྱི་རྣམ་སློན་བསྐྱེད་མི་སྲིད།^༢ ཅས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅ་ན། ཇི་རྒྱུད་དུ།

སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཚུགས་ཤིང་།

༡ འདིར་སི་ཁོན་པར་མ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞེད་ཡོད། རུམ་ དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་སོགས་
ནས་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུའོ། བར་འདིར་བཞེད་འདུག།

༢ ཨ་པར། མདོ་མྱེ་ ༩། དེབ་གངས། ༣༥༠ ཤོག ༡༤ ར།

༣ ཨ་པར། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། མདོ་མྱེ་ ༩། དེབ་གངས། ༤༥ ཤོག ༡༥༣ བ།

ཐེག་པའི་ལས་ལས་སྒྲིག་བདག་ཉིད།

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉེར།

སྐྱེས་ཀྱང་ཉི་འབྲིང་ཞེས་བྱ།^༡

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱེས་ཀྱང་འབྲིང་གི་སྒོ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གི་ཡིའི་ཀྱེ་ལོ་
བདུན་ལྟ་བུའོ།^༢

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

ལས་འབྲས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ལེའུ་མེ་རྒྱལ་པའོ། །

^༡ བྱང་རྒྱལ་ལས་སྒྲིག་། མོ་ཀ ༤

^༢ ལྷུང་བཀོད་རྣམ་ཐར་ ༩

ལེའུ་བདུན་པ་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ།

༡༡། །དེ་ནི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པ་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་
ཞིག་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ལ་བརྩེ་བ་མེད་པས་གཞན་
དོན་མི་བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་གི་དོན་ལྟར་གཞན་དོན་ནི།

མང་པོ་དག་ཀྱང་བཏང་བྱ་སྟེ།

རང་དོན་ཆེད་ཆེར་ཤེས་ལྟར་ན།

རང་གི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པས་རང་གཅིག་ཤུར་གྲོལ་བར་
མི་ཐོད་དོ། དེས་ན་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་
གཤགས་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པས་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་
འབྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ།^༡ ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ནི་བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེས་རྩེས་སུ་
གཞུང་གིས། ཞེ་སྤང་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱམས་པ། དེ་ལ་དང་པོ་བྱམས་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་ནམ་པ་དང་།

སྟོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ།

དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས།

བྱམས་པ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྟུས། ཞེས་པའོ།

^༡ ཨ་པར། །རྒྱུད་འགྲེལ་ བེ། དེབ་གངས། ༣༥༥༥ ཤོག ༣༡༠ བ།

^༢ ཨ་པར། །རྒྱུད་འགྲེལ་ བེ། དེབ་གངས། ༣༥༥༥ ཤོག ༣༡༠ བ།

བསྐལ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན། བྱིར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཐུད་
བུ་ཙམ་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ནས། ཆེ་གཡག་པོ་ཙམ་དུ་བསྦྱང་བ་ཡིན་ནོ།

དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་གོས་
ཁྱོན། རྒྱན་བཀྲགས། འོར་སྐལ་བཟུང་། རྒྱགས་ཕྱེ་བྱར་ནས་ཡོངས་པར་མི་གདའ། ཁ
འབྱོར་བྱུང་ཅིག་མ་ལགས་པ་འོར་ཇུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྦྱོང་སང་དེ་བྱས་ནས།
འདྲིས་པ་མི་ཅིག་ཀྱང་མེད་པར་དོ་མི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འོངས་པའི་དུས་སུ། མས་ཉོགས་སུ་མ
བཅུག་པར་ཟས་བྱིན། རྫོམ་དུ་མ་བཅུག་པར་བརྟུང་བ་བྱུང། འཁྱགས་སུ་མ་བཅུག་པར
གོས་བསྐྱོན། འཕོངས་པར་མ་བཞག་པར་འོར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་ལ་མི་མཁོ་བ་བྱུ་ལ་བྱིན
པ་ཉུ་བྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཟ་མ་བྲ། བརྟུང་མ་བྲ། གོན་མ་བྲ། ཆོ་འདིའི་བདེ་བའི
དོན་དུ་ཡང་སྤྱད་མ་མོད། བྱི་མ་ཐན་ཆོད་ཀྱི་འོངས་སྦྱོང་གྱི་དོན་དུ་ཡང་གཏོང་མ་མོད་པ
ཡིན་ཏེ། དོན་ལ་རང་གི་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་བ་ལ་མ་བཞས་པར་བྱ་གསོ་སྦྱོང་བྱས
པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བདེ་དལ་གྱིས་རྟེན་པ་ཉུ་བྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིག་སྤྱིག་པལ་ཆད་ལྷ་ཆོགས
གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྱུ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིག་པ་ལ་སོང་ན། ཉ་པ་དང་། བཤན་པ་ལ
སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ལྷ་ཆོགས་བྱས་ནས་བྱུ་གསོས་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིག་བསྐལ་ལ་སོང་ན།
ཆོད་སྤོགས་དང་། ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་བྱེད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་བ་མོ་ལྷམ་དུ་ཁྱོན།
རྩར་ཆེན་ལྷར་ཁྱོན། བྱིན་པ་ཉར་ཞོན། ལྷལ་མ་ལྷག་དུ་བྲབས། བྱིན་ཤ་ཁྱི་ལ་བྱིན།
གཏོང་ཤ་མི་ལ་བྱིན་ནས་བསགས་ཀྱིན་བྱུ་ལ་བྱིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་རང་དེའི་པ་མ་དང
སྤྱ་མ་ལ་སོགས་པ་དྲིན་ཅན་གང་བས་ཀྱང་། ཅིར་མི་འོང་སུ་ཡིན་ཆ་མེད་པོ་དེ་ལ་གཅེས
པར་བྱས་ཏེ། བྱམས་པའི་མིག་གིས་ནི་བཞས། འཇམ་པའི་དྲོད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱོས། སོར
བཅུའི་ཁ་ལ་ནི་གཡེངས། སྤྱན་པའི་དག་གིས་ནི་བོས་ཏེ། དགའ་འོ། ཡོ། འབར་རེ།
དགོས་སོ། ལུ་ལུ། ཞ་མའི་སྦྱིད་པོ་ལགས་སམ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོས་པ་ཡིན་ནོ།

སྤོག་བྱིན་པའི་དྲིན། སྤོག་བྱིན་པའི་དྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས་ད་ལྟ་འདྲ་བའི་ཁ

ལག་འཛོད་པ། དཀའ་ལས་ཅི་ཡང་རྒྱས་པའི་ཤེད་པོ་ཆེ་ཞིག་བྱུང་བར་མི་གངའ། མིན་བྱ
 ཁོ་ན་འབྲུ་བའི་ཉ་རེ་ཉ་རེ། འཁོས་མེད་པོ། བསམ་པ་ཆུག་པོ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ། མས་དེ་མ
 བོར་བར་ཞབས་ཏོག་བྱས། བད་དུ་སྒྲུངས། མེ་ཆུ་ལས་བསྐྱབས། གཡང་ས་ལས་བཟུང་།
 གཞོད་པ་ནི་བསལ། རིམ་གྲོ་ནི་བྱས་ཏེ། འི་དོགས། རྩོད་གས་ནས། མོ་དང་། ཅིས་དང་།
 གཏོ་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་ཅིང་། གྲོས་མི་འབྱུང་བ
 བྱས་ནས་བྱའི་སྒྲིག་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ།།

འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་བྲིན། འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་བྲིན་ནི། བདག་ཅག་དང་པོ་ནས
 མི་ཤེས་དགུ་ཤེས་པོ། མཐོང་གོམས་ཅན། སྒོ་དྲག་པོ་ཅིག་འདིར་འོང་བར་མི་གངའ།
 བཤེས་གཉེན་གྱི་རིགས་ལ་ཆོ་དེས་འཕོད་པ་དང་། ཀླང་ལག་གཡོབ་པ་ཅིག་མ་ལགས་པ
 ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ཟ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་ཟ་བ་བསྐྱབས། གོན་མི་ཤེས
 པའི་དུས་སུ་གོན་པ་བསྐྱབས། འཁོ་མི་ཤེས་པའི་དུས་སུ་འཁོ་བ་བསྐྱབས། སྒྲོ་མི་ཤེས་པའི
 དུས་སུ་སྒྲོ་བ་བསྐྱབས་ཏེ། ཨ་གྱིས་དང་། ཨ་མ་གྱིས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 བཟོ་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་སྣ་ཆོགས་བསྐྱབས་ནས། མི་མཉམ་པ་དང་ནི་མཉམ།
 མི་མཚུངས་པ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ད་རེས་ཀྱི་མ་བྱས་པར་མ་ཟད
 དེ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཁོར་བས་ན། ལན་གྲངས་དབག་རྟུ་མེད་པར་མ་བྱས
 པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ས
 རྩོད་དང་། ཅི་ཤིང་དང་། རྒྱས་ཆོལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཤུག་གི་ཆོག་གྲུ་ཙམ་དུ་སྒྲེས་བྱ་གཅིག
 གིས་བྱས་ལ། སྒྲེས་བྱ་གཉིས་པས་དེ་རྣམས་གྲངས་སུ་བགྲངས་པས་ཟད་པའི་དུས་སྟོན་གྱི།
 སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་བདག་གི་མ་བྱས་པ་ནི་བགྲང་བར་མི་རྒྱས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།
 བཤེས་སྒྲིང་ལས་ཀྱང་།

མ་ཡི་ཐུག་མཐའ་རྒྱ་ཤུག་ཆོག་གྲུ་ཙམ།།

རིལ་བུར་བགྲངས་ཀྱང་ས་ཡིས་ལང་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྒོ་ཀ ༤༥

དེ་ལྟར་མ་བྱས་རེས་ཀྱིས་དྲིན་ལྷ་མ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་བས་ན་མ་དེའི་དྲིན་དཔག་ཏུ
མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་སྤྱིང་དུ་སྤྱུག་ཅིང་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་གཤའ་མ་ཅི
སྐྱུར་བསྒྲུབ་མོ།། དེ་ནས་དེར་མ་བྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་ལ། མ་བྱས
ཆད་ལྷ་མ་ཁོ་ན་ལྟར་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱའི་ཆད་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན།
ནམ་མཁའི་མཐས་གར་ཁྱབ་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་པོ་སྤྱོད
པའི་སྒོ་ན་ལམ་གྱི་མདོ་ལས།

ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་གྱུར་པ་ཅི་ཙམ་པ།།

སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྒྲོ་ཀ ༥༤

དེས་ན་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་གཤའ་
མ་ཅིག་ཅི་སྐྱུར་བསྒྲུབ་མོ།། དེ་སྐྱེས་ན་བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ།།

བྱ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན།།

ཀྱང་གི་ཁོང་ནས་བྱམས་པ་ཆེ།།

དེ་ལྟར་ཉག་ཕན་བྱེད་པར་འདོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༡༢/༢༠

བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་འཁྲུག་པའམ། ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྷང་བར་བྱེད་ན
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཅ་ན།
བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱམས་པ་འབྱོངས་པའི་ཆད། འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། རང་བདེ་བར་འདོད་པའི་སྒོ་མེད
པར་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་བདེ་བར་འདོད་ཅ་ན་བྱམས་པ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

བྱམས་པ་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་བསྒོམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྒྲ་བ་སྒོན

མེད་མདོ་ལས་ཀྱང་།

མཚོད་པ་ཚད་མེད་རྣམ་མང་ཇི་སྒྲིང་པ།
 ཞིང་ནི་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིག་གཏམ་སྒྲིང་དུ།
 སྒྲིས་བྱ་མཚོག་ལ་མཚོད་པ་དེ་བྱས་པས།
 བྱམས་པའི་སེམས་དང་གྲངས་ལ་ཆར་མི་ཤོད།
 ཅས་གསུངས་སོ། ༣༡ / ༡༧༧

བྱམས་པ་དར་ཅིག་བསྐྱེམས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་
 ལས་ཀྱང་།

རྒྱུ་ཚོད་སྒྲིམ་བརྒྱའི་ཁ་ཐས་དག།
 ཉིན་རེ་དུས་གསུམ་བྱིན་པས་ཀྱང་།
 བྱམས་པ་ཡུད་ཙམ་ཐང་ཅིག་གི།
 བསོད་ནམས་དག་ལ་ཆར་མི་ཤོད། ཅས་གསུངས་སོ། ༣༢ / ༡༧༨

བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཐན་ཡོན་བརྒྱད་ཐོབ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

སྒྲི་མི་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་དང་།
 ཡིད་བདེ་བ་དང་བདེ་མང་དང་།
 དུག་དང་མཚོན་གྱིས་གཞོད་མེད་དང་།
 འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐོབ་དང་།
 ཚངས་པའི་འཛིག་ཉེན་སྒྲིས་འགྱུར་ཏེ།
 གལ་ཏེ་གྲོལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་།
 བྱམས་ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༣ / ༡༧༩

ཡང་རང་གི་བསྐྱེད་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྐྱེམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་ཟེ་སྒྲིན་པ་ཆེན་

པོ་བཞིན་ནོ།' གཞན་གྱི་བསྐྱེད་བར་ཡང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་
པོ་བྱམས་པའི་སྒྲོབས་བཞིན་ནོ།' དེ་ལྟར་བྱམས་པ་ལ་འབྱོངས་པས། སྤྱིང་རྩེ་འབྱོངས་
པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྤྱིང་རྩེ། སྤྱིང་རྩེ་ལ་སྒྲོམ་ནི།

དབྱེ་བ་དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་།

སྒྲོམ་ཐབས་འབྱོངས་ཚད་ཡོན་ཏན་ཏེ།

དེ་ལྟར་དུག་པོ་འདི་དག་གིས།

སྤྱིང་རྩེ་ཚད་མེད་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས། ཞེས་པའོ།

སྤྱིང་རྩེའི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་།
ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བས་སྤྱིང་རྩེ་སྦྱེ་བའོ།
གཉིས་པ་ནི། རང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་གོམས་ཅ་ན། རྒྱ་འབྲས་རྣམ་གཉིས་
ཤེས་ནས། ཉག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ལས་སྒྲོ་བསྒྲོག་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱ་
འབྲས་མི་ཤེས་པར་ཉག་པ་དང་རིལ་པོར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་རེ་འབྲུལ་སྒྲུལ་དུ་སྤྱིང་རྩེ་སྦྱེ་
བའོ། གསུམ་པ་ནི། རང་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
ཅ་ན། སེམས་ཅན་དངོས་འཛིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིང་རྩེ་སྦྱེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས།

གོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ན།

དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་ཟིན་པ་ལ།

ཁྱད་པར་དུ་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་སྦྱེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་གསུམ་ལས་སྐབས་འདིར་ནི་སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་དེ་སྒྲོམ་པའོ།

སྒྲིང་རྩེའི་དམིགས་ཡུལ། དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ།

སྒྲིང་རྩེའི་རྣམ་པ། རྣམ་པ་ནི་སྤྱག་བཟུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲོའོ།

སྒྲིང་རྩེའི་སྒྲོམ་ཐབས། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཐབས་ནི། ཅ་བའི་མ་ལ་སྤྱར་ནས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གི་ཅ་བའི་མ་དེས་སྒྲོགས་འདི་ན་སྒྲིས་བྱ་གཞན་དག་གིས་བཅད་ཅིང་གཏུབས་པའོམ་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའོམ། ཡང་ན་ཤིན་ཏུ་འབྱུགས་ནས་ལུས་ལ་རྒྱ་བྱར་དུ་སྤྱར་ཏེ། བརྒྱལ་ནས་ཀྱང་གས་ཏེ་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེའོ།

དེ་བཞིན་དུ་དཔུལ་བར་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བཟུལ་དེ་ཉ་བུས་ནི་གཞན་གཅོད་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་རྩེ་མི་སྒྲིང་སྟེ། དེ་དག་སྤྱག་བཟུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་བསྒྲོམ་མོ། ཡང་བདག་གི་མ་དེས་སྒྲོགས་འདི་ན་བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པས་ནི་ཉེན། ན་ཞིང་ཆ་བས་ནི་གཟིར། འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ང་བས་ནི་དཔའ་འཁོངས་ནས་འདུག་ན་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེའོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བཟུལ་དེ་ཉ་བུས་ནི་གཞན་སྒྲོམ་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བཟུལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་བསྒྲོམ་མོ། ཡང་བདག་གི་མ་དེ་སྒྲོགས་འདི་ན་ཁས་ཤིང་དམན་པའོམ། གཞན་དག་གིས་དབང་མེད་པར་བཀོལ་ཞིང་སྤྱད་པའོམ། དེག་ཅིང་འཆོག་པའོམ། བསང་ཅིང་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན་སྒྲིང་རྩེའོ། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོར་སྒྲིས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་གི་མ་ཡིན་ངེས་ན། སྤྱག་བཟུལ་དེ་ཉ་བུས་ནི་ཉམ་ཐག་ན། ཅི་སྟེ་སྒྲིང་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བཟུལ་དང་བུལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་བསྒྲོམ་མོ། ཡང་བདག་གི་མ་དེ་དཔག་ཆད་སྒྲོང་དུ་སྤྱད་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག་ཟོན་ནི་མི་ཤེས། གཡང་ས་ལ་འགྲོའོ་ཞེས་སྒྲོན་མཁན་ནི་མེད། དེ་ནས་སྤྱད་པ་དང་སྤྱག་བཟུལ་ཆེན་པོ་སྒྲོང་ཞིང་ཡར་འཐོན་དུས་མེད་པའི་གཡང་ས་སྤྱད་ལ་ཁད་འདུག་ན། ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་རྩེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་གསུམ་ཡང་དན་སོང་གི་གཡང་ས་ཆེན་པོ་ན་འདུག་ཟོན་ཞིག་པ་མི་དགོ་པ་ནི་སྒྲོང་མི་ཤེས། དགོ་བའི་པཤེས་གཉེན་བྱིས་ནི་མ་ཟིན། ལྟ་དང་བ་དང་དན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱག་

བཟུལ་སྤྱོད་ཞིང་འཕོན་པར་དགའ་བས་ན་ཅི་སྟེ་སྤྱོད་མི་རྩེ་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱག་བཟུལ་དང
བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱོད་རྩེ་བསྒྲོམ་མོ།

སྤྱོད་རྩེ་འབྱོངས་པའི་ཆད། འབྱོངས་པའི་ཆད་ནི། རང་ལ་གཅིག་པར་འཛིན་པའི་གདོས
ཐག་ཆེད་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱག་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་ཆོག
ཅམ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིམ་ན་སྤྱོད་རྩེ་འབྱོངས་པ་ཡིན་ཅོ།

སྤྱོད་རྩེ་བསྒྲོམ་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་བསྒྲོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྤྱན་རས
གཟིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད
ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུར་ཏེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་རྩེ་ཆེན
པོའོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙམ་ལྷན
འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆིས་པ
དེར་དཔུང་གི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས
དཔའི་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆིས་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ།^༢ ཞེས
གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གསང་བའི་བདག་པོ
ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སྤྱོད་རྩེའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅོ།^༣ ཞེས་གསུངས
སོ། དེ་ལྟར་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་རྩེ་སྤྱག
བཟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཅི་ན། རང་གཅིག་ཕུ་ཞི་བདེ་ཐོབ་པར་མི་སྟོ་སྟེ། སེམས་ཅན
གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དགའ་བས་ཞི་བ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུར་བ་ཡིན
ཅོ། དེ་ལྟར་ན་བྱམས་སྤྱོད་རྩེ་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པས། རང་ལས་གཞན་གཅིག་པར་འཛིན་ཅི་ན།
རྩིས་དང་།

རང་རྒྱུད་རྟོགས་པའི་སྤྱག་བཟུལ་གྱིས།

^༡ ཇམ་པར། མདོ་ ༩། དེབ་གངས། ༣༣༥ རྟོག ༥༧ ར།

^༢ ཇམ་པར། མདོ་ ༩། དེབ་གངས། ༣༣༥ རྟོག ༥༧ ར།

^༣ ཇམ་པར། རྒྱུད་ ༩། དེབ་གངས། ༧༩༧ རྟོག ༡༥༣ ར།

གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཀྱན།
ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད།
སྤྱེས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།^༡

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱེས་བུ་མཆོག་གི་སྤོ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྤྱིན་པ་ཆེན་
པོ་ལྟ་བུའོ།^༢

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
བྱམས་པ་དང་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། སྟོ་གླ་ ༥

༢ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར ༡༠

ལེའུ་བརྒྱད་པ་སྐབས་སུ་འགོ་ཁྲིད་ཚྲིམ་པ་ག་རྒྱུད་པ།

༡༡། །དེ་ནི་སངས་རྒྱལ་སྐབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་གཉེན་པོར། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ། རྩོམ་ནི།

རྟེན་དང་ངོ་པོ་དབྱེ་བ་དང་།

དམིགས་པ་རྒྱ་དང་སྒྲུང་ཡུལ་དང་།

ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་ཉེས་དམིགས་དང་།

འཆར་རྒྱ་བཅོས་ཐབས་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ།

བཅུ་དང་གཉིས་པོ་འདི་དག་གིས།

བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ། ཞེས་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། དེ་ལ་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་རིས་བདུན་གང་རུང་གཅིག་
དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་
ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་མན་ཆད་དང་ལྡན་པ་ནི། སྟོན་པའི་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ལོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇུག་པ་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་
སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་
སྐབས་འགོ་འགོ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས་བཤད་པ་དང་། ཡང་འཇུག་པའི་རྟེན་
དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་དགོས་པར་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་
ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ལེན་པ་ལ་ཡང་། སྐབས་འགོ་དགོས་པར་ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ལས་
བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་
སྐྱེ་བར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་པ་སྟེ། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཁྲིད་

ཆོགས་དགོས་སོ།།

ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། སྤྱིར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡོད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་སང་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། རྒྱས་པར་གོང་
དུ་བརྟན་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ། དོན་གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་བཤད་ན། སྐྱབས་
སུ་འགོ་ས་འདི་ཡང་འཇིག་ཉེན་གྱི་དྲག་རྩལ་ཅན་ཆོངས་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་དང་། མ་རྒྱ་
དེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇམ། རང་རང་གི་ཡུལ་གྱི་རིམ། བྲག་གམ། མཆོའམ། རྩོན་ཤིང་ལ་
སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྣ་སྤྱུ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབས་མི་ཐུབ་པས་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས།

འཇིག་ཉེན་རྣམས་ནི་རི་དང་ནི།།

ནགས་ཆལ་དང་ནི་མཆོད་གནས་གྱི།།

ཀྱན་དགའ་དང་ནི་རྩོམ་དང་།།

རྩོན་ཤིང་སྣ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ།།

སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ས་མ་གཉིས་དང་གཉེན་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་བརྩེ་ཞིང་སྙན་པར་དགའ་བ་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་འཇམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་མི་ཐུབ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་
རོལ་པའི་མདོ་ལས།

ས་མ་ཁྱོད་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན།།

མཇོང་བཤེས་རྩལ་ག་རྣམས་ཀྱང་མིན།།

དེ་དག་གིས་ནི་ཁྱོད་བོར་ནས།།

༡ ས་མར། མདོ་ ཤ། མདོ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ། དེབ་གྲངས། ༣༩༣ ཤོག

༣༤༧ བ། (དང་) ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་མདོ། ༡༩/༡༠

ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ཀླན་གྱིས་སྐྱབས་སུ་མི་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱབས་ཐུབ་པ་ནི་ཁོ་རང་འཇིགས་པ་
ལས་ཐར་པ་རྟུག་བཟུལ་མེད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཀླན་ཡང་འཇིགས་པ་ལས་མ་ཐར་
ཞིང་། རྟུག་བཟུལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྟུག་བཟུལ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པ་
སངས་རྒྱས་ལས་མེད། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་ལམ་ཆོས་ལས་མེད། ཆོས་བྱེད་པའི་གོགས་
པོ་དག་འདུན་ལས་མེད་པས་ཁོང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་།

སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།

ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་དག་འདུན་ལ།

དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་ཁོང་ལ་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་མངའ་ཡང་། བདག་གིས་སྐྱབས་སུ་ཕྱིན་པས་སྐྱོབ་ངེས་སམ་
སྐྱམ་ནས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་ཤྱ། མདོ་ལྷེ་བྱ་དན་འདས་ཆེན་ལས།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ།

འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

སྐྱབས་འགྲོ། དེས་ན་དེ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ནི།

དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས།

བསམ་པ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་ལས།

བསྐྱབ་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ།

དོན་རྒྱམས་དགྲ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བཟུས། ཞེས་པའོ།

སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་
སྐྱབས་འགྲོ་དང་། ཟུང་པར་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའོ།

སྐྱབས་འགྲོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། འཁོར་བའི་རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་
 ལ་སྣང་འཇིན་པ་རྣམས་སོ།། ཁུང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་སྐྱ་མའི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ།།

སྐྱབས་འགོའི་ཡུལ། ཡུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་པའི་ཡུལ་འཆད་པ་ལ། སངས་
 རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི། སངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆེ་པའི་བདག་ཉིད་ཐུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་ཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ཐུན་འདས་སོ། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་ཡང་
 གཉིས་ལས། བསྟན་པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོ། རྟོགས་པའི་ཆོས་ནི་
 ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པའོ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གཉིས་ལས།
 སོ་སའི་སྐྱེ་བོའི་དག་འདུན་ནི། དག་སྣོད་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་ཡན་ཆད་ཆོགས་པ་ཡིན་ལ།
 འཕགས་པའི་དག་འདུན་ནི། སྐྱེས་སུ་རླུང་བཞི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ།

ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི། མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་གསུམ་མོ། དེ་ལ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་
རྒྱུ་མ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་གཟུགས། ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་པོ་དེ། དགོ་འདུན་
ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་མ་ནི་རྒྱ་
གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། ཆོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞི་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།
དགོ་འདུན་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་ས་སུ་འཕྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་སངས་རྒྱུ་མ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལྔ་མ་ལས།

དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།།

སྐུབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༣༡

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཏན་གྱི་སྐབས་ཐུབ་པ་ཅིའི་ཐིམ་ཞེ་ན།

ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར།

ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་མྱིར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཐུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བལ་བ་སྟེ། ཚེས་
གྱི་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་པའི་མྱིར་ན་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་
ཚེས་སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་བའི་མྱིར་དམ་པའི་
སྐྱབས་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཚེས་དང་དགེ་འདུན་གཉིས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱུད་
སྒྲ་མ་ལས།

ཚེས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས་།

གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༣༠

དེ་དག་ཅིའི་མྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
བརྟན་པའི་ཚེས་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཡིན་པས། ལམ་བཟོད་ཟིན་ནས་
གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པས། གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། རྟོགས་པའི་ཚེས་ལ་ཡང་
གཉིས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་རྟག་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་ཡིན་
པའི་མྱིར་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མར་མེ་
ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུ་ཆད་དུ་འདོད་པས། མེད་པའི་མྱིར་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པའོ། དགེ་
འདུན་ནི་ཁོ་རང་ཡང་འཁོར་བས་འཇིགས་ནས་སངས་རྒྱུ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ།
འཇིགས་བཅས་ཡིན་པས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས།

སྤང་མྱིར་སྐྱེ་བའི་ཚེས་ཅན་མྱིར།

མེད་མྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་མྱིར།

ཚེས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས་།

གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༣༠

དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས།

གཡུང་དྲུང་གི་སྐབས། དམ་པའི་སྐབས་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་གོང་དུ་སྐབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་
ཐབས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མདོར་ན་སྐབས་ནི་གཅིག་སྟེ།
ཐབས་ཀྱིས་ནི་གསུམ་མོ།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐབས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་ཇི་ཉར་བཞག་ཅི་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བླ་མ་ལས།

སྟོན་པ་བརྟན་པ་སློབ་དོན་ཀྱིས།

ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་དང་།

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས།

སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡/༡༩.

ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་དང་། མོས་པ་གསུམ་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་དོན་དུ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་
པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཀླང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་
སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའོ། ཞེས་སོ།། སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་དོན་དུ། རང་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་
སྐབས་སུ་མཆོའོ། ཞེས་པའོ།། སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་དོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པའི་གང་ཟག་དང་། དག་འདུན་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་འདུན་
སྐབས་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དག་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་མཆོའོ། ཞེས་པའོ།། དེ

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅིམ་ བེ། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༥ འོག ༥༤ པ།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ། འ། དེབ་གྲངས། ༣༤༤ འོག ༣༣༩ ན།

ལྷན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱལ་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ།

རྒྱལ་པོ་འགྲེའི་དུས། དུས་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བའི་དུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་སུ་འགོ་བཤེད་པོ། ལྷན་པར་ཅན་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱོད་སྤྱིང་པོ་བྱང་རྒྱལ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱལ་པོ་སུ་འགོ་བཤེད་པ་ཡིན་ལོ།

རྒྱལ་པོ་འགྲེའི་བསམ་པ། བསམ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་བ་ནི། རང་གཅིག་ཤུའི་ལྷག་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པའི་བསམ་པའོ། ལྷན་པར་ཅན་ནི། གཞན་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པའི་བསམ་པས་སོ།

རྒྱལ་པོ་འགྲེའི་ཆོག་། ཆོག་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ཐུན་མོང་གི་ཆོག་ནི་དང་པོ་སློབ་མས་སློབ་དཔོན་ལ་གསོལ་བ་གདམ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཉེན་གྱི་ལྷན་ལྷན་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་སམ། ཡང་ན་དེ་མ་འཛོམས་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྣམས་མཁའ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ལྷག་དང་མཆོད་པ་ཐུལ་ནས། སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་སུ་སློབ་མས་འདི་རྒྱན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱུས་ལ་རྒྱལ་པོ་སུ་མཆིའོ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །ཆོས་ལ་རྒྱལ་པོ་སུ་མཆིའོ། ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག །དག་འདུན་ལ་རྒྱལ་པོ་སུ་མཆིའོ། ཞེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་བསྐྱེད་པའོ།

ལྷན་པར་ཅན་གྱི་ཆོག་ནི། སློབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྒྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བཞེན་དུ་རུང་བ་ལ། མཐུལ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པ་ཐུལ་ལ། གསོལ་བ་གདམ། དེ་ནས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས། སློབ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་ཅིང་། སྤྱོད་ལྷན་དུ་འདུག་ན་ཁས་སྦངས་ཤིང་རུབ་དང་པོར་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་

བཀའ་མ། མཆོད་པ་བཤམས། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། མ་སོང་བའི་ཉེས་
དམིགས་བཤད་དོ།

རྒྱལ་གཉིས་པ་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་བྱ་ཞེ། དང་པོ་མདུན་ན་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོན་
མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། ཟུག་དང་མཆོད་པ་ལུལ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཆེས་སུ་
འདི་རྒྱུད་བརྗོད་དོ། སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་
སུ་གསེལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསེལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ། དུས་
འདི་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟེང་བྱང་རྒྱལ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཀླང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོག་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཆོགས་
རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མྱིར་མི་ཐོག་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་
ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།

དེ་ནས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་སྟུན་དངས་ལ། མདོན་སུམ་དང་འབྲ་བར་དམིགས་ཏེ།
ཟུག་དང་མཆོད་པ་ལུལ་ལ། ད་ཅི་བྱེད་ཁྱེད་མཁྱེན་སྟུམ་པའི་བསམ་པས། གོང་ལྟར་སྐྱབས་
འགོ་ལན་གསུམ་བྱེད་དོ།

དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུག་དང་
མཆོད་པ་ལུལ་ལ། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་བདག་མེད་ཅིང་
ཅིའི་ངོ་བོར་ཡང་མ་ཁྲུབ་པས། སངས་རྒྱུས་དང་། ཆོས་དང་། དགོ་འདུན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
མཐོང་བར་བྱ་ཞེ། དེ་ནི་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། ཉག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དུང་གི་སྐྱབས་ཡིན་
ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་རྟོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱབས་
སུ་སོང་བ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་ནས་གཞུགས་སུ་མ་ཡིན། མཆོན་དུ་
མ་ཡིན། ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱུས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆེས་སུ་སོང་བར་མཐོང་བ་ནི།
ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་

ནི། དག་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

རྒྱལ་གསུམ་པ་ལ་ཇེས་ཀྱི་ཆོ་ག་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བའོ།།

སྐྱབས་འགྲོའི་བྱེད་ལས། བྱེད་པའི་ལས་ནི། མདོ་ཟླ་རྒྱན་ལས།

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་།།

དན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་།།

འཇིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས།།

སྐྱོབ་སྐྱོར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༩/༥

དེ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དན་སོང་གསུམ་དང་།

ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་བཟོ་བ་ཅན་ལས་སྐྱོབ་པའོ།། ལུང་པར་ཅན་གྱི་

སྐྱབས་འགྲོས་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་མན་ཆད་ཀྱན་ལས་སྐྱོབ་པའོ།།

སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱ་ལ། སྐྱའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ། བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་བྱ་

གསུམ། ཆ་མཐུན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་སྟེ་དག་ཡོད་དོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་ཉག་ཏུ་

དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་རང་ཟས་ཅི་ཟ་བའི་ཐུད་ཀྱིས་ཀྱང་

མཆོད་པ་དང་། ཐོག་དང་། བྱ་དགའི་སྐྱེར་ཡང་དཀོན་མཆོག་མི་སྤང་བ་དང་། དཀོན་

མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཇེས་སུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་བསྐྱབ་

པའོ།།

བྱེ་བྲག་གི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་

མི་འགྲོ་བ་སྟེ། མདོ་ལྷ་དན་འདས་ཆེན་ལས།

སངས་རྒྱས་དག་ལ་སྐྱབས་སོང་བ།།

དེ་ནི་ཡང་དག་དག་བསྟན་ཏེ།།

ནམ་ཡང་ལྷ་རྣམས་གཞན་དག་ལ།

སྐྱབས་སུ་གསོལ་པར་མི་འགྱུར་རོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་འཛོལ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་
ཀྱང་།

དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་ན།

གཞོན་ཅིང་འཛོལ་མི་སེམས་དང་བྲལ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཀྱང་།

དགེ་འདུན་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་བས།

མུ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཚྭ་གས་མི་འགྱུར་།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་དེ་བཞེན་གཤེགས་
པའི་སྐུ་གསུགས་ཐ་ན་ཆ་ཆའི་ཆག་དུམ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་དགོན་
མཆོག་གི་རྟེན་དམ་ཆོས་ཀྱི་པོ་ཏི་དང་སྟེགས་བམ། ཐ་ན་དེའི་ཡི་གེ་འབྲུ་རེ་ཡན་ཆད་ལ་
གུས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟོན་པའི་ཆ་ལུགས་དང་། ཐ་ན་
སེར་པོའི་ལྷན་པ་བཏབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་གུས་པར་བྱའོ།

སྐྱབས་འགྲོའི་ཕན་ཡོན། སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་བརྒྱད་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་
པར་ཚུད་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་བུས་ཀྱི་རྟིག་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་པར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྟེན་པ་
དང་། བསམས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་དང་། ལྷ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་།

༡ ཇམ་པར། མདོ་སྡེ་ ༩། དེབ་བྲངས། ༡༡༩ ཤོག ༡༣༠ བ།

༢ ཇམ་པར། མདོ་སྡེ་ ༩། དེབ་བྲངས། ༡༡༩ ཤོག ༡༣༠ བ།

༣ འབྲུག་ མི་རྟེན་པ།

༤ ཇམ་པར། མདོ་སྡེ་ ༩། དེབ་བྲངས། ༡༡༩ ཤོག ༡༣༠ བ།

ཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དན་སོང་དུ་མི་སྤྱད་བ་དང་། ཐུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ།།

རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་ཐར་རིས་བདུན། དོན་གསུམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། རྣམ་
སྲུ་ནི་བཞི། རྟེན་དུ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བསྟེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་རིས་
བདུན་པོ་གང་རུང་གཅིག་སྤང་བའོ།། དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་རིས་བདུན་ནི། དག་སྤོང་མ་མ
གཉིས། དག་སྤོང་མ་དང་གསུམ། དག་རྒྱལ་མ་མ་གཉིས་ཏེ་ལ། དག་བསྟེན་མ་མ་གཉིས
ཏེ་བདུན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་
དག་པར་སྤངས་པའི་རིས་བདུན་པོ་དེ། དག་སྤོང་དང་། དག་སྤོང་མ་དང་། དག་སྤོང་མ
དང་། དག་རྒྱལ་དང་། དག་རྒྱལ་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མའི་རྒྱལ་སྤྱིམས
གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲིགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་
པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དཔེ་
དང་། ལུང་དང་། འཐད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཐར་དུ་དགོས་པར་རིག་པར་
བྱའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་སྐྱེན་བྱངས་གིང་
བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུང་དང་རྒྱན་ལོ་སོགས་པ་མི་གཙང་བས་ཁྱབ་
པའི་ས་སྒྲིགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཁང་བཟང་ལགས་པར་བྱེད་ཀྱི་ལྷས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱན་དུ་མས་སྤྱས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་
ཡང་བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་གནས་ནི། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མི་དག་བ་ལས་
མི་སྒྲིམ་པ་དང་། རྟོག་པའི་དྲི་མས་གོས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ། སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་སྤྱིམས་ཀྱིས་ལགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་ལ་

བསྐྱེད་ཅིང་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་པའོ།

ལྷང་ནི། མདོ་རྩེ་རྒྱན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས།

སྒོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་ཉིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ར་། ར

དེ་ཡང་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ།
རིས་བདུན་པོ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེས་ན་རིས་བདུན་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པོ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་།

སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི།

ཉིན་ཏུ་སྒོམ་གཞན་ལྟ་བུ་ལ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ཡི།

རྒྱལ་པོ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཀ ༡༡

སོ་སོ་ཐར་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཉིན་དུ་བཤད་པའོ།

འཐད་པ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་
ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་པ་ལས་
མ་ལོག་པར་ཕན་གདགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་རེ། སོ་སོར་
ཐར་པའི་སྒོམ་པ་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཉིན་དུ་མི་འཐད་དེ། ཟ་མ་
དང་། མ་ཞིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། གནས་པའི་ཉིན་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སོ་
སོ་ཐར་པ་ནི་ཤི་འཕྲོལ་པས་གཞོད་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་པ་དེས་མི་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས། ལན་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒོམ་པ་ལ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་རིགས་གསུམ་
ཡོད་དེ། རིས་བདུན་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྒྲུངས་ན་
ལེགས་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་ལ། རང་གི་རྒྱལ་བཟུང་གཏན་དུ་སྤང་བར་འདོད་པའི་
བསམ་པས་སྒྲུངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་འོ། བྱང་རྒྱལ་

ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྒྲངས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚྲོམ་པའི་ཚུལ་
 བྱིམས་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལ་ཇུ་མ་གཉིས་པོ་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་
 ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕྲོས་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉམས་ན་སྤར་གསོ་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚྲོམ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚྲོམ་
 པའི་ཚུལ་བྱིམས་ནི། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་།
 ཤི་འཕྲོས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཉམས་ན་སྤར་གསོ་རུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ཡང་
 ཡིན་ལ་གནས་པའི་རྟེན་ཡང་ཡིན་འོ། དེས་ན་མདོ་ཟླ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་
 རྟེན་རྟེན་གང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཚྲོམ་པ་ནི་རྟེན་འོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཡང་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་དགོས་ལ། གནས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་
 ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚྲོམ་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་ཚྲོམ་པ་དགོས་ཀྱང་། གནས་
 པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་ཚྲོམ་པ་དེ་ཡང་། ལེན་པའི་ཆོ་ག་ནི་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ཏེ། ཟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བསྐྱལ་པ་སྒྲངས་པ་ཉིད་ཕྱིས་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ན། གནས་གྱུར་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚྲོམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་སེམས་བཏང་ཡང་སྤོང་བའི་
 སེམས་པ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐུ་བས་སུ་སོང་བ། སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚྲོམ་པ་རིས་བདུན་ལས་གང་རུང་གཅིག་
 དང་ལྡན་པ་ཞེ། དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་འོ།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉོར་ཕུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།
 སྐུ་བས་སུ་འགོ་ཞིང་ཚྲོམ་པ་གཟུང་བའི་ལེའུ་ཞེ་བརྒྱད་པའོ། །

ལེའུ་དགུ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ།

༡༡། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཞན་
ཀྱི་ངོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ལྟེ། མངོན་ཉོགས་རྒྱུ་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།

ཡང་དག་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། ༡/༡༩

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལྟེ།
དཔེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་བའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་
དབྱེ་བ་དཔེས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་བུམས་པས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མངོན་ཉོགས་
རྒྱུ་ལས།

དེ་ཡང་ས་གསེར་རྩ་བ་མེ།

གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ།

རྩོ་རྩི་རི་རྩུ་བཞེས་གཉེན་དང་།

ཡིད་བཞིན་མོར་བྱ་ཉི་མ་སྟེ།

རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ།

བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི།

རྩ་བ་རྩ་བ་པོ་སྒྲིན་རྩམས་ཀྱིས།

རྩམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༢༠ - ༢༡

དཔེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི། དོན་འདུན་པ་ནས་ཆོས་སྐྱའི་བར་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
ལམ་ལྔ་དང་རྩུར་ན། འདུན་པ་དང་ལྔ་པ་ནི། ས་དང་འདྲ་སྟེ། ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གསེར་དང་འབྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བར་དུ་མི་འགྱུར་པའོ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྷ་བ་ཆོས་པ་དང་འབྲ་སྟེ།
དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་པའོ། དེ་གསུམ་ནི་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱུ
དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་སེམས་བརྩམས་པའོ།

སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་དང་འབྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
འུད་ཤིང་སྟེག་པར་བྱེད་པའོ། དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་བརྩམས་པའོ།

སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཏོར་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པའོ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྲུང་གནས་
དང་འབྲ་སྟེ། ཡོན་ཏྲན་རིན་པོ་ཆེའི་ཉིན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའོ། བསྟོན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་དུ་བབ་པས་མི་འཁྲུག་པའོ།
བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྩེ་རྩེ་དང་འབྲ་སྟེ། མི་ཤིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྲོད་པའོ།
བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡང་
བས་མི་བསྦྱོད་པའོ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲོད་དང་འབྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཀླུ་མི་བར་བྱེད་པའོ། ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
འབྲ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་པའོ། སྦོན་
ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་དང་འབྲ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྦོན་པའི་འབྲས་སུ་
འགྱུ་བ་པའོ། ལྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉི་མ་དང་འབྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྦོན་པར་བྱེད་
པའོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་དང་འབྲ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འདུན་
པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྦོན་པའོ། དེ་ལྟར་བཅུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས
བཅུས་བརྩམས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོང་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ།

མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འབྲ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་
གཞན་གྱི་དོན་བརྒྱབས་པའོ། བསྟོན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། བང་མཛོད་དང་
འབྲ་སྟེ། ཆོག་པ་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པའོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་

དང་ལྷན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ
གཤེགས་པས་སོ།། མྱིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པ་ནི། བཞེན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འཁོར་
འདས་གང་དུ་ཡང་མི་བཏང་བར་བདེ་སྒྲག་དུ་འགོ་བཤོ།། གཞུངས་དང་སྒྲོབས་པ་དང་ལྷན་
པ་ནི། བཀོད་མའི་ཆུ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའོ།།
དེ་ལྟར་ལྷ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་མོས་ཆོས་དང་ལྷན་པ་ནི། སྐྱ་སྒྲན་པ་ཐོས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐར་པ་འདོད་པའི
གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲན་པར་སྒྲོགས་པའོ།། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་ནི། ཆུ་པོའི
རྒྱན་དང་འདྲ་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་མི་ཉམས་པའོ།། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་ནི། སྤྱིན་
དང་འདྲ་སྟེ། དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲོ་ནས། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལ་རག་ལས་པའོ།། དེ་ལྟར་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་སོ།།

ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི་བཞེ་སྟེ། མོས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལྷག་
པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མོས་པས་སྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱས་པ་
རྣམས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ས་
བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དག་གོ། བཞེ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
རྟེན་རྒྱན་ལས།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ།།

མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་།།

རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད།།

དེ་བཞེན་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཅ / ༣

མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཀུན་རྫོབ་

བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྟུག་ན། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྒྱུད་པོ་ཅན་
གསལ་ལ་མི་གཡོ་བ་སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བལ་བའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལྗེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་
ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྟོས་པའི་མཐའ་དང་བལ་
བ། འིན་ཏུ་གསལ་བ། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན། རི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ། རྒྱང་མེད་
པའི་མར་མེད་རྒྱན་ལྟར་འིན་ཏུ་གསལ་བའོ།།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་སྟུག་ན། ཡང་མདོ་ལྗེ་དེ་ཉིད་ལས།
ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་སྟོང་རྒྱུད་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་
དམ་བཅས་པའོ།།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་
གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟེན་ལས་
བྱང་བ་ཡིན་པར་མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ།།

དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་གནས་སྐབས་གང་ན་ཡོད་ཅི་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་
བ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལྗེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལས། དོན་དམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ཡིན་པས།^༤ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་དང་། འཇུག་པའི་
སེམས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོན་འཇུག་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུས་ན།།

༡ ཇམ་པར། དབུ་མ། ཀི། སྟོན་རིམ་བར་པ། དེབ་གྲངས། ༣༩༡༤ འོག་ ༤༤ ན།

༢ ཇམ་པར། དབུ་མ། ཀི། སྟོན་རིམ་བར་པ། དེབ་གྲངས། ༣༩༡༤ འོག་ ༤༤ ན།

༣ ཇམ་པར། དབུ་མ། ཀི། སྟོན་རིམ་བར་པ། དེབ་གྲངས། ༣༩༡༤ འོག་ ༤༤ ན།

༤ མདོ་ལྗེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ། ༤ / ༥

རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་ལྟེ།

བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པའི་སེམས་དང་ནི།

བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༡༤

སྒོམ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཐ་དང་པ་མང་ལྟེ། འཕགས་པ་འཇམ
དཔལ་ནས་སྒོམ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པའི་སྒོམ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟས་ནི། སྒོམ་པ་ནི
འགྲོ་པར་འདོད་པ་འདྲ་ལྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཡིན
ལ། འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་པ་དངོས་དང་འདྲ་ལྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོར་པ་ཡིན་པར
བཞེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོར་འཇུག་ལས།

འགྲོ་པར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི།

བྱེ་བྲག་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི།

བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༡༥

འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སྒོམ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་ལ་བརྒྱད་པའི་རྫོ་མོ་གསེར་སྦྱིང་པ
ནི། སྒོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ
པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་འབྲས་བུ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི
རྒྱུར་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་ལེན་པར་བཞེད
པའོ། དོན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། དེ་ལ་ཁྱད
པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། གྱེ་མའོ་བདག་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་པར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུམ་པའོ། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དེ
ལྟར་སྦྱིན་པའི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག་ཅིག་སྒྲུམ་པ་ནས། ཤེས་རབ
ཀྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་པར་དུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་དཔེ་དང་། ས་མཚམས་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད

ཟིན་ཏོ།

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ
ལྟ་བུས་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། མདོ་ཐུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཚོལ་བར་དམིགས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༥ / ༢

སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། སེམས་ཅན་གཅིག་གམ། གཉིས་སམ།
འགའ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁས་གར་ཁྱབ་ན་སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ། དེས་གར་ཁྱབ་པ་
ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཁྱབ་ལ། དེས་གར་ན་ཁྱབ་པ་ན་རྒྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པས།
དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་བཟང་
སྟོང་སྟོན་ལམ་ལས།

རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་ལྟར་པ་ཅི་ཅམ་པར།

སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།

ཇི་ཅམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐར་ལྟར་པ།

བདག་གི་སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡང་དེ་ཅམ་མོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྟོ་ཀ ༥༤

སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། ཚེས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་
བཞིས་སེམས་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་དང་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་

གཉེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རྒྱ་བཞི་གང་
ཞེ་ན། རིགས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོའོ།།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པའོ།། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་
རྩི་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་པའོ།། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
དང་དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡུན་རིང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་། དྲག་པ། བར་ཆད་
མེད་པས་ཀྱང་མི་འཇིགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བཞི་པའོ།།^༡
ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས་ནི། ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་།
དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྒྱ་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཙ་བའི་སྟོབས།།

ཐོས་སྟོབས་དགེ་བ་ཤོམས་པ་ལས།།

མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་བྱུང་བ།།

གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་༤/༧

གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཀྱུན་
རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ།། དེ་ཡང་གྲོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
དོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ།། རྒྱུའི་སྟོབས་ལས་ཏེ་རིགས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ།། དགེ་བའི་ཙ་

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ༩། དེབ་གྲངས། ༥༩ འོག ༡༤༧ བ།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ ༩། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ འོག ༩ བ།

པའི་སྟོབས་ལས་ཏེ། དེའི་རིགས་རྒྱས་པའི་སྟོན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། ཐོས་པའི་སྟོབས་
ལས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་དང་དེ་བཤད་པ་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། དག་པ་ལ་གོམས་པ་
ལས་ཏེ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་ཉན་པ་དང་འཇིན་པ་དང་འཆང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
ཡང་ཡོད་དོ། དེ་ཡང་གོགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་མི་བརྟན་ལ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་ནི་
'བརྟན་པར་འབྱུང་བའོ། དོན་དམ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས།

ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི།

སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད།^༡ ཅས་གསུངས་ཏེ།

ལུང་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་བསྐྱེད་པའོ།

སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་བའི་ཡུལ། ལུང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཡོད་
པའི་ལུགས་དང་། མེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དེའི་སྤྱན་རྒྱར་འགོ་
བ་ལ་སྟོག་གམ་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ན། ས་ཐག་རིང་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཡོད་
པ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱན་རྒྱར་ཕྱིན་ལ་ཡུལ་དེ་ལས་སྒྲུང་བའོ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་།
སྟོམ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་དང་། རང་ཉིད་སྟོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་
གནས་པ་དང་། ལུས་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གོ་བར་རུས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་ལྗུར་མི་བྱེད་
པར་བཅེ་བས་སྟོབ་མ་སྟོང་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལུང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན་ལས།

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་དང་།

སྒྲ་མ་བཟང་ལ་སྟོམ་པ་སྒྲུང་།

སྟོམ་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་དང་།

བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྟོམ་ལ་གནས།

སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པ་ཐོད་སྦྱིང་རྒྱུར།

སྒྲིམ་པ་བྱང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲི་ཀ ༡༣ - ༡༤

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཕྱིར།
ཆོས་མཐུན་པ། སྒྲིམ་པ་སྤངས་པ། མཁས་པ། དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་འཛིན་
པ་དང་། གོ་བར་རྣམ་པ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཐག་ཉི་པ་ན་བཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྒྱུར་སྒྲུབ་འཕྲོ་བ་ལ་སྒྲོག་གམ། ཚདས་
པར་སྦྱོད་པ་ལ་བར་ཆད་ཡོད་ན། སྒྲིམ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་སྒྲུབ་སྒྲོན་འཇུག་གང་ལེན་པའི་ཆོག་རྣམས་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་ལན་གསུམ་
བརྗོད་པས་སྒྲོན་པ་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས།
གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་སྦྱར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་སྒྲུབ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྒྲིམ་པ་དང་སྐྱུ་གཟུགས་གཉིས་ཀ་མ་རྟེན་ན། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོན་སུམ་བཞེས་ནས། སྒྲོན་པ་འཇུག་པའི་ཆོག་
རྣམས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱབ་པ་ཀྱུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས།
ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་ན། སྒྲོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོན་སུམ་དུ་བཞེས་ནས། སྒྲིམ་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་
སྒྲོབས་དང་སྦྱར་ལ་སྤང་སྟེ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་སེམས་སྤང་བའི་ཆོ་ག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྤང་བའི་ཆོ་ག་ནི། སྒྲིམ་མཁས་པ་
དག་གི་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལས། ཚུལ་ལྷགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྤང་ངོ་། དེ་ལྟར་སྤང་ཡང་

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གངས། ༤༠༣༧ རྟོག ༡༣ ན།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གངས། ༤༠༣༧ རྟོག ༡༣ བ།

༣ ཨ་པར། དབྱུ་མ་ མི། དེབ་གངས། ༣༩༤༠ རྟོག ༩ བ།

ནི། འདིར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུ་ན་མར་བརྟུང་པ་སློབ་དཔོན་
ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྟུང་
པ། རྩོམ་གསེར་སྤྱིང་པའི་ལུགས་དང་གཉིས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་བྱང་བའི་ཆོ་ག། དེ་ཡང་འཕགས་པ་
འཇམ་དཔལ་ནས་སློབ་དཔོན་རྒྱ་རྒྱུ་ན་མར་བརྟུང་པ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལྟར་ན་
གསུམ་ཉེ། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་དང་། རྩོམ་གྱི་ཆོ་གའོ།།

སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ དང་པོ་ལ་དུག་ཉེ། མཆོད་པ་འབུལ་བ་དང་། རྩིག་པ་བཤགས་པ་དང་།
དགོ་བ་ལ་རྩོམ་སྤྱི་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། ལྷ་དཔྱད་
ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བར་བསྐྱོ་བའོ།།

མཆོད་པ་འབུལ་བ། དེ་ལ་དང་པོ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་ཡང་། ཡུལ་དང་མཆོད་པ་
གཉིས་སྤྱུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ཡུལ་ནི། དཀོན་མཆོག་མདོན་སུམ་ན་བཞུགས་པ་ལ་
མཆོད་པ་དང་། མདོན་སུམ་ན་མི་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསྟེན་ནམས་མཉམ་པར་
བཤད་པས། མདོན་སུམ་དུ་རྒྱུར་པ་དང་། མ་རྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ་མཆོད་
དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་རྒྱན་ལས།

རབ་དང་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཡིས།།

ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།

སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་གོས་ལ་སོགས།།

མདོན་སུམ་མདོན་སུམ་མིན་པར་མཆོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༡༧/༡

མཆོད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། ལྷ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པའོ།།
དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་མཆོད་པའོ།། དང་པོ་ནི།
ལྷག་གི་མཆོད་པ་དང་། བསྟོན་པའི་མཆོད་པ་དང་། རྩོམ་རིམ་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་
དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སྤྱི་མ་གཞུང་བའི་རྩོམ་སྤྱུ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པ་དང་། སློས་

སྤྱལ་པའི་མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 རྒྱལ་པའི་མཆོད་པ་ནི། ལྷའི་རྒྱ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་པའི་པགོད་པས་མཆོད་པའོ།

སྤྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆོད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་
 པའི་མཆོད་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

མཁས་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྒྲོམས་ན།

རྒྱལ་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ལ།

མཆོད་པ་འདི་ནི་དམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དམིགས་པ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་སྟེ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་
 རོ། དེ་ལྟར་ཡང་ལྷའི་བྱ་སྒྲོ་བློས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཉུས་པའི་ལེའུ་ལས།

བྱང་རྒྱལ་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིས།

བསྐལ་པ་བྱེ་བ་གསྐལ་བྱེ་སྟེད་དུ།

མེ་ཉོག་སྒྲོས་དང་དེ་བཞིན་ཟས་སྒྲོམ་དག།

སྤྱལ་ནས་མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་བས།

གང་གིས་གང་ལ་བདག་དང་སྒྲོག་དང་ནི།

གང་ཟག་མ་མཆིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་འདི་དག།

ཐོས་ནས་དེ་ལ་འོད་གསལ་བཟོད་ཐོབ་པ།

དེ་ཡིས་མི་མཆོག་དམ་པ་མཆོད་པ་ལགས།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

སང་གེ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་བྱུང་། གང་འདྲ་ཤེས་དང་མཚན་མ་སྟེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། ལྷ་དོར་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་

འཇུག་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ།། གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ནི་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་
པས་མཆོད་པར་སྦངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཆོད་པ་འབུལ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། གཉིས་པ་ནི། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ན། སྤྲིར་དགོ་སྤྲིག་
ཐམས་ཅད་ཡིད་གྱི་ཀྱན་སྒོང་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ལུས་དག་བྲན་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཡིད་ནི་ཐོན་འགོ་བས།།

ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ / 13

དེས་ན་ཡིད་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦངས་ནས།
མཆོམས་མེད་པ་ལྡུངས། དེ་དང་ཉེ་བ་ལྡུངས། མི་དགོ་བ་བཅུ་ལྡུངས། སྤྲིམ་པ་དང་། དམ་
ཆོག་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་བྱེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། བྱེད་པ་
ལ་ཁྲེས་སུ་ཡི་རང་བ་རྣམས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་མ་ཟད་ཡིད་ཆགས་སྤང་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྦངས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་པས་མ་སྒོམ་
གསུམ་བྱས་པ་ཡང་མི་དགོ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྲིག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་གསུམ།།

དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགོ་བ།།

མི་དགོ་བ་ལས་སྤྲིག་བསྐྱེལ་ཀྱན།།

དེ་བཞིན་དན་འགོ་ཐམས་ཅད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། 1 / 30 - 32

སྤྲིད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

མི་དགོ་བ་ལས་སྤྲིག་བསྐྱེལ་འབྱུང་།།

འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ངས་ཐར་ཞེས།

ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བདག་གིས་ནི།

འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༣ / ༦༩

དེས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བྱའོ། ། བཤགས་པས་འདག་ངས་སམ་སྙམ་ན།
ཤིན་ཏུ་ཡང་ངས་ཏེ། མདོ་མུ་དན་འདས་ཆེན་ལས། ཐེག་པ་བྱས་ནས་ཀྱང་ཕྱིས་འཁྱོད་དེ
ཕྱིར་འཆོས་ན། རྒྱལ་པ་ཅན་ལོར་བྱ་རྒྱུ་དངས་ཀྱིས་དྲངས་པའམ་ཐེག་དང་བལ་ནས་སྒྲ
བ་གསལ་བ་དང་འདྲོ། ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་ཐེག་པ་ལ་འཁྱོད་ཅིང་མ་བཅའས་པར
བཤགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། བཤགས་ལུགས་ཇི་ལྟར
བཤགས་ན། རྟོགས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བཤགས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་བཞི་བརྟན་པའི
མདོ་ལས། བྱམས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་བཞི་དང་ཐུན་ན།
ཐེག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བེལ་ཕྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ
སྟེ། རྣམ་པར་སུན་འཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། ཉེས་པ
ལས་སྒྲོག་པའི་སྒོ་བས་དང་། ཉེན་ཕྱི་སྒོ་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པར་སུན་འཕྱིན་ཕྱི་སྒོ་བས། དེ་ལ་རྣམ་པར་སུན་འཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་བས
ནི། རྣམ་པར་སུན་འཕྱིན་པ་ལ་འཁྱོད་པ་དྲག་པོ་སྒྲིམ་ནས་ཡུལ་ཕྱི་སྦྱོན་རྣམ་པར་མཐོལ་བཤགས
བྱེད་པའོ། ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འཁྱོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། འཁྱོད་པ་སྒྲིམ་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
དོན་མེད་པར་བརྟགས་ལ་འཁྱོད་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། འདིགས་པར་བརྟགས་ལ་འཁྱོད་པ་སྒྲིམ
པ་དང་། རྒྱུ་དུ་འབྲལ་དགོས་པར་བརྟགས་ལ་འཁྱོད་པ་སྒྲིམ་པའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་གིས་བྱས་པའི་ཐེག་པ་དེ་ཡང་ངས་འགའ་དག་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ
བྱས། དེས་འགའ་གཉིན་བསྐྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱས། དེས་འགའ་ལུས་གནས་པའི་ཆེད་དུ
བྱས། དེས་འགའ་རྣམ་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ། བདག་གི་ནས་འདིག་ཉེན་ཕྱི་མར

སྒྲིམ་འདེགས་པའི་ཚེ། དག་དང་གཉིན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་དང་ཁོར་ཇུས་རྣམས་བདག་དང་
མི་འགྲོགས་པར། ལས་ངན་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་རྣམས་བདག་དང་འགྲོགས་ནས་གང་དུ་སྒྲིམ་པ་
དེར་གཤེད་མར་ལྷང་བ་ཡིན་ཅོ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྒྲིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལས།

ཕ་མ་སྦྲུན་དང་བུ་དང་ཆུང་མ་དང་།
བཟན་དང་ཁོར་དང་ཅ་ལག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་།
ཤི་བའི་རྒྱུ་མྱིར་དེ་དག་འགྲོ་བ་མེད།
ལས་རྣམས་རྒྱུ་འབྲུང་ཞིང་དེ་དག་འགྲོ།^༡ ཞེས་དང་།
ཤིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱུར་བ་དེ་དུས་སུ།
བུ་དང་ཆུང་མ་སྦྲུབས་སུ་འགྱུར་མ་ཡིན།
བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྦྱག་བསྐྱལ་སྦྱང་བར་འདོད།
དེ་དག་དེ་ཚེ་བདག་གི་སྐལ་མི་ཡིན།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར།
བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།
མཇོང་དང་མི་མཇོང་དོན་གྱི་ཕྱིར།
སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱས། ༣ / ༣༥
མཇོང་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར།
མི་མཇོང་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར།
བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།

༡ ཨ་པར། དགོན་བརྩེགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༧༣ ཤོག ༣༠༡ བ།

༢ ཨ་པར། དགོན་བརྩེགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༧༣ ཤོག ༣༠༡ བ།

དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༣༤

དེས་ན་ཐེག་པ་ནི་དགྲ་གཉིས་གཉིས་དང་། ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཏེ་དེ་བཞིའི་ཆེད་དུ
བྱས་པ་ལ། དེ་བཞི་དང་བདག་ཡུན་དུ་འགྲོགས་སུ་མེད་པས་ན། ཐེག་པ་ཉིད་ཆོག་ཆེ་ལ
དོན་རྒྱུད་བར་བསམས་ནས་འཁྱོད་པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་དོ།།

གལ་ཏེ་དོན་མེད་ཀྱང་དེས་བདག་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་སྐྱམ་ན། དོན་གཉིས་པ་ཐེག་པའི
འབྲས་བུ་དེས་འཇིགས་པར་བརྟགས་ལ་འཁྱོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་བྱས་པ་དེ་འཆི
ཀའི་ཆོ་འཇིགས་པ་དང་། ལི་བའི་ཆོ་འཇིགས་པ་དང་། ལི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་དང
གསུམ་མོ།། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཀའི་དུས་སུ་ཡང་། གནད་གཅིད
ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་པ་མེད་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ།།

གཉིན་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་།།

སློག་གཅོད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག།

བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུས་མེད་པར་འགྱུར།།' ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནས་ལི་བའི་ཆོ་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། གཤམ་ཇེའི་ཕོ་ཉ་སྐྱེས་བུ་ནག་པོ་མ་རུངས་པ
ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ནི་མགུལ་ནས་བཅིངས་ཤིང་དཔལ་བའི་གནས་སུ་ཁྱིད། དབྱུག་པ
དང་། ཤང་ལང་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་ནས་གཅོས་ཏེ། གཞོད
པ་དུ་མ་འབྱུང་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

གཤམ་ཇེའི་ཕོ་ཉ་ས་ཟེན་པ་ལ།།

གཉིན་གྱིས་ཅི་ཕན་བཤེས་ཅི་ཕན།།

དེ་ཆོ་བསོད་ནམས་གཅིག་སྐྱབས་ན།།

དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བརྟེན་ཏེ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྒོ་བ་སྤྱིང་ལས་ཀྱང་།

དུས་ཀྱི་ཞགས་པས་སྒྲི་ནས་བདགས་ཏེ་གཤེན་རྒྱུ་མི།
གཏུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱུགས་པས་བདེ་ཞིང་འབྲིང་པར་འགྱུར་༥
ཞེས་གསུངས་སོ༥

གཤེན་རྒྱུ་པོ་ཉ་ལ་བདག་མི་འཇིགས་སོ་སྣམ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

སྒྲི་པོ་ཡན་ལག་གཅད་པའི་སར།
དེ་རིང་ཁྱིད་པའང་བྱེད་ཀྱང་ཏེ།
ཁ་སྐྱུ་མིག་ཅ་དན་ལ་སོགས།
སྐར་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྐར་ན།
གཤེན་རྒྱུ་པོ་ཉ་འཇིགས་འཇིགས་ལྟེ།
གཙུགས་ཅན་གྱིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་།
འཇིགས་ཆེན་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་པ།
རབ་དྲུ་ཉམ་ཐག་སྒྲི་ཅི་དགོས་༥^༡ ཞེས་གསུངས་སོ༥

གི་པའི་འོག་རོལ་དུ་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུ་འཇིགས་པ་ནི། དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་ནས།
བཙོ་བསྐྱེག་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་བསྐྱེལ་མི་བཟང་པ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པར་འགྱུར་རོ༥ དེས་ན
གིན་དུ་འཇིགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

དཔུལ་བ་བྲིས་པ་མཐོང་དང་ཐོས་པ་དང་།
དན་དང་བསྐྱེག་དང་གཟུགས་སུ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་།
འཇིགས་པ་སྐྱིད་པར་འགྱུར་ན་མི་བཟོད་པའི།

༡ ཨ་པར། སྤྱིང་ཡིག་ དེ། དེབ་གྲངས། ༧༡༣ ཤོག ༧༤ ན།

༢ སྐྱིད་འཇུག་ ༡/༧༧ - ༧༨

ཞིང་བཤགས་པར་བཞིའོ།། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་སྤྱོད་འབྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་
པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁ་དྲག་པོའི་སྤྱོད་ལོན་འོང་བ་ལ་མ་ཁོར་འཇིགས་ནས་ལྷ་བ་བྱས་
པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ།། རྩོན་མི་གདུག་པ་སོར་མེད་ཐེང་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མི་
དགྲ་བརྒྱ་དང་དགྲ་བཅུ་ཅུ་དགྲ་བས་ད་པའི་མི་ཐེག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྱེད་
པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས། ཐེག་པ་བྱང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་ཐོབ་པོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་རྩོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས།།

ཐྱི་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།།

ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྟ་བུ་རྣམ་མཛེས་ཏེ།།

དག་འཁོར་སོར་ཐེང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བཞིན།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ནི། ཐེག་པའི་
གཉེན་པོར་དགོ་བ་སྦྱོང་པའོ།། དེས་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་
ལས་ཀྱང་། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ལས་ནི། གཉེན་པོའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བལྟ་
སྟེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འཕངས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་
གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཛོད་ལས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཐེག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།། རྩོད་གཅོད་པ་
ལས་ནི། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་བརྟོན་པས་ཐེག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།།^༢ དམ་ཚིག་གསུམ་
བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས་ནི། གསང་ཐུགས་ཀྱི་
བསྐྱེད་པ་བྱས་པས་ཐེག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།།^༣ མེ་རྟོག་བཅེགས་པའི་གཟུངས་ལས་
ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་རྟོན་ལ་མཛོད་པ་བྱས་པས་ཐེག་པ་བྱང་བར་གསུངས་

^༡ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར། ༡༣

^༢ བཤེས་སྤྱིང་། སྟོ་ག ༡༤

^༣ རྩོད་གཅོད། ཤོག ༡༣༤ ལྟ་ཐ་མཐོ་སྟོབ། ༡༩༧༤

^༤ ཨ་བར། རྒྱུད་འབུམ་ ༥། དེབ་བྲངས། ༤༠༥ ཤོག ༣༧ བ།

སོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ནི། སྐྱེ་གསུགས་བཞེངས་པས་ཐིག
 པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉན་པ་དང་། སྒྲིག་པ་དང་། བྱི་བ་ལ་སོགས
 པ་དག་པའི་ལས་གང་མོས་བྱེད་པ་སྟེ། དེས་ཐིག་པ་བྱང་བར་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང
 འདུལ་བ་ལྟངས་ལས།

གང་ཞིག་ཐིག་པའི་ལས་བྱས་པ།

དག་པ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་དེ།

ཉི་ཟླ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན།

འཇིག་རྟེན་འདི་དེར་སྣང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཐིག་པའི་གཉེན་པོར་དག་པ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཐིག་པ་ཇི་སྟེད་བྱས་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དག་པ
 བྱ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་དཔྱད་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། དག་པ་གཅིག་བྱས
 ཀྱང་ཐིག་པ་མང་པོ་འཛོམས་ཏེ། ཞེས་དང་། རོ་རྩེ་རྒྱུད་དུས་རི་རབ་བམ། མེ་རྒྱུད་དུས་མུ་
 ཤིང་དམ། དུག་རྒྱུད་དུས་སེམས་ཅན་འཛོམས་པ་ལྟར། དག་པ་རྒྱུད་དུས་ཀྱང་ཐིག་པ་ཆེན
 པོ་འཛོམས་པས་ན། དོན་དུ་གཉེར་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།། གསེར་ཡོད
 དམ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

གང་གིས་བསྐལ་པ་སྟོང་རྣམས་སུ།

ཐིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བགྱིས།

ལན་གཅིག་རབ་ཏུ་བཤགས་པ་ཡིས།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥༡ རྒྱུ

དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་དཀྱུགས་
 ཀྱི་འདམ་རྩལ་ཏུ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་འདམ་རྩལ་ནས་སྤྱང་ནས་ཁྱུས་བྱས་ཏེ་དྲི

བཟང་པོ་བྱུགས་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩོན་ཁྲིའུ་'བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་མ་བསད་
པའི་ཐེག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་ཐེག་པ་
དག་ནས་སྦྱར་སྦྱོས་ཏེ། འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས།

མིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།

ཟླ་བ་སྤྱོན་བལ་ལྟ་བུ་རྣམ་མཛེས་ཏེ།

དགའ་པོ་སོར་ཐང་མཐོང་ལྡན་བདེ་བྱེད་བཞིན།^१ ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས། ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་སྤྱོན་གྱིས་འཛིགས་
ནས། རྩོན་ཆད་ཐེག་པ་འཕྲོ་གཅོད་དེ་སྟོམ་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཐེག་།

འོངས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ།

འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས།

སྟན་ཆད་བདག་ནི་ཡོངས་མི་བཞིད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ३/ ༤༩

དེ་ལྟར་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདག་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩུ་རྩུ་གཞོད་པ་
ཅན་གྱི་འོལ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། རྩོན་ཁྲིའུ་དགའ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་
བུད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་ཐེག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་སྒྲོག་པའི་སྟོབས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་
པས་ཐེག་པ་དག་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྟོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས།

མིས་ནས་བག་དང་ལྡན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།

१ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར། १३

३ བཤེས་སྤྱིང་། རྩོ་ཀ १༤

३ ཟུར་བཀོད། རྣམ་ཐར། १༤

ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྟ་བུ་ནམ་མཇེས་ཏེ།

དགའ་བོ་སོར་བྱེད་མཐོང་ལྷན་བདེ་བྱེད་བཞིན།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཉེན་གྱི་སྟོབས། ཉེན་གྱི་སྟོབས་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་སྤྲིག་
པ་འདག་པ་ནི། སྤྲིག་མེད་ཉོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས།

གང་དག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སོང་བ།

དེ་དག་དན་འགོར་འགོ་མི་འགྱུར།

མི་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་སུ།

དེ་དག་ལྟ་ཡི་ལུས་ཐོབ་བོ།^༢ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ལྟ་དན་འདས་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བས།

འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་སྤྲིག་པ་འདག་པ་ནི། འཕགས་པ་སྤོང་བོ་བཞོད་པའི་
མདོ་ལས། མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པས་སའི་འོག་ལྟ་བུའོ། ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྲིག་པར་བྱེད་པས་བསྐླལ་པའི་མེ་ལྟ་བུའོ།^༤ ཞེས་གསུངས་སོ། སྦྱོང་འཇུག་
ལས་ཀྱང་།

སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་།

དཔའ་ལ་བཞེན་ནས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར།

༡ བཞེས་སྤྱིང་། རྒྱ་ཀ ༡༥

༢ ཇམ་པར། མདོ་སྡེ་ ༩། དེབ་གྲངས། ༣༥༥ རྟོག ༣༩༠ བ།

༣ ཇམ་པར། མདོ་སྡེ་ ༩། དེབ་གྲངས། ༡༡༩ རྟོག ༡༣༠ བ།

༤ ཇམ་པར། སལ་ཆེན་ ༡། ཇམ་ དེབ་གྲངས། ༥༥ རྟོག ༣༡༠ བ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ།

དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༡༣

དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་སྒྲོལ་བས་ཀྱིས་ཐིག་པ་འདག་པ་ནི། ཉེ་ལོར་ན་ཁ་ཉེན་པོས་དབང་པོ་ཆེ་ལ་
འཇུག་པ་འཇམ། ཉེད་ལ་ཐུགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ།། རྩོན་རྒྱལ་ལྷ་
མཐོང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་མ་བསད་པའི་ཐིག་ཅན་ཞིག་ཀྱང་རྟེན་གྱི་སྒྲོལ་བས་ཉམས་སུ་བླངས་
པས། ཐིག་པ་དག་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔར་གྱུར་ཏོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

གང་ཞིག་སྒྲོན་ཆད་བག་མེད་གྱུར་བ་ལས།

མྱིས་ནས་བག་དང་ལྷན་པར་གྱུར་དེ་ཡང་།

ཟླ་བ་སྤྱིན་བལ་ལྷ་ལྷ་རྣམ་མཛེས་ཏེ།

དག་འ་བོ་སོར་སྐྱོང་མཐོང་ལྷན་བདེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲོལ་བས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་ཐིག་པ་འདག་པར་འགྱུར་ན། བཞི་ཀས་བཤགས་ན་ལྷ་
སྒྲོལ་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་བཤགས་པས་ཐིག་པ་དག་པའི་རྟགས་མི་ལམ་དུ་ཡོང་སྟེ།
སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུངས་ལས། མི་ལམ་ན་ཐས་དན་སྒྲུག་པ་དང་། ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་
འབྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་མ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་
བ་དང་། མ་ཉེ་དང་། མི་ནག་པོ་བྱུང་བ་དང་། དག་སྒྲོང་དང་དག་སྒྲོང་མའི་དག་འདུན་
མཐོང་བ་དང་། འོ་མ་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་། སྤང་པོ་དང་། ལྷ་མཆོག་དང་། རི་དང་སེང་
གའི་ཁྱི་དང་། ཁང་བབས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་འཛེགས་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་མིས་ན་
ཐིག་པ་དང་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐིག་པ་བཤགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། དག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། གཞན་དག་དུས་གསུམ་

༡ ལུས་ མཆན། སྒྲུབས་འགོ་བྱས་པའི་དཔེ།

༣ ལུས་ མཆན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དཔེ།

༢ ལུས་བཞུགས། ལྷ་མ་ཐར། ༡༥

༤ བཤེས་སྤྱིང་། རྩོ་ཀ ༡༤

གྱིས་བསྐྱས་པའི་དགོ་བ་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྐྱོམ་
 པ་ཞི། དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་སུ་ཐོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོན་པའི་སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་མེད་
 པ། བསྐྱང་བ་ལས་འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་
 ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཆོགས་ནམ་པ་གཉིས་བསགས་ཤིང་། རྒྱུ་བ་
 པ་ནམ་གཉིས་སྐྱངས་ནས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོ་བའི་ཙ་
 བ་གང་ལགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དེ།
 གདུལ་བྱ་ནམས་སྤོན་པར་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོ་བའི་ཙ་
 བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ཀྱང་བསྐྱར་པ་མ་ཞིག་གི་བར་གྱི་དགོ་བའི་
 ཙ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བར་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟེད་ཅིག་
 ཐོན་པ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཙ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་ཐོན་པ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཙ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཇི་སྟེད་
 ཅིག་ཐོན་པ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཙ་བ་གང་ལགས་པ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་
 ཙ་བ་བསགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བཞུའོ་སྐྱམ་དུ་སྐྱོ་
 བ་སྐྱོམ་པའོ། དེ་བཞིན་དུ་དུ་ཉར་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་དག་གི་དགོ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 སྐྱར་ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྐྱོམ་པའོ། དེ་ཉར་ཡང་།

སྐྱོབ་པ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།

རྒྱལ་སྐས་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བཤད་ཐིག་དོ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། དེ་
 ཉར་ཡང་ཐོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སངས་རྒྱས་དག་ཆོས་དཀོན་མཆོག་བཅུན་
 པར་བྱ་བའི་ཐུར་རམ། གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ

བའི་ཕྱིར་ཚེས་མི་གསུང་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་ཚེས་གསུང་བར་ཞུ་བ་
འབྲུལ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཐོགས་ནམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ།

ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།

སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལུན་འཕྲོམས་ལ།

ཚེས་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་སྤར་དུ་གསོལ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

མུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་བ། མུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་
གདབ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཐོགས་བཅུད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དག་ཉག་
པར་ལྟ་བ་ནམས་སུན་དབྱུང་བའམ། ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མུ་
དན་ལས་འདའ་ཁ་མ་མང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་ལ་མུ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་
གསོལ་བ་གདབ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ལྷལ་བ་མུ་དན་འདའ་བཞེད་ལ།

ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།

འགྲོ་འདི་ལྗོངས་པར་མི་འགོད་ཕྱིར།

བསྐྱེད་པ་གདབ་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

བསྐྱེད་པ་ཞེད་གསོལ་བ་གདབ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དགོ་བའི་ཙ་བ་བཞེ་བ། དགོ་བའི་ཙ་བ་བཞེ་བ་ནི། སྤར་བྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་བསལ་ཞེད་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་ལྟར་
ཅིག་པར་བཞེ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ།

དག་པ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་།
 དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི།
 ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག།^༢
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་བྱ་ཞི། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྒྱུར་བའི་ཆོག་པ་ཤད་ཟིན་ཏོ།
 དངོས་གཞིའི་ཆོག་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་ནི། དམ་བཅའ་ཆོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཞི། དེ་ལྟར་
 ཡང་བསྐྱབ་བདུས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཀྱང་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྲུག་སྒྲིའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ལྷ་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་ལྷོ་མ་པ་ལྷ་བས་ཅིག་ཏུ་མཛོས་པ་བཞེན་ཏུ་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་ལྷ་བས་ཅིག་ཏུ་ཞོད་
 པར་བྱ་ཞི། རྗེ་རྒྱུད་དུ།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡི།
 ལྷོན་གྱི་ཐ་མ་ཇི་སྤྱིད་པ།
 དེ་སྤྱིད་སེམས་ཅན་ཕན་དོན་དུ།
 སྒྱུར་བ་དཔག་ཡས་སྒྱུར་པར་བཞི།
 འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྐུ་ལྷ་འདིར།
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^༣

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་གསུམ་བཞུགས་པ་ཞི། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་འཇུག་ནས་གསུངས་པ་
 ལྟར་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཆོག་གིས་ཞོད་པར་བྱ་ཞི། རྗེ་རྒྱུད་དུ། སྒྱུར་འཇུག་ལས།

ཇི་ལྟར་ལྷོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས།
 བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ།

དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཞི་ཞིང་།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་།

རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཞིན། ༣/༣༣ - ༣༣

ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའོ། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྡོམ་པ་བརྒྱུད་བ་གཉིས་སོ་སོར་
ལེན་པར་འདོད་ན། གང་ལེན་པའི་ཆོག་དེ་བརྗོད་པས་སྒྲུང་དོ། དངོས་གཞིའི་ཆོག་བཤད་
ཟིན་ཏོ།

རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ རྗེས་ཀྱི་ཆོག་ནི། དཀོན་མཆོག་ལ་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་སྤུལ་ལ། དོན་
ཆེན་པོའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་སྟོབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་སྟོབ་དང་ཐུན་པ་ཡིས།

རབ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྒྱུད་ནས།

མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བརྗོད་དོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་སྟོབ་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བཤད་ཟིན་ཏོ།

རྩོམ་གསེར་སྒྲིང་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུང་བའི་ཆོག་ འཕགས་པ་བྱམས་པ་
ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ན་མར་བརྒྱུད་པའི། རྩོམ་གསེར་སྒྲིང་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་
གཉིས་ཏེ། སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པའི་སྡོམ་པ་གསུང་བའོ།

སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཞེ། སྟོབ་པ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ།

སྒྲོར་བ། སྒྲོར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་།
རྒྱབས་འགོ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱ་ཡོད།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སློབ་མ་དེས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱན་རླང་ཕྱིན་ལ་ལྷག་བྱའོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེས་ཀྱང་
སློབ་མ་དེ་ལ་གདམས་དག་བྱས་ལ་དེ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་
བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་བསྐྱེད། དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བསྐྱེད། ལྷ་མ་ལ་གུས་
པ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། དེ་ནས་སློབ་མ་དེས་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འདི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་
དགོངས་སུ་གསོལ། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྗེགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་རྩ་བཞུགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་བ་ཡང་། སློབ་
དཔོན་གྱིས་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་
མཇོང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།

གཉིས་པ་ཚོགས་བསགས་པ་ནི། དང་པོར་ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ལྷག་བྱའོ། དེ་ནས་དངོས་
སུ་བཤེས་པའི་མཆོད་པ་དང་། མཆོད་པར་འབྱོར་ཆད་དུ་སློབ་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པ་འབུལ་
ལོ། དེ་ཡང་དགེ་ལྡན་གྱི་སྤྱོད་པ་ནི་མཁན་སློབ་ལས་ཐོབ། དགེ་སློང་གི་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་
འདུན་ལས་ཐོབ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་
པ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་ལ་འབྱོར་པ་ཆེ་བར་ཡོད་ན་དངོས་སུ་བྱང་
བས་མི་འོང་སྟེ། ཆེ་བར་བཏང་དགོས་པ་ཡིན་ལོ། སྤྱོད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་
པ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེར་བཏང་སྟེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བ་ཅམ་ལུལ་ནས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོའི་མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་གཤེགས་སྤྱིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་པོའི་ཆོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་པའི་ཉོག་དེལ།

གཙུག་ལག་ཁང་ནི་བྱེ་བ་ཕུལ་ནས་ཀྱང་།

དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་འབྱོར་བ་རྒྱུད་ན་དངོས་པོ་ཉུང་ཟད་ཅམ་ཅིག་ཕུལ་བས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། རྩོན་གྱི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྒྱུད་ཟད་ཅམ་བཏང་བ་ཡིན་ཏེ།
རྩྭ་ཉག་མ་གཅིག་གི་སྒྲོན་མེ་ཕུལ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བདེ་གཤེགས་འོད་འཕྲོ་ཤོང་ཁྱེད་བརྟེན་པའི་ཆོ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་འོད་དེ་ལ།

རྩྭ་ཡི་སྒྲོན་མེ་དག་ནི་ཕུལ་ནས་ཀྱང་།

དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་འབྱོར་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཐབས་ཆག་མི་དགོས་ཏེ། ཐུག་ལན་གསུམ་འཆལ་བ་ཙམ་
གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གོ། རྩོན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འབྱོར་བ་མེད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཐལ་མོ་
ལན་གསུམ་གྱུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐོང་ལྡན་གྱིས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ལྡན་བཅུད་དེ་ལ།

སངས་རྒྱས་ཐུག་འཆལ་ཐལ་མོ་ལན་གསུམ་གྱུར།

དང་པོར་བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་སྐྱབས་འཕྲོ་ཁྱེད་པར་ཅན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་བྱའོ།

དངོས་གཞི། དངོས་གཞི་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་མ་ལ་གདམས་ངག་འདི་ལྟར་བྱ་རྟེ།
སྤྱིར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཅན་

༡ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ ༡ དེབ་གྲངས། ༩༥ ཤོག ༡༣༤ བ།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་བསྐྱེད་པ་བྲང་། ༡ དེབ་གྲངས། ༩༥ ཤོག ༡༤༩ ར།

༣ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་བསྐྱེད་པ་བྲང་། ༡ དེབ་གྲངས། ༩༥ ཤོག ༡༥༤ ར།

གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གར་ཁྱབ་ན་
ལས་ངན་གྱིས་ཁྱབ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ལས་ངན་གྱིས་གར་ཁྱབ་ན་སྟག་བསྐལ་གྱིས་ཁྱབ་
ནས་ཡོད་པ་ཡིན། སྟག་བསྐལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གི་མ་མ་ཤ
སྟག་ཡིན། མ་མ་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན། དེས་ན་བདག་གི་མ་མ་དྲིན་ཅན་འདི
རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ནི་བྱིང་། སྟག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ནི་གཟིར།
མགོན་སྐྱབས་བྱེད་མཁན་ནི་མེད། ཤིན་ཏུ་འོ་རེ་བརྒྱལ། ཉོན་པོ་མོངས། འདི་རྣམས་བདེ
བ་དང་ཐང་ན་ཅི་མ་རུང་ན། སྟག་བསྐལ་དང་བལ་ན་ཅི་མ་རུང་ན་སྟམ་དུ་བྱམས་སྟོང་ཇི
དར་ཅིག་སེམས་སུ་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་ཡང་ད་ལྟ་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རྣམས་པས། ད་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐང་
པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ། འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་པ། དེ་བདག་
གིས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སུ་གཞུག་གོ།

དེ་ནས་སྟོབ་མ་དེས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྩེ་སུ་འདི་རྒྱད་དུ། རྟོགས་བརྩུན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསེལ། སྟོབ་དཔོན་
བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསེལ། བདག་གི་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་སྐྱེ་བ་
གཞན་དག་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྐྱོད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བཟིས་པ་དང་། བཟིད་དུ་སྐྱལ་བ་དང་། བཟིད་པ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི
རང་བ་དེས། ཇི་ལྟར་རྫོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ཐུན་འདས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། དང་པོར་སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བཟི་
བས་ཀྱང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཞེ། ཇི་སྟངས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ།
སེམས་ཅན་མ་བསྐལ་བ་རྣམས་བསྐལ་བ་དང་། མ་ཐོལ་བ་རྣམས་དཐོལ་བ་དང་། དཔུགས་

མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་
སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྤང་དུ། སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བཅུ་འོ། ། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་མ་བཟུལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། དམུལ་བ་ཡི་དྲུགས་དུད་འགོ་རྣམས་ཏེ་
ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་མ་བཟུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
དེ་དག་མདོན་མཐོའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་ཏེ། ལྷ་མིའི་
གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། ། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་དང་མིའི་འགོ་བ་རྣམས་ཏེ།
ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལྷགས་སྒྲོག་ལྟ་བུ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དགྲོལ་བ་ཞེས་པ་
ནི། དེ་དག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་དགྲོལ་ཏེ་ཐར་
པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། ། དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དབྱུགས་དབྱུང་བ་
དང་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་སྤྱོད་དུ་
དབྱུགས་དབྱུང་སྟེ་ས་བཅུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ། ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདའ་བ་
རྣམས་ཞེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ས་ལམ་རྣམས་ལ་
རིམ་པར་བཀོད་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱ་བའོ། ། སྤང་དུ་ཞེས་པ་ནི། དགོས་ཆེད་ཀྱི་དོན་དེ་རྣམས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱ་
པར་དམ་བཅའ་བའོ། །

རྗེས། རྗེས་ནི་དོན་ཆེན་པོ་གྲུབ་པའི་བསམ་པས་དགའ་བ་དང་། སྟོབ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་
བསྟོམ་དུ་གཞུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། ། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
ནས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང་། དེ་དག་གི་དོན་དུ་དཔའ་ཞིང་སྟོང་སྟོང་ལས་ལྷན་པར་མཐོང་བའོ། ། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་

མཚེག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོག་བཤད་ཟིན་ཏོ།

འཇུག་པའི་ཐོམ་པ་གསྤྱད་པ། འཇུག་པའི་ཐོམ་པ་གསྤྱད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་བ་
དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ།

སྦྱོར་བ། དང་པོ་ལ་བརྟུ་སྟེ། གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་བྲི་བ་དང་།
ལྷུང་བའི་ཕྱི་ཡང་བརྗོད་པ་དང་། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་
དང་། ཚོགས་བསགས་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྲི་བ་དང་། བསྐྱལ་བ་
དང་། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་མདོར་བརྗོད་པའོ།

དངོས་གཞི། དངོས་གཞི་ལྟེ། སྦྱོབ་མས་ཐོམ་པ་ལེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་
གྱིས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད། བདག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མིང་འདི་ཞེས་
བྱ་བ་ལས། འདས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་པའི་གཞི་གང་དག
དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐས་ཅད་ཀྱི་
བསྐྱལ་བ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། ད་ལྟ་ཚྭ་གས་བརྟུའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་པའི་གཞི་གང་
དག་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་དག་དང་། བསྐྱལ་བ་པའི་གཞི་གང་དག་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་
གང་དག་ལ། འདས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་པར་གྱུར་བ་
དང་། མ་འོངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་མཐས་ཅད་སྦྱོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟ་
ཚྭ་གས་བརྟུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐས་ཅད་ན་བཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
མཐས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་པའི་གཞི་མཐས་ཅད་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
མཐས་ཅད་དེར་ཐོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་པའི་ཚོས་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལེན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་ལན་གསུམ་བྲིས་ལ།
སྦྱོབ་མས་འཚལ་ལགས། ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ།

རྗེས། རྗེས་ལ་ཚོས་དུག་སྟེ། མཁུན་པར་གསོལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པར་འཇུག་
པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཐོམ་པ་བྱ་ཚོམས་སུ་མི་བསྐྱག་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་མདོར་བསྐྱས་ནས་

གོ་བར་བྱ་བ་དང་། བཀའ་བྲིན་དྲན་པའི་མཆོད་པ་དང་། དགོ་བའི་ཙ་བ་བསྡོམ་པའོ།
འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ། དེ་དག་གིས་རྫོགས་གསེར་གླིང་པའི་ལུགས་
བཤད་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཏེ།
གངས་སུ་ཆད་པ་དང་། གངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོན་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། དང་པོ་ལ་བརྒྱད་
དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉིན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཙ་ནས་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྒྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་ཙ་བ་རྒྱལ་པར་འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་
འགྱུར་པའོ།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ལ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་ཤིག་མ་སྐྱེས་ན། དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་
ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ཐུན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་མི་ཆུད་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
མ་ཆུད་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པོ། གང་ལ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པར་ཆུད་པ་ཡིན་ནོ། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་སེམས་དེ་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲོན་
མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པའི་དོན་བཤད་ན། སྒྲོན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་
མེད་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ཐིམས་གསུམ་པོ་སྐྱེ་བའམ་
གནས་པའི་དོན་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཐིམས་གསུམ་
པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཉིན་ཡིན་ནོ། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པའི་དོན་བཤད་ན། རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ན་མི་མཐུན་པའི་ཚྭ་གསུམ་ཟང་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་རྟོག་ཆེན་རྣམས་།

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྟེག་པར་བྱེད།།

ཅས་གསུངས་སོ།། ༡/༡༤

བཞི་པའི་དོན་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྗེའི་ཆུན་དང་འབྲེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྩ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ཚུགས་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚྭ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བ་དུན་གྱི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ནོ།། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལྷ་པ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྦྱིན་གྱིས་ཞུས་པའི་མཛོད་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་།།

གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན།།

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་སྟེ།།

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ ཡི། དེབ་གྲངས། ༤༠༤༧ ཤོག ༡༠ ན།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ ཡི། དེབ་གྲངས། ༤༠༤༧ ཤོག ༡༩ བ།

དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར་༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

དུག་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི། དཔའ་སྤྱོད་གྱིས་ཉུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་གྲུའི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྟེང་གི༥
 སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་གང་གིས་༥
 རིན་ཆེན་དག་གིས་ཡོངས་བཀའ་སྟེ༥
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤུལ་བ་བས༥
 གང་གིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་གྱིས་ཏེ༥
 བྱང་རྒྱལ་དུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ན༥
 མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས༥
 དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

བརྒྱད་པ་སྤྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བྱང་ས་ལས། སེམས་དེ་སྐྱེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཏེ། སྤྱར་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐན་ཡོན་ནི་བཅུ་སྟེ། སྤྱ་མ་བརྒྱད་པའི་སྟེང་དུ། རང་དོན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་འབྱུང་བའོ༥ དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

༡ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། ༡/༡༤ ༢ བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྟོན། ༡/༣༧
 ༣ ཨ་པར། ཐལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༥༥ རྟོག ༣༠༩ བ།
 ༤ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༥༠༣༧ རྟོག ༧ བ།

འཇུག་པའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་ཉིད་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་གམ།
བརྒྱལ་བར་སྤར་ཏམ། བག་མེད་པར་སྦྱོད་དམ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

སེམས་དེ་ཡང་དག་སྦྱངས་སྤར་བ།

དེ་ནས་བརྒྱང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གམ།

བག་མེད་སྤར་ཡང་བསོད་ནམས་ཤུགས།

རྒྱུ་མི་ཆད་པ་དུ་མ་ཞིག།

ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / ༡༩

གཞན་དོན་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སྤྱག་བཟུལ་ནི་སེལ། བདེ་བ་ནི
སྤྱབ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་གཅོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།

གང་ཞིག་བདེ་བས་འཕོངས་པ་དང་།

སྤྱག་བཟུལ་མང་ལྟན་དེ་དག་ལ།

བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་།

སྤྱག་བཟུལ་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། ། ༡ / ༢༩

གཉི་ལྷག་ཡང་ནི་སེལ་བྱེད་པ།

དེ་དང་དག་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད།

དེ་འདྲའི་བཤེས་ཡང་ག་ལ་ཡོད།

བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / ༣༠

གངས་སུ་མ་ཆད་པ་ནི། འདི་ནས་བརྒྱང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱང་གིས་མི་ལང་ངོ་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ནི
གསུམ་སྟེ། ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཉེས་པས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པ་དང་།

ཉེས་པས་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ལོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དམ་བཅའ་མ་བསྐྱབས་
ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སེམས་ཅན་སྤྲུམ་པར་སོང་བས། དེའི་ཚམ་སྒྲིན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ
བ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱོད་འཇུག་ལས།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས།
ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱས་ནས།
བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འདྲར་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ར/༧

ཉེས་པས་གཞན་དོན་མི་རུས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་ཁྱུར་ན།
སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་ལས་དམན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།
དེ་ལྟར་ལྷུང་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་།
བྱང་ཁྱུབ་སེམས་སྟོབས་ལྡན་པ་དག།
འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན།
ས་ཐོབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོགས། ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ཁྱུབ་སེམས་བསྐྱེད་འཆར་བའི་རྒྱ། བྱང་ཁྱུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་འཆར་བའི་རྒྱ་ནི
གཉིས་ཏེ། སྟོན་པ་འཆར་བའི་རྒྱ་དང་། འཇུག་པ་འཆར་བའི་རྒྱ་ལོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྟོན་སྤངས་པ་དང་། བླ་པོའི་ཆོས་བཞི་བརྟེན་པ་དང་། མི
མཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་འཆར་རོ།

འཇུག་པའི་སྟོན་པ་འཆར་བའི་རྒྱ་ནི། བྱང་ས་ལས། ཡམ་པའི་གནས་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཞི་

ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ན་འཆོར་བར་བཤད་དོ། ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་འབྲིང་དང་།
 རྒྱུ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་ན་སྤྱད་ཅམ་དུ་བཤད་དོ། རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེའི་ཉིང་དུ་སློན་པའི
 སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་བས་ཀྱང་འཆོར་བར་བཤད་དོ།^༡ རྣམ་པར་གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ
 ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱ་བཞི་གསུངས་སོ། རྩ་མ་གཉིས་པོ
 དང་། བསྐྱབ་པ་ཐུལ་བ་དང་། ལོག་ཏུ་སྐྱེས་པའོ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་ཞལ་ནས་ཀྱང
 མི་མཐུན་པའི་སེམས་སྐྱེས་པས་ཀྱང་རྩོམ་པ་གཏོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མྱིར་བཙས་ཐབས། ཤོར་ན་མྱིར་བཙས་པའི་ཐབས་ནི། སློན་པའི
 སེམས་བསྐྱེད་ཤོར་ན་སྤངས་ཐབས་སོར་རྒྱུད་དོ། འཇུག་པའི་རྩོམ་པ་ཤོར་བ་ལ་ཡང་།
 སློན་པའི་སེམས་ཤོར་བས་འཇུག་པ་ཤོར་བ་དེ་ནི། སློན་པ་སོར་རྒྱུད་པས་འཇུག་པ་ཡང
 རང་བཞིན་གྱིས་སོར་རྒྱུད་དོ། རྒྱ་གཞན་ལས་རྩོམ་པ་ཤོར་བ་ནི། སྤང་ལེན་དགོས་སོ།
 ཐམ་པའི་གནས་ཏུ་བྱ་བཞི་ལ་ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་འབྲིང་དང་རྒྱུ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་བཤགས
 པས་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྩོམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས།

རྩོམ་པ་སྤང་ཡང་སྤང་བར་བྱ།

ཐག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས།

གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས།

ཉོན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་ལེའུ་ཉི་དགྲུ་པའོ། །

༡ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ ཉི། དེབ་བྲངས། ༢༠༥༣ ཤོག ༡༧ བ།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ ཉི། དེབ་བྲངས། ༢༠༥༡ ཤོག ༡༦༦ བ།

ལེའུ་བཙུ་པ་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ།

༡༡། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཉིས་ཏེ། སློན་པ་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། འབྲུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་
བྱའོ།

སློན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། དེ་ལ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སེམས་ཅན་སློས་མི་བཏང་བ་དང་།

སེམས་དེའི་ཕན་ཡོན་དྲན་བྱ་དང་།

ཆོག་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་དང་།

ཡང་ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱང་བ་དང་།

དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱད་སྒྲུང་དོར་ཏེ།

ལྷ་པོས་སློན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱས་། ཞེས་པའོ།

དེ་དག་ཀྱང་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་སོ། གཉིས་པ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སོ། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སོ། བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བའི་ཐབས་སོ།
ལྷ་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་བརྟེན་པའི་ཐབས་སོ།

སེམས་ཅན་སློས་མི་བཏང་བ། དེ་ལ་དང་པོ་སེམས་ཅན་སློས་མི་གཏང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་མི་འཆོར་བའི་ཐབས་བཤད་ན། མ་དོས་པས་ལྷས་པའི་
མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་གཅིག་དང་ལྷན་ན། ལྷ་པོ་ཐབས་ཅན་ཀྱི་
མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་
ན། སེམས་ཅན་སློས་ཡོངས་སུ་མི་བཏང་བའི་སེམས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་
ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པ་ཞིག་བྱས་པས། བདག་དེ་ལ་སེམས་རྒྱང་བསྐྱངས་
ནས། ཤ་ཆ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐུན་ཆད་ཁྱོད་ལ་ཕན་ཐོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་གདགས།

གཞོན་པ་སྒོག་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་མི་བསྒོག་སྐྱམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒོས་
བཏང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོས་བཏང་བ་ལ་ཟེར་རམ། གཅིག་ཙམ་
སྒོས་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཟེར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒོས་སྤངས་པ་ནི་ཉན་རང་རྣམ་
གཉིས་མ་ཡིན་པ། ཁ་དང་སྤྱང་ཀྱི་ལ་ཡང་མི་འོང་སྟེ། དེས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་སྒོས་
བཏང་བས་ཀྱང་ཐུན་ཚིང་གི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉིན་པོས་མ་སྤྱོད་ན་བྱང་སེམས་འཆར་རོ།
དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྒོས་སྤོང་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ལ་གནས་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔར་
ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱ་གཅིག་ཤུ་བསང་ནས་ཤུའི་རྩས་གསོག་པ་
དང་འདྲའོ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་
ག་ན་འཆར་ཏེ། གཞོན་པ་བྱེད་པ་ལ་འཆར་དོགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིང་རྩེ་
བསྐྱེད་པས་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། འདི་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རི་
རྒྱུད་དུ།

ཕན་བཏགས་ལེན་དུ་གཞོན་བྱས་ན།

ཡང་ལན་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་ན།

འཇམ་ཤུའི་སྤྱིང་གི་སྤྱོད་མཆོག་ནི།

ཉེས་པའི་ལན་ཡང་ལེགས་པས་ལྟོན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཕན་ཡོན་དྲན་པ། གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དྲན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་
བྱ་བ། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་རྩལ་ལམ་སྒྲོན་ལས་
ཀྱང་།

དེ་ལྟར་སྒོན་པའི་སེམས་དག་ནི།

བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པ་ཡི།

མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད།

ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྒོ་ག ༡༣ - ༡༣

དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དཔེ་ཉིས་བརྒྱ་སྟུང་ཅུ་ཙམ་གྱི་སྒྲིལ་ནས་
གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིལ་ཆེན་པོ་བཞིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས།
དེ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་
བུའོ།། དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བྱ་བྱ་བུའོ།།^༡ ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནི་རང་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལོ།། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྒྲིབས་པས་ན་
གནས་ལྟ་བུའོ།། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རྟེན་པས་རྟེན་ལྟ་བུའོ།།^༢ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གཞན་དོན་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ལོ།། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་མདུང་
ལྟ་བུའོ།།^༣ རྒྱག་བསྐྱལ་གྱི་ཐོན་ཤིང་རབ་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པས་སྟ་རེ་ལྟ་བུའོ།།^༤ ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ།། བསམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བྱུང་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ།། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ།།^༥ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མཐུན་པའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ།། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དྲན་པར་བྱས་པས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དེ་ལ་ཅིས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་དུ་
འཛིན་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་ཉམས་སུ་སྒྲུང་ནས་སེམས་དེ་མ་ཉམས་པར་སྒྲིང་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ།། དེས་ན་ཕན་ཡོན་ནི་དེ་དག་ཉག་དུ་དྲན་པར་བྱ་ཞིང་། ཐ་ན་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་
ནང་ཁོངས་སུ་ཡང་ལན་རེ་དྲན་པར་བྱའོ།།

ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ། གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་
པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དེ་བཤད་ན། བྱང་རྒྱུ

༡ ཨ་པར། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ༣༡༠ བ།

༢ ཨ་པར། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ༣༠༩ བ།

༣ ཨ་པར། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ༣༡༠ བ།

༤ ཨ་པར། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ༣༡༠ བ།

༥ ཨ་པར། རྫོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཨ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ༣༡༠ བ།

ལམ་སྒོན་ལས་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི།

ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སྟོ་ག ༣༥

དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚོས་སྒྲིང་བཙུ་དང་། བཟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་
པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་བསམས་པས་
རང་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་རྒྱུ་བཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཚོགས་གཉིས་པོ་དེ་རྟག་
ཏུ་བསམ་ག་ཅིང་། ཐ་ན་སྐགས་བྱང་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཚང་དུ་བརྟུབ་པས་
ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་ལན་རེ་བསམ་ག་པར་བྱའོ།། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས་ཀྱང་།

དེ་རིང་བདག་གིས་བསོད་ནམས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་བྱ་དང་།

སེམས་ཅན་ཕན་པར་གང་བྱ་ཞེས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་རྟག་ཏུ་བསམ།།' ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ། བཞི་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བཀྱི་
སེམས་སྦྱང་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱུ་བཀྱི་སེམས་དེ་འཕྲེལ་བའི་ཐབས་དེ་བཤད་
ན། བྱང་རྒྱུ་ལམ་སྒོན་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྒྱུ་སྒོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི།

འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་དུ་འཕྲེལ་བྱ་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་སོ།། སྟོ་ག ༡༤

དེ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བ་དང་། བྱང་

རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་དང་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་གསུམ་ལ་སྤྱངས་པས་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་འཕེལ་བ་ཡིན་ལོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་རྟག་ཏུ་བསམ་
པའམ། ཐ་ན་ཡང་བྱམ་ཆོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལེན་རེ་བསམ་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་
པའི་སྒོས། ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསམ་པའམ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་
རྒྱས་པར་བྱ་བའམ། ཐ་ན་བྱམ་ཆོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ།

བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི།

བདག་གིས་སྐྱེན་སོགས་བཞིས་པ་འདི་དག་གིས།

འགོ་ལ་ཐན་མྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག། ཅས་བརྗོད་པའོ།

བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལ་ཐན་བདགས་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་
དང་། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྤྱང་བའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་དང་ལོངས་
སྤྱོད་དང་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་ཐན་བདེའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་ཞིང་བདེང་
བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། རང་གི་རྒྱུད་དག་པའི་སེམས་སྤྱང་བ་ནི། རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བསྐྱོ་བགྲང་བྱ་ཞིང་ཐོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འཛེམ་པའོ།

དཀར་ནག་ཆོས་བརྒྱུད་སྤང་དོར། རྩ་པ་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་
བཞི་བརྟེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ་མི་བརྗོད་པའི་ཐབས་དེ་
བཤད་ན། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་།

འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་བྲན་དོན་དུ།

ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་༥༥

ཞེས་གསུངས་སོ༥༥ སྒྲིག་ ༡༤

བསྐྱབ་པ་གང་ནས་བཤད་ན། འོད་སྒྱུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཡང་ནག་པོའི་ཆོས་
བཞི་ནི། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྒྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་རྩ་སྟེ།^༡ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ༥༥ དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན། ལྷ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་སྐྱུས་པ་དང་། གཞན་
འགྲོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་ཞེ་སྒྱུང་གིས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་
སྐྱུས་སྐྱོད་པའོ༥༥

དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ། འོད་སྒྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་
ལྟན་ན། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་བྱག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རོ༥༥ བཞི་གང་ཞེས་
ན།^༢ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ༥༥ དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུ་ན། ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲིག་གི་
ཐྱིར་ཡང་བརྟན་མི་སྐྱུ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་པ་ལ་འགོད་ཅིང་དེ་ཡང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་དགོ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྲོན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིགས་བཅུར་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་སྐྱུས་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ་བའོ༥༥

དེ་ལ་ནག་པོའི་ཆོས་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་ན། ལྷ་མ་དང་། མཁའ་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་དཔོན་
དང་། སྐྱེན་གནས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་འོས་དག་ལ་སྐྱུ་སེམས་ཀྱིས་བརྟན་སྐྱུས་ཏེ་མགོ་
བསྐྱོར་ན། དེ་དག་གིས་ཆོར་རུང་མ་ཆོར་རུང་། དབྱེས་རུང་མ་དབྱེས་རུང་། ཁམ་ཆེ་རུང་

༡ ཇེས་པར། དཀོན་བཅེགས་ ཆ། དེབ་ཁངས། ༤༧ ཤོག ༡༡༠ བ།

༢ ཇེས་པར། དཀོན་བཅེགས་ ཆ། དེབ་ཁངས། ༤༧ ཤོག ༡༡༠ བ།

རྒྱུ་རྒྱུ་། མགོ་འཁོར་རྒྱུ་མ་འཁོར་རྒྱུ་། ཐུན་ཚོད་ལས་འདས་པར་གཉེན་པོས་མ་སྤོབ
ན་བྱང་སེམས་འཆར་རོ། དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་དང་པོ། ཤེས་བཞིན་དུ་སློག་གི
ཕྱིར་ཡང་བརྟུན་མི་སྤྲོ་བ་དེ་ལ་གནས་པར་བྱོལ་།^༡

ནག་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་དེ་བཤད་ན། གཞན་དག་གིས་དགོ་པའི་ལས་བྱས་པ་ལ།^༢ འགྲོད་
པ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པའི་བསམ་པས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།^༣ ཁོ་འགྲོད་པ་སྐྱེས་རྒྱུ་མ་སྐྱེས
རྒྱུ་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྤོབས་ན་བྱང་སེམས་འཆར་རོ། དེའི
གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་པ་ལ་འགོད་ཅིང་། དེ
ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་པ་ལ་འགོད་པ་ལ་འབད་པར་བྱོལ་།

ནག་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ལ་ཞེ་སྤང་པས
དེའི་སྦྱོན་བརྩེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་སྦྱོན་ནས་བརྩེད་ཀྱང་རྒྱུ་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོན་ནས
བརྩེད་ཀྱང་རྒྱུ་། རོར་ཡང་རྒྱུ་། རྟོག་ཏུ་ཡང་རྒྱུ་། དམིགས་ཀྱིས་ལྷེས་ཀྱང་རྒྱུ་། མ
ལྷེས་ཀྱང་རྒྱུ་། འཇམ་པོས་ཀྱང་རྒྱུ་། རྩལ་པོས་ཀྱང་རྒྱུ་། ཐོས་ཀྱང་རྒྱུ་། མ་ཐོས
ཀྱང་རྒྱུ་། དག་འ་ཡང་རྒྱུ་། མ་དག་འ་ཡང་རྒྱུ་སྟེ། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་
པོས་མ་སྤོབས་ན་བྱང་སེམས་འཆར་རོ། དེའི་གཉེན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་གསུམ་པ།
སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེའི
ཡོན་ཏན་སྦྱོགས་བཅུར་བརྩེད་པ་དེ་ལ་འབད་པར་བྱོལ་།

ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་པ་དེ་བཤད་ན། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རྒྱུ་པ་ལ་གཡོ་སྦྱུའི་བསམ་པས
ཐོལ་ཐོག་གཅིག་བྱས་པ་སྟེ། ཁོས་ཆོར་རྒྱུ་། མ་ཆོར་རྒྱུ་། ཁོ་ལ་གཞོད་རྒྱུ་མ་གཞོད
རྒྱུ་། ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་སུ་གཉེན་པོས་མ་སྤོབས་ན། བྱང་སེམས་འཆར་བའོ། དེའི

^༡ རུམ། མཆན། ཐུན་ཐུ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་བའི་ཞལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གསུངས།

^༢ རུམ། མཆན། རྒྱ་ཡོན་བདག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གང་ཡང་འདྲ་གསུང་།

^༣ རུམ། མཆན། ཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐུན་པ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ནི་བཟང་སྟེ། སང
གནང་ལྟོགས་པར་སོང་ནས། སྤང་དགོས་པར་མཆི་ཡི་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིན་པོར་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་པ། སེམས་ཅན་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་གནས་པར་བྱ
བ་ཞེས་པ་རང་དོན་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཐན་གདགས་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དེ་བྱའོ།།

དམ་པའི་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

སྒོན་པ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཉི་བཙུ་པའོ།། །

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་མར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་བཞག

༡༡ | འཇུག་པ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།
ལྷག་པ་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས།

འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོམ་གནས་པས།
རྒྱལ་ཁྱིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ནས།
རྒྱལ་ཁྱིམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་སོ།། མཐོ་ཀ ༣༣

དེ་ལ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི། ཕྱིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྱིམས་དང་། བཟོད་པ་
དང་གསུམ་ཡིན་ཏོ།། ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏོ།། ལྷག་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏོ།། བཟོན་འགྲུས་ནི་གསུམ་ཆར་བྱི་ཐོགས་ཡིན་ཏོ།། དེ་
ལྟར་ཡང་མདོ་ཐེ་བྱུན་ལས།

བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི།
རྒྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག།
ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ།
ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས།
གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། ཤེས་གསུངས་སོ།། ༡༤ / ༧

འཇུག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ། དེའི་ཕྱིར་ན། ཐོམ་ནི།

ཕྱིན་དང་རྒྱལ་ཁྱིམས་བཟོད་པ་དང་།
བཟོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ།
དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུག་པོ་འདིས།

འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བྱ་བལྟས། ཤེས་པའོ།

ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་བཟང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རྩུ་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་ཐིན། ས་རོལ་དུ་ཐིན་
པ་དུག་པོ་འདི་དག་ལ་ཉག་པར་རྒྱན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། དུག་གང་ཞེ་ན། འདི་
ཉ་ཉེ། ཐིན་པའི་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དང་། རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དང་། བཟོད་
པའི་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་
ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དང་། དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་ཉེ། ཞེས་གསུངས་སོ།
ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ཀྱང་བསྐྱས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། དང་པོ་བསྐྱས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ།
སྟོམ་ནི།

གངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་།

མཚན་ཉིད་དང་ནི་ངེས་ཆོག་དང་།

རབ་དུ་དབྱེ་དང་བསྐྱབ་བ་ཉེ།

དུག་གིས་ས་རོལ་ཐིན་དུག་བལྟས། ཤེས་པའོ།

གངས་ངེས་བསྟན་པ། དེ་ལ་ས་རོལ་དུ་ཐིན་པ་དུག་དུ་གངས་ངེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉེ། མདོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་
གསུམ་མོ། དེ་ལ་མདོན་མཐོའི་དོན་གསུམ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་པའོ། ལུས་ཀྱི་
དོན་དུ་རྒྱལ་སེམས་སོ། འཁོར་གྱི་དོན་དུ་བཟོད་པའོ། ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་ནི། ཡོན་
ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཙོན་འགྲུས་སོ། ཞེ་གནས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་གཏན་ནོ།
ལྷག་མཐོང་གི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟོན་རྒྱན་ལས།

ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་།

འཁོར་ནི་ཐུན་སུམ་ཆོག་པ་མངོན་མཐོང་།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ༡༤ / ༣

གོ་རིམ། གོ་རིམ་ངེས་པ་ནི། རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོ་རིམ་སྟེ། སྦྱིན་པས་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་མི
བཞུ་བར་རྒྱལ་གྱི་མཆོག་ཡང་དག་པར་ལེན་ནོ། རྒྱལ་གྱི་མཆོག་དང་ཐུན་ན་བཟོད་པར་འགྱུར
རོ། བཟོད་པ་དང་ཐུན་པས་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་རྒྱས་སོ། བཙོན་འགྲུས་བཙུགས་ན་ཉིང་དེ
འཛིན་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ
བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ཡང་ན་དམན་པ་དང་མཆོག་གི་གོ་རིམ་སྟེ། གང་དམན་པ་ནི
སྦྱོན་དུ་བཞུན་ལ་མཆོག་དུ་གནས་པ་ནི་སྦྱིས་བཞུན་པའོ། ཡང་ན་ཐར་པ་དང་རགས་པའི་གོ
རིམ་སྟེ། གང་རགས་རགས་སུ་ཐུར་པ་འཇུག་སྒྲ་སྒྲ་ནི་སྦྱོན་དུ་བཞུན་ལ། གང་ཐར་ཐར་ཐུར
པ་འཇུག་དག་འདྲ་འདྲ་ནི་སྦྱིས་བཞུན་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཐར་པ་ལ་བཞེན་སྦྱི་མ་སྦྱེ།

དམན་དང་མཆོག་དུ་གནས་སྦྱིར་དང་།

རགས་པ་དང་ནི་ཐར་པའི་སྦྱིར་།

དེ་དག་རིམ་པས་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༤ / ༤

མཆོན་ཉིད། ཐུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི
མཆོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་ཉམས་དམས་པར་བྱེད་པ
དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། དེ་ལྟར
ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

སྦྱིན་པ་མི་མཐུན་ཚོགས་ཉམས་དང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟར་།

འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་།

སེམས་ཅན་རྣམ་སྦྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ་།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ༡༥/༤

ངེས་ཆོག། ངེས་ཆོག་ནི། དབུལ་བ་འདྲོར་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱིན་པའོ།། བསིལ་བ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ།། ཁྲོ་བ་བཟོད་པར་བྱེད་པས་ན་བཟོད་པའོ།། མཆོག་ལ་
སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་ན་བཙོན་འགྲུས་སོ།། ཡིད་ནད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་
ནོ།། འདིས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ན་ཤེས་རབ་པོ།། འདི་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་མུ་
ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པས་ན་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས།

དབུལ་བ་འདྲོར་བར་བྱེད་པ་དང་།།

བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་།།

མཆོག་སྦྱོར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་།།

དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡༥/༡༥

དབྱེ་བ། རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ། སྦྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུག་དུག་དུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཆ་དུག་གོ། དེ་ལྟར་ཡང་
མདོན་རྟོག་རྒྱན་ལས།

སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དུག་ལ།།

དེ་དག་སོ་སོར་བསྐྱས་པ་ཡིས།།

གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ།།

དུག་ཆེན་དུག་གིས་ཇི་བཞེན་བཤད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༡/༤༣

བསྐྱུ་བ། བསྐྱུ་བ་ནི། ཆོགས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་མདོ་ཞེ་
རྒྱན་ལས།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི།།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན།

ཚོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི།

གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀའི་ཞེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༥ / ༣༩

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

ཕ་རོལ་དུ་ཐྱིན་པ་དུག་གི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ་སྒྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྱིན་པ།

༡༡། །ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སྒྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྒྱིན་པ་
ལ། རྩོམ་ནི།

སྒྱིན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྒྲིལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབས་བྱ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

སྒྱིན་པའི་པ་རོལ་སྒྱིན་བསྐྱས་སོ། ། ཞེས་པའོ།

སྒྱིན་པ་མི་ལྟན་པའི་སྒྱིན་དང་ལྟན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང་ཞིག
སྒྱིན་པ་དང་མི་ལྟན་ན། རང་ཡང་རྟག་དུ་བཞུག་པས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཏེ། གལ་ཆེར་ཡི་དུགས་
སྐྱེ་སྒྲིལ། གལ་ཏེ་མི་ལ་སོགས་པར་སྒྲིལ་ན་ཡང་། དབུལ་ཞིང་འཕོངས་ནས་ཉམས་ཐག
པར་འགྱུར་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱད་པ་ལས།

སེར་སྣ་ཅན་ནི་ཡི་དུགས་གནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་།

ཅི་སྟེ་མིར་སྒྲིལ་ན་ཡང་དེ་ཆོ་དབུལ་པོར་འགྱུར་།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༣༡ / ༡༡

འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཀྱང་། རྩོ་བཞིན་སྒྲིལ་ལ་ཡི་དུགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པ།

བདག་ཅག་སེར་སྣས་འཇུངས་པ་ཅན།

སྒྱིན་པ་ཅུང་ཟད་མ་བཏང་སྟེ།

བདག་ཅག་ཡི་དུགས་འཇིག་རྟེན་ལྟགས་། ཞེས་འགྱུར་ངོ་།

ཡང་སྒྱིན་པ་དང་མི་ལྟན་ན། གཞན་དོན་ཡང་མི་རྣམས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཐོབ་པོ། དེ

ཉུང་ཡང་།

སྦྱིན་གཏོང་མ་ཚོང་ཡོངས་སྦྱོང་མེད།

སེམས་ཅན་བསྐྱུ་བར་ཡོངས་མི་རུས།

བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྒོས། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལས་བརྒྱུ་ལྟ་སྦྱིན་པ་དང་ལྷན་ན་རང་ཡང་སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དང་ལྷན་ནས་
བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྲུགས་འགྲོ་བ་གཅོད།

དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད།

སྦྱོང་ཆེ་ཡོངས་སྦྱོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༣/༡

བཞེས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་།

སྦྱིན་པ་རྩལ་བཞིན་བསྐྱུ་བྱིས་པ་རོལ་དུ།

སྦྱིན་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་མཆོག་མ་མཆིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྒྲི་ཀ ༤

དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

སྦྱི་བོ་འདི་ཀླན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།

མི་རྒྱམས་བདེ་བའང་ཡོངས་སྦྱོང་མེད་མིན་ལ།

ཡོངས་སྦྱོང་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཆིན་ནས།

ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༡༠

ཡང་སྦྱིན་པ་དང་ལྷན་ན་གཞན་དོན་བྱ་བ་ཡང་རུས་ཏེ། སྦྱིན་པས་བསྐྱུས་ནས་དམ་ཆོས་ལ་

དགོང་དུ་ཡོང་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་བསྟན་པ་ལས།

སྤྱིན་པས་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ།

ཅས་གསུངས་སོ། ༣༡/༡

ཡང་སྤྱིན་པ་དང་ལྷན་ན་སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས།

སྤྱིན་པ་གཏོང་ལ་བྱང་ཆུབ་རྟེན་མི་དགའ།' ཞེས་གསུངས་སོ།

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་པས་ཀྱང་། སྤྱིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་
པོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་ཁྱིམ་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། བྱིན་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་མ་བྱིན་པའི་སྤྱིན་པ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ། གང་བྱིན་པ་
དེ་ནི་བདག་གི་ཡིན་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདག་གི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་
ནི་སྤྱི་མེད་པོ་ཅན་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མེད་པོ་མེད་པོ་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་
མི་འཛུལ་པོ་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་མི་འཛུལ་པོ་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་འཛིགས་
པ་མེད་པོ་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པོ་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པོ་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེ་བར་
སྤྱོད་པོ་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འགྱུར་པོ་ཏེ། གང་ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་
ཡོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་པོ་ཏེ། གང་བྱིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཟད་མི་ཤེས་པོ་ཏེ། གང་
ཁྱིམ་ན་བཞག་པ་དེ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་པོ་ཏེ།^༢ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བདོག་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་པ་ལས། སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་

༡ ཨ་པར། དགོན་བརྟེན་གསུམ་གྱི་དེབ་གྲངས། ༤༤ ཞོག་ ༤༡ བ།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྤྱི་ བ། དེབ་གྲངས། ༣༣༡ ཞོག་ ༡༢ བ།

༣ ཨ་པར། དགོན་བརྟེན་གསུམ་ བ། དེབ་གྲངས། ༤༣ ཞོག་ ༣༤ བ།

ཅིག་སྒྲིམ་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཀླུ་ནས་བསྐྱང་བས་སྒྱུན་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྱུན་པའི་དབྱེ་བ། སྒྱུན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་སྒྱུན་པ་དང་། མི་འཇིགས་
པའི་སྒྱུན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པའོ། ། དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྒྱུན་པས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་བརྟན་
པར་བྱེད་པའོ། ། མི་འཇིགས་པའི་སྒྱུན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སྟོག་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། ། ཆོས་ཀྱི་
སྒྱུན་པས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། ། ཡང་སྒྱུན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
གཞན་ལ་ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པས་ནི་མི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ནོ། །

སྒྱུན་པའི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་པོ་ཟང་
ཟེང་གི་སྒྱུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་དག་པའི་སྒྱུན་པ་དང་། དག་པའི་སྒྱུན་པའོ། ། དེ་ཡང་དང་
པོ་ནི་སྐྱང་བར་བྱ་བའོ། ། གཉིས་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྐྱང་བར་བྱ་བའོ། ། དེ་ལ་ཡང་མ་དག་པའི་
སྒྱུན་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བསམ་པ་མ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་མ་དག་པ་དང་། ཞིང་མ་དག་
པ་དང་། ཐབས་མ་དག་པའོ། །

དེ་ལ་བསམ་པ་མ་དག་པ་ནི། ལོག་པའི་བསམ་པ་དང་། དམན་པའི་བསམ་པའོ། ། དེ་ལ་
ལོག་པའི་བསམ་པས་སྒྱུན་པ་གཏོང་བ་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་དང་། ཆོ་
འདིའི་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་དང་། གཞན་དང་འགྲན་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པའོ། ། དེ་
གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་གཞན་དག་བསད་པའོ། ། བཅིང་བའོ། ། ཆད་པས་བཅད་པའོ། ། གོ་རར་
གཞུགས་པའོ། ། བསྐྱང་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད་དོ། །^༡ ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་གྲགས་པ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར་སྒྱུན་པ་སྒྱུན་པར་མི་བྱེད་དོ། །^༢

^༡ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༧ འོག་ ༤༡ བ།

^༢ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༧ འོག་ ༤༤ བ།

^༣ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༧ འོག་ ༤༥ བ།

མི་བདེ་བ་ཡང་བྱ་བར་གསུངས།

སྒོང་ན་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣ / ༤༤ - ༤༥

རྒྱ་དང་རྩོན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་དེའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒོང་བ་ནམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ས་དང་མ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ས་དང་མ་གཏང་མར་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། བུ་དང་རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་མི་དགའ་བཞིན་དུ་གཞན་འདོད་པ་ནམས་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། མེངས་སྦྱོང་མང་པོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉུང་ཅུ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། བསགས་པའི་སྦྱིན་པ་མི་བྱེད་དོ།

ཞིང་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མཐོ་འཆམས་པའི་བསམ་པས་ལུས་སྒོང་ན་ཡང་། རང་གི་ལུས་དང་ཡན་ལག་གསེ་ཞིང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། བདུད་ཀྱིས་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་སེམས་ཅན་ཀམ། སྦྱོས་པ་དང་སེམས་འབྱུགས་པའི་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཡང་ལུས་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མེད་དེ། སེམས་ལ་རང་དབང་མེད་པའི་ཐུར་སྒྲ་བརྒྱུ་ཅན་དུ་བྱུང་དོ། སེམས་ཅན་འགྲངས་དོམས་ཅན་ལ་ཡང་བཟའ་བཏུང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།

ཐབས་མ་དག་པ་སྤང་བ་ནི། མི་དགའ་བ་དང་ཁྲིམ་པ་དང་འབྲུགས་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། ངན་པ་ལ་བརྟུན་པ་དང་། མ་གུས་པ་དང་སྦྱར་ཉེ་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ། སྒོང་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། དཔའ་བཞོད་པས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དོ།

དག་པའི་སྦྱིན་པ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དང་། ཞིང་དང་། ཐབས་སོ། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཉེ། ཀྱང་གི་དངོས་པོ་དང་། ཐུའི་དངོས་པོ་འོ། དེ་ལ་ནང་གི་དངོས་པོ་ནི། རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཡོད་དེ་ཡོད་ན་ལག་པ་འདོད་པ་ལ་ལག་པ་སྦྱིན་ནོ། ཀྱང་པ་འདོད་པ་ལ་ཀྱང་པ།

མིག་འདོད་པ་ལ་མིག་ག་འདོད་པ་ལ་ག། བླག་འདོད་པ་ལ་བླག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་སྒོ་
མ་སྒྲིས་པའི་དུས་སུ་ལུས་རིལ་པོར་བཏང་གིས། ལུས་བསེལ་ཞིང་མི་བཏང་ངོ་།། དེ་ལྟར་
ཡང་སྒྲིད་འཇུག་ལས།

སྒྲིང་རྒྱུ་འཇུག་པ་མ་དག་པར།།

ལུས་འདི་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ།།

ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དོན་དུ།།

དོན་ཆེན་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་བཏང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ / ༥༧

ཕྱི་དངོས་པོ་ནི། བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་དང་། བཤོ་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་། བྱ་དང་
ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྤེད་མེད་གྱི་བྱས་
ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རིལ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། འོར་དང་། འབྲུ་དང་། དུལ་དང་།
གསེར་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱན་དང་། ཉ་དང་། ལྷང་པོ་ཆེ་དང་། བྱ་དང་། བྱ་མོ་
དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པས་ནི་ཕྱི་
ནང་གི་དངོས་པོ་བདོག་ཚད་བཏང་བར་གནང་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྒྲིད་དག།

གཞན་ལ་མི་སྒྲིན་པ་ནི་ཡོང་མེད་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ / ༥༨

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་བཏང་གི་ ཆོས་གོས་གསུམ་
པོ་དེ་ནི་སྒྲིན་པར་མ་གནང་ངོ་།། དེ་ལྟར་ཡང་སྒྲིད་འཇུག་ལས།

ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྒྲིན།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༥ / ༥༩

ཆོས་གོས་རྣམས་ཕྱིན་ན་གཞན་དོན་ཉམས་པར་འབྱུར་བས་སོ།།

ཞིང་ནི་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ལྷ་མ་དང་དགོན་མཚོག
ལ་སོགས་པའོ། ཡན་བཏགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། ས་དང་མ་ལ་སོགས
པའོ། ལྷག་བསྐལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི། རྟ་བ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ
སོགས་པའོ། གཞོད་པ་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཞིང་ནི་དགྲ་ལ་སོགས་པའོ། དེ
ལྟར་ཡང་སྦྱོད་འདྲུག་ལས།

ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡན་འདོགས་ཞིང་།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། ༥ / ༥༡

སྦྱོར་པ་གཏོང་བའི་ཐབས་ནི། བསམ་པ་ལྟན་སྦྱོར་ཚོགས་པས་སྦྱོར་པ་དང་། སྦྱོར་པ་ལྟན་
སྦྱོར་ཚོགས་པས་སྦྱོར་པའོ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྦྱོང་རྗེས་ཀྱང་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྟན་ལྟན་བྱེད་ཐབས་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་པའོ།

སྦྱོར་པ་ལྟན་སྦྱོར་ཚོགས་པས་སྦྱོར་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དད་པ་
དང་། བཀྱར་སྦྱི་དང་། རང་གི་ལག་པ་དང་། དུས་ལ་བབ་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་གཞོད་
པར་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་བྱང་མ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་དགའ་བ་དང་ལྟན་པ་སྦྱེ། སྦྱོར་པའི་སྡོམ་རྒྱ་ཡིད་དགའ་
བ། སྦྱོར་པའི་ཆེ་སེམས་དང་བ་དང་། བྱིན་ཐེན་ནས་འབྱེད་པ་མེད་པའོ། བཀྱར་སྦྱི་ནི་
གུས་པས་སྦྱོར་པའོ། རང་གི་ལག་པ་ནི་གཞན་ལ་མ་བཅོལ་བར་སྦྱོར་པའོ། དུས་ལ་བབ་པ་
ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་སྦྱོར་པའོ། གཞན་ལ་མི་གཞོད་པ་ནི། རང་གི་འཁོར་དང་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྦྱོར་པའོ། དེ་ཡང་རང་གི་རྒྱས་
ཡོན་ཡང་རྒྱས་སྦྱུབ་པའི་འཁོར་རྣམས་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་པར་སྦྱར་ན་ཡང་སྦྱོར་པར་
མི་བྱེད་དོ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ནོར་འཕྲོགས་སམ། བརྒྱས་སམ། བསྐྱོན་
ནས་ཀྱང་སྦྱོར་པར་མི་བྱེད་དོ། ཡང་ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། བྱིར་ཞིང་སྦྱོར་

པ་དང་། རྩོགས་མི་བྱེད་པར་སྒྱུན་པ་དང་། འདྲོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྒྱུན་པའི་ཕྱིར་རོ།^༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་ཕྱིར་ཞིང་སྒྱུན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྒྱུན་བདག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྱུན་པའོ། རྩོགས་མི་བྱེད་པར་སྒྱུན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཞིང་ལ་རྩོགས་རིས་མེད་པར་སྒྱུན་པའོ། འདྲོད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྒྱུན་པ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ལེན་པ་པོའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཅི་འདྲོད་པ་སྒྱུན་པའོ། ཟང་ཟིང་གི་སྒྱུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

མི་འཇིགས་པའི་སྒྱུན་པ་ནི། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། གཅན་གཟན་གྱི་འཇིགས་པ་དང་། ཅན་དང་རྒྱལ་སོགས་པས་འཇིགས་པ་དག་གི་སྒྱབས་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱངས་ལས། མི་འཇིགས་པ་སྒྱུན་པ་ནི། མེད་གེ་དང་། ལྷག་དང་། རྒྱ་སྒྲིན་འཇིན་འཁྱི་དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོས་རྒྱུན་དང་། རྒྱལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྒྱབས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ། མི་འཇིགས་པའི་སྒྱུན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་པ་ལ་དོན་བཞེསྟེ། སྒྱུན་པའི་ཡུལ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཆོས་དངོས་དང་། ཆོས་བརྟན་པའི་ཐབས་སོ། དེ་ལ་ཡུལ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་སྣ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཆོས་འདྲོད་པ་ནམས་ལ་སྒྱུན་པའོ། བསམ་པ་ནི་ངན་པ་སྤངས་ཤིང་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་སྤང་བ་ནི། རྟེན་བཀྱར་དང་བརྟེན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་དང་བྲལ་བས་ཆོས་རྟོན་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

ཟང་ཟིང་མེད་པར་འགོ་ལ་ཆོས་ནི་རྩེས་སུ་རྟོན།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༧ / ༩

འདྲ་སྤྱད་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

༡ ཇམ་པར། སེམས་ཅམ་ ༢། དེབ་གངས། ༤༠༤༩ ཤོག ༤༤ ར། - ༥༩ ར།

༢ ཇམ་པར། སེམས་ཅམ་ ༥། དེབ་གངས། ༤༠༩༧ ཤོག ༧༩ ར།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན།

དག་ཅིང་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སུ།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཕྱེད་རྒྱལ་བས་རབ་དྲུ་བཟུགས་༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ།

བསམ་པ་བཟང་པོ་བརྟེན་པ་ནི། ལྷིང་རྩེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའོ། དེ་ལྟར་
ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སྤྱག་བཟུལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འཛིག་ཏེན་ཆོས་སྤྱན་ཕྱེད།

ཅས་གསུངས་སོ། ༣༣ / ༤

ཆོས་དངོས་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མ་ནོར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བྱང་ས་
ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་
པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཆོས་བསྟན་པའི་ཐབས་ནི། ཆོས་ལྷ་བ་ལ་དེ་མ་ཐག་དྲུ་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཟླ་བ་སྟོན་
མའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་འདེབས་ན།

རབ་རྒྱས་བདག་གིས་མ་བསྐྱབས་ཅས།

ཐོག་མར་ཆོག་དེ་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ༣༤ / ༤༤

འཕྲལ་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ།

སྟོད་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བྱ།

གལ་ཏེ་སྟོད་ནི་ཤེས་ཀྱང་ན།

གསོལ་མ་བཏབ་ཀྱང་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༥ / ༤༤

༡ ཇམ་པར། དཀོན་བཞུགས་ཆ། དེབ་གྲངས། ༩༧ ཞོག ༡༣༥ བ།

༢ ཇམ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༧ ཞོག ༧༣ བ།

ལེན་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྟེན་པ།

དེས་ན་ཆོས་འཆད་པའི་ཆོ་ཡང་ས་ཚུགས་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བཤད་པར་བྱ་ཞེ། དམ་
ཆོས་པར་དཀར་པོ་ལས།

གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ས་ཕྱོགས་སུ॥

ཡངས་པའི་གདན་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས་བཅིང་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༣ / ༣༦

དེར་ཚོས་ཀྱི་བྲི་ལ་བསྐྱད་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།

བཅོས་བྱ་རས་རྣམས་སྒྲ་ཆོགས་ལེགས་བཏིང་བ॥

ཀྱང་རྟེན་བཅས་པའི་ཁྱིལ་རབ་འདུག་ཅིང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་ཡང་བྱས་བྱ། གོས་ལེགས་པར་བགོས། གཙང་སྒྲ་བྱས། རྩོད་ལམ་གཞིབ་པས་ཆོས་
བཤད་པར་བྱའོ། དེ་ཉུང་ཡང་སྒོ་བྲིས་བྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་སྒྲ་བས་གཙང་
སྒྲ་དང་། ཀུན་དུ་རྩོད་པ་གཞིབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱས་པ་དང་། ལེགས་པར་གོས་
བགོ་བར་བྱའོ།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།

[illegible]

༡ དམ་ཆོས་པད་དཀར། ༡༣ / ༣༥

3 ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ བ། དབ་བྲངས། ༡༥༣ འོག ༡༡༠ བ།

བྱས་ན། དེའི་ཁོར་ཡུག་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་དུ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མཐོ་
འཆས་པའི་སྤྱིར་འོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། གང་དག་འོང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བར་ཆད་བྱེད་
པར་མི་རྒྱས་སོ། ། དེ་ནས་ཚེས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བ་གསལ་བ་རན་པ་བཤད་པར་བྱའོ། ཚེས་
ཀྱི་སྤྱིན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྤེལ་བའི་ཐབས། སྤྱིན་པ་སྤེལ་བ་ནི། སྤྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉུང་དུ་ཡིན་ཡང་མང་
པོར་སྤྱིར་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྤོད་ལས་ཀྱང་། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་ཉུང་དུ་ཡང་མང་པོར་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་
ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་དོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ། བསྐྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་
དཔག་ཏུ་མེད་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ལྷག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་ཏུ་
ཤེས་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ། སྤྱིན་པའི་དངོས་པོ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུ།
སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡང་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའོ། །

སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བའི་དོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་
པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིན་པ་གང་གཏོང་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་གཏོང་། བར་དུ་སྤྱིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེན་པ་མེད། མཐར་སྤྱིན་
པའི་རྣམ་སྤྲིན་ལ་རེ་བ་དང་བྲལ་ན། སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱས་པར་ཐོབ་པོ། འཕགས་
པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱིན་པ་ཐིན་ནས་དངོས་ལ་གནས་པ་མེད་པར་བྱེད།

དེ་ནི་རྣམ་དུ་འང་རྣམ་པར་སྤྲིན་ལ་རེ་བ་མེད།

དེ་ལྟར་གཏོང་བ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ།

༡ ཇམ་པར། མདོ་སྟེ། བ། དེབ་གངས། ༡༥༣ ཤོག ༡༡༡ བ།

༢ ཇམ་པར། དཀོན་བཙུགས་ག དེབ་གངས། ༥༤ ཤོག ༤༠ བ།

རྒྱུ་པ་དེ་དག་ལ་མང་པོར་དཔག་དུ་མེད་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༣ / ༡༥

བསྐྱོ་བའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དཔག་དུ་མེད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སྒྱུ་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོས་ན་དཔག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །
དེས་ན་བྱང་ས་ལས། འབྲས་བུ་ལ་བསྒྲ་ཞིང་སྒྱུ་པ་སྒྱུ་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། ། སྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
བསྐྱོ་བས་ནི་འཕེལ་བ་གཅིག་ཤུར་མ་ཟད་ཀྱིས། མི་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་སྒྲོ་བྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཅུན་པ་ཤར་དུ་ཉིའི་བུ། དཔེར་ན་རྒྱ་ཐིགས་པ་གཅིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལྷུང་བ་ནི་བསྐྱལ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཟད་པ་མེད་དོ། ། དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་འགའ་ཡང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྱུ་པ་དག་པར་བྱེད་པ། སྒྱུ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ཀྱང་ལས་བརྟུས་པ་ལས།

སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིང་རྩེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན།

སྒྲོང་པས་བསོད་ནམས་དག་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་ཀ ༣༡

སྒྱུ་པ་དེ་དག་སྒྲོང་པས་ཟིན་པ་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱར་མི་འགོ་ལ། སྒྲིང་རྩེས་ཟིན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རྒྱར་མི་འགོ་སྟེ། མི་གནས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་འགོ་བས་ན་དག་པའོ། ། དེ་ལ་སྒྲོང་པས་ཟིན་པ་ནི། གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྒྱུ་པ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བཞིས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱང་དུ། དེ་རྒྱ

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅན་གྱི། དེབ་གྲངས། ༤༠༣༧ ཤོག ༤༥ པ།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་མ། དེབ་གྲངས། ༡༧༥ ཤོག ༡༠༧ ན།

བཞིས་བཏབ་ནས་སྦྱོར་པར་བྱེད་དེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བད་ལུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་
པ་དང་། མྱེའི་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། སེམས་ཡུལ་ཅན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་དང་། ཆོས་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་གདབ་པ་སྟེ། རྒྱ་བཞི་པོ་
དེ་དག་གི་རྒྱས་བཏབ་ནས་སྦྱོར་པ་སྦྱོར་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྟོང་རྩེས་ཐེན་པ་
ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་མ་བྱེད་བྱུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མ་བཟོད་ནས་སྦྱོར་པའོ། །

སྦྱོར་པའི་འབྲས་བུ། སྦྱོར་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་
ལས། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྦྱོར་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱས་ནས། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། །^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ། གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱོར་པ་
བཏབ་བས། མི་འདོད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོངས་སྟོང་སྟོང་སྤུན་སྤུས་ཆོགས་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་
སྦྱོར་པས་བསྐྱེད་ནས་མཆོག་ལ་སྦྱོར་པ་བྱེད་ཀྱས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱང་པ་ལས།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་པས་ཡི་དྲགས་འགོ་བ་གཙོད།

དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཙོད།

སྟོང་ཆེ་ཡོངས་སྟོང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

སྦྱོར་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱང་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྦྱོར་བྱེད།

ཅས་གསུངས་སོ། ། ༣༣ / ༡

བྱང་ས་ལས།

ཟས་ཕྱིན་པས་ནི་སྟོབས་ཅན་འགྱུར།

གོས་ཕྱིན་པས་ནི་ཁ་དོག་ལྡན།

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ཆ། དེབ་གངས། ༡༩༥༥ འོག ༣༡༥ བ།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གངས། ༢༠༣༧ འོག ༧༣ བ།

བཞོན་པ་བྱིན་པས་བདེ་འགྱུར་བརྟན།

མར་མེ་བྱིན་པས་མིག་དང་ལྗན།། ཞེས་གསུངས་སོ།

མི་འཇིགས་པའི་སྒྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་བདུད་དང་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་བའོ།
དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས།

འཇིགས་ལ་མི་འཇིགས་སྒྱིན་པ་ཡིས།

བདུད་རྣམས་ཀྱང་བྱིས་མི་རྒྱུགས་ཤིང་།

སྒྲོབས་པོ་ཆེ་ཡི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༩༩

ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་བཏང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སྐུར་དུ་མཇུག་ནས་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་སྐུར་དུ་ཐོབ་བོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་བ་ལས།

ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྒྱིན་པ་དག།

སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་ཉིད།

འདོད་པ་སྐུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༩༠

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

སྒྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུ་གཉིས་པའོ། །

ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ།

༡༡། །རྒྱལ་ཁྱིམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཐུ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྤྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

རྒྱལ་ཁྱིམ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཞུགས། ཞེས་པའོ།

རྒྱལ་ཁྱིམ་མི་ལྷན་པའི་སྐྱོན་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་དང་བོ་བཤད་ན། གང་
ཞིག་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་མི་ལྷན་ན། དེས་ལྷ་མི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྷ་བུའི་
ལྷས་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་མི་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

སྤྲེལ་བུ་རྒྱལ་ཁྱིམ་རྒྱུ་པ་ཆག་གུར་ན།

སྤྱིན་པས་མེད་ས་སྤྱོད་ལྷན་ཡང་དན་འགོར་ལུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༣/༤

ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་མི་ལྷན་ན་དམ་པའི་ཚེས་དང་མི་ལྷན་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་
ལྷན་པའི་མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་གཞུགས་མཐོང་མི་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁྱིམ་མེད་ན་ཚེས་མི་མཐོང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་མི་ལྷན་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་

དེ་ཉིད་ལས།

ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མེད་ལམ་འཇུག་ག་ལ་ནུས།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་ཐར་མི་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་ཚད་བས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་
བོ།

དེ་ལས་ཀྱི་བསྐྱོག་ལྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་ན་ལུས་སྤྱན་སྦྱུང་ཚོགས་པ་ཐོབ་བོ། དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་ལྷུང་པ་ལས།

ཁྲིམས་ཀྱིས་དུང་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་།

མི་ཁོམ་བརྒྱད་ཐོང་དེ་ཡིས་དལ་བ་རྟག་དུ་རྟེན།

ཅེས་གསུངས་སོ། ༣༣ / ༣

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་ན། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཐིངས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་
ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས།

ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུའི་ས་བཞིན་དུ།

ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལེགས་པར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོ་ག ༧

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་ན་ཞིང་ས་གཤིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་
ལོ་ཐོག་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན།

འབྲས་སུ་ཉིང་སྦྱོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣ / ༦

༡ ཇམ་པར། མདོ་སྟེ་ས། དེབ་གངས། ༣༠༩ ཤོག ༡༣༧ བ།

༢ ཅིབ་ སྟོག

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་དུ་མ་ཡང་སྒྲོའོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆ་བ་སྒོན་མའི་མདོ་ལས།

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ལྟར་ཐོབ་སྟེ།

འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་པ་ལྡན་ཡོན་ནོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་སྒོན་ལམ་ཅི་བཏབ་པ་འགྲུབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གང་བསྐྱུང་པས།

སྒོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱུབ་པར་སྒྲ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས།

ཁྲིམས་གཙང་པོར་འདོགས་མང་བས་ན།

བྱང་ཆུབ་གྲུབ་པ་ཡོང་མི་དགའ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་དང་ཤད།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དགའ་བ་ཀུན་གྱི་གནས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྟོད།^༢

ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་སོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་སོ་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་ལས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོ་སོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

༡ ཇམ་པར། མདོ་སྟེ། ད། དེབ་བྲངས། ༡༣༧ ཤོག ༤༩ ར།

༢ ཇམ་པར། མདོ་སྟེ། ས། དེབ་བྲངས། ༣༠༤ ཤོག ༡༣༧ ར།

བཞི་གང་ཞེ་ན། པ་རྩེ་ལས་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ
 རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། ཉམས་པར་ཐུར་ན་ཕྱིར་གསོ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཉམས་པར་བྱ
 བའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་བསྐྱེད་ནས་བྲན་པ་ཉི་ལེ་གནས་པའོ།^༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན
 བཞི་པོ་འདི་དག་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་ན། ལེན་པ་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། དེ་ལ་ལེན་པ་ནི
 ཆོག་དང་པོའོ། བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོག་གྱི་མ་གསུམ་མོ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་།
 དགོ་བ་ཆོས་ལྟར་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོ། དེ
 ལ་དང་པོ་ནི་སེམས་གནས་པར་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིན་པར་བྱེད
 པའོ། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ན། རྩོམ་
 པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། དེ་ལ་ཐུན་མོང་བ་ནི། སོ་སོ་
 ཐར་པ་རིས་བདུན་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩོམ་པའི
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རིས་བདུན་པོ། དགོ་སྟོང་
 དང་། དགོ་སྟོང་མ་དང་། དགོ་སྟོབ་མ་དང་། དགོ་རྒྱལ་དང་། དགོ་རྒྱལ་མ་དང་། དགོ
 བསྐྱེན་དང་། དགོ་བསྐྱེན་མའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ
 བྱང་བའི་ཐོགས་ལ་ཅི་རིགས་པར་རིག་པར་བྱའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་དག་ཀྱང
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཐར་པ་རང་རྒྱ
 བ་ནི་རང་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ནི་གཞན་དོན་དུ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་རྒྱལ་སྟོང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི
 བསྐྱེད་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཆངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན།
 འོངས་སྟོང་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དབང་ཐུག་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེ

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ འོག ༧༤ ན།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ འོག ༧༤ པ།

བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། དཔལ་བའི་འཇིགས་པས་འཇིགས་ནས་ཚུལ་སྤྲིམས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན།
 དེ་བཞིན་དུ་དུང་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་འཇིགས་སྒྲག་པས་
 ཚུལ་སྤྲིམས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དགོད་པའི་མྱིར་ཚུལ་
 སྤྲིམས་བསྐྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཚུལ་
 སྤྲིམས་བསྐྱང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྟ་ནི། ནམ་མཁའ་སྤྱིང་པོའི་མདོའི་རྩེ་སུ་
 འབངས་ནས། རྒྱལ་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། སློན་པོའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལ། ལས་དང་པོ་
 པའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བརྒྱད་དེ། མིང་དུ་བཅོ་བརྒྱད། རྩེ་སུ་བཅུ་བཞི་པོ་སློང་བ་ལ་བསྐྱབ་
 པའོ། ཞེས་བཞེད་ངོ་།། དེ་ལྟར་ཡང་།

༡. དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོར་འཕྲོག་པ།
 ཐས་ཐམ་པ་ཡི་ལྷུང་བར་འདོད།
༢. དམ་པའི་ཆོས་ནི་སློང་བྱེད་པ།
 གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན།
༣. ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བའི་དགོ་སློང་ལའང་།
 ཅུར་སྒྲིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་པ་དང་།
 བཅོལ་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་།
 རབ་དུ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་།
༤. མཆོམས་མེད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་།
༥. ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཇིན་པ་དང་།
 སློང་ལ་སྤྲིམས་པ་འཇིག་པ་དག།

༡ ཨ་པར། མདོ་སྒྲེ་ ར། དེབ་གྲངས། ༡༩༤ ཤོག ༤༧ བ།

༢ རྩེངས། སློང་བྱེད། སློང་དལ། ལུལ་འཁོར། ལྟ་འཇོམས་པ་སློན་པོའི་ཉེས་པ་ལྟ།

ཅ་བའི་སྤྱང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

༡. སྤྱོད་སྤྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ།

སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་།

༢. སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག།

རྗོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱོག་པ་དང་།

༣. སོ་སོ་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྦྱོར་པ་དང་།

༤. སྤྱོད་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས།

སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན།

ཕ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་།

༥. རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་།

རྟོད་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་།

ཆེགས་གཅད་རྒྱ་ཡི་གཞན་སྦོད་དང་།

༦. བདག་ནི་ཟབ་མོ་བཟོད་པའོ་ཞེས།

ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་དང་།

༧. དག་སྦྱོང་ཆད་པས་བཙོན་འཇུག་དང་།

༨. དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱོན་བྱེད་དང་།

སྦྱོན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཞིགས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་།

ཡང་དག་འཛོག་གི་ལོངས་སྦྱོང་རྣམས།

ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྦྱོན་པ་རྣམས།

དེ་དག་ཙ་པའི་ལྷང་བ་ལྟེ།

སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཇོ་བོ་གསེར་གླིང་པ་ནི། ལྷང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཐམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཙ་དྲུག་སྟོང་པ་ལ་བསྐབ་པའོ། ཞེས་བཞེད་དོ། དེ་ལ་ཐམ་པའི་གནས་ལྟ་བུ་བཞི་ནི། ལྷང་སའི་དོན་བསྐྱས་པ་སྟོམ་པ་ཉི་ལུ་པ་ལས།

༡. རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་ཆགས་པ་ཡིས།

བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོང་པ་དང་།

༢. ལྷག་བསྐལ་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ།

སེར་སྐྱས་ཆོས་ཉོར་མི་ལྟར་དང་།

༣. གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར།

ཁྱོས་ནས་གཞན་ལ་འཆོག་པ་དང་།

༤. ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་།

དམ་ཆོས་འདྲར་སྒྲུང་སྟོན་པའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཙ་དྲུག་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལས།

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསུམ་མི་མཆོད།

འདྲིང་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག།

ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

^༣ཆོན་པ་རྣམས་ལ་གསུམ་མི་བྱེད།

༡ ཨ་པར། བསྐབ་བདུས། དབྱ་མ་ བི། དེབ་བྲངས། ༡༩༤༠ འོག ༤༡ བ།

༢ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ ཉི། དེབ་བྲངས། ༢༠༡༣ འོག ༡༧༡ ན།

༣ འདི་ནས་ཅས་གསུངས་སོ་པར་ཉེས་བྱས་ལྷག་མ་རྣམས་རུམ་འབྲུག་ཅིབ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་སི་ཁྱོན་པར་མ་ལྟར་འདིར་བཀོད་ཡོད།

གྲིས་པ་ལ་ནི་ལན་མི་འདེབས།
 མགོན་པོས་བདག་གིར་མི་བྱེད་ཅིང་།
 གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེན་མི་བྱེད།
 ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྤྱིན་མི་བྱེད།
 རྒྱལ་ཁྱིམ་སྲི་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྲི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ།
 པ་རོལ་དང་ཕྱིར་སློབ་མི་བྱེད།
 སེམས་ཅན་དོན་ལ་བྱ་བ་རྒྱུང་།
 སྤྱིང་བཅེར་བཅས་ན་མི་དགེ་མེད།
 འཆོ་བ་ལོག་པ་དང་དུ་ལེན།
 འཕྱར་ནས་རབ་དུ་གོད་ལ་སོགས།
 འཁོར་བ་གཅིག་ཕུ་བཅོད་པར་སེམས།
 གྲགས་པ་མ་ཡིན་མི་སྤོང་བ།
 ཉོན་མོངས་བཅས་ཀྱང་འཆོས་མི་བྱེད།
 གཤེལ་ལ་ལན་དུ་གཤེལ་ལ་སོགས།
 ཁྱིམ་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྲི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ།
 པ་རོལ་ཤད་ཀྱིས་འཆགས་པ་སྤོང་།
 ཁྱིམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་འདྲུག།
 རྟེན་བཀྱར་འདོད་ཕྱིར་འཁོར་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྲི་པ།
 ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སེལ་མི་བྱེད།
 ཆགས་པས་བྲེ་མེད་གཏམ་ལ་བརྟེན།
 ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོན་མི་འཆོལ།
 བསམ་གཏན་སྤྱིབ་པ་སྤོང་མི་བྱེད།

དམ་ཚུལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་བྱུང་།

བསམ་གཏན་རོལ་ཡོན་ཏན་བཟླ།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་སྤོང་བར་བྱེད།

རང་རྩལ་ཡོད་བཞིན་དེ་ལ་བཙོན།

བཙོན་མིན་གྱི་རོལ་བཟླན་བཙོས་བཙོན།

བཙོན་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་བར་བྱེད།

བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོད།

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲོ་མི་བྱེད།

དེ་ལ་སྟོད་དང་ཡི་གེ་རྟོན།

དགོས་པའི་གོགས་སུ་འགྲོ་མི་བྱེད།

ནད་པའི་རིམ་གྱི་བྱ་བ་སྤོང་།

སྤྱག་བསྐལ་སེལ་བར་མི་བྱེད་པ།

བག་མེད་པ་ལ་རིགས་མི་སྟོན།

བྱས་ལ་ལན་དུ་ཕན་མི་འདོགས།

གཞན་གྱི་མྱ་ངན་སེལ་མི་བྱེད།

ལོར་འདོད་པ་ལ་སྦྱིན་མི་བྱེད།

འཁོར་ལྷམས་ཀྱི་ཉི་དོན་མི་བྱེད།

གཞན་གྱི་སྟོ་དང་མཐུན་མི་འཇུག།

ཡོན་ཏན་བཟླགས་པ་སྦྲ་མི་བྱེད།

རྒྱུ་དུ་འཚམ་པར་ཚར་མི་གཙོད།

རྩུ་འཕུལ་བཞིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད།

སྤྱིང་བཙེར་ཐུན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་།

སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད།^༡ ཅེས་གསུངས་སོ།

དགེ་བའི་ཆོས་ལྷན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་
དགེ་བར་སྒྲུངས་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་ལུས་དང་དག་གིས་དགེ་བ་བསགས་པ་
གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། དགེ་བ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡིན་འོ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་གཅིག་ཕྱར་དགའ་བ་ལ་
བརྩོན་པར་བྱེད་དོ། སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་བཀུར་གྱི་དང་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་དང་། རྣལ་ལ་རིམ་གྱོ་
དང་རྣལ་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་སྦྱོར་ཞིང་ཡོན་ཏན་བསྒྲག་པ་དང་། གཞན་གྱི་
བསོད་ནམས་ལ་ཡི་རང་ཞིང་བརྒྱས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྲུབ་ཞིང་
སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། དགོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། བག་
ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་།
དབང་པོའི་སྒྲོ་བསྐྱུང་ཞིང་ཟས་གྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྒྲོད་དང་། ཆ་སྒྲད་ལ་མི་
ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སྦྱོར་བྱ་དམ་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
བརྟེན་པ་དང་། རང་གི་འབྲུལ་བ་ལ་བརྟགས་ནས་དེ་འཆགས་ཤིང་གཏོང་བ་ཞི། དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དགེ་
བ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོར་བསྡུས་ན་རྣམ་པ་བཙུ་གཅིག་ཏུ་རིག་པར་
བྱ་ཞི། གང་ཞེ་ན། བྱང་ས་ལས། ༡. བྱ་བ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
༢. སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དང་། ༣. ཐབས་མི་ཤེས་པ་
ལ་རིག་པ་སྒྲོན་པ་དང་། ༤. བྱས་པ་བཟོ་ཞིང་ཆོར་ཉེ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ༥.
འདིགས་པ་རྣམས་ལས་བསྐྱུང་བ་དང་། ༦. སྤྱག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་སེལ་བ་དང་།

༡ ཇེ་པར། སེམས་ཅན་ ཉི། དེབ་གྲངས། ༤༠༥༩ འོག ༡༧༩ ན།

༢ ཇེ་པར། སེམས་ཅན་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ འོག ༧༥ ན།

༡. ཡོ་བྱད་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་སྟོབ་པ་དང་། ༢. ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ༣. སེམས་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་དང་། ༤. ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ༥. ལེགས་པར་ཚར་གཙོད་པ་དང་། ༦. རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་སྒྲག་པ་དང་། ༧. འདུན་པར་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་བྱད་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་དང་ཅིང་རང་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཞོ་གསུམ་གྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་སྟོང་ཞིང་། དག་པ་གསུམ་བཞེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། དགོས་པ་དང་བཤམ་བའི་མཆོད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དམུ་མོད་ཀྱི་སྟོང་པ་སྟེ་དེ་དག་སྤང་རོ། །

འདུ་བྱེད་དག་པ་ནི། དལ་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་གནས་ཏེ། བཞིན་འཇུམ་པ་དང་བཅས་པར་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ།

རྟག་དུ་འཇུམ་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས།

ཞོ་གཉེར་རོ་འཇུམ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ།

འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས། །^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་བཟུ་བའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་བཟུ་ན།

མིག་གིས་སེམས་ཅན་བཟུ་ན་ཡང་།

འདི་དག་ཉིད་ལ་བཞེན་ནས་བདག་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེས།

དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་རྩལ་དུ་བཟུ་།^༢ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༡ ཨ་པར། སེམས་ཅན་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ བོག ༧༥ བ།

༢ སྟོང་འཇུག ༥ / ༧༡

༣ སྟོང་འཇུག ༥ / ༧༠

འདུག་པའི་ཆེ་ཁྱེད་ལྟར་འདུག་ན།

ཀྱང་པ་བརྒྱུད་ས་ཏེ་མི་འདུག་ཅིང་།

ལག་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེའོ།' ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཟས་ཟ་བའི་ཆེ་ཁྱེད་ཟ་ན། ཡང་ཁྱེད་ལྟར་།

ཁ་བཀྱང་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་།

ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སྒྲོད་ལམ་གྱི་ཆེ་ཁྱེད་བྱ་ན།

ཁྱིམ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ།

སྒྲ་དང་བཅས་པས་མི་འདོར་རོ།

སྒྲོ་ཡང་དག་རྒྱ་མི་དབྱེ་སྟེ།

རྒྱ་རྒྱ་བཅོམ་སྒྲོད་དག་འབར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉལ་བའི་ཆེ་ཁྱེད་ཉལ་ན། ཁྱེད་ལྟར་།

མགོན་པོ་མུ་དན་འདས་གཟིམས་ལྟར་།

འདོད་པའི་སྒྲོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དག་གི་འདུ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། སྒྲ་བ་མང་པོ་དང་། སྒྲ་བ་རྣམས་པོ་སྒྲ་དང་པོ། དེ་ཡང་སྒྲ་

བ་མང་པོའི་ཉེས་པ་ནི། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གིས་ལས་གསུངས་ཏེ་ཁྱེད་ལྟར་།

བྱིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་རབ་རྒྱ་ཉམས་།

སེམས་ནི་མི་མཉེན་རབ་རྒྱ་རྒྱ་བ་པར་འགྱུར་།

ཞིག་ནས་ལྷག་མཐོང་དག་དང་རབ་རྒྱ་རིང་།

སྤྲུལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ།
 ཏྲག་ཏུ་སྤྲུལ་ཆམས་ལ་གུས་པ་མེད།
 སྤྲུལ་པའི་གཏམ་དག་ལ་ནི་དགའ་བ་སྦྱེ།
 སྤྲིང་པོ་མེད་ལ་གནས་ཤིང་ཤེས་རབ་ཉམས།
 སྤྲུལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་འདི་དག་གོ།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

སྤྲུལ་ཚོན་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྲུལ་བློན་མའི་མདོ་ལས།

གང་གིས་འབྲུལ་བ་ཅི་མཐོང་ཡང་།
 དེ་དག་ཉེས་པར་མི་བསྒྲག་སྟེ།
 ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ།

འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ३༥ / ༥༡

ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གྱུར་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔའ་ལ་
 རྒྱུང་བ་སྤྲིང་ན་བྱང་རྒྱལ་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤྲུལ་དོག་གིས་སྤྲིང་ན་བྱང་རྒྱལ་དང་རིང་དུ་
 འགྱུར་རོ། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་བ་མང་པོ་དང་། ཚོན་པོ་སྤྲིང་བར་
 བྱའོ། ། དག་གི་འདྲ་བྱེད་དག་པར་ཇི་ཉམས་སྤྲུལ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

སྤྲུལ་ན་ཡིད་ཐེབས་འབྲེལ་བ་དང་།

དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་།

ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤང་བ་དང་།

འཇམ་ཁིང་རན་པར་སྤྲུལ་བར་བྱ།^१ ཞེས་གསུངས་པ་ཉམས་རོ།

ཡིད་གྱི་འདྲ་བྱེད་མ་དག་པ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཉིད་དང་ཕྱགས་

१ ཨ་པར། མདོ་སྟེ། སྤྲུལ་དོག་གིས་ ३३༡ ཤོག ༩३ །

२ སྤྲུལ་འབྲུག་ ༥ / ༧༩

པ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ནི།
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། བུམས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་རྟེན་པ་དང་
 བཀྲར་སྟེ་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་ཞེ་སྤང་
 བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་གཏི་ལྷག་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་གཡོ་བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་
 ཉི་སངས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གནང་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་
 དག་བའི་ཙ་བ་འཕྲོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེ་ནི་མ་རྩལ་འབྲིང་པའི་
 སྤང་འཛོང་མ་དང་འབྲ་བར་བརྟག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

རྟེན་པ་རྟེན་ཀྱང་དོམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།

མི་ལམ་མིས་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུར།

འབྲངས་ཀྱང་དོམས་པར་མི་འགྱུར་བ།

དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས།

བསྟེན་ན་དོམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འདོད་པ་རྒྱུད་པར་བྱ། ཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཉེས་པ་ཡང་། ཇི་སྐད་དུ།

གང་ཞིག་གཉིད་དང་ལྷགས་ལ་དགའ་བྱུར་པ།

དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཤིན་དུ་ཉམ་རྒྱུད་འགྱུར།

དེ་ཡིས་སྒོ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར།

ཡོ་ཤེས་ལས་ནི་རྟག་དུ་དེ་ཉམས་འགྱུར།^༢ ཞེས་པ་དང་།

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༤༩ ཤོག ༡༤༣ ར།

༢ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ང་། དེབ་གྲངས། ༤༠ ཤོག ༡༤༣ ར།

༣ ཨ་པར། དབུ་མ ཁི། དེབ་གྲངས། ༣༩༤༠ ཤོག ༤༥ ར།

གང་ཞིག་གཉིད་དང་རྒྱགས་ལ་དགའ་འཁྱུར་བ།
 མི་ཤེས་ལེ་ལོ་སྟོམ་ལས་ཤེས་རབ་འཆལ།
 དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་པས་སྒྲགས་རྟེན་དེ།
 རྒྱགས་ན་གནས་པའི་ཆོ་ན་འཆོ་བར་འཁྱུར།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དེས་ན་དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ།

ཡིད་གྱི་འདྲ་བྱེད་དག་པ་ནི། དད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་སྟན་པ་དེ་དག་ལ་གནས་པར་བྱའོ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤེལ་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ་བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་ཞེ། བོད་དྲུ་བ་སྟན་པ་ལྟར་རོ།^१

རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟིང་རྟེས་ཟིན་པ་ཞེ་བོད་དྲུ་བ་སྟན་པ་ལྟར་རོ།^२

རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བུ། རྒྱལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་རོ།^३ ཞེས་གསུངས་སོ།

གནས་སྐབས་སུ་ནི་མི་འདོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་བདེ་སྦྱིད་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་སྟེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག

१ ཇམ་པར། དབུ་མ་ཁྱི། དེབ་གྲངས། ३१८० འོག་ ७५ ན།

२ འོག་གྲངས་ ११०

३ འོག་གྲངས་ १११

८ ཇམ་པར། སེམས་ཅམ་མི། དེབ་གྲངས། ८०३१ འོག་ १०१ ན།

པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ལྟ་དང་མིའི་དཔལ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་མུང་བར་མི་འགྱུར་བ
གང་ཡང་མེད་དོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། འཁོར་བའི་བདེ་སྲིད་དེས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མི་འོན
པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤེད་མེད་ཀྱི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུང་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར
བའི་རྒྱལ་སྤེད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ
ཡིན་ནོ། བརྒྱ་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བག་ཡོད་ཅིང་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ
པ་ཡིན།^༢ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་པ་དེ་མི་དང་མི་མ
ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྟོན་བཀུར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ལས།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་ཐུག
བྱས་པ་ཡིན། ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་བཞགས་པ་ཡིན། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་
བསྟོད་པ་ཡིན། དྲི་ཟ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་མཆོད་པ་ཡིན། བུམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་།
ཆོང་དཔོན་དང་ཁྲིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་དུ་གསོལ་བ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་
རྟག་དུ་དགོངས་པ་ཡིན། ལྟ་དང་བཅས་པ་འི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟག་དུ་དབང་བསྐྱར་བ
ཡིན།^༣ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེད་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྩ་གསུམ་པའོ། །

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙེགས་ག དེབ་གངས། ༣༤ ཤོག ༥༤ ར།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ར། དེབ་གངས། ༡༣༤ ཤོག ༥༥ པ།

༣ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ར། དེབ་གངས། ༡༣༤ ཤོག ༥༦ ར།

ལེའུ་བཙུ་བཞི་པ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ།

༡༡། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྦྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་སོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

བྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྦྱོལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་སྦྱོན་བསྒྲུས་སོ། །ཞེས་པའོ།

བཟོད་པ་མི་ལྡན་པའི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་དང་སོ་བཤད་ན། གང་ཞིག་
སྦྱོན་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་སྦྱོརོ།
ཁོང་ཁོ་སྦྱོས་ན་སྦྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྤར་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དུས་
གཅིག་ལ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ཁོང་ཁོ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཉིད་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་འཛེམས་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

བསྐལ་པ་སྦྱོང་དུ་བསགས་པ་ཡི།

སྦྱོན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོད་ལ་སོགས་།

ལེགས་སྦྱང་གང་ཡིན་དེ་ཀྱན་ཀྱང་།

ཁོང་ཁོ་གཅིག་གིས་འཛེམས་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་སོ། ། ༡༡

ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ཞེ་སྤང་ཁོང་དུ་ཞུགས་པས། མདའ་དུག་ཁོང་དུ་ཞུགས་པ་
དང་འདྲ་སྟེ། ཡིད་ལ་ལྷག་རྒྱ་ལངས་ནས་དགའ་བདེ་དང་ཞི་བ་མི་སྦྱོང་སྟེ། ཐ་མ་གཉིད་

ུང་མི་ཐེབས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཞེ་སྤང་བྱས་རྒྱུ་འཁུར་ན།

ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་མྱོང་།

དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་ཐོབ་ལ།

གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར་། ཞེས་པ་དང་།

མདོར་ན་ཁོ་བས་བདེར་གནས་པ།

དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྟན་ན། ཁོང་དུ་ཞེ་སྤང་བྱས་པས་ཕྱི་རྩལ་དུ་ཁོ་གཏུམ་འབྱུང་སྟེ།
དེས་མཛོལ་བཞེས་དང་གཡོག་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་ཞིང་སྐྱུ་ནས། ཁོར་ཟས་ཕྱིན་ཡང་
འཁོར་དུ་མི་བདུབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་མཛོལ་བཞེས་སྐྱོ་བར་འགྱུར།

ཕྱིན་པས་བསྐྱས་ུང་ཉེན་མི་ཕྱེད།^༢ ཅས་གསུངས་སོ།

ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྟན་ན། བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་
ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ཐེམས་སྤང་བར་གྱུར་བ་ལ་བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་
རྟེན་ནས་བར་ཆད་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་བཟོད་པ་དང་མི་ལྟན་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་མ་ལོངས་པས་སླ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་མི་ཐོབ་པོ། དེ་
ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

སྤང་ཞིང་བཟོད་དང་བལ་ལ་བྱང་རྒྱུ་ག་ལ་ཡོད།

ཅས་གསུངས་སོ། ༣༥ / ༥

༡ ལྟོད་འཇུག་ ༤ / ༣

༢ ལྟོད་འཇུག་ ༤ / ༤

༣ ལྟོད་འཇུག་ ༤ / ༤

དེ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། དེ་ཉིད་དགེ་བའི་ཙུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་
ཡིན་ཅོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཞེ་སྒྲུང་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་མེད།

བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད།

དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ།

སྒྲ་ཆོག་ས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུལ་པར་བྱ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན། གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་
ཡང་།

གང་ཞིག་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁོ་འཛོམས་པ།

དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་
མདོ་ལས།

ཁོ་བ་སངས་རྒྱས་ལམ་མིན་ཞེས།

རྟག་དུ་བྱམས་པ་བསྒྲུལ་པ་ན།

བྱང་རྒྱུ་དེ་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།

བཟོད་པའི་ངོ་བོ། བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མི་སྒྲུལ་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཟང་ཟིང་མེད་
པའི་སེམས་དང་། སྦྱང་ཇེ་འབའ་ཞིག་གིས་ཇི་མི་སྒྲུལ་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། མདོར་
བསྒྲུས་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱོལ་^༣ ཞེས་
གསུངས་སོ།

^༡ སྦྱོང་འཇུག་ ༤/༡

^༢ སྦྱོང་འཇུག་ ༤/༤

^༣ མ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གངས། ༢༠༡༧ རོག་ ༡༠༡ པ།

དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད།

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྤུལ་ལྟ་བུའི།

དངོས་པོ་ཀླན་ལ་མི་ཁོ་འབྱུང་།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། བདག་གིས་ད་ལྟ་མེད་པའི་གཞོད་པ་འདི་ཁོ་ན་འདྲ་
བ་ཞིག་སྤྱི་བ་ལྷ་མ་ལ་བྱས་པས་གཞོད་པ་འདི་བྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་རང་གི་ལས་ངན་གྱིས་
ཉེས་པས་ན་གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་གིས་ཐོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ།

འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་བྱས།

དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ།

བདག་ལ་གཞོད་པ་འདི་འབྱུང་རིགས་།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་ལུས་འདི་མེད་ན་པ་ལོ་ལོ་མོ་མོ་ཆ་ལ་
སོགས་པ་བརྟག་ས་མི་རྟོག་དེ། དེས་ན་ལུས་འདི་ཡོད་པས་གཞོད་པ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་མཆོན་དང་བདག་གི་ལུས་།

གཉིས་ཀ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལྟ་ཡིན་ཏེ།

དེས་མཆོན་བདག་གིས་ལུས་སྤྱང་ན།

གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

སེམས་ཀྱི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། རང་སེམས་འདིས་ལུས་བཟང་པོ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པར་
བྱ་བ་མི་འཛིན་པར། ལུས་ངན་པ་གཞེ་རེ་ཅན་གཞུང་བས་གཞོད་པས་ཚུགས་པ་ཡིན།

^༡ རྩོད་འཇུག ༤ / ༣༡

^༢ རྩོད་འཇུག ༤ / ༣༣

^༣ རྩོད་འཇུག ༤ / ༣༣

དེས་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་ལན་པས། གཞན་ལ་ལན་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཤུ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ།།

རེག་དུ་མི་བཟོད་ཟུག་བཟུལ་ཅན།།

སྤོང་ཐོངས་བདག་གིས་གཟུང་ཁྱུར་ན།།

དེ་ལ་གཞོད་པས་སུ་ལ་ཁོ།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྟོན་ཅན་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བར་བརྟག་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ།

ལ་ལ་མོངས་ཏེ་ཉེས་པ་བྱེད།།

ལ་ལ་མོངས་ཏེ་ཁྲིས་ཁྱུར་ན།།

དེ་ལ་སྟོན་མེད་གང་གིས་བྱ།།

སྟོན་དང་བཅས་དེ་གང་ཞིག་ཡིན།།^༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེས་ན་སྟོན་ལ་འཛེམས་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ།།

ཕན་འདོགས་པར་བརྟག་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ། བཟོད་པ་
བསྒོམས་པས་ཐིག་པ་བྱང་། ཐིག་པ་བྱང་བས་ཚོགས་རྫོགས། ཚོགས་རྫོགས་པས་འཛང
ཁྱ་སྟེ། དེས་ན་གཞོད་བྱེད་འདི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོད་པར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་།

འདི་དག་ལ་ནི་བརྟེན་བཅས་ནས།།

བཟོད་པས་བདག་ཐིག་མང་དུ་བྱང་།།^༣

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དྲིན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་པའི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་མེད་དུ་མི

^༡ སྟོན་འཇུག ༤/༤༤

^༢ སྟོན་འཇུག ༤/༤༧

^༣ སྟོན་འཇུག ༤/༤༥

བདུབ་ལ། བཟོད་པ་སྒོམ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་དུ་མི་བདུབ་སྟེ། དེས་ན་གཞོད་བྱེད་འདི
ཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དྲིན་ཅན་ཡིན་པས་གཞོད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པའི་གྲོགས་ལྗུར་པ།
བདག་གི་དག་ལ་དགའ་བར་བྱ།
འདི་དག་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན།
དེ་མྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་འདི།
ཐོག་མར་འདི་ལ་བརྟེན་འོས་ཏེ།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ།' ཞེས་གསུངས་སོ།

སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉེན་ལྗུར་པ།
ཕན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ།
སེམས་ཅན་མགུ་བྱ་མ་གཏོགས་པ།
གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཕན་ཡོན་ཆེ་བར་བརྟག་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།

འདི་དག་མགུ་བྱ་མང་པོ་ཞིག།
འདི་ལྟར་ཐུན་སུམ་མ་རོལ་བྱིན།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

བྱང་ས་ལས། འདུ་ཤེས་ལྡ་བསྐྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཞོད་
པ་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྟོན་དུ་སྟུག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་
དང་། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སྟུག་བཟུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་བརྩེད་

^༡ སྟོན་འཇུག ༤ / ༡༠༧ - ༡༠༩

^༢ སྟོན་འཇུག ༤ / ༡༡༩

^༣ སྟོན་འཇུག ༤ / ༡༡༣

པའི་འདུ་ཤེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ད་ལྟ་གཞོན་བྱེད་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་ཐོན་གྱི་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་པ་མའམ།
སྤྱན་རྒྱལམ། སློབ་དཔོན་མ་བྱས་པ་ནི་མེད་ལ། དེ་དག་གིས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་ནི་
གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པས། ད་ལྟ་གཞོན་པ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བདག་ལན་བྱེད་པ་མི་འཐད་སྟམ
དུ་སྦྱིང་དུ་སྤྱག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱའོ།།

ཆོས་ཅམ་དུ་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། གཞོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྒྱུན་ལ་རག་ལས
པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཅམ་ཆོས་ཅམ་དུ་བྲད་དོ།། འདི་ལ་ནི་གཤེ་བར་བྱེད་པའམ། བརྟེན་པ
དང་། མཚན་འདུ་བ་དང་། བརྒྱད་བཀག་བྱེད་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྟོག
གམ། རྩེ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་དོ།། སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ནི་མི་རྟག་སྟེ་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། གཞོན་
པའི་མཆོག་ནི་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་བས
སྟོག་བཅད་མི་དགོས་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

སྤྱག་བསྐལ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་ཉེན་ལ།
བདག་གིས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱའོ་སྟམ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྤྱག་
བསྐལ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་འདུ་ཤེས་ནི། བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱའོ།། ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་མའི་རྒྱལ་དུ་ཡོངས་སུ་གཞུང་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཞུང་ནས་གཞོན་པ་སྤྱན་རྒྱལ་ལ་ལན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ་སྟམ
ནས་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐལ་དང་དུ་ཡེན་པའི་བཟོད་པ་ནི། སྤྱན་རྒྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པའི་
སྤྱག་བསྐལ་ནམས་ཀྱིས་མི་སྟོལ་བར་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དང་དུ་སྤྲང་བའོ།། དེ་ཡང་བྱང་ས

ལས། གནས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་དང་དྲུག་ལྟར་བར་
གསུངས་སོ།། རེ་ཡང་དོན་གྱིས་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཆོས་གོས་དང་བསོད་
སྟོམས་ལ་སོགས་པའི་རྩོམ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། དགོན་མཆོག་དང་སྐྱ་མ་མཆོད་ཅིང་
བསྟེན་བཀྲར་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁ་ཉོན་དང་། བསྐྱོམ་པ་
དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་སྟོང་ཆ་སྟོང་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བཟུ་གཅིག་པོ་དེ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཏེ། དལ་བ་དང་། དུབ་པ་དང་། ཚ་བ་དང་། གྲང་བ་དང་། བགྱིས་པ་དང་།
སྐྱོམ་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་བར་དང་དྲུག་ལོན་
པའོ།། རེ་ཡང་དཔེར་ན། རྣམ་དྲག་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཏར་སོགས་
ཀྱིས་ནད་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དྲུག་པ་བཞིན་ནོ། རེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་
འཇུག་ལས།

བདག་གིས་བྱང་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི།

སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ།

སྤྱག་རྩུ་ཁོང་བཟླག་གཞོད་བསལ་ཕྱིར།

ལུས་མ་བཏོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༢ / ༣༣

རེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དྲུག་ལྟར་ནས་འཁོར་བའི་གཡུལ་རོ་བསྐྱོག་ཅིང་ཉོན་མོངས་
པའི་དགྲ་འཛིན་པ་ནི་དཔའ་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།། ཐ་མལ་བའི་དགྲ་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་
བ་བསད་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་ན་དཔའ་པོར་གྲགས་ཀྱང་རེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རོ་ལ་མཆོན་བརྟེན་
པ་དང་འདྲོའོ། རེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཁྱད་བསད་ནས།

༡ ཇམ་པར། སེམས་ཅན་ མི། རེ་བ་གངས། ༢༠༣༧ ཞོག ༡༠༩ བ།

༢ ཞོག་གངས་ ༡༤༩

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན།

ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས།

ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་།

འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། ཅས་གསུངས་སོ། ། ༤ / ༡༣༥

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

བཟོད་པའི་མ་རོལ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ལེའུ་སྒྲེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །

ཡང་མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་འདས་ནས་གོལ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༤ / ༤༤

ཡང་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་
མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་འཛང་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༤ / ༤༤

སྒྲོ་གོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བཙུན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོ་
གོས་རྒྱ་མཚོ་གང་ན་བཙུན་འགྲུས་ཡོད་པ་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གང་
པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

རྟག་ཏུ་བཙུན་འགྲུས་གང་བརྩམས་པ།

དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཡོང་མི་དཀའ།² ཞེས་གསུངས་སོ།

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དག་པ་ལ་སྒྲོ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
ཆོས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། བཙུན་འགྲུས་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ།
དག་པ་ལ་སེམས་མདོན་པར་སྒྲོ་བའོ།³ ཞེས་གསུངས་སོ། མདོ་ལྗེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས
ཀྱང་། དག་པ་ལ་ཡང་དག་སྒྲོ་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ།⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།

༡ ཇམ་པར། མདོ་ལྗེ་ བ། དེབ་གྲངས། ༡༥༣ ཤོག ༤༠ ར།

༢ ཇམ་པར། དཀོན་བརྩེགས་ ད་། དེབ་གྲངས། ༤༡ ཤོག ༡༥༧ བ།

༣ ཇམ་པར། སེམས་ཅན་ དི། དེབ་གྲངས། ༤༠༤ ཤོག ༤༩ ར།

༤ མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ ༡༤ / ༣༣

དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོ་ཞེས་པ་ལ། ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲིམས་
ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྲིང་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་དང་། སྒྲང་པའི་ལེ་ལོ་འོ།

དེ་ལ་སྒྲིམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ནི། ཉལ་བ་དང་། གཉེས་པ་དང་། གཉིང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་
དལ་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། དེ་དག་སྤང་བར་བྱའོ། དེ་ཅིའི་མྱིར་སྤང་ཞེ་ན། ཆོ་ལ་
ལོང་མེད་པའི་མྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་ཤེས་པ་ནི་འགྲིལ། མོག་ནི་
ཆད། ཆེའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར། ཉོན་པའི་བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་ན།
ཅིའི་མྱིར་བཙེན་འགྲུས་དང་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་བསྐྱབ་པར་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་སོ།
སྒྲིང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཟུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས།

ཇི་སྤྲད་དུ་ནི་ཆོགས་བསག་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༧ / ༧

འཆི་ཁར་ཆོགས་བསགས་པས་ཆོག་གམ་སྟམ་ན། དུས་ཕྱག་ནས་བསག་ལོང་མི་འོང་སྟེ།
ཇི་སྤྲད་དུ།

དེ་ཆོ་ལེ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི།

དུས་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དག་བ་མ་ཟིན་གྱི་བར་དུ་བདག་ནི་མི་འཆི་ལོ་སྟམ་ན། སྒྲིམས་མེད་དེ། ཇི་སྤྲད་དུ།

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི།

བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྤོང་བས།

ན་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།

སྒྲི་བྱར་ཆོ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་སྒྲིམས་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྤང་ན། བར་དུ་སྐྱལ་འོང་བ་ལྟར་འདོར་བའམ། མགོ་

ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟར་སྤང་ངོ་༥ དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

དེ་བས་པང་དུ་སྒྱུ་འོང་ན༥

ཇི་ལྟར་རིངས་པར་ལྡང་བ་ལྟར༥

དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྦྱོམས་འོང་ན༥

ལྟར་དུ་དེ་དག་བསྒྲོག་པར་བྱ༥ ཞེས་གསུངས་སོ༥ ༧ / ༧༡

བཤེས་སྦྱིང་ལས་ཀྱང་།

མགོ་འམ་གོས་ལ་སྒོ་བུར་མེ་ཤོར་ན༥

དེ་དག་ཕྱིར་བསྒྲོག་བཞི་བ་བཏང་ནས་ཀྱང་༥

ཡང་སྤིང་མེད་པར་བཞུད་སྤང་འབད་འཇུག་ཏེ༥

དེ་བས་ཆེས་མཆོག་དགོས་པ་གཞན་མ་མཆེས༥ ཞེས་གསུངས་སོ༥

སྦྱིང་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི། བདག་ལྟ་བུ་དན་པས་འབད་བ་བྱས་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ག་ལ་ཐོབ་སྒྲུམ་
ནས་སེམས་ལྷུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ལྷུང་མི་དགོས་པས་སྦྱིང་ལུག་དེ་སྤང་བར་བྱའོ༥ ཇི་
ལྟར་ལྷུང་མི་དགོས་སྒྲུམ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

སྤང་བུ་ལ་སྤང་བུང་བ་དང་༥

དེ་བཞིན་སྤོང་བུར་གང་གྱུར་པ༥

དེས་ཀྱང་བཙོན་པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་ན༥

བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་དཀའ་བླ་མེད་ཐོབ༥

བདག་ལྟ་རིགས་ཀྱི་མིར་སྦྱེས་ལ༥

ཕན་དང་གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་པས༥

བྱང་རྒྱལ་སྦྱོང་པ་མ་བཏང་ན༥

བདག་གིས་བྱང་རྒྱལ་ཅིས་མི་ཐོབ༥’ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ༥

སྒྲིབ་པའི་ལེ་ལོ་ནི། དགྲ་འདུལ་བ་དང་རྩལ་བསགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་ཆགས་
པ་དག་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་བར་བྱའོ།

བཙེན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བཙེན་འགྲུས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆའི་བཙེན་འགྲུས་
དང་། སྦྱོར་བའི་བཙེན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙེན་འགྲུས་སོ། དེ་ལ་དང་
པོ་ནི། བསམ་པ་ཐུན་སྦྱུམ་ཆོགས་པའོ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐུན་སྦྱུམ་ཆོགས་པའོ།
གསུམ་ནི། དེ་གཉིས་མཐར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

བཙེན་འགྲུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། གོ་
ཆའི་བཙེན་འགྲུས་ནི། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ན་མེད་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ལ་མ་བཀོད་ཀྱི་བར་དུ། བདག་གིས་དགེ་བའི་བཙེན་འགྲུས་མི་འདོར་རོ་སྦྱུམ་དུ་
གོ་ཆ་བྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས། ལྷ་རྩེའི་བྱ་བསམ་གྱིས་
མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཐ་མ་ཅི་ཅམ་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བཙེན་
འགྲུས་སྡོད་པར་མི་བྱ་སྟེ།¹ ཞེས་གསུངས་སོ། གོ་ཆ་བཀོད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ནམས།

བསྐྱེད་གོ་ཆ་བགོ་བར་བྱ།

སེམས་ཅན་ཚད་ནི་མེད་པའི་སྦྱོར་བ།

གོ་ཆ་བགོས་པ་ཚད་མེད་དོ།² ཞེས་གསུངས་སོ།

འཕགས་པ་སྒོ་བོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྦྱོང་ཅིག་དུ་
གོ་ཆ་བགོ་དེ་བསྐྱལ་པ་འདི་སྦྱོང་ཅིག་དུ་གོ་ཆ་མི་བགོ་ཞེས་བསྐྱལ་པ་བསྤང་བས་བྱང་རྒྱལ་
མི་འཛོལ་གྱི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བྱོན་པར་བྱེད་དོ།³ ཞེས་གསུངས་སོ། བྱང་

1 ཨ་པར། དགོན་བཙེགས་ ག དེབ་གྲངས། 46 ཤོག 116 ར།

2 ཨ་པར། དགོན་བཙེགས་ 12 དེབ་གྲངས། 47 ཤོག 106 ར།

3 ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ 8 དེབ་གྲངས། 104 ཤོག 104 བ།

ས་ལས། བདག་གི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་མྱིར་བསྐྱེད་པ་
སྟོང་དང་མཉམ་པར་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་ན་ཡང་བདག་སྟོ་བར་བྱེད
དེ། ཏུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་བ་དང་། ཟུག་བསྐྱེད་ཆེས་ཆུང་བ་ལྟ་བུ་སྟོས་སྐྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཏེ།^१ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྟོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་
དང་། དག་བ་བསྐྱུབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་
འགྲུས་བྱ་བ་འོ།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལས་ནམས་ནི་ཟུག་བསྐྱེད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཏུས་ཡུན་རིང་པོ་དང་། སྟོ་
གསེས་སུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ཅི་མི་འབྱུང་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས།

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁོད་གནས་ན།

ནམ་པ་སྟོང་དུ་སྐྱུལ་གཟུགས་ཏེ།

ཁ་ལ་སོགས་པས་སང་གོ་བཞིན།

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༤༠

དེ་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་གྲིམ་ན། ཇི་སྐད་དུ།

ཡུངས་མར་གང་བའི་སྟོང་བསྐྱར་ལ།

རལ་གྱི་སོགས་པའི་དྲུང་བསྐྱད་དེ།

པོ་ན་གསེད་ཞིགས་འཇིགས་པ་ལྟར།

བརྟལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་ལྟར་གྲིམ།^२ ཞེས་གསུངས་སོ།

१ ཨ་པར། སེམས་ཅན་གྱི་དཔེ་བྱངས། ༤༠༩༧ ཤོག ༡༠༧ བ།

२ སྟོང་འཇུག ༡ / ༧༠

3 རྒྱུད་འཇུག 2 / 64

མཚན་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

ང་རྒྱལ་མེད་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བཙུན་འགྲུས་བཙུམས་པ་དེས་མཐོ་པར་སེམས་པ་མེད་པའོ།

ད་ནི་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བྱ་བ་ལ་གྲོགས་མེད་པའི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བཅུ་གཅིག་པོ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། དེ་དག་གིས་སྦྱོར་པའི་བཙུན་འགྲུས་བཤད་ནས།

ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ནི། བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་པར་དྲུ་དགེ་བ་ལ་ངོམས་ཆོག་མེད་པར་འབད་བ་ཞེ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སྤྱི་ལོའི་སོར་ཆགས་སྤང་ཅི་ལྟའི།

འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན།

རྣམ་སྤྱོད་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས་།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།

བཙུན་འགྲུས་སྤེལ་བ། བཙུན་འགྲུས་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོན་པ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་ཞེ། གོང་དྲུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།²

བཙུན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ། བཙུན་འགྲུས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉིད་རྗེས་ཐིན་པ་ཞེ་གོང་དྲུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།³

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཞེ། དེ་ལྟར་བྱང་ས་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དྲུ་ཐུན་པ་ཡོངས་སུ་

¹ ཤོག་གྲངས་ 243

² ཤོག་གྲངས་ 220

³ སྦྱོང་འཇུག་ 2/32

⁴ ཤོག་གྲངས་ 222

རྫོགས་པར་བྱ་ཞྏ། སྒ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་སོ།། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུང་རོ།། མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་རྒྱའོ།།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།།

གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི། འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོ་ཡང་སྲིད་པའི་བདེ་བ་མཆོག་
ནམས་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས།

བཙུག་འབྲས་ཀྱིས་ནི་སྲིད་སྦྱོང་འདོད་པ་ཐོབ།།

ཅེས་གསུངས་སོ།། 16 / 66

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

བཙུག་འབྲས་ཀྱི་མ་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙུག་ལ་པོ།།

1 ཨ་པར། བཅས་ཅམ་ སྟེ། དེ་བ་གངས། ༤༠3ཡ འོག 110 བ།

ལེའུ་བཙུ་རྒྱལ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ།

༡། |བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྐྱོན་ཡོན་རྣམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་ཐོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

ཐུ་བ་སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་དང་།

སྤྲེལ་དང་དག་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

བསམ་གཏན་ཕ་རོལ་ཐིན་བཟུས་སོ། ཞེས་པའོ།

བསམ་གཏན་མི་ལྡན་པའི་སྐྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། གང
ཞེས་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། དེ་རྣམ་པར
གཞིང་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆེ་བས་སྤྲེལ་བར་འགྱུར་རོ། དེ
ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཞིང་བའི་མི།

ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཐུག་ན་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ། ༥/༡

ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན་མདོན་ཤེས་མི་སྐྱེ་ལ། མདོན་ཤེས་མ་སྐྱེས་ན་སེམས་ཅན
བྱེད་ན་མི་རྣམས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྦོན་ལས།

ནི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས།

མདོན་ཤེས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྟོ་ག ༣༥

དེ་བཞིན་མདོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་བས།

སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོ་ག ༣༥

ཡང་བསམ་གཏན་དང་མི་ལྡན་ན། ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ལ། ཤེས་རབ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་མི

ཐོབ་བོ།། དེ་ལྟར་ཡང་བཤེས་སྤྱིང་ལས།

བསམ་གཏན་མེད་པར་ཡང་ནི་ཤེས་རབ་མེད།།

ཅེས་གསུངས་སོ།། སྒྲ་ཀ ༡༠༩

དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དངོས་པོ་དམན་པ་ལ་ཞེན་པ་འདོར། མངོན་པར
ཤེས་པ་འབྱུང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མང་པོ་རྒྱད་ལ་སྒྱེ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད
པ་ལས།

བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤང་པ་འདོར།།

རིགས་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་འགྲུབ།།

ཅེས་གསུངས་སོ།། ༣༣ / ༣

ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་དེས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད
འཛོམས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

ཞི་གནས་རབ་དུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས།།

ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༤ / ང

ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་རྩེ་སྒྱེའོ།།
དེ་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་རྩེ
ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།། ཡང་དག་པ་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས། བྱང་རྒྱལ
སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ན། གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ
གསུམ་ལ་འགོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༡༩ / ང༠

བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ། བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཞེ་གནས་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་ནང
 དུ་དག་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་མའི་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད
 བཟན་པའི་སྐབས་ནས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དག་བ་ལ་སེམས་གནས་པ།^१ ཞེས་གསུངས
 སོ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་སྒྲིགས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤངས་པ
 ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དང་པོ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བར་བྱའོ། དེ་ཡང་རྣམ་པར
 གཡེང་བ་སྤང་བ་ནི་དབེན་པ་སྟེ། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར
 རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་འཇུག་ལས།

ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས།

^२རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། ५/३

དེ་ལ་དང་པོ་ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྣམ་པར་དབེན་པར་བྱ་བ་དོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདུ་འཛིའི་རྒྱ་དང་། འདུ་འཛིའི་ཉེས་པ་དང་། དབེན་པའི
 མཚན་ཉིད་དང་། དབེན་པའི་རྒྱ་དང་། དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་འོ།

དེ་ལ་འདུ་འཛིའི་མཚན་ཉིད་ནི། བདག་བྱ་དང་རྒྱུད་མ་དང་འཁོར་དང་ལོངས་སྟོང་དང་ལྟན
 ཅིག་ཏུ་གཡེངས་པའོ།

འདུ་འཛིའི་རྒྱ་ནི། ཆགས་པ་སྟེ་བྱ་སྤང་དང་གཡོག་འཁོར་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ
 ཆགས་པ་དང་། ཟས་འོར་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་ལ་སོགས་
 པས་སྟོན་གསལ་ལ་ཆགས་པས་འདུ་འཛི་མི་སྟོང་བ་ཡིན་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟེན་སོགས་ལ།

སྟེང་པས་འཛིག་རྟེན་མི་སྟོངས་ཏེ།^३ ཞེས་གསུངས་སོ།

^१ ཨ་པར། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་བྲངས། ༢༠༩༦ ལོག ༡༡༡ བ།

^२ རུམ་ འབྲུག་ སི་ཁྱོན་ རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཅིབ་དང་རྒྱ་དཔེ་ རྣམ་པར་གཡེང་བ།

^३ སྟོང་འཇུག ༥/३

འདྲ་འཛིའི་ཉེས་པ་ནི། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་འདྲ་འཛིའི་ཉེས་དམིགས་ཉི་ཤུ
པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། དག་གིས་མ
བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱམས་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན
པའི་གཏམ་གྱིས་ཀྱང་གོས་པ་ཡིན། བདུད་ཀྱིས་སྒྲགས་རྟེན་པ་ཡིན། བག་མེད་པ་ལ་བརྟེན
པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མི་ཐོབ་པ་ཡིན།^༡ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།
བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པས་ནི་བྱང་རྒྱལ་མི་ཐོབ་པོ།
དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས།

འདོད་པ་དག་ནི་རབ་དུ་བསྐྱེན་བྱེད་ཅིང་།།

དུ་དང་རྒྱུད་མ་དག་ལ་སྤེད་བསྐྱེད་ནས།།

སྤྲད་པར་བྱ་བའི་ཁྱིམ་ལ་བརྟེན་པ་དེས།།

ནམ་ཡང་སྤྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་མི་ཐོབ།། ཅེས་གསུངས་སོ།།^༢ ༥ / ༥

སྤྱི་དང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་ཉིད་ལ་ཆགས་བྱས་ན།།

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀྱུན་ནས་བསྐྱིབས།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༥ / ༧

དེས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དེས་ཀྱང་བདག་དོན་མི་བྱེད་ལ།།

བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས།།

བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ།།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།།

^༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ཅ། དེབ་གྲངས། ༤༩ ཤོག ༡༤༣ བ།

^༢ ཨ་པར། མདོ་ལྷོ་ ད། དེབ་གྲངས། ༡༣༧ ཤོག ༡༤ ན།

^༣ སྤྱི་དང་འཇུག ༥ / ༡༤ - ༡༥

དེ་དག་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས།

བུ་དང་རྒྱུང་མ་དག་ལ་སྤེད་སྤངས་ནས།

ཁྱིམ་གྱིས་སྐྱག་སྟེ་ཁྱིམ་ལས་མདོན་བྱུང་བ།

དེ་དག་བྱང་རྒྱུ་བ་མཚོག་ནི་རྟེན་མི་དཀའ། ཞེས་གསུངས་སོ།^༡ ༥ / ༤

རྟེན་པ་དང་གྲགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟེན་གྲགས་དེ་གཏན་དུ་
གཟུང་བར་མི་རྣམས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་སྐྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བའོ།

དང་པོ་ནི། སྟོན་འཇུག་ལས།

རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ།

གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༥ / ༡༠

གཉིས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གུར་བ།

དེ་དང་དེ་བསྟོངས་སྟོང་འགྱུར་དུ།

སྐྱག་བསྐྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ལྡང་།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དཔེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འདུ་འཇི་དེ་དག་དང་བུལ་བའོ།

དཔེན་པའི་རྒྱ་ནི། གཅིག་ཕུར་དགོན་པར་གནས་པའོ། དེ་ལ་དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུར་
ཁྲིད་དམ་ནགས་གསེབ་བམ་བྱ་སྐྱབས་སམ་ཐང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་ནའང་ཡིན་ཏེ། གཞུ་
འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་མིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྒྱང་གྲགས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། མྱོང་ལས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་
ཕན་ཆད་འདས་པ་དེ་ལ་དགོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཚིག་མདོན་པ་མཛོད་ལས་ཀྱང་།

གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི།

^༡ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ད། དེབ་བྲངས། ༡༣༧ ཤོག ༡༤ ལ།

^༢ སྟོན་འཇུག ༥ / ༡༤

རྒྱུང་གྲགས་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༣ / ༥༧

དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྩང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་འདུ་འཛི་ལས་བྱོས་ཏེ་དགོན་
པ་བསྟེན་ན་ཡོན་ཏན་མང་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་བལ་
བར་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འཕེལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཟས་སྒྲོམ་དང་། མེ་ཉོག་
ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པ་སྣ་ཆོགས་ལུལ་བ་བས། རྩང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་དགོན་པར་བསྐྱད་པའི་བསམ་པས། དགོན་པའི་ཚུགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བ་
ཅམ་ལ་མཉེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཟས་དང་སྒྲོམ་དང་དེ་བཞིན་གོས་རྣམས་དང་།།

མེ་ཉོག་སྟོས་དང་བྲེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།

ཁྱུ་མཆོག་རྒྱལ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་མི་འགྱུར།།

གང་ཞིག་རྩང་རྒྱལ་རབ་དུ་འདོད་བྱེད་ཅིང་།།

འདུས་བྱས་ངན་པས་ཡིད་འབྱུང་སེམས་ཅན་གྱི།།

དོན་དུ་དགོན་པར་གནས་ཏེ་གོམ་བདུན་པོར་།།

འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་འཕགས་།།'

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༤ / ༡༠ - ༡༡

འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་བརྒྱད་དང་བལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་
འཕེལ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས།

དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་རྟག་དུ་ཡིད་འབྱུང་འགྱུར།།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅི་ཡའང་འདོད་པ་མེད།།

ཐག་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་མི་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དགོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉིང་དེ་འཇིན་མུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་། མདོ་སྡེ་དེ་ཉིད་ལས།

གོང་དང་གོང་ཁྱེར་དག་ལ་དགའ་སྟོངས་ལ།།

རྟག་ཏུ་དབེན་ཞིང་ནགས་ཁོང་བསྟེན་པར་གྱིས།།

བསེ་རུ་ལྟ་བུར་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་བྱོས།།

རིང་པོར་མི་སྟོགས་ཉིང་འཇིན་མཆོག་སྟོབ་འགྱུར།།' ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལུས་འདུ་འཇི་ལས་དབེན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་ནི་དགོན་པར་བསྐྱད་ལ། བདག་དགོན་པར་
འོང་བ་འདི་ཅིའི་སྤྱིར་འོངས་སྤྱིར་བསམ་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་བདག་དགོན་པར་འོངས་པ་
འདི་གོང་དང་གོང་ཁྱེར་ལ་སྟོགས་པ་གཡེང་བའི་ས་སྟོགས་ནས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་བྱོས
ཏེ། དགོན་པར་འོངས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཅིས་འཇིགས་ན། བྱིས་བདག་དྲག་ཤུལ་ཅན་
གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས། འདུ་འཇིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟེས་
འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། སྟོག་པའི་སྟོགས་པོས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། མི་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་གསུམ་གྱིས་
འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། སྤང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་དང་ལྷའི་བྱའི་བདུད་
གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ། དཔུལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དང་དུད་འཕྲོ་གསུམ་གྱིས་འཇིགས་
ཤིང་སྐྱག་གོ། བདག་དེ་ལྟ་བུས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས་དགོན་པར་འོངས་སོ།།^१ ཞེས་
གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་འཇིགས་ཤིང་སྐྱག་ནས། ད་ལྟ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཅི་བྱེད་ཅིང་

१ ཨ་པར། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ། མདོ་སྡེ་ ད། དེབ་གྲངས། १३༧ ཤོག ༢༥ ར།

३ ཨ་པར། དགོན་བཙུགས་ ད། དེབ་གྲངས། ५३ ཤོག ३༧༢ བ།

འདུག་སྐྱམ་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ། དེ་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་ལུས་ཀྱིས་སོག་གཅིད་པ་དང་།
མ་ཐིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་གཅན་གཟན་དང་།
རྩོན་པ་དང་། ཆོས་རྒྱན་དང་ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྐྱམ་
དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་འབྲོག་པར་བྱའོ།

དག་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་དག་འབྱུང་དང་། སྤུ་མ་དང་དན་སྐྱུས་ལ་སོགས་པ་
སྐྱུས་ཞིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་མ་བྱ་དང་ནེ་ཙོ་དང་འཛེལ་མོ་དང་ཙོ་ག་ལ་སོགས་པ་དང་
ཡང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ལ་དེ་ལས་འབྲོག་
པར་བྱའོ།

སེམས་ལ་བརྟགས་ལ་བདག་དགོན་པ་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། སྤག་དོག་ལ་
སོགས་པ་སེམས་གཤིང་འདུག་ན། འོ་ན་བདག་རི་དྲགས་དང་། སྤྱུ་དང་སྤྱེའུ་དང་དོམ་དང་
བྲིད་ལ་སོགས་པ་དང་ཁྱད་མེད་ན། དེས་འདོད་པའི་དོན་ཅང་འགྲུབ་བམ་སྐྱམ་དུ་བསམས་
ལ་དེ་ལས་འབྲོག་པར་བྱའོ། སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དབེན་པར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་གཉིས་དབེན་པས་རྣམ་པར་གཡིང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། རྣམ་པར་གཡིང་བ་
མེད་པས་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་རང་གི་སེམས་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་གང་ཆེ་བ་བརྟགས་
ལ་དེའི་གཉེན་པོ་བསམ་པར་བྱའོ། དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་
པའོ། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ནི་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པའོ། གཉི་ལུག་གི་གཉེན་པོ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་
བསྒྲོམ་པའོ། སྤག་དོག་གི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲོམ་པའོ། ང་རྒྱལ་གྱི་
གཉེན་པོ་ནི་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སྒྲོམ་པའོ། ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་རགས་པའམ་རྣམ་
རྟོག་མང་ན་རྒྱང་སྒྲོམ་པའོ།

དེ་ལ་རང་འདོད་ཆགས་ཆེ་ན་མི་སྤྱུག་པ་བསྒྲོམ་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི

ཤ་དང་ཁྱག་དང་། བགས་པ་དང་། རུས་པ་དང་། ཀླུ་དང་། རྩ་མེར་དང་། མཁྱིམ་པ་
དང་། བད་ཀན་དང་། ལྷ་བས་དང་། མཆེལ་མ་དང་། བྱིས་ལ་སོགས་མི་གཙང་བའི་རྩམ་
སྤུམ་ཅུ་ཙུག་ཡིན་སྟེ་དེ་དུས་དུས་ཐོང་དུ་མོང་སྟེ། རོ་དུས་ཐོང་དུ་བསྐྱལ་བ་
ཤི་ནས་ཞག་གཅིག་ཡོན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་ནས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་།
ལྷ་ཡོན་པ། རྩམ་པར་བས་པ་དང་། འྩམ་པར་སྟོས་པ་དང་། འྩམ་པར་ནགས་པ་དང་།
འྩམ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའི་རོ་མཐོང་ནས། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་
བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་དུས་རྒྱུད་རོ། ། ཡང་ཤི་
བའི་རོ་དུས་ཐོང་དུ་བསྐྱལ་བ་ཀླུ་ལ་ཤི་རི་ཆགས་པ་དང་། རྩམ་པའི་བྱ་བ་བྱང་
བྱེད་དུ་འདུག་པ་དང་། ཀླུ་ལ་དུས་དུས་བྱུང་བུ་བྱེས་པ་དང་། ཤི་ནས་ལོ་དུ་མ་ཡོན་པ་
རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟ་བུར་ལྷུང་པ་དང་། ལྷུང་བའི་མདོག་ལྟ་བུར་ལྷུང་པ་མཐོང་ན་
ཡང་། བདག་གི་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་དེ་
ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་སྟེ་དུས་རྒྱུད་རོ། །

ཡང་རང་ཞེ་སྒྲུང་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྟོམ་པ་ལ། སྦྱིར་བྱམས་པ་གོང་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་སྟེ།
གང་ཐོག་མར་སྦྱིང་དུ་སྦྱག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་བསམ་པར་
བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱམས་པ་དེ་ཉི་ཤེས་བསྐྱབ་པའོ། ། དེའི་འོག་དུ་འདྲིས་པ་
རྣམས་ལའོ། ། དེའི་འོག་དུ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལའོ། ། དེའི་འོག་དུ་ཉེ་འཁོར་པ་རྣམས་ལའོ། །
དེའི་འོག་དུ་རང་གི་བྱོང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའོ། ། དེ་ནས་ཤར་ལ་སོགས་པ་སྟོགས་བཅུར་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོམ་མོ། །

ཡང་རང་གཉི་ལྷག་ཤས་ཆེ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟོམ་པ་ནི།

༡ རུས་ རྩམ་པར་སྟོས་པ་

༡ རུས་ རྩམ་པར་གནགས་པ་

༢ རུས་ རྩམ་པར་འབྲས་གཞིགས་པའི་

༢ ཅིང་ ཤར་རི་

༣ རུས་ ཐ་བའི་

༤ རུས་ འདྲིས་པ་

སྤྲུལ་ལྷ་ཡང་པའི་མདོ་ལས། དགོ་སྒོར་གང་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་ལྷ་ཡང་པ་འདི་ཤེས་པས་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དེས་ཆོས་
ཤེས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ལུགས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་ལས་ཐོག་པ་ལྟ་
དན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའོ། །འདི་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་
བཅས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དགོ་སྒོར་དག་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་ཞེ་
འདི་ལྟ་ཞེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ནས། སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ཆ་གི་དང་། ལྷ་དང་
དང་སྐྱེ་ཞུགས་འདོན་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུག་པ་
རྣམས་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་བསྐྱེལ་གྱི་ལྷ་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་
འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་ནི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་
ཁམས་སུ་འོ། །སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མངལ་སྐྱེས་ལའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤེས་བྱ་ལ་སྤངས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེས་ཀྱང་ནས་
བསྐྱེད་ནས་ཐག་བཅས་ཀྱི་ལས་དགོ་བའམ་མི་དགོ་བའམ་མི་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་
ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ལས་དེའི་ས་པོན་བསྐྱོམ་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །
ལས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཀྱིས་སེམས་ཐིམ་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྐྱུར་
ནས་རྩར་རྩར་པོ་ལ་སོགས་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་

༡ ཨ་པར། མདོ་ཐེ་ ཆ། དེབ་གྲངས། ༣༡༠ འོག་ ༡༡༤ བ།

༢ ཨ་པར། །སྤྲུལ་ལྷ་ཡང་པའི་མདོ། མདོ་ཐེ་ ཆ། དེབ་གྲངས། ༣༡༠ འོག་ ༡༡༤ བ།

གཟུགས་ཤེས་བྱའོ།།

མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་འཕེལ་བས་མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེལ་མཆེད་དུ་གཅིག་ཅེས་བྱའོ།།

མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདྲུས་ནས་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ནི། རྒྱུ་མཆེད་དུ་གི་རྒྱུ་ལྷན་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཇི་ལྟར་རེག་པ་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་བདེ་བའམ་སྤྱད་བཟུལ་ལམ་བཟང་སྟོམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཚོར་བ་འབྱུང་ཞྩ། དེ་ནི་རེག་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ།།

ཚོར་བ་སྦྱང་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་པ་ནི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ལ་བྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་མི་གཏོང་བ་དང་མྱིར་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན། ཡང་སྤྲོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་སྦྱང་བ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྒྱུ་ལྷན་སྤྲོད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ལས་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་རྣམས་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་ལྷན་སྦྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

སྦྱེས་ནས་མདོན་དུ་བྲལ་བའི་ཕུང་པོ་འཕེལ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱས་པ་དང་། འཇིག་པ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་ལྷན་ལ་གྱུ་ཤི་ཞེས་བྱའོ།།

འཆི་བ་ནི་མོངས་པས་མདོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བཅས་པའི་ནད་གི་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ནི་མ་དན་ལོ། མ་དན་ལས་བྱུང་བའི་ཆིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་ཞུགས་སོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷོ་ཆོགས་དང་ལྷན་པའི་མི་བདེ་བ་སྦྱང་བ་ནི་སྤྱད་བཟུལ་ལོ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱད་བཟུལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའོ། གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉི

བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འཁྲུགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཡིན་ནོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྟེན་འབྱུང་ལས།

ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཙུ་གཉིས་གང་།

དུམ་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ།

སྤྱབ་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་དེ་དག།

ཉོན་མོངས་ལས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་།

གསུམ་པོ་དག་ཏུ་ཟད་པར་འདུས།

དང་པོ་བརྒྱད་པ་དག་ཉོན་མོངས་།

གཉིས་དང་བཙུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ།

སྤྱག་མ་བདུན་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། མེ་ཀ ༡ - 3

ཡང་དཔེར་ན་མ་རིག་པ་ནི་ས་བོན་འདེབས་མཁན་ཉི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་ནི་ཞིང་ས་ཉི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ས་བོན་ཉི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྲིད་པ་ནི་ཆུན་ཉི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མིང་དང་གཞུགས་ནི་ལྷ་གྲ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ནི་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། གལ་ཏེ་མ་རིག་པ་མ་བྱུང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱང་མི་མདོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་མ་བྱུང་དུ་ཟིན་ན་ཁྱ་གཞིའི་བར་དུ་ཡང་མི་མདོན་པ་ཞིག་ཅ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མདོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཅ། སྤྱེ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཁྱ་གཞིའི་བར་དུ་མདོན་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཡང་འདི་སྤྱམ་དུ་བདག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་མདོན་པར་བསྐྱབ་པོ་སྤྱམ་དུ་མི་སེམས་སོ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་འདི་སྤྱམ་དུ་བདག་ཅག་ནི་མ་རིག་པས་མདོན་པར་བསྐྱབས་སོ་སྤྱམ་དུ་ཡང་མི་སེམས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བ་ཡང་འདི་སྤྱམ་དུ་བདག་གིས་ཁྱ་གཞིའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པོ་སྤྱམ་དུ་མི་སེམས་སོ། ཁྱ་གཞིའི་ཡང་འདི་སྤྱམ་དུ་བདག་ནི་སྤྱེ་བས་མདོན་པར་བསྐྱབས་སོ་སྤྱམ་དུ་མི་སེམས་པའི་བར་དུ་སྤྱེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་ལས་

འདྲ་བྱེད་རྣམས་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་
པས་ཁྱ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བ་
ཡོད་པ་ལས་ཁྱ་ཤིའི་བར་དུ་མངོན་པར་གྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནང་གི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བཞུདོ།

ཡང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟེན་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་རྩ་དང་
མེ་དང་རྩུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁམས་དྲུག་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་
ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ།
ལུས་སྤྱད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་ནི་རྩའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། རྩེས་པ་དང་འབྱུངས་པ་ལ་
སོགས་པ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་མའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། དབུགས་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་འདི་ནི་རྩུང་གི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། ལུས་ཀྱི་ནང་སྐྱབས་ཡོད་པ་འདི་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཞེས་བྱའོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟེ་ཚོགས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། རྟེན་འདི་དག་མེད་པར་ལུས་སྒྲེ་བར་མི་
འགྱུར་གྱི་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་ཚང་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དེ་ལས་ལུས་མངོན་པར་
འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ཀྱང་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་གིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱབ་པོ་སྟུམ་དུ་མི་སེམས་སོ། ལུས་ཀྱང་འདི་སྟུམ་དུ་བདག་ནི་རྟེན་འདི་དག་
གིས་བསྐྱེད་དོ་སྟུམ་དུ་མི་སེམས་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་འདི་དག་ལས་ཡོངས་སུ་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་རོ།

དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཆོ་དུ་ལ་རྫོགས་ཤིང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མངོ་
ལས། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོན་གྱི་མཐའ་ལ་ལྟོས་པའོ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཚོར་པའི་བར་ནི་ད་ལྟ་བུར་བ་ལ་ལྟོས་པའོ། སྟེང་པ་དང་སྟོང་པའི་
བར་ནི་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། དེ་ཕན་ཆད་ཀྱང་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་སོ།
ལུགས་ལས་བརྒྱུག་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་

སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཐིག་པ་འགག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འགགས་པས་ཁྱ་ཤིའི་བར་
 དུ་ཐིམ་གྱིས་འགག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་མ་ཐིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག།
 ཅས་བྱ་བ་ནས། ཁྱེ་བ་འགགས་པས། ཁྱ་ཤི་དང་། ལྷ་དན་དང་སྟེ་སྟགས་འདོན་པ་དང་།
 སྟག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྱགས་པ་ནམས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 ལྟར་སྟག་བསྐལ་གྱི་ཐུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

རང་སྟག་དོག་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། བདག་བདེ་
 པ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ལ། བདག་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་
 པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་སྟག་བསྐལ་མི་འདོད་པས་ན། བདག་དང་སེམས་ཅན་
 གཅིས་པ་མཉམ་པོར་བསྒྲུབ་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་སྟོད་འཇུག་ལས།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི།

དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྒྲུབ།

བདེ་དང་སྟག་བསྐལ་མཉམ་པས་ན།

ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༤/༢༠

རང་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་གཞན་བརྟེན་བསྒྲུབ་པ་ནི། བྱིས་པ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཁོ་ན་གཅིས་པར་གཟུང་ནས་རང་ཆོས་བྱས་པས་འཁོར་བ་ན་སྟག་
 བསྐལ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གཅིས་པར་གཟུང་ནས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་
 པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བྱིས་པས་རང་དོན་བྱས་པ་དང་།

བྱབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ།

འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་སྟོས། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡ ཨ་པར། མདོ་ཞེ་ ཆ། དེབ་གངས། ༣༡༠ ཤོག ༡༡༤ བ།

༢ སྟོད་འཇུག ༤/༡༣༠

དེས་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བདག་འཛིན་དོར།
གཞན་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་གཞན་བདག་དུ་བྱོའོ། དེ་ལྟར་
ཡང་སྦྱོང་འཇུག་ལས།

བདག་ཉིད་སྒྲིན་ཅན་གཞན་དག་པོ།

ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོར་ཤེས་བྱས་ནས།

བདག་དུ་འཛིན་པ་དོར་བ་དང་།

གཞན་ལྔ་བཅུ་པ་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ५ / ११३

རང་ཉོན་མོངས་པ་ཆ་མཉམ་པའམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་ཆེན་རྒྱུད་ལ་བསྐབ་སྟེ།
བབྱང་བ་དང་རྗེས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དུག་བསྒྲུབ་མོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་མངོད་
ལས།

བབྱང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཛིན་པ་དང་།

རྟོག་པ་དང་ནི་བསྒྲུབ་པ་དང་།

ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དུག་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་སོ། ། ६ / १३

‘ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྤང་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་གསུམ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་
ལུགས་སམ། མར་པ་ཡལ་སྐས་ཀྱི་ཕྱག་སྟོལ་དང་བཞེད་པ་ནི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་སྦྱོར་དང་དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་ཆོས་དུག་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱོའོ། དེ་དག་ནི་
སེམས་སྦྱོང་བའི་རིམ་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ།

བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་དངོས་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་དུ་རུང་བར་བྱེད་

१ ཉོན་མོངས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱོའོ། །བར་ རྣམ་ འབྲུག་ ཅིབ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ།
སི་ཁྱོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་སྣོད་དུ་རུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུའི་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། དང་
པོར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་གྱི་བསམ་གཏན་ནི། ལྷན་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ།
ལྷན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ། མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ། ལྷན་སེམས་དང་བྲལ་
བ། རོ་སྤྱང་བ་མེད་པ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དེ་དག་
གིས་ཆོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ལྷན་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་
ཀྱི་གྲུ་གྲུ་མེད་པར་ཅི་གཅིག་ཏུ་གནས་པའོ། །ལྷན་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
པ་ནི། ལྷན་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའོ། །མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་
ཞེས་པ་ནི། དང་གིས་འཇུག་པའོ། །ལྷན་སེམས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །རོ་སྤྱང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །
མཚན་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའོ། །ཡང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་
དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། སེམས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི།
བཏང་སྒྲོམས་དང་ལྡན་པའོ། །

ཡོན་ཏན་སྐུའི་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་པའོ། །
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྲོབས་བཙུའི་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལྷན་པ་སྣ་ཆོགས་

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་མིང་ཙམ་ཡང
མི་ཤེས་ན། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པར་ལྷ་ག་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། ། ཐུན་མོང་བ་ནི། རྣམ
པར་ཐར་པ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག
པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་སོ། ། དེ་ཡང་མིང་ཐུན་མོང་བ
ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མཚུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

སེམས་ཙན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། བསམ་གཏན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱལ་ཏེ། སེམས་ཙན་གྱི་དགོས་པའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ
གཅིག་པོ་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། ། འོ་ན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་གྲགས་པ་ལ།
ཞི་གནས་ནི་ཅི་ཙམ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཅི་ཙམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ཡང་དག་པའི་ཏིང
ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཇོག་པ་དེའོ། ། ལྷག་མཐོང་ནི་དེའི་རྗེས་ལ་བྱ་བ
དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལྷན་
རྒྱན་ལས།

ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཇོག་ཕྱིར་དང་།

ཆོས་རབ་རྣམ་པ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། १༨ / ༤༤

དེ་ཡང་ཞི་གནས་ནི་བསམ་གཏན་དངོས་སོ། ། ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཆའོ། །

བསམ་གཏན་སྤེལ་བ། བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསྟོ
བ་གསུམ་གྱིས་སྤེལ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཞུག་པ་ལྟར་རོ། ། १

བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ། བསམ་གཏན་དག་པར་བྱེད་པ་ནི། ལྷོང་པ་དང་སྤྱིང
རྗེས་ཟིན་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཞུག་པ་ལྟར་རོ། ། ३

བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་
སྐབས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཆེ།
དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པ
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟུ་མཛོན་པར
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་པར་འགྱུར་རོ། མཛོན་པར
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གནས་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི
ལྷའི་ལུས་ཐོབ་ཆེ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

འདོད་སྦྱོང་དགའ་དང་བདེ་དང་ཐུག་བཟུལ་དག།

རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་ཡིས།

ཆངས་དང་འོད་གསལ་དག་དང་དགེ་རྒྱས་དང་།

འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷ་རྣམས་དང་སྐལ་མཉམ་ཐོབ།^༡ ཅེས་གསུངས་སོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

བསམ་གཏན་གྱི་མ་རོལ་རྟུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་ཉླེ་བཙུ་རྒྱལ་པའོ། །

༡ ཨ་པར། སེམས་ཙམ་ མི། དེབ་གངས། ༢༠༣༧ ཤོག ༡༡༩ ན།

༢ བཞེས་གླིང་། སློ་ག ༢༡

ལེའུ་བཙུ་བདུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་ལ། རྩོམ་ནི།

སྦྱོན་ཡོན་ནམ་གཉིས་བསམ་པ་དང་།

ངོ་བོ་དང་ནི་དབྱེ་བ་དང་།

མྱ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་།

ཤེས་དང་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་།

འབྲས་བུ་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས།

ཤེས་རབ་ས་རོལ་སྦྱོན་བསྐྱས་སོ། ། ཞེས་པའོ།

ཤེས་རབ་མི་ལྡན་པའི་སྦྱོན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྦྱོན་པ་ལ་གནས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་བར་དུ་ལྡན་ཡང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་སྦྱོན་པ་དང་བྲལ་ན། དེས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་གོ་འཕང་མི་ཐོབ་
པོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོང་བྱིད་མེད་པའི་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གོང་
ཆེར་དུ་བགོད་པར་མི་རྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།

དམུས་ཡོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁག་གིས་ནམས།

ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གོང་ཆེར་འཇུག་པར་ག་ལ་རྒྱས།

ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ས་རོལ་སྦྱོན་ལྡེ་ཡིས།

དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡ / ༡

དེ་ལས་བསྐྱོག་ཉེ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན། ཡོང་བྱིད་ཀྱིས་ཡོང་བའི་ཚོགས་གོང་ཆེར་དུ་བྱིད་
པ་ལྟར་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་ནས།
ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ན་བདེ་སྒྲག་དུ།

མིག་ལྡན་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།
 ཡུལ་དུ་ཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས།
 མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བར་ཁྲིད།
 ཅེས་གསུངས་སོ། ༤ / 3

འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས།
 ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདེའ་བར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་སོ། 33 / ༤

འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་ཆོག་མོད། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལྡན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན།
 མི་ཆོག་ཉྱེ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྦྱོན་ལས།

ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་།
 ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་དག་ཀྱང་།
 གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པས།
 དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོ་ཀ ༤༤

འོ་ན་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་གང་དུ་འཆིང་ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཞི་བ་ཚྭོགས་
 གཅིག་པའི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དེར་ལྷུང་ནས་བཅིངས་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མི་གནས་
 པའི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ཀྱང་
 བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དེར་བཅིངས་པར་འདོད་དོ།

ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་བརྟེན་ན་ཡང་ཕྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲུ་བའི་ས་ལས་མི་འདེའ་བས།
 འཁོར་བ་ཉིད་དུ་བཅིངས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའོ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་སྒོས་མི་ཟད་པས་ཞུས་པའི་

མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མུ་དན་ལས་འདས་པར་འཛིང་ལ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཛིང་བས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཅིག་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། འཇགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཛིང་བ་ནི་གང་། ཐར་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་འཛིང་བའོ། ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའོ། ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་འཛིང་བའོ། ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐབས་ནི་ཐར་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡ་བྲལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་ལ་སྒྲིང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བདུན་གྱི་ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། བདུན་གྱི་ལས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བར་བྱའོ། །¹ ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དཔེར་ན། ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་ལ་ལམ་བརྟག་པའི་མིག་དང་། ས་གཙང་བའི་རྒྱང་པ་གཉིས་འཛོམ་དགོས་པ་ལྟར། མི་གནས་པའི་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགོ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱང་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། ག་ཡ་གོ་རིའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་མདོར་བསྟན་ན་གཉིས་ཏེ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་པོ།² ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་རང་དགར་མི་སྟེ་སྟེ། དཔེར་ན། སིང་ཉུང་ཟད་ཅམ་ལ་མེ་སྤར་ཡང་། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་མི་འབྱུང་ལ། སིང་སྟོན་ཏུ་སྐམ་ཞིང་མང་བ་བསགས་ནས་མེ་སྤར་ན། མེ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་བ་བསད་ཀྱང་མི་སྟོང་བ་འབྱུང་ངོ་། ། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོན་ན་ཉུང་ཟད་ཅམ་ལས་མ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་མི་སྟེ་ལ། སྦྱོན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསྟོན་ན་ཉུང་ཟད་ཅམ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་འབྱུང་སྟེ། སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་གོ། དེས་ན་ཤེས་

1 ལྷ་ཁ་མཐོ་སྟོབ། 1042 འོག་གངས་ ༤༤0

2 མ་པར། མདོ་སྟེ་ བ། དེབ་གངས། 106 འོག་ 334 བ།

3 མ་པར། མདོ་སྟེ་ ཅ། དེབ་གངས། 106 འོག་ 344 བ།

རབ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས།

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི།།

ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།། ༡༡

ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའོ།། དེ་ལྟར་
ཡང་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་པར་
འབྱེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་ཟླ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་རྒྱུ་པ་གསུམ་
གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་
རབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་པོ།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ན། འཇིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་རིག་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པ་
དང་། བཟོ་རིག་པ་སྟེ། རིག་པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་
གང་ཡིན་པ་དེའོ།།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་ནང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པའོ།།

དེ་ཡང་དང་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དམན་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
བ་དག་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཐུང་པོ་
འདི་མི་གཙང་བ་དང་། སྤུག་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པར་རྟོགས་
པའོ།།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་
སྒྲིམ་པ་མེད་པ། གཞི་མེད་ཅ་བྱེད་ཤེས་པའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཨ་འོལ་དུ་སྒྱུན་པ

བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱང་པ་།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ།། १ / ३५

བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་ལས་ཀྱང་།

ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་།

སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་བའི་།

རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ལ།

ཤེས་རབ་ཅས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད།། ཅས་གསུངས་སོ།། སྟོ་ག ༤༨

ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ། ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ
འཆད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་དུག་གིས་སྟོན་ཏེ། १. དངོས་པོར་འཇིན་པ་དགག་པ་དང་། २.
དངོས་མེད་དུ་འཇིན་པ་དགག་པ་དང་། ३. མེད་པར་འཇིན་པའི་སྟོན་དང་། ༤. འཇིན་
པ་གཉིས་ཆར་བྱེ་སྟོན་དང་། ༥. རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དང་། ༦. རྣམ་པར་རང་
བཞིན་ལྟ་དན་ལས་འདས་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་དངོས་པོར་འཇིན་པ་དགག་པ་ནི། རྩ་བའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲིན་དུ།

ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་ཏེ།

མེད་པའང་རྣམ་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན།། སྟོ་ག ༤༩

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་གསུངས་ཏེ། ལམ་རིམ་དུ་

གསུང་ཙ་ན། དངོས་པོའམ་དངོས་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་སུ་འདུས་ལ། བློ་བཟང་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།། འོ་ན་བདག་རྣམ་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཅིས་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅིས་བྱ་བ་འོ།། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། འདི་ལའང་འདོད་ལུགས་མང་སྟེ། དོན་ལ་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་བ་ནི། རིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོའི་རྒྱུ་ནམ་མེ་བྱེད་དགྲ་བྱེད་རིག་རིག་གྱུ་ལྟ་པོ་འདི་ཡིན་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྔོན་གྱི་ལས།

རྒྱུ་ལ་གང་ཟག་ཅིས་བྱ་སྟེ།

གྱུ་གྱུ་འཕྲོ་བ་འདིར་རང་ཡིན་།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་ཟག་དེ་ལ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕྱར་གཟུང་ནས་དེ་དང་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་དོ།། ཉོན་མོངས་པ་དེས་ལས་བསྐྱེད་དོ།། ལས་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དོ།། དེས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡིན་འོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་།།

བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་ཕྱང་།།

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས།།

ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡ / ༣༣༡ - ༣༣༣

ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་གང་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་ནི། བྱི་གཟུང་པའི་ཡུལ་དང་། རྒྱུ་འཛིན་པའི་སེམས་སོ།། ཅིའི་བྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་

འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སེལ་བྱ་ལས།

མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཚུལ་ཞེས་བྱ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གསུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་བརྒྱད་ནས་ཞེན་པ་ནི་ཚུལ་གྱི་བདག་ཅེས་བྱོལ།།

བདག་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ།

དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་དགག་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྐུ་སྐུའི་ཀྱིས་མཛད་པའི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

བདག་ཡོད་བདག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ།།

འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་ལོག།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། १/३५

བདག་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ནས་ཡོད་ན། བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་དགོས་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་མཐོང་བའི་དུས་ན་བདག་དེ་མེད་པས་ན་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

གང་ཕྱིར་ཡང་དག་ཇི་ལྟ་བ།།

ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གཉིས་མི་འབྱུང་།། ཞེས་གསུངས་ཏེ། १/३५

དེ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའམ་སེམས་སམ། གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མི་འབྱུང་བའོ།། ཡང་གལ་ཏེ་བདག་གམ་སེམས་དེ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་རང་ལས་སྟེ་བའམ། གཞན་ལས་སྟེ་བའམ། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བའམ། དུས་གསུམ་ལས་སྟེ་བ་ཞེས་བརྟགས་པར་བྱོལ།།

དེ་ལ་རང་ལས་མི་སྟེ་སྟེ། རང་གྲུབ་ཟིན་ནམ་མ་ཟིན། གྲུབ་མ་ཟིན་ན་རྒྱུར་མི་རུང་ལ། གྲུབ་ཟིན་ན་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་། རང་ལ་རང་བྱེད་པ་འགལ་བས་སོ།།

གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། རྒྱུ་ཇི་ལྟར་མ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་

རྒྱ་ནི་འབྲས་ལུ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་འབྲས་ལུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྲིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ།
གང་གི་ཆོ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་འབྲས་ལུ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པས་ཟླ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ།

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཉྱེ། ཐོགས་གཉིས་ཀ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ།

དུས་གསུམ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་ཉྱེ། འདས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ས་པོན་རུལ་པ་རྣམས་པ་
ཟད་པ་བཞིན་ནོ། མ་འོངས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། ད་ལྟར་བས་མི་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཐན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་མི་འཐད་པས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་
བ་ལས།

དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་།

དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་མ་ཐོབ་ཕྱིར།

དང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ༡ / ༣༧

མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ཡང་ན་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་ཉྱེ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་
རང་གི་ལུས་ལ་ཡོད་དམ། སེམས་ལ་ཡོད་དམ། མིང་ལ་ཡོད་ཅེས་བརྟག་པར་བྱའོ། ལུས་
འདི་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྤྲ་བ་ནི་ས་ཡིན། གཤེར་བ་ནི་རྒྱ་
ཡིན། རྫོད་ནི་མེ་ཡིན། དཔུགས་དང་གཡོ་འགལ་ནི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་
བདག་གམ་སེམས་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་རྒྱལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་
བདག་གམ་སེམས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། སེམས་ལ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སེམས་ནི་ཅིར་ཡང་
མ་གྲུབ་སྟེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སེམས་རང་མ་གྲུབ་
པས། བདག་གྲུབ་པ་མེད་དོ།

མིང་ལ་བདག་གམ་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མིང་ནི་སློ་བྱར་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩས་སུ་
ཡང་མ་གྲུབ་ལ། བདག་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་

གང་ཟག་གི་བདག་གམ་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ།

ད་ནི་ཚེས་ཀྱི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། རང་འཇིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ།། དེ་ལ་དང་པོ་བཤད་ན། ཁ་ཅིག
མྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཁྱེ་ཐག་ཏུ་སྒྲིབ་བ་ན་རེ། རྒྱལ་མ
རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུམ་གོང་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞིག་ཇུས་སྤྲོད་དེ། དེ་དག་ཚོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ
སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་དེ་རྣམས་སིལ་བུར་སོ་སོར་བསྐྱོར་བ་བར་དང
བཅས་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་ནི་དཔེར་ན་གཡག་རྩ་དང་མེད་མེད་སིང་གི
རྒྱལ་ལྟར་ཡིན། མི་ཁྱེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ།།

མདོ་ལྗེ་བ་ན་རེ། རྒྱལ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱོར་བ་བར་མེད་པ་འབྱུང་ལ་མ་རེག་པར་ཡོད་ཅིས
ཟེར་རོ།། དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་དེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ་དུ་མར་ཡོད།
གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་དེ་ལ་ཚོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཚོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ན
ཤར་རྒྱུ་དང་ལྗོངས་དང་ལྗོངས་ལོག་གི་ཆ་སྟེ། ཆ་དུག་ཏུ་སོང་བས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ
ཉམས་སོ།། ཚོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་མེད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར
འབྱུར་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོན་སྤུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡོད་དོ།། དེ་ལྟར་ཡང
ཉི་ཤུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས།

དུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྒྱུར་བ་ན།

ཐར་པ་རྒྱལ་ཆ་དུག་ཏུ་འབྱུར།

དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན།

གོང་བུ་རྒྱལ་ཐར་ཅམ་དུ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ།། མྱོ་ཀ ༡༣

དུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གཅིག་གྲུབ་ན་གཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལས།
གཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། དེས་ན་རྒྱལ་ཐར་པ་རྩམ་སྤུམ་

གྲུབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་མྱེད་ཡུལ་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། འོ་ན་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་
ཞིང་འདུག་པ་འདི་ཅི་ཡིན་སྒྲུམ་ན་འདི་ནི་རང་སེམས་ཉིད་འབྲུལ་ནས་སྤྱོད་ལེ་གྱི་ཡུལ་དུ་
སྒྲུབ་པ་འདི་རང་གི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤར་བས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཅིས་
ཤེས་ན། ལུང་དང་། རིགས་པ་དང་། དཔེ་དང་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ལ་ལུང་ནི། སལ་པོ་ཆེད་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དཀྲུགས་པའི་སེམས་།

དོན་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱ་འབྱུང་། རྟོག་པུ་ལྟ་བུ། ༡༠/༡༥༥

དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ།

སྤྱོད་ལེ་དོན་མཐོང་ལོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོག་པུ་ལྟ་བུ། ༡༠/༡༥༣

རིགས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་འདི་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ། མེད་
པ་སྒྲུབ་ཞིང་འདུག་པའི་མྱེད། མིའི་རུའམ་བསྐྱོམ་པའི་ལྷོན་གྱིང་ལྟ་བུ་མེད་པ་སྒྲུབ་ཞིང་
འདུག་པའི་མྱེད་ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོགས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མི་སྒྲུབ་པའི་མྱེད་དང་།
སྒྲུབ་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་བའི་
མྱེད་དང་། རིགས་དུག་གི་སྒྲུབ་པ་ཐ་དང་པའི་མྱེད་སྒྲུབ་པ་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། དཔེ་ནི། མི་ལམ་དང་སྦྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་གཞུང་པའི་ཡུལ་
མ་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་ནོ།

གཉིས་པ་བཤད་ན། རྒྱ་ཅིག་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དུ་དངོས་སུ་
གྲུབ་པར་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ། སེམས་དེ་སྒྲུབ་
ཅིག་མར་བརྟག་པས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སེམས་དེ་སྤྱོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པས་དངོས་སུ་མ

༡ ཨ་པར། སལ་ཆེན་ཁ། དེབ་གངས། ༤༤ ཤོག ༡༣༠ བ།

༢ རང་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པས།

གྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་མེད་པས་སེམས་མ་གྲུབ་པའོ།།

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པའི་སེམས་རང་རིག་རང་གསལ་དེ་རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དུ
མར་ཡོད། རྒྱད་ཅིག་ཏུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དམ་དེ་ལ་དུས་གསུམ
གྱི་ཆ་ཤས་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱད་ཅིག་མ་མ་གྲུབ་སྟེ་དུ་མར་ཐལ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན
ཆེན་ཐོང་བ་ལས།

ཇི་ལྟར་རྒྱད་ཅིག་མ་ཐལ་ཡོད་པ།

དེ་བཞིན་ཐོག་མ་དབུས་བརྟག་དགོས།

དེ་ལྟར་རྒྱད་ཅིག་གསུམ་བརྟག་མྱིར།

འཇིག་རྟེན་རྒྱད་ཅིག་ལ་མི་གནས། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༤༩

དེ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་མེད་ན་རྒྱད་ཅིག་མ་དེ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། དེས་ན་རྒྱད་ཅིག
མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ།

དུ་མར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱད་ཅིག་གྲུབ་ན་རྒྱད་ཅིག་བསགས་པའི་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རུང་བ་ལ།
རྒྱད་ཅིག་མ་གྲུབ་པས་དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། དུ་མ་མ་གྲུབ་པས་སེམས
ཀྱང་མ་གྲུབ་པོ།

དོན་གཉིས་པ་བཤད་ན། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལུས་ཀྱི་མྱི་ནང་བར་གསུམ་སྟོང་སྟངས་གང
དུ་གནས་པ་བཅུ་ལ། གཞུགས་སམ་ཁ་དོག་ཅི་ལྟར་འདུག་པ་ལོགས་པར་བརྟགས་ལ། དེས
ཤེས་སྟེ་སྟེ་རུ་ཆོལ་བ་དང་། དམིགས་རིམ་སྟོབ་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་ཆོལ།
དེ་ཅི་ལྟར་བཅུ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་མ་རྟོག་ན། མཐོང་རྒྱུའམ་ཁ་དོག་དངོས་པའི་མཚན་མ་ཅུང
ཟད་ཀྱང་མེད། ཡོད་པ་དེ་མ་མཐོང་མ་རྟོག་པ་མ་ཡིན། བཅུ་ལ་པོ་རང་ཆོལ་རྒྱུའམ།
འཆོལ་མ་ཁན་རང་སྟོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། སྒྲ་བསམ་ཤེས་བརྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པ
ཡིན་པས་གང་དུ་འད་བཅུ་ལ་བས་མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་རྒྱད་དུ་འད་སྟངས་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་

ཚུལ་ཉིད་མི་གཡོ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པ། ལས་དང་བྱ་བའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་མི་
རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་སེམས་དེ་སྤྲུལ་ཀྱང་མ་མཐོང་བས་ན། རང་རིག་རང་གསལ་དུ་བརྗོད་པ་དོན་མེད་
དོ། བྱང་རྒྱལ་སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།

གང་ཚེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མེད་ན།

གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ།

མོ་གཤམ་ཁྱེ་མེའི་འབྱུང་བག་བཞིན།

དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ། ཅེས་གསུངས་སོ།། ༩ / 33

རྟོ་ལོ་པས་ཀྱང་།

ཀྱི་རྟོ་འདི་ནི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཏེ།

དག་གི་ལམ་འདས་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་མིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དོན་གསུམ་པ་བཤད་ན། ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐུབ་ཡུལ་མ་
གྲུབ་པས་ན། དེ་འཛིན་པའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ཤིང་། ཚུལ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་
བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བཞུན་པའི་ལུ་ལས་ཀྱང་། སེམས་འདི་ནི་ཐོན་པོའམ། མེར་
པོའམ། དམར་པོའམ། དཀར་པོའམ། བཙོང་ཁའམ། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའམ། ཡང་
དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ། མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ།

1 ཨ་པར། མདོ་རྩེ་ 5། དེབ་གངས། 134 རྟོག 123 བ།

2 སི་ཁྲོན་ རུམ་ རུ་ཡི

3 རྟོ་ལོ་ཞེས་སོགས་ རྟམ་ཞེས་གསུངས་སོ་བར་སི་ཁྲོན་པར་མར་མ་གསལ་ཀྱང་རུམ་
འབྲུག་ ཅིབ་རྒྱལ་སྦྱོང་འཇུག་

4 ཨ་པར། རོ་ཏ་མཛོད། རྒྱུད་ ཞི། དེབ་གངས། 334 རྟོག 136 བ།

གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཅེས་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག སེམས་ནི
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ལྷང་བ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པ། རྣམ
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པས། ཅད་ན་མི་གནས། རྩི་རྩལ་ན་མི་གནས། གཉིས་ཀྱི་པར་ན
མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་རྣམ་པར
གྲོལ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད
འཇུག་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་རིག་ན།

གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་བརྗོད་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། ༩/ ༦༡

དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉིད་གནས་པ།

མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངས།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་དག་གིས་ནད་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ
བཀག་ནས།

དོན་གཉིས་པ་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དགག་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དངོས་པོ
ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པས་དངོས་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ
ཞེ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་གཉིས་པོ་འཇམ། སེམས་དེ་ལྟར་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ། བྱིས་མེད
པ་ཡིན་ན་དངོས་མེད་ཅེས་བྱར་རུང་ཞེ། བདག་གཉིས་སམ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཡེ
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ན། དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས
སོ། སར་ཏ་པས།

དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷུགས་དང་འདྲ་བ་ཞེ།

^༡ རུམ་ ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་།

^༢ ཨ་པར། དཀོན་བརྟེན་གསུམ་ ༩། དེབ་གྲངས། ༥༣ ཤོག ༡༥༣ ཅན།

^༣ སྤྱོད་འཇུག ༩/ ༦༡

དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷན།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

མྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་མིན།།

སེམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད།།

ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་སྤངས་པ།།

དེ་ནི་མྱེ་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡༠ / ༥༩༥

རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཆོ་དངོས་པོ་མི་རྟེན་པ།།

དེ་ཆོ་དངོས་མེད་གལ་འབྱུང་།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡ / ༩༥

དོན་གསུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་དོན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་
འཁོར་པའི་རྩ་བར་འདུག་ན། དངོས་མེད་དུ་བལྟས་ན་འཁོར་པ་ལས་ཐོལ་བར་འབྱུང་བ་
མིན་ནམ་ཞེ་ན། རྩ་བ་བས་མྱི་མ་སྒྲིན་ཆེ་སྟེ། ས་ར་ཉམས།

དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལྷགས་དང་འབྲ་བ་སྟེ།།

དངོས་མེད་འཛིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷན།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཇི་སྐད་དུ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྤངས་གང་ཟག་དུ་བལྟ་བ་རི་རབ་ཅ་མ་ལ་
གནས་པ་ནི་ལྷའི། མདོན་པའི་ད་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ།^༢
ཞེས་གསུངས་སོ། ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་པས།།

^༡ ལྷ་དཔེ་ ཡོད་པ་མིན།།

^༢ ཨ་པར། ལྷུང་འབྲེལ་ ཞི། དེབ་གངས། 336 འོག 138 བ།

^༣ ཨ་པར། དཀོན་མཆོག་སྟེན་ ཆ། དེབ་གངས། 10 འོག 133 བ།

ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༥ / ༡༡

ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་བཟླ་བ།

དེ་དག་གསེར་མི་རུང་བར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༩ / ༤

གསེར་ཅི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ནད་པ་ལ་འབྱུ་སྒྲན་བཏང་བས། ནད་དང་འབྱུ་སྒྲན་གཉིས་ཆར་འབྱས་ན་ནད་སོས་པ་ཡིན་ལ། ནད་འབྱུས་ནས་འབྱུ་སྒྲན་མ་ཁྱེ་ན། ནད་པ་གསེར་མི་རུང་སྟེ་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་བཟླ་བ་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་བྱད་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་ཅིང་བཟླ་ན། སྟོང་པའི་བདག་པོ་སྟོང་པར་འགོ་སྟེ། དན་འགོར་སྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་པ་པོ་ནི་བདེ་འགོར་འགོ།

མེད་པ་པོ་ནི་དན་འགོར་འགོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༥༧

དེ་ལ་ལྷ་མ་བས་ཕྱི་མ་སྟོན་ཆེའོ།

དོན་བཞི་པ་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་སྟོན་འཆད་པ་ལ། དོན་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། མེད་པར་འཛིན་པ་གཉིས་ཆར་སྟོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

ཡོད་ཅས་བྱ་བ་རྟག་པར་ལྟ།

མེད་ཅས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༡ / ༡༠

རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནི་མོངས་པའོ། མོངས་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི།

འཇིག་རྟེན་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས།

འཇིན་པ་དེ་ནི་མོངས་པ་སྟེ།

མོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༥༦

དོན་ལྡན་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ། འོ་ན་གང་གིས་གྲོལ་ཞེ་ན། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གཞན་པ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པ་ལས།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་པ།

གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཐར་བར་འགྱུར། ། ཞེས་པ་དང་། ༡/༥༧

དེས་ན་གཉིས་མི་བརྟེན་པ་གྲོལ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༥༨

ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལྟར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ།

མཁས་པས་གཞན་པར་མི་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༥/༡༠

འོ་ན་མཐའ་གཉིས་སྒྲིབ་པའི་དབུ་མ་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་ན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་སྒྲུངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། འོད་སྒྲུངས་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། འོད་སྒྲུངས་རྟག་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མི་རྟག་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱེད་དུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ། རྣང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྒྲུངས་འདི་ནི། དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། འོད་སྒྲུངས་བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་

༡ མཆན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་ནས་སྦྱེ་མེད་དུ།

༢ མཆན། རྟག་ཆད།

༣ མཆན། འཁོར་བ་ལས།

༤ མཆན། རྟག་ཆད་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ།

གོ། བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྒྱར་ཏེ། འོད་སྒྱུངས་འཁོར་
བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ།།
མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བཞུན་དུ་མེད་པ། རྣང་བ་
མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྒྱུངས་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་
ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞི་བ་ལྷན་ཀྱང་།

ནང་ཡང་སེམས་མིན་མྱ་མིན་ཞིང་།།

གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྟོན་མ་ཡིན།།

འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་གར་མེད་དེ།།

འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་ཐྱིར།།

སེམས་ཅན་རང་བཞིན་ལྷ་དཔྱད་འདས་།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་རྟོག་ཅིང་དབྱུ་མའི་ལམ་བྱས་ཀྱང་། དབྱུ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་
དུ་མེད་དེ། དོན་ལ་དེར་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོ་ལས་འདས་པར་གནས་པའོ།། རྩ་
བོས་ཀྱང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་འདས་པའི་སེམས་ནི་འགགས་ཤིང་ཞིག་མ་འོངས་པའི་
སེམས་ནི་མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་འབྱུང་། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ནི་ཤིན་དུ་བརྟག་དཀའ་སྟེ། ཁ་དོག་
མེད་པ། དབྱིབས་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་མ་གྲུབ་པོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

རྩ་རོལ་ཨ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན།།

དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ།།

དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཐྱིར།།

^༡ ཨ་བར། དཀོན་བརྟེན་གས་ ༡ དེབ་གངས། ༥༥ ཤོག ༡༩༠ བ།

^༢ རྩོད་འདུག ༩ / ༡༠༩ - ༡༠༥

^༣ རྩ་བོས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ་བར་སི་ཁྱོན་བར་མར་མི་གསལ་ཡང་
འབྲུག་ རུམ་ ཅིབ་རྣམས་སུ་བཀོད་འདུག

ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟ་མཉམ་པར་འདོད།། ཅེས་གསུངས་སོ།། ३/१

དོན་རྒྱལ་པ་གྲོལ་བའི་རང་བཞིན་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་འཆད་པ་ལ། འོ་ན
འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་འམ། དངོས་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཅུ
ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དངོས་མེད་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན།
དམིགས་པ་ཅན་ལ་ལ་དག་མཉམ་འདས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་སོ།། དེ་མ་ཡིན་ཏེ།
རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

ཅུ་ངན་འདས་པ་དངོས་མེད་པའང་།།

མིན་ན་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། १/८३

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཅུ་ངན་ལས་འདས་པ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ།། འདུས་བྱས་ཡིན་ན
མཐར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ།། དེས་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

གལ་ཏེ་ཅུ་ངན་འདས་དངོས་ན།།

ཅུ་ངན་འདས་པ་འདུས་བྱས་འགྱུར་།།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ३ॣ/ॣ

དངོས་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ३ॣ/ॡ

འོ་ན་ཅི་ཙམ་ལ་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་འཇིན་པ་དང་། དངོས་མེད་དུ་འཇིན་པའི་སྒོ་ཐམས
ཅད་ཟད་པ། སྒོ་འདས་བརྗོད་བྲལ་དེ་ལ་ཅུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།
རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

དངོས་པོ་དངོས་པོར་མེད་འཇིན་པ།།

ཟད་པ་ཅུ་ངན་འདས་ཞེས་བྱ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། १/८३

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག།

སློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།

དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས།

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༩ / ༣༥

འཕགས་པ་ཆངས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་མ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བསྐྱི་བ་ནི། གང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ། གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། ། དམ་པའི་ཆོས་པ་རྣམ་པ་ལོ་ལས་ཀྱང་། འདྲ་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་མ་དན་ལས་འདས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་མ་
དན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི། སློ་ཡི་འཇུག་པ་ཞི་བ་ཙམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་འགག་
གམ། སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་ཆོས་གང་དུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཅུ་བའི་ཤེས་རབ་
ལས།

སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ།

ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ།

འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ།

དེ་ནི་མ་དན་འདས་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༣༥ / ༣

དེ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་གམ། སྤང་ཐོབ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། མ་དན་ལས་འདས་
པ་དེ་ལ་རང་གིས་བྱས་པའོམ། བཅོས་པའོམ། བསྐྱར་བ་མེད་དོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ནམ་མཁའ་
རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས།

འདི་ལ་ལྷན་ལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།

བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད།

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ།

༡ ཞ་པར། མདོ་སྡེ་ བ། དེབ་བྲངས། ༡༤༠ ཤོག ༣༣ བ།

༢ སི་ཁྱོན་ རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཙམ་

༣ སི་ཁྱོན་ གསལ་བྱ

ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།^੧ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་བམ། རང་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་། ཉོག་པས་བཅད་
པའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་བམ། སེམས་གྱི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའམ། བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་། རབ་གྱི་ཚལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ལྷས་
པའི་མདོ་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་མ་རྒྱུ་ལྟུན་པ་ནི། ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཆོག་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ།^੨ ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷ་གཅན་འཛིན་གྱིས་
ཡུམ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ཀྱང་།

ལྷ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་མ་རྒྱུ་ལྟུན་པ་ནི།

མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའ་འོ་ལོ་ཉིད།

སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཡུལ་བ།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ལྷ་གཅན་འཛིན་པོ།

ཞེས་ཤེས་རབ་ཤེས་པར་བྱ་བ་བཤད་ཐེན་ཏོ།

ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ་བ། ང་ནི་སེམས་སམ་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་དེ།
འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ཅད་དགོས་སམ་
ཞེ་ན། དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དདུལ་རྩི་དེ་དདུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། བཟུ་བདུལ་མ་
བྱས་ཀྱི་བར་དུ་དདུལ་མི་སྤང་། དདུལ་རྩི་འདོད་ན་དདུལ་རྩི་དེ་བཟུ་བདུལ་བྱ་དགོས་སོ། དེ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་

੧ མདོན་ཉོག་གསུ་རྒྱན 4 / 32

੨ སི་ཁྱོན་པར་མར་ ཤེས་རབ་ཅས་བྱ་བའི་ཆོག་དེ་དག་ཀྱང་ཉོག་པ་བཅད་པའི་ངོས་ནས་
ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་དོན་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ།

੩ ཨ་པར། ཤེས་ཐིན་ 7 དེབ་གྲངས། 10 འོག 33 ན།

4 སི་ཁྱོན་ ང་ནི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱ་བ་འཆད་དེ།

ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཁིང་སྤྱག་བཟུལ་སྣ་ཚོགས་
 མུང་བས་ཤེས་པ་དང་གོམས་པར་བྱ་དགོས། དེས་ན་གོང་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ
 གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩོན་འགྲོ་དང་། མཉམ་བཞག་དང་། རྩིས་ཐོབ་དང་།
 གོམས་ཉམས་སོ།།

དེ་ལ་རྩོན་འགྲོ་ནི། སེམས་རྣལ་དྲ་དབབ་པའོ། ཅི་ལྟར་དབབ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རྩལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། དུགས་ཀྱི་བྱུང་མ། དུགས་ཀྱི་བྱ་མོས་¹དབེན་པའི་ལམ་ལྟར་
 བརྟེན་པར་བྱ། འདྲུ་འཛི་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱ། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པར་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅའ་སྟེ་འདུག་ནས། ² ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ³ ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་རྩོན་
 འགྲོ་ལྟར་བྱའོ།།

དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་། ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་ཁྲིད་ལུགས་ལྟར་
 བྱས་ནས། ཡོད་མེད་སྤང་དོར་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་འབད་ཚུལ་དང་བྲལ་བར་བཞག་
 གོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལོས།

མི་མཐོ་མི་བསམ་མི་ཤེས་ཤིང་།།

མི་སྒྲོམ་མི་དབྱུང་ལྟར་བབ་བཞག། ཅེས་གསུངས་སོ།།

¹ རུམ་ དབེན་པའི་ལམ་ལ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱ།

² ཨ་པར། དཔྱོན་བཅེགས་ 6 དེབ་གྲངས། 10 ཤོག 302 ན།

³ ལྷག་ཀྱང་ཆེན་པོའི་རྩོན་འགྲོ་ལྟར་བྱའོ། སི་ཁྲོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

༤ སི་ཁྲོན་པར་མར་ དེ་ནས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི། ཡོད་མེད་དམ་སྤང་དོར་ལ་
 སོགས་པ་ཅི་ལ་ཡང་མི་སེམས་པར་བཞག་གོ།།

༥ དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལོས། ཞེས་སོགས་ནས་ ཤེས་པ་སྒྲོས་དང་བྲལ་བར་བཞག། ཅེས་
 གསུངས་སོ།། བར་སི་ཁྲོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

༦ ཅོབ་ མི་དབྱུང་ཅིང་།།

༧ རུམ་ རང་སར་བཞག

སེམས་ཉིད་ངལ་གསོར་ཡང་།

བུ་ཉོན་ཁྱོད་གང་ནམ་པར་རྟོག།
འདིར་བདག་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་ཕྱིར།།
མ་ཡིངས་མ་བཅོས་རང་དགར་ནི།།
ཀྱེ་ཉོ་དུབ་པ་ངལ་སོས་ཤིག། ཅེས་གསུངས་སོ།

ལྷ་ལྷུབ་ཀྱིས་ུང་།

སྤང་ཆེན་ལོབ་ནས་སེམས་རྒྱགས་རྒྱད་པ་ལྟར།།
འགྲོ་འོང་བཅད་ན་ངང་གིས་དལ་བ་རྟེ།།
འདི་ལྟར་རྟོགས་སོང་ལ་ཆོས་ཅི་དགོས།། ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

གར་ཡང་མ་རྟོག་ཅིར་ཡང་མ་སེམས་ཤིག།
བཅས་བཅོས་མ་བྱེད་རང་བཞིན་ལྷག་པར་ཞོག།
མ་བཅོས་པ་ནི་སྦྱེ་མེད་རང་བཞིན་མཛོད།།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀྱུན་གྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་སོ།

རི་ཁྲོད་དབང་ལྷག་གིས་ུང་།

གང་ལ་འད་སྦྱོན་དུ་མི་བལྟ་ཞིང་།།
ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཉམས་སུ་སྤང་།།
དོད་རྟགས་ལ་སོགས་འདོད་མི་བྱ།།
སྒོམ་དུ་མེད་པར་བརྟན་མོད་ུང་།།
ལེ་ལོ་བཏང་སྒྲོམས་དབང་མི་གཏོང་།།
རྒྱན་དུ་བྱས་པར་བསྒོམ་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་སོ།

སྒྲིམ་དོན་གྲུབ་པ་ལས།

སྒྲིམ་པའི་ཆོ་ན་ཅི་ཡང་མི་སྒྲིམ་སྟེ།

ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་དེ་ལ་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ས་ར་ཏ་པས་ཀྱང་།

གང་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་ན་དེ་ཡང་ཐོང་།

རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལས་གཞན་པ་སྐྱུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར་།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྫོ་བོས་ཀྱང་།

ཟབ་ཅིང་སྒྲིམ་བྲལ་དེ་ཉིད་དོ།

འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་།

མ་སྐྱུས་མ་འགག་གཤོད་ནས་དག།

རང་བཞིན་མུ་ངན་འདས་པ་ཡི།

ཆོས་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པ།

སྒྲོ་མིག་ཞིབ་མོས་རྟོག་བྲལ་བས།

ཕྱིང་ཆོད་རབ་རིབ་མེད་པར་བཟླ།^༢ ཞེས་དང་།

ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བ་ལ།

ཤེས་པ་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་བཞག།^༣ ཅས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཕྱིན་ཅི

༡ ཇམ་པར། དོ་ཏ་མཛོད་ཀྱི་ཟུ། རྒྱུད་འགྲེལ་ བཟ། དེབ་བྲངས། ༣༣༣༥ འོག ༧༡ བ།

༢ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱུ་ལྟ་བུའི་ཟུ། ༣/༣

༣ ཇམ་པར། དབྱུ་མ་ བཟ། དེབ་བྲངས། ༣༣༤༠ འོག ༣༡༣ བ།

མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་བདུན་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྤང་བ་འཇམ། གཟུང་བ་འཇམ། རོར་བ་མ་མཆིས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ།། གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ།། གང་ལ་ཡང་མི་སེམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ།།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་མདོ་ལྷན་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་སྒྲོམ་པ་ལགས་སོ།།² ཞེས་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་སྒྲོམ་ན། ཡང་མདོ་ལྷན་དེ་ཉིད་ལས། ནམ་མཁའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ།།³ ཞེས་གསུངས་སོ།། འཕགས་པ་སྟུང་པ་ལས་ཀྱང་།

སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ།

འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་མཆོག་སྟོང་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ།། 1 / 36

སྟོབ་དཔོན་དག་གི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

བསམ་བློ་བསམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་།

བསམ་མིན་པ་ཡང་མི་བསམ་མོ།

བསམ་དང་བསམ་མིན་མ་བསམས་ན།

1 མི་ཐོན་ ནམ་པར་རིག་པ

2 ཞ་པར། དཀོན་བརྟེན་ཆ། དེབ་གྲངས། 10 ཤོག 246 ཅ།

3 ཞ་པར། ཤེས་ཐིན་ 7 དེབ་གྲངས། 23 ཤོག 22 ཅ།

4 ཞ་པར། ཤེས་ཐིན་ 7 དེབ་གྲངས། 23 ཤོག 243 ཅ།

དེས་ནས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྟོང་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུར་མཐོང་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པའི་མདོ་ལས།
སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ།^༢ ཞེས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། ཞེས་པ་དང་། འགའ་ཡང་མཐོང་བ་
མེད་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དབུ་མ་བདེན་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།

མ་མཐོང་བ་ནི་དེ་མཐོང་བར་།

ཤིན་དུ་ཟབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་། ཞེས་གསུངས་སོ།

འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་དུ་རབ་བརྗོད་པ།

ནམ་མཁའ་ཅི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས་།

དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྟན།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡༣/༩

རྗེས་ཐོབ་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་ཞིང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཅི་
རྣམས་སུ་བསག་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས།

གང་ཞིག་ཕྱང་པོ་ལྔ་དག་སྦྱ་མ་འདྲར་ཤེས་ཞིང་།

སྦྱ་མ་གཞན་དང་ཕྱང་པོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ།

སྦྱ་ཆོགས་འདྲ་ཤེས་བྲལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྦྱོང་པ།

དེ་ནི་ཤེས་རབ་མ་རྩལ་སྦྱོན་མཆོག་སྦྱོང་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༡༥

༡ ཨ་པར། འཆི་བ་བསྐྱུ་བའི་མན་ངག་རྒྱུད་ ཤིག་གི་དཔེ་གྲངས། ༡༧༥༤ ཤིག་ ༡༣༩ བ།

༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ཞ། དཔེ་གྲངས། ༣༣༤ ཤིག་ ༡༦ ན།

ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།

སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྒྱུ་ལ་ཞིང་།

རྟ་དང་སྤང་པོ་ཤིང་རྟ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས།

དེ་ལ་ཅི་བཞིན་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་གྱིས།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༩/༡༦

སྒྱིད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་ཀྱང་།

མི་རྟོག་དྲན་པའི་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་།

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་རྒྱན་མི་བཅད། ཅས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་གོམས་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲོམ་སེམས་དང་
བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

བདག་ཉིད་མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ཡངས་ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་མེད།

ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར་། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྒྲོང་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ངང་ལ་དར་ཅིག་ཙམ་གནས་
ནའང་སྐལ་པའི་བར་དུ་ཉན་པའམ། སྒོག་པའམ་དགེ་པའི་རྩ་བ་སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་
པ་བས་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྟན་
པའི་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བུ། གང་གིས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཉན་པ་བས། གང་
གིས་སེ་གོལ་གཏོག་ཙམ་ཅིག་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་ན་བསོད་ནམས་
འཕེལ་ལོ། ། ལྷ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཞན་ལ་ནན་ཏན་

༡ ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ནས་ཞེས་གསུངས་སོ་བར་སི་ཁྲོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

༢ མདོ་བསྐྱེད་པ། ༡/༡༡

༣ སི་ཁྲོན་ བསྐྱེད་པའི་བར་དུ་

༤ སི་ཁྲོན་ ཏོག་པ་ཙམ་

གྱིས་གདམས་པར་བྱའོ། ། ཤུ་རིའི་བྱ་གད་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བཞུག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་འདི་ལ་གནས་པ་ཤ་ལྷག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

ཐང་ཅིག་བསམ་གཏན་མཐུན་ཞུགས་ན།

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་མི་རྣམས་ལ།

སྟོག་ཕྱིན་པ་བས་འདི་དོན་ཆེ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཙུག་ཉིང་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་མང་པོའི་བར་དུ་ཐོས་དང་བསམ་པ་བས
ནི། ཉིན་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་དོན་བསྟོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། དེའི་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེས
སྐྱེ་འཆིའི་ལམ་དང་རིང་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དད་པ་ལ
འབྲུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཇི་སྟོང་འཆོ་བའི་བར་དུ
འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་ཆོགས་བསགས་པ་བས། རྣལ་འབྱོར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུན་གཅིག
བསྟོམས་པས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་མི
གནས་ན། གཞན་དག་གི་དག་གིས་བདག་གོལ་པ་མི་ཐོབ་པར་བཞུག་ཏེ། ཆོས་འབྱུང
བ་མེད་པར་བཞུག་པའི་མདོ་ལས།

ཡུན་རིང་དུས་སུ་ཆུལ་ཁྱིམས་སྲུང་བྱེད་ཅིང་།

བསྐལ་པ་བྱེ་བར་བསམ་གཏན་བཞེན་བྱས་ཀྱང་།

ཡང་དག་དོན་གྱི་མཐའ་འདི་མ་རྟོགས་ན།

བཞུག་པ་འདི་ལ་དེ་དག་གོལ་མི་འབྱུང་།

ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་འདི་སྤྲུལ་ཤེས་པ།

༡ རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོགས་ནས་ལུས་དག་དགོལ་བ་ཚོན་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ་བར་སི
ཁོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག།

༢ ཞ་པར། མདོ་སྟེ། འ། དེབ་གངས། ༣༤༤ ཤོག ༣༥༧ བ།

ནམ་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆགས་མི་འགྱུར་༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

སའི་སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས་ཀྱང་༥

ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་འགྱུར་གྱིས་༥

དེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་རྒྱས་མ་ཡིན་༥

དེ་བས་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ཡིན་གྱིས་༥

མཁས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ནན་ཏན་བྱ༥ ། ཞེས་པ་དང་༥

ཡང་དེ་ཉིད་ལས༥ ཆོས་བྱི་བ་དང་༥ གྲོག་པ་དང་༥ ཉན་པ་དང་༥ འཆད་པ་དང་༥ ཁ
 ཏོན་བསྐལ་པར་བྱས་པ་བས༥ ཉི་མ་གཅིག་བསྒྲོམས་པ་བསོད་ནམས་ཆེའོ༥ ཞེས་གསུངས་
 སོ༥ དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་ན༥ ཆོས་འདི་ལ་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
 དོ༥ རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ༥ མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས༥ བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ༥ སེམས་ཅན་མེད་པ༥ རྟོག་མེད་པ༥ གང་ཟག་
 མེད་པར་ཤེས༥ གཟུགས་སུ་མ་ཡིན༥ མཚན་དུ་མ་ཡིན༥ ཆོས་སུ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི༥ ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ༥ ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ༥ དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་རྗེས་སུ་སོང་བ་མཐོང་སྟེ༥ དེ་ལྟར་
 མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ༥ གང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུས་མ་བྱས་པར་བསྒྲོམ་པ་དང་༥ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདུས་མ་བྱས་པར་
 བརྟེན་པ་དང་༥ འདུས་བྱས་དང་༥ འདུས་མ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི༥ ཟང་
 ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ་རྒྱབས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ལོ༥ ། ཞེས་གསུངས་སོ༥

༡ ཨ་པར༥ མདོ་སྟེ༥ མ༥ དེབ་གྲངས༥ ༡༡༠ ཤོག ༡༩༩ ན༥

༢ ཨ་པར༥ མདོ་སྟེ༥ ལ༥ དེབ་གྲངས༥ ༡༣༩ ཤོག ༡༣༧ པ༥

༣ ཨ་པར༥ མདོ་སྟེ༥ པ༥ དེབ་གྲངས༥ ༡༥༦ ཤོག ༡༥༠ ན༥

བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་
སྒྲུངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་། ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་
པར་དག་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་མཛོད་ཀྱང་འདི་ཡོད་ན་ཆང་བར་གསུངས།
དེ་ཡང་གང་ནས་གསུངས་ན། གྲུ་འོ་རྩེ་ལས།

བསྒྲོམ་མེད་སྒྲོམ་པ་པོ་ཡང་མེད།

ལྟ་མེད་ཐུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ།

ལྟ་དང་ཐུགས་རྣམས་ཡང་དག་གཞས།

རྣམ་སྒྲུང་མི་བསྐྱེད་དོན་གྲུབ་དང་།

རིན་ཆེན་དཔག་མེད་སེམས་དཔའོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༥/༡༡

སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས།

གཟུགས་བརྒྱན་ལུགས་མ་ལ་སོགས་ལ།

རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱིས།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་རབ་བརྩོན་ན།

དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལྟར་འགྱུར་རོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དོ་རྩེ་ཅི་མོ་ལས་ཀྱང་།

ཐུགས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་ཐུགས་ཡིན་ཏེ།

༡ ཨ་པར། རྒྱུད་ ༨། དེབ་གངས། ༤༡༧ ཤོག ༤ ར།

༢ ཨ་པར། རྒྱུད་ ༡། དེབ་གངས། ༣༤༤ ཤོག ༡༥༣ ར།

ཚེས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན།

ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་ལྡན།

སྐྱགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད།^१ ཅེས་གསུངས་སོ།

སྤྱིན་སྐྱེག་བྱེད་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་ཅི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས།

གང་གི་མྱིར་ན་སྤྱིན་སྐྱེག་ནི།

དངོས་གྲུབ་དམ་པ་སྤྱིར་བ་དང་།

རྣམ་རྟོག་འཛོམས་མྱིར་སྤྱིན་སྐྱེག་སྟེ།

ཤིང་སོགས་བསྐྱེགས་པས་སྤྱིན་སྐྱེག་མིན།^२ ཅེས་གསུངས་སོ།

ལམ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། རྩ་རྩེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས།

སྤྱིང་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་ན།

པ་རོལ་སྤྱིན་པ་དུག་འདུས་སོ། ཅེས་གསུངས་སོ།

ཚངས་པ་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་བསམ་པ་ནི་སྤྱིན་པའོ། ཐ
དད་ལ་མི་གནས་པ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་སོ། བྱེ་བྲག་མི་འབྱེད་པ་ནི་བརྗོད་པའོ། སྤང་དོར་མེད
པ་ནི་བརྗོད་འགྲུས་སོ། མ་ཆགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ནོ། མི་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་པོ།^३
ཅེས་གསུངས་སོ། སའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

མཁས་པས་སྤྱིང་ཉིད་ཚེས་སྒོམ་པ་ནི།

འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་མི་བརྟེན་མི་གནས།

སྤྱིང་པ་ཀྱན་ལ་གནས་པར་མ་ཡིན།

^१ ཨ་པར། རྒྱུད་ १། དེབ་གྲངས། ༤༥༠ ཤོག १༥༥ བ།

^२ ཨ་པར། རྒྱུད་ ༡། དེབ་གྲངས། ༤༠༩ ཤོག ३३༤ བ།

^३ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ བ། དེབ་གྲངས། १༤༠ ཤོག ༥༥ བ།

༡ རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་སྤྲིམས་སྤྱད་ངོ་།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་མཐུན་པར།

སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པས་ཞི་བའི།

སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས།

བསོད་པ་འདི་ནི་ཕན་ཡོན་ཆེར་འགྱུར།^༢

མཁས་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དག་ནི།

ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་རིང་དུ་སྤངས་ཏེ།

སེམས་ནི་ཅི་ལའང་མི་གནས་མི་ཆགས།

ཡང་དག་བསོད་ནམས་ཞིང་ཞེས་དེར་བྱ།^༣

སེམས་ཅན་ཀླན་ལ་ཕན་དང་བདེའི་ཕྱིར།

ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་ཞིང་ཁུར་སྡེ་སྤངས་ཏེ།

ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ།

དེ་ནི་ཡང་དག་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད།^༤ ཅེས་གསུངས་སོ།

ཐུག་འཛལ་བ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས།

ཅི་ལྟར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་དང་།

ཅི་ལྟར་མར་ལ་མར་བཞག་ལྟར།

༡ རྣམ་ རྣམ་པར་དག་པའི

༢ ཞ་པར། མདོ་སྡེ་ ཞ། དེབ་བྲངས། ༣༣༩ ཤོག ༣༣༤ བ།

༣ ཞ་པར། མདོ་སྡེ་ ཞ། དེབ་བྲངས། ༣༣༩ ཤོག ༣༣༥ བ།

༤ ཞ་པར། མདོ་སྡེ་ ཞ། དེབ་བྲངས། ༣༣༩ ཤོག ༣༣༥ བ།

༥ ཞ་པར། མདོ་སྡེ་ ཞ། དེབ་བྲངས། ༣༣༩ ཤོག ༣༣༥ བ།

རང་གིས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འདི།

ལེགས་མཐོང་གང་ཡིན་འདིར་ཐུག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་འདི་ཉིད་ཡོད་ན་མཆོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་ལས།

སྟོང་ཉིད་ཚེས་ལ་ཉེན་བྱེད་ཅིང་།

སངས་རྒྱུ་སྟོང་ཡུལ་གང་མོས་པ།

དེ་དག་སྟོན་པ་མཆོད་པ་སྟེ།

མཆོད་པ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད།² ཅེས་གསུངས་སོ།

བདུད་ཅི་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས།

མཉེས་པ་དོན་གྱི་མཆོད་པ་སྟེ།

སྟོས་སོགས་སྤུལ་བས་མཉེས་པ་མེད།

རང་སེམས་ལས་སྤུ་རུང་བ་དག།

མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ཆེན་པོའོ།³ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་འདི་ཉིད་དང་ཐུན་ན། ཐུག་པ་བཤགས་པ་ཡང་འདི་རང་ཡིན་ཏེ། ལས་རྣམས་པར་དག་
པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་བཤགས་པ་འདོད་བྱེད་ཅིང་།

དྲང་པོར་འདུག་ལ་ཡང་དག་སྟོས།

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟུ།

འདི་ནི་འགྲོད་ཆང་མཆོག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་དོན་འདི་ཉིད་ལ་ཚུལ་སྤྲོས་དམ་ཚེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཆང་སྟེ། ལྷའི་བྱས་ཞུས་པའི་མདོ་

² ཨ་པར། དཀོན་བཞུགས་ ང་། དེབ་གྲངས། 60 ཤོག 100 བ།

³ ཨ་པར། རྒྱུད་ ག དེབ་གྲངས། 201 ཤོག 113 བ།

ལས། གང་ལ་ཐོམ་པ་ཐོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོམ་སེམས་མེད་པ་དེ་ནི། ཟུང་ན་ལས་འདས་
པའི་ཚུལ་ཁྱིམས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།
འཁོར་ལོ་བཙུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་ཡང་མ་བྲེགས། ཆོས་
གོས་ཀྱང་མ་གོན། ཚུལ་ཁྱིམས་ཀྱང་མ་མཐོས་མེད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་
པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དག་སྟོང་ཞེས་བྱའོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ཐོམ་པ་གསུམ་ཡང་ཆད་སྟེ། རབ་དུ་མི་
གནས་པའི་རྒྱད་ལས།

མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཟས་ཅིག་ཐོས་ཀྱང་ན།

གྲུབ་མཐའ་མ་ལུས་ཀྱན་ཀྱང་ཆོམ་པར་འགྱུར།

བྱིས་པས་མ་རྟོགས་ཐ་སྟོང་ཆོག་ལ་རྟེན།

ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

ས་ར་ཏྲ་པས་ཀྱང་།

སྟོག་པ་དེ་ཡིན་འཛིན་དང་སྟོམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ།

^༣བཟླན་ཆོས་སྟིང་ལ་འཆད་པའམ་དེ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་མཆོན་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།^༤ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་དོན་དེ་ཉིད་གཏོར་མ་ཆོས་སྟོང་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་བདུད་རྩི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱད་ལས།

མཆོད་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་པ།

ལས་དང་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་།

༡ ཇམ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ༩། དེབ་གངས། ༤༠ ཤོག ༡༡ བ།

༢ ཇམ་པར། མདོ་སྟེ་ ༩། དེབ་གངས། ༡༣༩ ཤོག ༡༢༠ བ།

༣ རུམ་ བཟླན་ཆོས་སྟིང་ལ་འཆད་པའམ་དེ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་དབོ་ བཟླན་བཅོས་སྟིང་ལ་
འཆད་པའམ་དེ་ཡིན་ནོ།

༤ ཇམ་པར། རྒྱད་ བྱི། དེབ་གངས། ༡༡༡ ཤོག ༡༡ བ།

སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟེན་གྱི་ལྷ་པོ་ལས།

ཐམས་ཅད་འདི་ཡིས་སྤྱད་པར་ངེས།^१ ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་ངོ་བོ་འཇ་སེམས་ཉིད་གཅིག་ལུ་སྒྲོམ་པ་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་ན། ཐམས་ཀྱི་
 དེམ་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་འབྱུང་བ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོངས་པའི་
 སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ཁྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྤྱད་པ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས།

རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་དང་།

དེམ་པར་འཇུག་པ་བཞུན་པ་ཡང་།

སྒྲོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་གསུངས་།

སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་འདི་ལ།

དེམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་སོ།

བདེ་མཆོག་སྒྲོམ་པ་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་།

འདི་ལྟར་བདག་ཉིད་མཁའ་མཚུངས་ལྟར།

རྟག་དུ་སྒྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ།^२ ३३ / १

ནམ་མཁའ་རིན་པོ་ཆའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་
 ལ། ས་དང་ལམ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱོད་ནས། ས་དང་ལམ་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་བསྐྱོད་དུ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྩ་བོས་ཀྱང་།

གཅིག་དུ་མཉམ་བཞག་སེམས་འཁྱེད་ན།

ལྷུས་དག་དགོ་ལ་མི་བཙོན་བྱ།[ॣ] ཞེས་གསུངས་སོ།

१ ཨ་པར། རྒྱན་གྱི་དེམ་གསུངས། ༤༠, ཤོག ३३༤ བ།

२ ཨ་པར། རྒྱན་གྱི་ཤ། དེམ་གསུངས། ३१, ཤོག ३༠༤ བ།

३ རུམ་བཞུན་ རུམ་ ལུས་དག་དགོ་ལ་མི་བཙོན་མི་བྱ།

ॣ ཨ་པར། སྦྱོང་བསྐྱུས་སྒྲོལ་མེ། དཔུ་མ བེ། དེམ་གསུངས། ३༤, ཤོག ३१३ བ།

ཤེས་རབ་གོམས་པའི་རྟགས་ནི། དག་བ་ལ་བག་ཡིད་པར་འགྱུར། ཉོན་མོངས་པ་ཤས་
 རྒྱུ་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱི་བར་འགྱུར། ལྷུ་བ་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པར་
 འགྱུར། གཡེད་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འགྱུར། ཆོ་འདི་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས།

སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་གོམས་པ་ཡིས།།

དག་བ་དག་ལ་བག་ཡིད་ཐོབ།།

ཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།། ༩ / ༥༥

ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་དང་། གནས་སྐབས་
 གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཤེས་ཕྱིན་པ་དུན་བརྒྱ་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་
 བ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ལྷུང་དུ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཛད་རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

གནས་སྐབས་སུ་ནི། བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་
 ལས།

སངས་རྒྱས་སྤང་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང་།།

འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྤྱིད་ཆོས་རྣམས་རི་སྟེང་པ།།

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་ཐ་ཤེས་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡༥ / ༥

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐ་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལེའུ་ལྟེ་བཅུ་བདུན་པའོ།།

ལེའུ་བཙེ་བརྒྱད་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག

༡། །དེ་ལྟར་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། བསྐྱེད་བྱ་དེ་དག་ལ་ནན་
ཏན་བྱས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ།

ལམ་ལྔ། དེ་ལ་ལམ་བཤད་ན། རྩོམ་ནི།

ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྐྱོར་ལམ་དང་།

མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དང་།

ཡོངས་སུ་མཐར་ཐིན་པ་ཡི་ལམ།

ལྔ་ཡིས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྟུས། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ལམ་ལྔ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལྟར་ན་ཡང་། དང་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་
གཉིས་ཀྱི་ཆོས་བསྒྲུབས་ནས་གཞི་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་འབད་པར་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོགས་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རིམ་གྱིས་རྫོང་སོགས་ཐོབ་བྱས་ནས།^༡ ཞེས་པས་ནི་སྐྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་ཁྱུར་ཏེ།^༢ ཞེས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དང་མཐར་
ཐིན་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ཆོགས་ལམ། དེ་ལ་ཆོགས་ལམ་ནི། རིགས་དང་ལྟན་པ་གཅིག་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། སྟོབ་དཔོན་ལས་གདམས་དག་མཐོན་ནས། རྫོང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་
སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དག་པ་ལ་འབད་པ་བྱེད་ཚད་རྣམས་ཡིན་ནོ། དེའི་སྐབས་སུ་གཏོགས་པ་
དང་མོས་པ་ལས་ཁྱུར་པ་དང་། ལྟག་པར་འདོད་པ་ལས་ཁྱུར་པ་དང་། ཐོབ་པ་ལས་ཁྱུར་

^༡ རུམ་ བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་།

^༢ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན། སྟོག་ ༤༠

^༣ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྟོན། སྟོག་ ༤༠

^༤ རུམ་ ཏོགས་པ་

པ་དང་བཞིར་དབྱེ། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྫོང་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དག་པའི་ཚོགས་གསོགས་པར་བྱེད་པས་
ན་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། དེ་དག་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དག་པའི་ཚ་བ་ཞེས་བྱུང་
བྱའོ།

གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་
པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་སྟེ། ཆོས་བཞི་
གསུམ་བཅུ་གཉིས་བསྟོམ་པའོ།

དེ་ལ་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། རྩལ་དྲན་
པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་བཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་
བཞག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུ་དུའི་དུས་སོ།

ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་ནི། རྒྱུག་པ་མི་དག་པའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྒྲོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་
མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་དག་པའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འཕེལ་བར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་དུས་སུའོ།

རྩ་འབྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཙོན་འབྱུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཔྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉི། དེ་དག་ནི་
ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་དུས་སུའོ།

སྒྱུར་ལམ། སྒྱུར་པའི་ལམ་ནི། ཚོགས་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ལ། བདེན་པ་
བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ།
རྫོང་དང་། ཚེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་རྣམས་སོ།

དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྒྱུར་པའི་
དོན་གྱིས་ན་སྒྱུར་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཡང་རྫོང་དང་ཚེ་མོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་ལྔ་ན་ཉི། དང་པའི་དབང་པོ་

དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་འོ།།

བཟོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚེས་ཀྱི་མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྟོབས་ལྡན་དང་ལྡན་ཏེ། དང་པའི་སྟོབས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་སོ།།

མཐོང་ལམ། མཐོང་བའི་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཚེས་ཀྱི་མཚོག་གི་རྗེས་ཐོག་ཏུ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱག་བཟུལ་ལ་ཚས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ལ་ཚས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བཟུལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ།།

དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྩོན་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།།

གནས་སྐབས་དེ་ན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཚས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་ བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་ དགའ་བ་ཡང་དག་ ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་དག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་ བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་ བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ།

སྟོམ་ལམ། སྟོམ་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོག་ནས་བཟུང་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ།།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོམ་ལམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་

མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲིམ་མཆེད་རྣམས་སོ།། འདི་དག་བསྒྲོམས་པ་ལ་དགོས་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མགོ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་ལ
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི
ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ།།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང
ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི
པོ་རེ་རེ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ། བཅུ་དྲུག་དུ་མཐོང་བ་ལ། བཟོད་པ
བརྒྱད་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་བ་དེས་ཆོག ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བསམ་གཏན
བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས
པར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའི་ཐོགས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་རྣམས་གོམས་པར་བྱེད་པ
ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཐོགས་ཡིན་ནོ།། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྒྲི
མཆེད་ནི། འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྒྲོམ་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བྱའོ།།

གནས་སྐབས་དེ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ
དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ
དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིག་ནོ།།

མཐར་ཐུན་པའི་ལམ། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ནི། རྩོལ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཇིག་གི་རྗེས་ལ
སྒྲིམ་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྒྲིམ་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནོ།། དེ་ལ་རྩོལ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ
འཇིག་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐའི་སྤོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། སྤྱིར་པའི་ལམ་དང་བར
ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་བརྒྱས་པའོ།། ཉིང་དེ་འཇིག་དེ་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ། སྤྱི་བ།

བརྟན་པ། རོ་གཅིག་པ། ཁུབ་པས་ན་དོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཞེས་བཏགས་པའོ།

དེ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་ནི་བྱེད་འཛིག་ཏེན་པའི་སྒྲིང་པས་འཕམ་མི་ཐུན་པའི་ཐིམ་རོ། སྤྱི་བ་མཐའ་ཅད་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པས་སོ། བརྟན་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་སྒྲིང་པས་སོ། རོ་གཅིག་པ་ནི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པས་སོ། ཁུབ་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐིམ་རོ།

ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་རྩེས་ལ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི། ལྷ་ཀུན་འབྱུང་ཟད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ཡང་ན་ལྷ་ཟད་པ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ།

དེ་དག་ལ་ཅིའི་ཐིམ་མཐར་ཐིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་མཐར་ཐིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་འགྲོ་བས་ན་མཐར་ཐིན་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

གནས་སྐབས་དེ་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྟུ་ཡོད་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།

མི་སྒྲོབ་པའི་ཆོས་བརྟུ་པོ་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྡེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་གསུམ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྩལ་བ་དང་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཕུང་པོའོ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོའོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལྷན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱ་བས།

ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཙོ་བརྟུང་པའོ། །

ཡེའུ་བཙུ་དག་པ་སའི་རྣམ་བཞག

༡༡། །ལམ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སའི་རྣམ་མེ།

ལས་དང་པོ་དང་མོས་སྦྱོད་དང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་དང་།

སངས་རྒྱས་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་ན།

བཙུ་དང་གསུམ་གྱིས་ས་རྣམས་བསྐྱས། ཞེས་སོ།

ས་དེ་རྣམས་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལམ་སྦྱོན་ལས་ཀྱང་།

རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། སྟོ་ཀ ༥༩

རབ་དགའ་ནི་ས་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལ་སོགས་གྱིས་ནི་འོག་གི་ས་གཉིས་དང་གོང་གི་ས་བཙུ་
བསྐྱས་སོ།

ལས་དང་པོ་པའི་ས། དེ་ལ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ།

རང་གི་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ།

མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ། ལྟོང་

ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། དེའི་དུས་ན་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིལ་

པ་ཀུན་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་མགོ་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཙུ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་དུ་

དགའ་བ་ནས་བཙུ་པ་ཚོས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཙུ་པའི་མདོ་

ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་བཙུ་པོ་འདི་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་ཡིན་ཏེ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།^༡ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་

གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་ས་དང་པོར་བ་ཏུ་དགའ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། རྫོང་ཉིད་ཀྱི་
དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའོ།། ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ནས་བཅུ་པའི་བར་ནི། རྫོམ་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཏེ། ས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིའི་ཆོས་དང་། བྱ་བྲག་གི་ཆོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

ས་བཅུའི་སྤྱིའི་ཆོས། དེ་ལ་སྤྱིའི་ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། སའི་ངོ་བོ་དང་། སའི་ངེས་ཆོག་དང་།
ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།།

དེ་ལ་སའི་ངོ་བོ་ནི། ཆོས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོགས་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་པའོ།།

སའི་ངེས་ཆོག་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའམ།
ས་གོང་མ་གོང་མ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན། ས་ཞེས་བྱའོ།། སའི་ངེས་ཆོག་གི་དབེ་ནི། ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཡོངས་སྟོང་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་གི་ལྷས་བཞིན་ནོ།། ཡེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་བཟོད་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་དུས་ས་བཞིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་འཁྱུང་གི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ས་སྟེ། དཔེར་ན་ཞིང་ས་བཞིན་ནོ།།

ས་བཅུར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བཅུར་བྱེ་བའོ།།

ས་བཅུའི་བྱ་བྲག་གི་ཆོས། བྱ་བྲག་གི་ཆོས་ནི་ས་རེ་རེ་ཞིང་ཁྱད་པར་དགུ་དགུས་བསྟན་
ཏེ། མིང་གི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་
དང་། ཉམས་སུ་བྲུང་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། རྟོགས་
པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། མཐུའི་ཁྱད་
པར་རོ།།

༡ སའི་ངེས་ཆོག་ སོགས་ནས་ ས་བཞིན་ནོ།། བར་སི་ཁྲོན་པར་མར་བཞེད་མི་འདུག

ས་དང་པོ། དེ་ལ་ས་དང་པོའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའོ།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཐོབ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉི་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱུ་བ
པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བས་ན་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས།

བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉི་བ་དང་།

སེམས་ཅན་དོན་གྱུ་བ་མཐོང་བ་ལ།

རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༣༠/༣༣

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ལ་གྱ་གྱུ་མེད་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་བཙུ་ལ་སྦྱངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཙུ་ཡིས།

ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ༡/༤༩

ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། སྤྱིར་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ
ཤོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་འདོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཙུ་པའི
མདོན་ལས། ས་དང་པོའི་ཐད་ཀ་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཙུ་པོ་དག་ལས། དེ་སྤྱིན་པའི་ཕ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་བསྐྱུ་བ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་སོ། ༡/༣༣

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ས་བཙུ་བ་ལས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ལ
མཐོང་བ་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། སྒོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མང་པོ་སྤང་བར་འགྱུར

ཏེ། སངས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་ཤྲག་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྟོང་ཤྲག་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ
སྐྱར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཤྲག་མང་པོ་སྐྱར་བར་འགྱུར་རོ། དེ་དག
མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆོད་པར་བྱེད། བསྟོན་པར་བྱེད་དོ། དེ་བཞིན
དུ་སྐྱར་ཏེ། དེའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོག་ལ་ཡང་རི་མོར་བྱེད་དོ། དགོ་བའི་ཙ་བ་དེ་དག་ཀྱང
སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉན་པ
དང་། ལེན་པ་དང་། འཛིན་པར་བྱེད་དོ། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་ནན་ཏན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད
དོ། བསྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས
གསུངས་སོ། 2/33

དེ་ལྟར་ན། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱལ་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་གསུམ་མཆོད་ཅིང་ཐེས
སུ་བསྐྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་དང་། དགོ་བ་སྐྱ་ན་མེད་པའི
བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟེན་པ་སྟེ། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་ཙ་བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ཐོ་རྒྱུད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་མཁར་དག
གིས་ཅི་ཙམ་ཅི་ཙམ་དུ་མེར་བསྟེགས་པས། དེ་ཙམ་དེ་ཙམ་དུ་བྱང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག
པ་དང་། ཅི་དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེའི་དགོ་བའི་ཙ་བ་ཡང་རབ་དུ་བྱང་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅི
དགར་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ནི། སྦྱིར་ས་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་མཉམ་བཞག་ལ་རྟོགས་པ་གཅིག་དུ
མཆོངས་མོད་ཀྱི། ཐེས་ཀྱི་ངས་པ་འདྲེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་རྟོགས་ནས་སོ་སོར་ཡོད་དོ། སོ
སོར་བཅུ་པོ་དེ་བཤད་ན། ས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས
ཏེ། དེས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་དུ་ཐོབ་པོ། དེ་ལྟར་ཡང་དབྱུས་མཐའ་ལས།

ཀྱང་དུ་འགྲོ་དོན། ཞེས་གསུངས་སོ། 3/36

སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་སྤང
གི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཤེས
བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་བྱུན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས
སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། ། འཇིགས་པ་ལྟ་དང་ཡང་བྲལ་ལོ། ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས
ཀྱང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འདི་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཇིགས་པ་ལྟ་པོ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
འཆོ་བ་མེད་པའི་འཇིགས་པའོ། ། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་མེད་པའི་འཇིགས་པའོ། ། འཆི
བའི་འཇིགས་པའོ། ། དན་འགྲོའི་འཇིགས་པའོ། ། འཁོར་གྱི་ནད་དུ་བག་ཆ་བའི་འཇིགས
པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡/༣༩

སྒྲིབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡལ་ཆེར་འཛིན་བྱའི
སྤྱིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེར
སྤྱིང་རྒྱུ་མ་སེལ་ལོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་ལས།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི།

འཛིན་སྤྱིང་དབང་སྒྲུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༤/༤༣

སྒྲིབ་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་ལ་བསམས་ཀྱི། གཞན་དོན་ནི་གང
ལ་གང་འདུལ་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་རབས་ལས་གསུངས་པ
བཞིན་ནོ། །

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས
དཔའ་ནི། འདོད་པས་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་ན་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ
ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང
བ་དང་། དེ་དག་གི་བྱིན་ལྡན་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས
བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་བརྒྱ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩོན་གྱི་མཐའ་དང་། བྱི་མའི་མཐའི་བསྐྱལ་པ
བརྒྱ་ཡང་རབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་མ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ
བརྒྱ་ཀྱན་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་བརྒྱ
དང་ཐུན་པར་ཀྱན་དུ་སྒྲོན་པའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ས་གཉིས་པ། ས་གཉིས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པའོ།།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ན་དྲི་མ
མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

འཆལ་ཚུལ་ཚུལ་བའི་དྲི་བྲལ་མྱིར།།

དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད།།¹ ཅེས་གསུངས་སོ།།

ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྱས་པ་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྒྲོང་
བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་བཟོད།།

རབ་དུ་དགའ་དང་སྤྱིང་བཅེ་ཆེ།།² ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས།
སྤྱིར་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ
ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།³

རྒྱལ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ⁴ཐུར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས། དེའི་དག་པའི་ཚ

1 ཁ་པར། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ། གལ་ཆེན་ 10 དེབ་གྲངས། 22 ཤོག 244 ཅ།

2 མདོ་ལྗེ་རྒྱན་ལས། 30/33

3 མདོན་རྟོགས་རྒྱན། 2/43

4 ཁ་པར། གལ་ཆེན་ 10 དེབ་གྲངས། 22 ཤོག 243 ཅ།

5 ཤོག་གྲངས་ 302

བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་
མགར་དག་གིས་ཀྱི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་མེར་བཙུག་ན། དེ་བས་ཀྱང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བར་འགྱུར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི། སྤར་བས་ཀྱང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་ལས་སྤྱ
རུང་བར་འགྱུར་རོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དེས་འདི་
སྐྱམ་དུ། བདག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་མདོན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱའོ་སྐྱམ་མོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

མཆོག་གི་དོན། ཞེས་གསུངས་སོ།^༢

སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་ས་བཙུ་པའི་བར་འདིས་ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་དུག་ཡོད་པ་ལས། དེ་
རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཅམ་ནི་མི་སྤོང་བར་འཇོག་ལ། མདོན་གྱི་རྣམས་ནི་མགོ་ཉོན་པ་ཡིན་ལོ།
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤོང་བ་ཡིན་ལོ།

སྤྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ། སལ་ཆེར་སྤྱིང་བཞི་
ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགོ་བ
བཙུའི་ལས་ལས་བསྐྱོག་ནས་དགོ་བ་བཙུའི་ལས་ལ་འགོད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པས་ནི།

དཔལ་ལྷན་རིན་ཆེན་བདུན་དག་གིས་།

འགོ་ཕན་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བར་འགྱུར་།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

༡ རུམ་ རྒྱལ་གྱིས་ རྒྱ་དཔེ་ རྣམ་མཚུར་གྱིས་

༢ ཞུ་པར། ས་བཙུ་པའི་མདོ། སལ་ཆེན་ ཁ། དེ་བ་བྱངས། ར་ཅ རྟོག་ ༡༩༩ ར།

༣ དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ ༣/༡༥

༤ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ ༥/༤༤

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་སྐྱར་རོ།

ས་གསུམ་པ། ས་གསུམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འོད་བྱེད་པའོ།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་བ་དང་།
གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་ན་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནི།

བྱེད་པའི་མྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ།^੧ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ལ་སོགས་ཆོས་ལྡ་ལ་བསྐྱབས་པས་
ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི།

ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་སྦྱིན་དང་།^੨

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་
ཤུགས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^੩

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱུ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་ཅ་
བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་རྒྱུ་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུམ་དེ་ཉིད་
གསེར་མགར་མཁས་པའི་ལག་ན་^੪བསྐྱེལ་ན། དང་པོའི་སྒྲུང་གངས་ཀྱི་ཆོད་ལས་ཉུང་དུ་མི

੧ མདོ་སྡེ་གྱུན། 30/33

੨ མདོ་ན་རྟོགས་གྱུན། 2/43

੩ ཞ་བར། ཕལ་ཆེན་ 12 དེབ་གངས། ༤༤ ཤོག 302 བ།

༤ ཤོག་གངས་ 302

༥ རུམ་ བསེལ་ན།

ལྷར་ཡང་།

འདི་ལྷར་བྱང་རྒྱལ་མི་མཐུན་ཚེས།

རབ་ཏུ་སླེག་བྱེད་འོད་ལྷ་བུ།

དེ་ལྷན་མྱིར་ནས་དེ་ནི།

གཉིས་པོ་བསྟེན་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན།^१ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དགོན་པར་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུས་ས་དེ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྷར་ཡང་།

ནགས་གནས་འདོད་རྒྱུད་ཆོག་ཤེས་དང་།

སྤངས་པ་ཡང་དག་ལྷོམ་བཞེན་དང་།^२

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་མྱིར་མ་
རོལ་ཏུ་མྱིན་པ་བརྒྱ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་མྱིན་པ་
ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^३

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྩེར་བཤད་པ་ལྷར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་
གསེར་མགར་མཁས་པས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་མ་བྱས་པའི་གསེར་རྣམས་
ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་། ས་འོག་མ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་རྩ་

१ མདོ་སྤྲེལ་རྒྱན། १०/१༥

२ མདོན་རྟོགས་རྒྱན། १/५༤

३ ཞ་པར། ཐལ་ཆེན་ ༩། དཔ་གངས། ༤༤ ཤོག १०༩ ན།

༤ ཤོག་གངས་ १७१

བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^༡ །ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་ཡོངས་སུ
འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་ཡང་ལྟོག་གོ། དེ་ལྟར
ཡང་།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་སྤྱོད་རྒྱལ
པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛོམས་པ
ལ་མཁའས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

རབ་འཐབ་བྲལ་གནས་ལྟ་རྒྱལ་འགྱུར་།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བ་རབ་བྱུང་བ།

ཀྱུན་ནས་འཛོམས་བྱེད་མཁའས་པ་ཡིན།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་ཐོབ་པ་ལ
སོགས་པ་སྦྱར་རོ།

ས་ལྟ་བ། ས་ལྟ་བའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འིན་ཏུ་སྦྱང་དགའ་བའོ།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་ཡང་སེམས་ཅན
བྱི་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་བྱ་དགའ་
བའི་ཕྱིར་སྦྱང་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སེམས་ཅན་དོན་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་།

རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྐྱབ་པས་ན།

༡ ཨ་པར། ས་བཙུ་པའི་མདོ། པལ་ཆེན་ །༥། དེབ་གངས། ༧༧ རྟོག ༣༠༥ བ།

༢ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ༣/༡༧

༣ རིན་ཆེན་འབྲིང་བ། ༥/༧༩

སྒོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱང་དགའ་བ།

དེ་ཕྱིར་སྦྱང་དགའ་ཞེས་བྱའོ།^੧ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྟེན་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁྱིམ་པ་དང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་
སོགས་བཅུ་གྲངས་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལོ།^੨ དེ་ལྟར་ཡང་།

འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལའང་འཁེན་པ་དང་།

འདྲུ་འཛིན་གྱིར་བའི་གནས་དང་ནི།^੩

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་ཕ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
པ་ཆེས་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^੪

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་
བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུལ་དེ་ཉིད་
གསེར་མགར་མཁས་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུག་གིས་སྒྲུལ་ན་མཚན་དང་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་པའི་གསེར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལོ།^੫ དེ་བཞིན་དུ་ས་ལྗེ་པ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་
དབྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
དགོ་བའི་རྩ་བས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལོ།^੬ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་རྒྱུད་ཐ་དང་

੧ མདོ་ཐེ་རྒྱན། 30/34

2 མདོན་རྟོགས་རྒྱན། 2/46

3 ཨ་པར། ཕལ་ཆེན་ 19 དེབ་གྲངས། 99 རྟོག 376 བ།

4 རྟོག་གྲངས་ 377

5 ཨ་པར། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ 19 དེབ་གྲངས། 99 རྟོག 374 བ།

མེད་པའི་དོན་ཉོག་པ་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

རྒྱུ་རྣམས་ཐ་དང་མེད་པ་དང་།།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ། བལ་ཆེར་ལྟོའི་
རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་བསྟོན་པ་ལ་མཁས་
པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟོན་པས་ནི།།

དགའ་ལྡན་གནས་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་འགྱུར་།།

ལུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།

ཉོན་མོངས་ལྷ་གནས་བསྟོན་པར་བྱེད་།།² ཅེས་གསུངས་སོ།།

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིད་དེ་འདྲིན་བྱེ་བ་ཐག་སྟོང་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རོ།།

ས་རྒྱལ་པ། ས་རྒྱལ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མདོན་དུ་གྱུར་པའོ།།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་
འདས་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་དང་མ་དཔལ་འདས་པ་དག་ལ་མདོན་དུ་
གྱུར་པས་ན། མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་སྟོན་བརྟེན་ནས།།

འཁོར་བ་དང་ནི་མ་དཔལ་འདས།།

གཉིས་འདི་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།།

མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད།།³ ཅེས་གསུངས་སོ།།

¹ དཔུ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། 3/70

² རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། 4/47

³ མདོ་སྟོན་གྱི་ལྷ། 30/36

ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་
བསྐབ་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་ཆོས་དྲུག་སྒྲུང་བ་ལ་བསྐབ་པ་སྟེ། དེ་ཉམས་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉམས་ཡང་།

སྤྱིན་དང་རྩལ་སྐྱིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས།

བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས།^੧

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱིར་ཕ་
རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ཡིན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^੨

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྩལ་བཤད་པ་ཉམས་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར་
མགར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་སྒྲུབ་སྤྱིན་ན་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཡིན་པའི་
གསེར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱད་པས་རྣམ་པར་
དག་ཅིང་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔམ་
མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ།^੩ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་རྫོགས་ཏེ། ཉོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་གང་ཀྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། གང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་

੧ མདོན་རྫོགས་གྱུན། ੧/ཡམ

੨ ཨ་པར། ཕལ་ཆེན་ ཁ། དཔ་གྲངས། ༧༧ ཤོག ੧੩ཡ བ། ੩ ཤོག་གྲངས་ ༠*

༣ ཨ་པར། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ ཁ། དཔ་གྲངས། ༧༧ ཤོག ੧੩ཡ ར།

སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།།

སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་པལ་ཆེར་སྒྲིའི་རྒྱལ་
པོ་རབ་འཕུལ་དགར་སྐྱེ་བར་འཇུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲོག་པ་
ལ་མཁའ་སོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི།

སྒྲ་ཡི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕུལ་དགར་།

ཉོན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ།

སྒྲག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞི་བྱེད་།^༢ ཅེས་གསུངས་སོ།།

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུང་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱེ་བ་སྒྲག་འབུམ་
ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ།།

ས་བདུན་པ། ས་བདུན་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། རིང་དུ་སོང་བའོ།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་བཟོན་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་
སོང་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་བའི་མཐར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

བཟོན་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་།

རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ།^༣ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཉི་ཤུ་སྟངས་ནས། དེ་ལས་
བསྒྲོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཤུ་བརྟེན་པས་ས་དེ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

^༡ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ༣/༥

^༢ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༥/༥༣

^༣ མདོ་སྤྱོད་རྒྱན། ༣༠/༣༧

བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། ། ཞེས་པ་དང་།

རྣམ་ཐར་སྒྲོག་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །

ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བྱའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྤྱིར་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་
ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །³

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུར་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲུག་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགེ་བའི་ཙུ་
བ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་
གསེར་མགར་མཁས་པས་འོ་སྤྱོད་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་ན་ཤིན་ཏུ་མཛེས་ཏེ། དེ་
མ་ཡིན་པར་འཛིན་པུ་སྤྱིང་པའི་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ས་
བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་ཡང་ཆེས་རྣམ་པར་དག་
པས། ཉན་རང་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་ཙུ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། །⁴ ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཐ་དད་དུ་མེད་
པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་ངོ་། ། དེ་ལྟར་
ཡང་།

ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་

1 མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། 1/60

2 མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། 1/60

3 ཞ་པར། ཕལ་ཆེན་ 10 དེབ་གྲངས། 111 རྟོག 133 ཅ།

4 རྟོག་གྲངས་ 100

5 ཞ་པར། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཕལ་ཆེན་ 10 དེབ་གྲངས། 111 རྟོག 133 ཅ།

6 དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། 1/14

པོ་དབང་བསྐྱར་དུ་འཁྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་མོ། དེ
ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི།

དབང་བསྐྱར་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོར་འབྱུང་།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་པའི།

སྟོབ་དཔོན་ཁྱུ་མཆོག་ཆེན་པོར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་སོ།།

མཐུའི་ཁྱད་པར་མི། སྐད་ཅིག་ཐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
འཁུམ་ཁྲག་ཐོབ་བ་ལ་ཐོག་ལ་བ་སྐྱར་རོ།

ས་བརྒྱད་པ། ས་བརྒྱད་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། མི་གཡོ་བའོ།

ངེས་ཆེག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མཚན་མ་ལ་ཚེས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཚེས་
པའི་འདུ་ཤེས་གྱིས་མི་གཞོ་བའི་ཐྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

འདུཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཐུང་།

མི་གཡོ་བ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད།³ ཅས་གསུངས་སོ།

ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་རྒྱད་པར་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་པ་ཇི་སྟེ་བ་པའི་ན་དུ་ཤེས་
པ་ལ་སེམས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཅོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་།

མདོན་པར་གཤམ་པས་ཅེ་བ་དང་།།³ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་མྱིར་ཕ་
རོལ་དུ་མྱིན་པ་བཅུ་གཉམས་སུ་ལེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སློན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་མྱིན་པ་

༡ རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ༥ / ༥༥

३ མདོ་ཐེ་བྱུང་། ༣༠/༣༧

३ མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། ༡/༤༧

ཆེས་ཤུགས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།¹

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ²ལྷན་པ་ལྟར་པ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་ཚ་བ་
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་མགར་བ་
མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པར་བྱས་ཏེ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་བདག་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་པར་
བཏགས་ན། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་
འཕྲོག་པ་ཡིན་ལོ།³ དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་དགོ་
བའི་ཚ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བར་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལོ།⁴ ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་
ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་སྟོང་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་
དངངས་མི་སྐྱག་སྟེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་། འཕྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའམ་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་བྱི་བའམ། འཕྲེལ་བ་མི་མཐོང་བའོ། དེ་ལྟར་ཡང།

བྱི་མེད་འཕྲེལ་བ་མེད་དོན་དང་།⁵ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་།

དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་།⁶ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་

¹ ཨ་པར། སྐལ་ཆེན་ ཁ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག 344 བ།

² ཤོག་གྲངས་ 322

³ ཨ་པར། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། སྐལ་ཆེན་ ཁ། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག 344 བ།

⁴ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། 3/24

⁵ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། 3/24

ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། བེང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ
 རྟོགས་སོ། ། གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པ་དེས། དབང་རྣམ་པ་བཙུ་ཡང་ཐོབ་པར་
 གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་དབང་རྣམ་པ་བཙུ་ནི། ཆོ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ།
 ཡོ་བྱད་ལ། ལས་ལ། རྩེ་བ་ལ། རྩོན་ལམ་ལ། མོས་པ་ལ། རྩུ་འཕུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ།
 ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །

རྩེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཕལ་ཆེར་རྟོང་སྤྱི
 སྤྱད་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བ་ལ
 སོགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབབས་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་ནི།

རྟོང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར།

དག་བཅོམ་རང་སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི།

དོན་གཏན་འབབས་ལ་འཕྲོག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་རྟོང་གསུམ་འབུམ
 ཐག་བཙུའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། །

ས་དག་པ། ས་དག་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ལེགས་པའི་སློ་བློས་སོ། །

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སློ་བློས་བཟང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སློ་བཟང་།

ས་དེ་ལེགས་པའི་སློ་བློས་ཡིན།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྫོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས
དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

རྫོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་།

ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་།^१ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྦྱིར་པ
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་སྦྱོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས
ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།^२

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། རྫོང་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དགོ་བའི་ཅ
བ་རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་གསེར་ས་ལེ་སྐྱམ་དེ་ཉིད་གསེར
མགར་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་དེ། འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་མགོ་འམ་མགུལ་དུ
བཏགས་ན། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། སྤིང་བཞི་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་མི
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱན་པ། ཉན་རང་ཐམས་ཅད
དང་ས་འོག་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན
ནོ།^३ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ་རྫོགས
ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང
ཞེ་ན། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན།

१ མདོན་རྫོགས་བྱ་ན། १/५०

२ ཇམ་པར། ཐལ་ཆེན་ ༩། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ३५५ ན།

३ ཤོག་གྲངས་ ३०१

༤ ཇམ་པར། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཐལ་ཆེན་ ༩། དེབ་གྲངས། ༤༤ ཤོག ३५० བ།

འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྒྲོ་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར
རིག་པ་ཉག་པར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་ངོ་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས
པ་བར་མའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་བའི་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲིས
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ངོ་། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ནི།

སྟོང་གཉིས་བདག་པོ་ཆངས་པར་འགྱུར།

སེམས་ཅན་བསམ་པ་དྲིས་པ་ལས།

དག་བཅོམ་སོགས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་མེད། །^༡ ཅེས་གསུངས་སོ། །

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། ལྷ་དུ་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས
ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་པ་འཇུག་ཐག་བཙུ་ཆང་བའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཐོབ་པ་ལ་སོགས
པ་སྐྱར་རོ། །

ས་བཙུ་པ། ས་བཙུ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ།

དེས་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཐབ་ནས།
སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་ཐ་རབ་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ནོ། ། ཡང་ན
སྤྲིན་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ
ལ་ཁྱབ་པའི་མྱེར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་།

སྤྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས།

༡ ཞ་པར། ས་བཙུ་པའི་མིང། ཐལ་ཆེན་ ཁ། དེབ་གངས། ར་ལོག་ ༣༥༧ བ།

༢ དོན་ཆེན་འཕྲེང་བ། ༥/༥༧

༣ རྒྱ་འབྲེལ་ལྟར་ན་ ཐོས་པའི

ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན།¹ ཞེས་གསུངས་སོ།²

ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་མ་བཟུན་ཏེ། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་ལ་བའི་སྐུ་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ས་དགའི་བར་དུ་ཤེས་བྱ་ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སྒྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེ་བ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ།³ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་བཅུས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཞེས་པ་ནི་ས་བཅུ་པའོ། ས་བཅུ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཟེར་བ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྒྲིགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

འོད་ཟེར་དབང་གིས་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར།⁴ ཞེས་གསུངས་སོ།

ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་སྒྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཀ་ཉམས་སུ་ཡེན་ཡང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།⁵

¹ མདོ་སྒྲེ་རྒྱན། 30/34

² རུམ་རྟོགས་པར་མའི་མཆན། བུམས་པ་དང་བུམས་པའི་རྒྱ་ཀ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། གསང་སྒྲགས་རྣམ་ས་བཅུ་པའི་མཐར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ། རྒྱུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། འདིར་སྒྲོས་པ་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བ་ལན་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགག་བ་མེད་དོ།

³ ཨ་པར། ས་བཅུ་པའི་མདོ། ཐལ་ཆེན་ 10། དེབ་གྲངས། ༤༤ རྟོག 362 བ།

⁴ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། 4/60

⁵ ཨ་པར། ཐལ་ཆེན་ 10། དེབ་གྲངས། ༤༤ རྟོག 362 བ།

རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འཇུར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་དེའི་དག་པའི་ཙ་བ
རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ལྟོའི་རྒྱན་ཆེན་པོ་མཁན་པོ་དང་བཟོ
བོས་མ་བྱས་པ། རྟོར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྲས་པ་དེ་ལྟོའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐྱར་གྱི་མགོ་འམ
མགུལ་དུ་བཏགས་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་དང་མེད་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་དག་གིས་མི་འཕྲོག་པ
ཡིན་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཙུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇུག་གི་རྒྱ་དེ་དག
ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་དང་། ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་ཀྱི
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལོ།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་དུ
རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི
ཕྱིར་རོ།

རྒྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟོའི་རྒྱལ་པོ་དབང
ཐུག་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། ཉན་རང་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
ཐམས་ཅད་ལ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པས་ནི།

གནས་གཙང་ལྟ་ཡི་བདག་པོར་འགྱུར།

བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་བདག།

དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ལོ།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

མཐུའི་ཁྱད་པར་ནི། རྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི
ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཞག་ཞིག་འབྱམ་སྤྲུག་བཙུའི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེང་ཐོབ་ཅིང་

༡ འོག་གངས་ ༡༧༡

༢ ཨ་པར། ས་བཙུ་པའི་མདོ། སལ་ཆེན་ ༩། དེབ་གངས་ ༤༤ འོག་ ༡༧༣ བ།

༣ རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ༥/༤༡

སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་རོ། ། གཞན་ཡང་བ་སྦྱུའི་ཁྱད་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་།
གྲངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཚད་མེད་པ་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་པར་རུས་སོ། ། ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་སྒྲོན་རུས་
སོ། ། གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་བ་
དང་། རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་རང་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཞུགས་སུ་གནས་ནས་
ཆོས་སྒྲོན་པར་རུས་སོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས།

བ་སྦྱུའི་ཁྱད་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་།

གྲངས་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བཅས་དང་།

གཞན་ཡང་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན།

རྣམས་ལ་སྒྲོན་པར་རུས་པ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༡༡/༩

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བཤད་ཐོག་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་གནས་
རྒྱལ་པོ་ཏེ། རྩོམ་ལྷ་སྦྱུའི་ཉིང་དེ་འཇིན་སྦྱེས་པས་སྒྲོམ་སྦྱང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་
དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྷ་སྦྱུའི་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྱོང་བའོ། །

དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་
རྣམས་དུ། བྱང་ས་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་དང་པོས་ནི། མོས་པས་སྦྱོང་བ་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟག་དུ་
འབད་པས་ཐོབ་ཀྱི་མི་འབད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་པ་ནི། ས་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་ས་བདུན་པ་རིང་
དུ་སྦོང་བའི་བར་ལས་འདས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ནི་ངེས་

པ་ཁོ་ན་མྱེ། འདི་ལྟར་བསམ་པ་དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེས་ངེས་པར་འབད་
པའི་མྱིར་རོ།

བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་པས་ནི། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དགྲ་པ་ལས་ཡང་དག
པར་འདས་ནས་བཙུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། བྱང་ས་ལས། སུབ་ཆོན་འགྲུས
ཆོམ་པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་བ་དེའི་ནང་ན་ལ་ལ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འདུམས
པར་བྱེད་དོ། ལ་ལ་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་བར་དུ་འདུམས་པར་བྱེད་ཀྱི། གྲངས་མེད
པ་འདུམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱོལ་། ཞེས་གསུངས་སོ།

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས།

སའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ལེའུ་མྱེ་བཙུ་དགྲ་པའོ། །

༡ ཨ་པར། བྱང་ས ། སེམས་ཅམ་ མི། དེབ་གྲངས། ༤༠༩༧ རྟོག ༡༤༤ བ།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ་འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས།

༡༡། །འབྲས་བུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ། ཞེས་པ་ལ། དེ་ཉམས་ས་ལམ་རྣམས་ཡོངས་
སུ་བཞོད་པར་གྱུར་པ་ལས་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱའོ། །བྱང་
རྒྱལ་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་ཡུན་མི་རིང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་ག ༥༩

སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་། རྣོ་མ་ནི།

རང་བཞིན་སྐྱེ་དོན་དབྱེ་བ་དང་།

རྣམ་བཞག་གངས་ངེས་མཚན་ཉིད་དང་།

ཁྱད་པར་དང་ནི་དོན་བདུན་གྱིས་།

རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་བསྟུས། ཞེས་པའོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལ་དང་པོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི། སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། དེ་ལ་
སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་དག།
ས་དང་ལམ་རྣམས་སུ་སུན་སྤང་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཁྱལ་ཐོགས་སུ་མ་ལུས་
པར་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་
དབྱེ་བར་ཟད་པས། གཉིས་པོ་དེ་སྤངས་པས་སྤྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ།

ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཞེད་པ་ཐ་དད་དེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་
རྣམ་རྟོག་གྱང་མངའ། ཡེ་ཤེས་གྱང་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་
རྟོག་ནི་མི་མངའ་ལ་ཅི་ཡང་ས་ལེར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་
རེ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཆད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་སྟེང་
བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་
དེ། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་སྤྲད་པ་ལས།

དེ་ལྟ་བུས་ན་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག།

རེག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ༧ / ༧

ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཐིམ་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
སོ།། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཉིར་གཅིག་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡོད་དོ།། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡོད་དོ།། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
དོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ།། བསྟན་
བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཇི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག།

བྱུང་ན་འོད་ཟེར་ཀླན་འབྱུང་བ།།

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་།།

ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་སོགས་དང་།། ༨ / ༡

མ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ།།

ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན།།

མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོགས།།

བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༨ / ༢

བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཤད་དོ།། གཞུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་མངའ་བར་བཞེད་དོ།། དེ་ཡང་མངའ་ལུགས་བཤད་ན།
ཡེ་ཤེས་དེ་མདོར་བསྟར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་

གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རི་ལྷ་པ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རོན་དམ་མཆིན་པ་སྟེ། སྒར་བརྗོད་
པ་ལྷར་རྟོ་རྟེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་ལས།
ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་པ་ན། སྟོའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་རབ་དྲ་ཞི་བས། ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོས་པ་མེད་པ་གཉིས་རོ་གཅིག་པས། རྒྱ་ལ་རྒྱ་
བཞག་པའམ་མར་ལ་མར་བཞག་པ་ལྷར་དབྱེར་མེད་པའམ། གཞུགས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་
ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་བསྟན་པ་ལྷར་རམ། སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་
རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྷར་ཡང་།

རི་ལྷར་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་དང་།

མར་ལ་མར་ནི་རྟོ་རྟེ་ལྷ་པ་ལྷར་།

ཤེས་བྱ་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་།

དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྲས་པ།

དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱི།

རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱར་བརྗོད་། ཅས་པ་དང་།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་དྲ་རབ་བརྗོད་པ།

ནམ་མཁའ་རི་ལྷར་མཐོང་སྟེ་རོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས།

དེ་ལྷར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན།

མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རྣམ་མ་ཡིན།^༡

ཞེས་གསུངས་སོ།

རི་སྟོད་པ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྫོབ་ཐ་སྟོད་པའི་རོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཆིན་པ་
ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པའི་ས་པོན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
པས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་བྱའི་ཆོགས་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས

པའི་དོན་མཐའ་དག་སྐྱུ་རུ་ར་ཆོན་པ་ལག་མཐེལ་དུ་བཞག་པ་ལྟར་མཆེན་ཅིང་གཟིགས་པ་
ཡིན་ནོ།། མདོ་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་མཆེན་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ།

མ་བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ཤུ་ཡི།།
རྒྱའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ།།
ཀུན་མཆེན་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་མིན།།
དེ་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་མཆེན་སྟོབས།།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

རྒྱུད་སྣ་མ་ལས་ཀྱང་།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཆེན།།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།། ཞེས་གསུངས་སོ།། ༡/༥༣

དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཆེན་ཅིང་གཟིགས་ན་དངོས་འཇིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་མཆེན་
ཞིང་གཟིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས།

དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་པོ་འགའ་།།
སྐྱུ་མ་ཐར་བར་བྱ་བྱིར་བཙོན།།
གང་བྱིར་དེ་ནི་མདོན་ཤེས་པས།།
སྐྱུ་མ་ལ་ནི་དེ་མི་ཆགས།།
དེ་བཞིན་སྤྱད་གསུམ་སྐྱུ་མ་ལྟར།།
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཁས་པས་མཆེན།།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་།

སྐྱུ་མ་མཁན་པོས་སྐྱུ་སྐྱུལ་པ།།

༡ མདོད་རང་འགྲེལ་དུ་ལུང་བྲངས། སྟོན་ ༡/༡
༢ ཨ་པར། མདོ་ ༩། དེབ་བྲངས། ༡༩༤ ཤོག ༤༩ བ།

སྒྱུ་མ་ལགས་པར་འཆལ་བས་ན།

དེ་ལ་མོངས་པར་འགྱུར་མ་ལགས།

ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ཀུན་དེ་བཞིན་གཟིགས།

ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་ཐུག་འཆལ་བསྟོང་།^༡ ཅིས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བ་དོན་དམ་མཆིན་པ་ནི་མངའ་ལ། ཇི་སྟེང་བ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་
རྫོགས་མཆིན་པ་མི་མངའ་འོ། དེ་ལྟར་མཆིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་མ་མཆིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
མཆིན་རྒྱ་ཀུན་རྫོགས་མེད་པས་དེ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའོ། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོགས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་བྱིས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣང་། ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པས་རྒྱ་བྱས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་ལ་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་
ནད་ཅན་ལ་སྐྱ་ཤད་དང་རབ་རིབ་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ནི་དོ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ
འཛིན་གྱི་མཐུག་ཏུ་མ་རིག་པ་སྣངས་ནས། ཆོས་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་དེ
ཁོ་ནའི་དོན་གཟིགས་པས། ཀུན་རྫོགས་འབྱུལ་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ། དཔེར་ན
མིག་ནད་དག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱ་ཤད་དང་རབ་རིབ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ།

དེས་ན་ཀུན་རྫོགས་སྣང་བ་འདི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་
བཞག་པར་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མེད་པས་དེ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་སྟོ་ཡོད་ན། འབྱུལ་པའི་ཡུལ་སྣང་
བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འབྱུལ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཉལ་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ།^༢ རྒྱ་ཆེ་རྩོམ་པ་ལས།

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས།

༡ ཨ་པར། དཀོན་བཙུགས་ ང་། དེབ་གྲངས། ༤༠ ཤོག ༡༡༡ ཅ།

༢ རྒྱ་ཆེ་རྩོམ་པ་ལས་ སོགས་ནས་ ཞེས་གསུངས་སོ། བར་སི་ཁྱོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

དུས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ལ་འདོད་པ་ལྷ་མ་པ་ན་རེ། རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པར་མི
འགྱུར་བས། ཉག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཡོད།
འབྲུལ་ཡུལ་སྣང་བ་ཙམ་འབྲུལ་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ཤེས་ངོའི
འབྲུལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་སྒོས་མ་ལུས་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་
བཞིན་དུ། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཐོ་རིས་དང་། རྒྱང་གོལ་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བརྟེན་པར་ཟད་
པས་འབྲུལ་བཅས་སུ་གཤམ་འགྱུར། དེས་ན།

འབྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་ཤེས་ན།
མ་འབྲུལ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བརྒྱད་། ཞེས་གསུངས་སོ།
ཞེས་ཟེར་རོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདེན་ཞེན་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་ཚད་མའི་གཞོད་པ་
མེད་ལ། གཞོད་པ་མེད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་མི་འགོ། ཞེས་
ཀུང་ཟེར་རོ།

དེས་ན་འདོད་པ་ལྷ་མ་ནི། ཇི་སྟེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་
བར་འདོད་པ་སྟེ། ཇི་སྟངས་དུ།

ལྷ་མ་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་པ་ནི།
འབྲུལ་མེད་མཉམ་བཞག་སྟོ་འཇུག་མེད།
ལྷི་མ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པ་ནི།
འབྲུལ་སྣང་རྗེས་ཐོབ་སྟོ་འཇུག་ཅན། ཞེས་གསུངས་སོ།

འདོད་པ་མྱི་མ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྗེས་སོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མངའ་བར་འདོད་པ་སྟེ།
འཕགས་པ་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྐྱབ་པའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མདོན་པར་རྗེས་སུ་
པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་གང་ཡང་ཐུགས་སྒྲུབ་མ་ཆུད་མ་མཆིན་ནོ། དེ་ཅིའི་མིར་ཞེ་ན།
མཆིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་མིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ལས་ཀྱང་།

སྤྱེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི།

ཐར་པར་འགོ་དང་ལྷན་ཞེས་སྟུག་།

ཁྱོད་ནི་ཞི་བར་གཤེགས་ཀྱི་འོར་བུ་སྟུག་།

ཉུགས་གུམ་ལྟ་བུར་བསྐྱང་དུ་མེད།¹ ཅས་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཐ་དང་པ་རྣམས་བཤད་ཐིག་ཏོ།

དགེ་བཤེས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་པའི་སངས་རྒྱས་དངོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འོར་བུ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འམ། རང་བཞིན་ལོག་པ་ཙམ་ཞིག་
ལ་དེ་སྐད་དུ་ཐ་སྐད་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན། དོན་ལ་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ་མེད་སྟེས་བྲལ་ཡིན་ནོ། མདོ་ལྟེ་
རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

ཐར་པ་འོར་བུ་ཟད་ཙམ་ཉིད། ཅས་གསུངས་སོ། ༤/3

དེས་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྟེ་མེད་སྟེས་བྲལ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མི་
མངའ་འོ། འོ་ན་མདོ་ལས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།
མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིང་སྒྲུབ་དུ་སྟེས་པ་ལ། སྒྲིན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ།
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྒྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བ་མཆིན་པར་བཞེད་ལ། ཇི་སྟེང་པ་མཆིན་
པ་ཀུན་རྗེས་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་སྒྲུབ་པ་ལ་འཛོག་པས་ན། ལུགས་འདི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་སོ།

¹ མཉམ་

² ཁྱོད་པར་འཕགས་པ་སྟེད། སྟོན་ ༤༩

³ རུམ་ སྒྲིང་དུ

ཇི་ཆེ་བཅུན་མི་ལའི་བཞེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་བཟོ་བཅོས་མ་ཐོག་པ་
 འདི་ལ་ཡོད་མེད་དམ། ཉག་ཆད་སོགས་ཆོག་དང་སྒོ་ལས་འདས་པ་འདི་རང་ཡིན། འདི་ལ་
 ཅི་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་འགལ་བ་མ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཁས་སུ་རེ་
 བའི་སྒོས་བྱས་པས། སངས་རྒྱལ་རང་ལ་ཞུས་ཀྱང་ཚུགས་གཅིག་པ་ཅིག་གསུང་བྱ་ཡོད་མི་
 ལྷོམ། ཆོས་སྐྱོ་སྒོ་འདས་སྐྱེ་མེད་སྒོས་བྲལ་ཡིན། ང་ལ་མ་དྲི། སེམས་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་འདྲ་
 ཅིག་ཡིན་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱ་བཞེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་སྤངས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའམ། ཡེ་ཤེས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོ་
 བོ་འམ་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ལྷུང་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་།

སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་༥
 དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ་༥
 ཉི་མཁའ་བཞིན་ཏེ་སྤངས་པ་དང་༥
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ༥ ཞེས་གསུངས་སོ༥ ༡/༤

མདོ་ཞི་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་ཉག་ཐུན་པ་༥
 སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་ནམ་པ་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་བཅོམ་གྱུར་ཞིང་༥
 གནས་གྱུར་ཆོས་དཀར་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཐུན་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་༥
 ཅིས་གསུངས་སོ༥ ༢/༡༣

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་དོན། སྤོང་དོན་བཤད་ན། ཅིའི་ཐྱིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མ་
 རིག་པ་གཉིད་དང་འདྲ་བ་ལས་སངས་ནས། ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་སྒོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་རྒྱལ་
 ཞེས་བྱའོ༥ དེ་ལྟར་ཡང་།

༡ ཇི་ཆེ་བཅུན་མི་ལའི་ སོགས་ནས་ དེ་ལྟར་བྱ་བཞེད་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་
 སི་ཁྱོན་པར་མར་བཀོད་མི་འདུག

མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་མྱིར་དང་།

སྒོ་རྒྱས་གཉིས་མྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཐུར་བཤད་པའི་སྤངས་པ་སྐྱུ་སྐྱུམ་
ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་ལ་སྒོ་རྒྱས་ཞེས་པ་ཡང་ཐུར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་སྐྱུམ་
ཆོག་པ་ཉིད་དོ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་འི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་ན་སྐྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་
ཉི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འོ། དེ་ལྟར་ཡང་།
མདོ་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་གསུམ་མངའ་ཉི།
ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

འོ་ན་ལུང་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱུ་བཞིར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། སྐྱུ་
ཐུར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་རང་དུ་
འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

སྐྱུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

སྐྱུ་བསྐྱུས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། ༩/༥༥

སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་
སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་ཉོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་བཟྩ་ཉི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འོ། ཞེས་གསུངས་སོ།
མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

རྒྱལ་པོ་དབང་པོ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུར་མི་བཟྩ། ཞེས་གསུངས་སོ།

གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འི་ཕྱིན་རྒྱལ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྤང་བ་དང་། རྫོན་གྱི་
རྫོན་ལམ་ལས་བྱུང་པའི་སྐྱུ་ཉི། དེ་གསུམ་འཛོམ་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱིན་ལྗས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པས། ཀྱན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་པའམ། ཡང
 ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་སངས་རྒྱས་དང་ཞལ་མཇལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་པས
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱིན་ལྗས་གཅིག་སུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

གཤམ་བྱའི་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། མེད་པ་སྣང་བ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་ལ། ལོག་ཤེས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ལོག་ཤེས་ལ
 སྣང་པས། དེ་ཙམ་ན་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདུག་པས་གཤམ་
 བྱའི་སྣང་བ་གཅིག་སུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

སྟོན་ལམ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་
 ལམ་ལ་མངའ་བརྟེས་སམ་མ་བརྟེས། མ་བརྟེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཡང་མི་འཇུག་
 ལ། བརྟེས་ན་སྟོན་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉི་རིང་མེད་པར་བཏབ་པས།
 སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོན་ལས་ཀྱན་འབད་པ་མེད་པར་གྲོལ་བར་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདུག་
 པས། སྟོན་ལམ་གཅིག་སུ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་གཞུགས་སྐྱ་གཉིས་ནི།
 གསུམ་པོ་དེ་འཛོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྐྱ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་ཏེ། རང་དོན་དུ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་དུ་གཞུགས་
 སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཆོས་སྐྱས་རང་དོན་ཅི་ལྟར་བྱེད་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཐོབ་ན་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས། ལྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་པོས་པ་བཞིན་དུ་འདུ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་ཆོས་སྐྱ་དེ་ཐོབ་པར་མ་ཟད་དེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལ་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། ཅུང་
 ཟད་རྟོགས་པ་དང་། ལྟོགས་གཅིག་རྟོགས་པ་དང་། ཕལ་ཆེར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་

ཏྭ་རིམ་པ་ལྟར། ཅུང་ཟད་དང་། མང་པོ་དང་། འྲུ་མ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་
ཕན་ནོ།

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། མཐུ་སྤྱན་
སྤུམ་ཆོག་པ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མོས་པ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏྭ་ཡིན་ནོ།

འཕགས་པ་འྲུ་ཐོས་དག་པཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྩེ་
འཕུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅུང་ཟད་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏྭ་ཡིན་ནོ།

འཕགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དག་པཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་།
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟོགས་པའི་ཡོན་
ཏྭ་ཡིན་ནོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་།
མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐལ་ཆེར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏྭ་
ཡིན་ནོ།

ཁ་ཞལ་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ངོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་
ངོས་ལ་སྤྱལ་སྤྱོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ།

སྐྱེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཞེས་པ་དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས། རོར་པ་ཐམས་ཅད་
ཟད་པའམ། འཁྱལ་ངོར་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ལོག་པ་ཅམ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཐ
སྟོང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱིས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་

༡ སི་ཁྱོན་པར་མར་ ཏུ་མ་དང་ བཏོད་མི་འདུག ༢ སི་ཁྱོན་ ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་

༣ སི་ཁྱོན་པར་མར་ ཉིང་ངེ་འཇིན་ བཏོད་མི་འདུག

༤ ཏུམ་ གཞལ་དོན་དུ་གཞུགས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཡོད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

དང་། ཁྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་མི་ལས་གསུངས་པ་དེ
ཀ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ལྷ་མ་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟ་ཏེ།
མཉམ་པ་དང་། ཟབ་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། གཅིག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
གཙང་བ་དང་། འོད་གསལ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའོ།

དེ་ལ་མཉམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཟབ་པ་ནི། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉག་པ་ནི།
འདུས་མ་བྱས་པས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཅིག་པ་
ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དག་པ་ནི། ལྷོ་སྐྱེར
གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཙང་བ་ནི། རྫོགས་པ
གསུམ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། འོད་གསལ་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི
རྟོག་པས་མི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས།

ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད།
གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད།
ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པས།
མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་།
ཞེས་གསུངས་སོ། 3/34

མདོ་སྟོན་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་།

རང་བཞིན་སྐྱེ་ནི་མཉམ་པ་དང་།

༡ སི་ཁྱོན་ མཚན་གཞིར་མ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་མངའོ། ལྷ་མ་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟ་ཏེ།

༢ རུམ། མཚན་ རྟོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོན་མས་འཇུག

ཐ་ཞིང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འབྲེལ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༩/༤༣

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟན་ཏེ། འཁོར་དང་། ཞིང་དང་།
སྐྱེ་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་དང་། མཛད་པ་དང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང
བཞིན་མེད་པའོ།

དེ་ལ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ནི། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས
དཔའ་ཤ་ལྷག་གོ། གང་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཞིང་ནི། ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། གང
གིས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱེ་ནི། དཔལ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའོ། གང་དང་ལྷན
པའི་མཚན་ནི། སྐྱེ་དེ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད
ཅུ་དང་ལྟན་པའོ། གང་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ
ཞིག་གོ། གང་མཛད་པའི་འབྲེལ་ལས་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་ལུང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའོ།
སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འབད་པ་དང་བྲལ་ཏེ།
འོར་ལུ་རྒྱལ་པོ་ལྷར་སྤྱོད་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའོ། རང་བཞིན་མེད་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱ
ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དྲིག་ལྷར་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། དེ་ལྷར
ཡང་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས།

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱན་ཏུ།

འཁོར་ཡོངས་སྤྱོད་དང་ཞིང་དང་མཚན།

སྐྱེ་དང་ཆོས་རྫོགས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་།

མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༩/༤༣

མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།

མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་།

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ནི།

ཐེག་ཆེན་ཉི་ཤེས་ཡོངས་སྤྱོད་ལྱིར།

ཐུབ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་སོ། ༤/༡༣

སྤྱལ་པའི་སྐྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་དང་ལྟ་ཏེ། ཉེན་དང་། ལྷ་དང་། ཞིང་དང་། དུས་
དང་། རང་བཞིན་དང་། འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བར་
བྱེད་པའོ།

དེ་ལ་ཉེན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྱོད་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུའོ། ལྷ་ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་
པར་བཞེད་པའི་སྤྱིང་རྩི་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའོ། ཞིང་ནི། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་དང་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་ཡང་ངོ་། དུས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཇི་སྤྱིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་
ཆད་པའོ། རང་བཞིན་ནི། སྤྱལ་པ་གསུམ་གྱི་གཞུགས་ཀྱིས་ཏེ། བཟོ་སྤྱལ་པ་པི་ཤང་ལེན་
པ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་སྤྱོད་ཆོགས་དཔེ་མེད་པར་མཁས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་སྤྱལ་པ་རི་
བོང་ལ་སོགས་ལུས་དམན་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱང་ལེན་པ་དང་། མཚོག་གི་སྤྱལ་པ་དགའ་ལྟན་
ནས་གཤེགས་པ་དང་། སྤྱལ་པ་སྤྱུ་འཇུག་པ་ནས། ཞི་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་བར་སྤྱོད་
པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ལས།

བཟོ་དང་སྤྱོད་དང་བྱང་རྒྱུ་ཆེ།

ལྷ་དང་འདས་པ་ཉག་སྤྱོད་པས།

མངས་རྒྱས་སྤྱལ་པའི་སྐྱ་འདི་ནི།

རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། ཅེས་གསུངས་སོ། ༤/༡༤

རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་།

སྤྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས།

སྤྱོད་པ་མངོན་པར་སྤྱོད་པ་དང་།

དགའ་ལྟན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་།

སྤྱལ་པ་སྤྱུ་འཇུག་དང་བསྤྱལ་པ་དང་།

བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་།

བཙུན་མོའི་འཁོར་ལ་དབྱེས་རོལ་དང་།

ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྦྱོང་བ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་།

བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།

བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།

མྱ་ངན་འདའ་བར་གཤེགས་མཛད་རྣམས་།

ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ།

སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་སོ། 3/43 - 44

འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དག་ཅི་རིགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
རྣམས་པ་གསུམ་ལ་འདུག་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། སྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ལ་ཞུགས་
པ་རྣམས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྲིན་པར་བྱེད་པའོ། གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དག་བས་ཡོངས་སུ་
སྲིན་པ་དག་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཁྲ་མ་ལས།

འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

རབ་ཏུ་སྲིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས་། ཞེས་གསུངས་སོ། 3/45

དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་དེ་སྤྱལ་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། མདོར་རྟོགས་བྱུང་ལས།

གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་།

འགྲོ་ལ་མན་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ།

མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི།

ཐུབ་པའི་སྤྱལ་སྐྱ་རྒྱུན་མི་ཆད། ཅས་གསུངས་སོ། 4/33

སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་ནི་གསུམ་ཉི། མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཉག་པའི་
ཁྱད་པར་དང་། སྤང་བའི་ཁྱད་པར་རོ།

དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
ནི་དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པས་མཉམ་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ནི་
འཕྱིན་ལས་ཐུན་མོང་དུ་བྱུར་པས་མཉམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས།

དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་།

འཕྱིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅས་གསུངས་སོ། ། ༩/༤༤

ཉག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉག་པའོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱན་ཆད་
པ་མེད་པའི་ཐིར་རྒྱན་གྱིས་ཉག་པའོ། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་ནི་མི་སྣང་བར་བྱུར་ནས་ཀྱང་ཡང་དང་
ཡང་དུ་'ལྟོན་པ་'ཞེ། རིགས་མཐུན་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་འཆམས་པའི་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་
འབྱུང་བའི་ཐིར་བྱ་བ་བྱེད་པས་ཉག་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས།

རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱན་མི་ཆད།

རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་ཉག་པ་ཉིད། ཅས་གསུངས་སོ། ། ༩/༤༥

སྣང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ཆོས་སྐྱེ་སྣང་ངོ་། །
ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་སྣང་ངོ་། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པས་ནི་སྐྱུལ་
སྐྱེ་སྣང་ངོ་། །

དམ་ཆོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལས།

འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཞུགས་པའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་པའོ། །

ལེའུ་ཉིར་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས།

༡༣། །འཕྱིན་ལས་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད།། ཅས་པ་ལ། འོ་ན་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་དུ
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཐར་འབྲས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ་ཞིང་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་དོན་ཆེན་ཁོ་
ན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་རྟོག་དང་འབད་ཚོལ་མི་མངའ་བར་འདུག་པས།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅང་བྱུང་ངམ་སྟུམ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འབད་ཚོལ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་
མངའ་བཞིན་དུ། འགྲོ་དོན་སྤྱུག་གྲུབ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་དོ། ། དེ་ཡང་ཇི་སྟེར་
འབྱུང་བ་བཤད་ན། རྩོམ་ནི།

རྒྱ་ནི་རྟོག་མེད་འགྲོ་དོན་མཛད།།

དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱང་ནི།།

རྟོག་པ་མེད་པར་འགྲོ་དོན་མཛད།།

གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་འཕྱིན་ལས་བསྐྱས།། ཞེས་པའོ།

དེ་ཡང་རྒྱ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེ་དཔེ་དང་སྦྱར་
ནས། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟེར་དུ།

བརྒྱ་ཕྱིན་རྩ་སྤྱིན་ཆངས་པ་དང་།།

ཉི་མ་ཨོར་ཕུ་རིན་ཆེན་བཞིན།།

དེ་བཞིན་གསུགས་པ་སྦྱ་བརྟན་བཞིན།།

རྣམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་འོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ༤/༡༣

རྒྱ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། དེ་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་སྤྱང་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི།
རྒྱ་རྟོག་པ་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་དབང་བརྒྱ་ཕྱིན་དེ། ལྟའི་
ཕུ་མོའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ན་བཞུགས་པ་ལ། ཁང་བཟང་

དེ་བུ་རྒྱུ་ཅི་རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲངས་པ་ཡིན་པས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཁང་
བཟང་གི་མྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་འབྱུང་ངོ་༥ དེར་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྱང་མེད་
གཞན་དག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་མཐོང་
ནས། དེད་ཀྱང་མུར་དུ་འདི་ཉར་ཀྱང་ཅིག་ཅིས་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་དེའི་དོན་དུ་དག་པ་
ལ་འབད་པས་ཤི་འཕྲོ་ནས་དེར་སྒྲེལོ༥ གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་
གཡོ་བ་མེད་ངོ༥ དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་པས་དང་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་
ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་བརྟན་པ། འཆགས་པ་དང་བཞེངས་
པ་དང་བཞུགས་པ་དང་གཟིམས་པ་དང་ཆོས་གསུང་པ་དང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་སོགས་
པ་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཛད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྤང་བས་དེ་ལ་དད་ཅིང་འདུན་
ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མྱིར་དེའི་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས། མཐར་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ༥ སྐར་སྤང་བ་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་ངོ༥ དེ་
ཉར་ཡང་།

ཇི་ཉར་བེ་རྒྱར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ།

སྤང་དབང་ལུས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཉར་།

དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ།

བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་༥

ཞེས་གསུངས་སོ།

དེས་ན་སྐྱེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ།

གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། ལྗེ་རྩ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། གསུང་རྣམ་
རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་
སྟེང་ན། ལྗེ་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་འཆང་ཞེས་བྱ་བ། ལྗ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་གྱི་དཀར་པོའི་ལས་

ཀྱི་མཐུ་ཡིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ།། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་གིས་བག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱལ་ལོ།།
དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི།
སྟོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི།
འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་།
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ།
མི་རྟག་སྤྱད་པ་ཐུག་མེད་དང་།
ཞི་བའི་སྒྲི་ཡིས་བག་མེད་པའི།
ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་།
ཆོས་ཀྱི་ངས་ནི་སྐལ་བྱེད་ལྟར་།² ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་དང་བྲལ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་
སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འཆོམས་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ།། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་།
བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ།
སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ།།³ ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེས་ན་གསུང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ།།

² རུམ། མཆན་ བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་བཞིན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་
པའོ།། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ།། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱད་པ་ཐུག་
པའོ།། ལྷ་དཀར་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ།།

³ རྒྱད་ཟླ་མ། ཅ/32 - 33

³ རྒྱད་ཟླ་མ། ཅ/33

ཐུགས་རྒྱུ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ། སྤྱིན་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། ཐུགས་རྒྱུ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་སྟེ། དཔེར་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ན་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་ཆོགས་ཏེ། རྒྱུ་རྟོག་མེད་པར་ཆར་ས་ལ་བབས་ནས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་ཐུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྱིན།
 ལོ་ཐོག་ཐུན་སྦྲུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ།
 རྒྱ་ཡི་ཐུང་པོ་འབད་མེད་པ།
 ས་ལ་མདོན་པར་འབབ་པ་ལྟར།^༡ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་རྟོག་མེད་པར་ཆོས་གྱི་ཆར་གདུལ་བྱ་ལ་བབས་པས། དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

དེ་བཞིན་ཐུགས་ཇིའི་སྤྱིན་ལས་ནི།
 རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་རྒྱ་ཡི་ཆར།
 འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ལོ་ཐོག་རྒྱ།
 རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས།^༢ ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ན་ཐུགས་རྒྱུ་རྟོག་མེད་པས་འགྲོ་དོན་མཛད་དོ།

ཆོངས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཆོངས་པ་དེ། ཆོངས་པའི་གནས་ནས་མ་འཕོས་བཞིན་དུ། ལྷའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཡང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ལས་མ་བསྐྱོད་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྒྱུ་ལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྦྱལ་ནས་དོན་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ཆོངས་པ་ཆོངས་པ་ཡི།

^༡ རྒྱད་ཟླ་མ། ༤/༤༡

^༢ དུམ་རྒྱུ།

^༣ རྒྱད་ཟླ་མ། ༤/༤༡

གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ།

ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ།

སྒྲིབ་པ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་བྱུང་བ་ཆོས་སྐུ་ལས།

བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀྱན་དུ།

སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར།

སྐལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད།¹ ཅེས་གསུངས་སོ།

ཉི་མ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་དུས་གཅིག་
ཅར་དུ། བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འབད་མེད་པའི་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། དེ
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ།
གདུལ་བྱ་རིགས་དང་མོས་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྟོང་བསྐྱེད་དུ། དཀར་པོའི་ཚོགས་སུ་ཁ་འབྱེད་
པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར།

རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྟོན་པ་ཡི།

པད་མ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་།

གཞན་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི།

ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག།

གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་པོའི་པད་མ་ལ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག།² ཅེས་གསུངས་སོ།

¹ རྒྱུད་ཐུགས་། ༤/༥༩ - ༥༠

² སི་ཁོན་ འབྱེད་པ

³ རྒྱུད་ཐུགས་། ༤/༥༩ - ༦༠

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོམ་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
བསྟན་པའི་ལེའུ་ལྷོ། ཉི་ལུ་ཙ་གཅིག་པའོ།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩོམ་བྱ་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་འདི་ནི་བརྗེ་དར་མ་སྦྱབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོར། ལྷ་རྩེ་བསོད་ནམས་
རིན་ཆེན་གྱིས་བཀོད་པ་རྫོགས་སོ། །

ཡི་གེ་པ་ཡང་དར་མ་སྦྱབས་ཀྱིས་བབྱིས་པའོ།

དམ་ཚེས་ཡིད་བཞིན་རྩོམ་བྱ་ཡི།

རྟོག་མེད་འཕྲོ་བའི་དོན་འབྱུང་བ།

ཁྱོད་ཉིད་བྲིས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

འཕྲོ་ཀླན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག།

རྣམ་ཐར།

༡ ཟུར་བཀོད་རྣམ་ཐར་དང་པོ། དེ་ཡང་ཐོན་གྱི་དུས་ན་གོང་ཁྱིམ་གྱི་པའི་བྱང་གནས་
བྱ་བར་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་ཁོར་བཟང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་ཁྱིམ་གྱི་
འཁོར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཐོན་པ་དེ་བཞིན་བཅས་པའི་ཆེ་ལོ་ཉིག་དང་ཁོར་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་བྱང་བས་ཁོར་བཟང་ཞེས་བཏགས་སོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་དུ་བསྟེན་
པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཙུ་བཅུ་བསྟེན་ཏེ་ཅེས་པ་
ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ན། ཁོར་བཟང་གིས་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་ལས་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་
གིས་ཁོར་བཟང་དགེ་སྟོང་སྟིན་གྱི་དཔལ་མཇལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ནས་མཐར་ཁོར་བཟང་
གིས་བྱམས་པ་མཇལ། དེས་འཇམ་དཔལ་མཇལ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནས་ཁོར་བཟང་
གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་མཐོང་། ཀྱན་བཟང་གིས་བཟང་སྟོང་སྟོན་
ལས་གསུངས་པའི་བར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ལྷ་མི་གཉིས་གཅིག་དུ་བབྱང་ན་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་གསུམ་མམ། སོ་སོར་བབྱང་ན་དང་བཞི་ཡོད་ལ།

དེའི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་དུ་དཔལ་འབྱུང་གི་རྣམ་ཐར་ལས་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཁྱེུ་དཔལ་གྱི་
དབང་ལྷག་དང་བྱ་མོ་དཔལ་གྱི་སྟོ་གྲོས་མས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཞུགས་པ་དང་
བསྟེན་ཚུལ་ཁོར་བཟང་ལ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ནས་སྤྱར་བྱམས་པ་མཇལ་བར་ལུང་བསྟན་ཞིང་།

དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་རྣམས་ལ་ལྷག་འཆལ་ཞིང་བསྟོར་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་བྱས་
སོ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མཇལ་བ་ལ་དཀྱའ་ཚོགས་ངལ་བ་རྣམས་ཁྱེད་དུ་སང་
ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་བཀུར་སྟེས་བསྟེན་ཏེ་མཐར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་
པ་དང་སྟོན་ལས་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་འཕགས་པ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་སྐལ་པ་
མཉམ་པ་ལྟུང་ཏོ།

དག་བསྐྱེན་མ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དགུ་པ། དག་བསྐྱེན་མ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་བརྟན་པ་ཟེར་བ་དེར་མ་མ་དང་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ནས་སྤྱོད་པོའི་ཚོགས་ལ་ཆོས་བསྐྱེན་པའི་སྒོ་དུང་དུ་འོར་བ་ཟེར་སྟེ་བ་མ་ཐག་འོར་བ་ཟེར་གི་རྒྱུད་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་པོ་སྤྱོས་རྒྱལ་པོས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་བསྐྱེན་པ་དེའོ།།

[3] ཟུར་བཀོད་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ། ཉག་ཏུ་དུས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྐྱེན་པ་བཞེན་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་མཇུག་ཆོས་འཕགས་དང་ཉག་ཏུ་དུའི་ལེའུར་བྱང་རྒྱལ་པོམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་དུས་ཤར་ཕྱིན་ཆོས་བ་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཤིག་མཇལ་བ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་ལྡ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་སྟོས་དད་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་གོང་དུ་བྱང་རྒྱལ་པོམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་དུས་གསུམ་དུ་ཤར་ཕྱིན་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ལས་ཤར་ཕྱིན་ཉན་དུ་སོང་ཞིག་ཞེས་སྟེ། དེའི་དུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱང་རང་ལ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ནས་ལུས་འཛོད་པར་འདོད་པས་འཛོད་འདུས་སུ་སོང་སྟེ། མི་སུ་ཉོ་ཞེས་སྒྲ་ཆེན་པོ་བསྒྲགས་ཀྱང་། བདུད་ཀྱིས་སུ་ཀྱང་མ་སྟོས་པར་བྱས་སོ།།

དེ་ནས་བརྒྱ་ཕྱིན་ཀྱིས་ཉག་ཏུ་དུའི་བསམ་པ་བརྟག་པར་འདོད་ནས་བམ་ཟེར་སྒྲལ་ཉེ་ད་ལ་མིའི་དགོས་པ་མེད་ཀྱི་མཚོད་སྤྱིན་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་མི་གསོན་པོའི་ཤ་དང་ཁྱག་དང་རུས་པ་འདོད་དོ་ཅེས་ཟེར་བས་ཤིན་ཏུ་དགའ་ལྟེ་མཚོན་ཚོན་པོ་སྟོགས་ནས་བརྒྱ་གཡས་པའི་ཤ་ཟད་པར་བཏོགས་ཅིང་རུས་པ་གཙོག་ཏུ་ཅིག་པའི་དུང་དུ་སོང་བ་ན། ཁང་བཟང་གི་སྟེང་ནས་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་མ་ཐོང་སྟེ་བབས་ནས་དྲིས་པས། བྱང་རྒྱལ་པོམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་དང་ཤར་ཕྱིན་ལ་མཚོད་པར་སྟོས་ནས་བདག་གིས་མཚོད་པའི་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་སྟོར་བ་བཞི་ཞེས་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཕྱིན། དེ་ཡང་འཁོར་ལྡ་བརྒྱ་དང་བཅས་ནས་ཤིང་རྟ་ལ་ཞུགས་ཉེ་གོང་ཁྱེར་སྟོས་དད་ལྡན་དུ་བརྟོན་ནས་བྱང་རྒྱལ་པོམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ལ་མཚོད་ཅིང་ཐམས་པ་སྤྱོད་དེ་ཉག་ཏུ་དུས་ལྡར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་གང་དུ་བཞུད་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱོན་པ་དང་བཞུད་པ་མེད་པའི་ལེའུ་གསུངས་ཉེ། ཡོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་ཆེ་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོགས་

བམ་མཚོད།

དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་པ་ཉི་པའི་ཆེ་ས་ཚོགས་དེ་རྒྱལ་ཆེ་བར་མཐོང་སྟེ་ཆག་
ཆག་གཏམ་པར་འདོད་པ་ན། བདུད་ཀྱིས་རྩ་དང་མེ་ཏོག་མི་སྣ་དཔར་བྱས་པས་ཉག་ཏུ་བྱ
དང་ཚོང་དཔོན་གྱི་བྱ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ལུས་ཀྱི་རྩ་པོ་ཆེ་ལས་ཁག་མུང་སྟེ་ཆག་ཆག་
བཏབ་ཅིང་ཁྱི་བཤམས་པ་ལ་ཆོས་འཕགས་ཚོན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་མྱིན་པ
གསུངས་པས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཏུ་བྱས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་བརྩེ་སྟོང་སྟེ་དུག་
བརྩ་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པའི་ཞལ་མཐོང་བ་སོགས་མདོ་ནང་སྣང་ངོ་།

༩ ཟུར་བཀོད་ནམ་ཐར་གསུམ་པ། པཎ་ཆེན་རྒྱ་པོ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཇི
ཉར་བཞེན་པ་བཞེན་ཞེས་པ་ནི་ཉི་ཟླ་པའི་ཟུན་ཐར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་པོ་པས་གཏུགས
ཤིང་ལོ་བརྩ་གཉིས་ཐུག་ཕྱིར་འབྲངས། དཀའ་བ་ཆེན་པོ་བརྩ་གཉིས་ཟུང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ
ཡང་འདི་རྟེན་དུ།

དང་པོ་མཁས་ཀྱི་ཅེ་ནས་འཕྱོངས།

གཉིས་པ་འཁལ་ཁུང་ཐུར་མ་རྩལ།

གསུམ་པ་དབུང་པས་མེ་ཐུང་དཀྱགས།

བཞི་པ་མི་གཙང་འདམ་ཐུང་ཐོས།

ལྔ་པ་འབྲས་ཆེན་ཉོན་མོ་རྒྱས།

དུག་པ་རྩལ་པའི་བག་མ་ཐོགས།

བདུན་པ་སྟོན་པའི་རྩང་མ་རྒྱས།

བརྒྱད་པ་རང་གི་རྩང་མ་སྤངས།

དགུ་པ་རྩི་རྩི་ཐོ་བས་བརྩངས།

བརྩ་པ་རྩང་མ་སྤངས་ཐུལ།

བརྩ་གཅིག་པད་མའི་ཐམ་པ་བྱས།

བཅུ་གཉིས་ཐང་ཆེན་མཇུ་ལ་སྤུལ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཀའ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་དཀའ་ཕྱན་མང་དུ་སྦྱང་བ་གསལ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ།

༄ ཐུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བཞི་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྦྱོང་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྒྱལ་པོ་མེད་ནམ་ཐར་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟུར་ཡོད་ཆོད་ཡིན་པའང་དེང་སང་ཐར་རྒྱན་ནང་བམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མི་སྦྱང་མོད་ཀྱི་དགོས་པར་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དགྲ་པ་བམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་སྦྱ་གྱིད་སོ་ངར་གཤེབས་པའི་ལྷགས་རིའི་ནང་དུ་མེ་དཔུང་ཆེན་པོ་ལྷ་བུས་པ་དེ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུས་གསུམ་དུ་མཆོངས་ནས་མེ་ལྷ་བཞེན་པ་གཅིག་ལ་ནོར་བཟང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་ཞུས་པས་སྦྱ་གྱིད་སོ་འདི་ལ་འཛེགས་ནས་མེད་དཔུས་སུ་མཆོངས་ཅིག དེས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་བ་དག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནོར་བཟང་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ནམ་མཁའ་ནས་ཆངས་པ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་ན་རེ་འཕགས་པ་འདི་ནི་དོ་ཇེ་འོད་འཕྲོ་སྦྱང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་སྟེ། འདིས་མེ་ལྷའི་དཀའ་བྱུང་མཛད་པའི་མེ་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དེས་བདག་ཅག་རྣམས་ཆངས་པའི་གནས་ན་དཀའ་བ་མེད་པར་འཕགས་པ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདི་ལས་ཆོས་ཉན་དུ་འདོམ་པ་ན་སྟུར་གྱི་ལྷ་བ་ལས་ལྷོག་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་ཉི་ཟེར་རོ། དེ་བཞིན་དུ་བདུད་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་དོན་བྱེད་རྒྱལ་རིམ་པར་ཆེད་དུ་བརྟེན་པས་ནོར་བཟང་ཡང་སྟུར་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ལ་འགྱུར་དེ། བཟོད་པར་གསོལ་ནས་སྦྱ་གྱིད་རི་ལ་འཛེགས་པ་ན་སྟོན་མེད་པའི་བདེ་བ་མེད་ཞིང་མེ་ལ་མཆོངས་པའི་མོད་ལ་རབ་ཞིའི་བདེ་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་དང་།

དེ་བཞིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙེ་བརྒྱད་པའམ་བཅུ་དགྲ་པ་རྒྱལ་པོ་མེ་ནི་ཐེག་པ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མགོ་བཙེད་པ་དང་པགས་པ་བཤུ་བ་དང་མིག་འཕྱིན་པ་སོགས་རྒྱལ་མོད་ཁྱིམས་དྲག་པོར་བྱེད་པ་མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེས་པ་ན། ནམ་མཁའ་ལས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་བཟང་ལ་སྟུར་བམ་ཟེ་རྒྱལ་བ་དྲོད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གདམས་དག་མི་དྲན་ནམ་ཟེར། ནོར་

བཟང་གིས་དྲན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ནས་འཁྱོད་དེ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་མེས་པོ་བླང་དུ
འཁྱོད་དེ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱལ་པའོ་ཞེས་ནོར་བཟང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དེའོ། ༡

༤ ཟུར་བཀོད་རྣམ་ཐར་ལྟ་པ། གདམས་དག་གཉིས་པ་སྤིང་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི
གཉེན་པོར་ལས་འབྲས་སྒྲིམ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཉི་ཆེ་བའི་དཔལ་བ་བཤད་པའི་སྐབས
སུ། མོའུ་གལ་གྱི་བྱས་གཟིགས་པ་དང་། དགོ་འདུན་འཆོས་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་ལྷ
མ་མོའུ་གལ་གྱི་བྱས་གཟིགས་ཚུལ་ནི། མདོ་མཛེངས་སྤྱན་དུ་སྟོན་པས་རང་རབ་དུ་བྱུང
བའམ་གཞན་རབ་དུ་འཕྱིན་དུ་བཅུག་པ་ན་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པར་བཀའ་སྤྱུལ་ནས།
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྒྲེས་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེད་པོ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་གཅིག་ཀྱིས་སྤྱང
ཀྱིས་བཅོས་ཏེ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ན་ནང་མིས་སྤྱར་དུ་བྱུང་ཞིང་ཟེར་ཏེ། ཉན་ཐོས
ཤུ་རིའི་བྱ་མཆོག་ཡིན་པར་ཐོས་ཏེ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་ཞུས་པས། འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ
མི་རྒྱས་སོ་སྤྱམ་ནས་མ་གཞན་། དེ་བཞིན་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ
གཞན་ངོ་། དེ་ནས་ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་མི་རྒྱུད་དོ་སྤྱམ་ནས་དུ་བ་ན་སྟོན་པས
དགོངས་ཏེ་མོའུ་གལ་གྱི་བྱ་ལ་རབ་དུ་འབྱུང་དུ་བཅུག་སྟེ་དེས་ཐོས་པ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད
ནས་རྗེ་སྟོང་འཛིན་པར་གྱུར་ཀྱང་བསྐབ་པ་ཁྱེད་པོ་བསྐྱར་མི་རྒྱས་པས་དགོ་སྟོང་གཞོན་ནུ
བསྐབ་པ་ཁྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོས་ཏེ། བདག་ཁྱིམ་དུ་ནི་བྱ་སྤྱང་རྣམས་ཀྱི་བཅོས་འདིར་ནི
འདི་དག་གིས་བཅོས་ན་གི་བ་ལེགས་སོ་སྤྱམ་ནས་རྒྱ་ལ་ལྟེ་བ་པར་ཚོམ་པ་ན། མཁན་པོས
མདོན་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ་ལག་ནས་བཟུང་ནས་ཆོས་གོས་ཀྱི་གྲ་ལ་འཇུར་བཅུག་སྟེ་སྐད་ཅིག
གིས་རྒྱ་མཆོད་འབྲམ་དུ་ཕྱིན་ནས་བབ་བོ།

བྱད་མེད་གཞོན་ནུའི་རོ་མཛེས་པ་གཅིག་དབང་པོའི་སྟོ་ཀྱན་ནས་སྤུལ་ཕྱ་མོ་ཞིག་རྒྱག་པ
དང་། བྱད་མེད་གཅིག་གིས་ཕྱ་བར་རྒྱ་སྤྱུག་ནས་མེ་འབུད་དེ་ཁོལ་བ་རང་ཉིད་ཞུགས་ནས
ཤ་རུས་ཁྱེ་སྟེ་ཡང་རུས་པ་རྣམས་འདུས་པས་བྱད་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཤ་དེ་ཟ་བ་འབའ་ཞིག་ཁྱེད
པ་དང་། ཤིང་སྟོང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མཆོམས་མེད་པར
སྟོག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་པས་ཁྱབ་ནས་ཟ་བར་མི་བཟོད་པའི་འོ་དོད་ཆེན་པོ་འབོད་པ་དང་།

མི་ཞིག་ལ་རི་དྲགས་གཅན་གཅན་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མགོ་ཅན་མང་པོས་བསྐོར་ཏེ་མདའ་འཕེན་
 ཞིང་ལུས་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་འབར་བར་སྒྲིང་ག་དྲག་པོ་འདྲོན་པ་དང་། ཡང་མི་ཞིག་མཚོན་ཆ་
 རྒྱ་ཚོགས་བཅུགས་པའི་སྤེང་དུ་རྒྱག་པས་འཆད་པ་དང་། རུས་པའི་རི་ཆེན་པོ་དཔག་ཆད་
 བདུན་བརྒྱ་པ་བྱང་གི་སྒྲིགས་སུ་རྒྱ་མཚོ་སུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་མཐོང་སྟེ་མཁན་པོ་ལ་འདི་
 ཅི་ལགས་ཞུས་པས། དུས་ལ་བབ་ཆེ་བསྟན་ནི་ཞེས་ཁོ་ན་གསུངས་ནས་རུས་པའི་རི་དེ་ལས་
 ཅིབ་མ་གཅིག་གི་སྤེང་ཕན་རྒྱན་དུ་འཆག་གོ།

དེར་བཞུགས་པ་ལ་ཞུས་པས་ད་དུས་ལ་བབས་སོ་ཞེས་བྱད་མེད་དེ་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སར་
 བ་ཆེན་པོ་བྱ་བའི་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་མ་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཅིང་རྟག་ཏུ་མེ་ལོང་
 ལ་བྱེད་བཞིན་བཟླ་བས་རང་རང་གི་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པ་སྒྲུ་པོ་ཆེ་རུས་སྤེལ་གྱིས་
 བཤིགས་ནས་ཤི་བ་དེ་མ་ཐག་སྤེལ་དུ་སྒྲིས་ཏེ་སྤྲ་མའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཀླན་ནས་འབྱུང་
 འབྱུག་བྱེད་པའོ། ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཆི་ཁར་གང་ལ་ཆགས་པར་དེར་སྒྲུའོ་གསུངས།
 འོ་ན་ངན་སོང་དུ་རྩི་ལྟར་སྒྲིས་ཞུས་པས། དཔུལ་བའི་ལས་ངན་རྣམས་གང་བས་ཉན་ཏེ་དྲོ་
 བར་འདྲོད་པས་ཆ་དཔུལ་དུ་སྒྲིབ་དང་། ཆ་བས་ཉན་ཏེ་བསེལ་བར་འདྲོད་པས་གང་དཔུལ་
 དུ་སྒྲིབ་དང་། ཟས་སྒྲོམ་ལ་སྒྲུག་ལོག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བྱིན་པས་ནི་འདི་མ་
 མཐོང་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲུམ་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲིབ་དང་། གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱས་པ་ལ་
 ཁྲིས་ནས་འདི་མ་ཐོས་ན་ཅི་མ་རུང་སྤྲུམ་པས་དུད་འགྲོར་སྒྲུའོ། །

བྱད་མེད་རང་ཤ་ཟ་བ་ནི་སྤོན་ཁྱིམ་བདག་མོ་ཞིག་གིས་དགོ་སྤོང་ཞིག་དབྱར་རྩེ་བ་གསུམ་
 སྟུན་བྱངས་ཏེ་གདུག་ཚོད་བཟང་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་བརྒྱ་མོ་ལ་འཚོ་བ་སྤུལ་དུ་བཅུག་པ་ན།
 རྩེ་མོས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁ་ཟས་མ་ཐོས་སམ་སྒྲིས་པས། དཔུན་མོ་དེས་བདག་ལ་འད་དང་པ་ཡོད་དེ་
 དགོ་སྤོང་གི་ལྷག་མ་ཐོས་པར་ཟད་མེད་ཁ་ཟས་ལྷག་མར་བྱས་ན་རང་ཤ་ཟ་བར་གྱུར་ཅིག་
 ཞེས་མནའ་དོར་བས་དེར་སྒྲུའོ། །

ཤིང་གི་དབྱིབས་ཅན་དེ་ནི་དགོ་སྤོང་ལི་ཏ་ཅིས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་གཞས་
 མིན་དུ་བྱས་ནས་ཁྱིམ་པ་དང་ཉི་དུ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པས་དེར་སྒྲིབ་ཤིང་། དེས་
 བྱིན་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དེའི་ལུས་ལ་ཟ་བའི་སྟོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

མི་ཞིག་མགོ་བརྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མདས་བསྐྱུན་པ་དེ་ཕྱོད་ཕྱོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོག་ཆགས་ཇི་
སྟེད་བསང་པ་དེའི་མགོ་བརྒྱན་གྱིས་བསྐྱུན་པའོ།

མཚོན་ཆའི་སྟེང་དུ་རྒྱག་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་དམག་དཔོན་གྱི་འཕྲོ་མ་ནས་དེར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། དེ
ཐམས་ཅད་འདི་ནས་གྱི་འཕྲོ་མ་ནས་དཔལ་བ་ཆེན་པོར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། རུས་པའི་རི་ནི་
ཁྱོད་རང་གི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མའི་རུས་པ་སྟེ་རྒྱ་སྤྱོད་དུ་གྱུར་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིད་གྱིས་ལོག་སྟེ་ཁ
གདང་ནས་རྒྱ་མཚོ་བཟེད་པ་ན་དགེ་བསྟེན་ཞིག་ཚོང་པ་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་པ་གྲུ་བོ་ཆེར
ཞུགས་པ་ཁར་སྐྱེད་དུ་ཉི་བ་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ་ཞེས་མགྲོན
གཅིག་དུ་བརྗོད་པས་རྒྱ་སྤྱོད་ཁ་བརྒྱུ་མས་ཞིང་དེའི་མོད་ལ་གྱི་བ་རྒྱ་མཚོའི་འབྲས་དུ་སྤྱོད
པོས་སྐྱེད་ཉི་ཤ་ཁག་ཟད་ནས་རུས་པ་ལུས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱ་བོ་སྐྱེ་སྟེ
གདམས་ངག་སྟོམ་པས་དེ་ཉིད་དུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེའོ།

༦ རུས་བཀོད་ཀམ་ཐར་དུག་པ། བྱི་མ་དགེ་འདུན་འཚོས་གཟིགས་ཚུལ་ནི། མཉམ་
ཡོད་ཀྱི་ཁྱིམ་བདག་ལྷག་པོ་སངས་རྒྱས་འཚོའི་བུ་དགེ་འདུན་འཚོ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བུ
ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་པར་གྱུར། རེའུ་ལྷང་གི་སྐྱེས་པ་ལྷ་བརྒྱ་རྒྱ
མཚོར་འཇུག་པས་སྟོན་པ་ལ་ཁོང་གཉིད་པར་ཞུས་པ་སྟོན་པས་དགེ་འདུན་འཚོ་ཁྱོད་གྱིས་
འཇིགས་པ་དང་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཟེད་པར་གྱིས་ཞིག་གསུངས་ཉི་གནང་། ལྷན་
ཅིག་གྲུ་བོ་ཆེར་ཞུགས་པ་ན་རྒྱ་མཚོའི་སྐྱེ་རྣམས་གྱིས་དགེ་འདུན་འཚོ་དེ་དང་ལ་བྱིན་ཅིག
ཞེས་པའི་སྐྱེ་བྱུང་པ་ལ་ཚོང་པ་རྣམས་གྱིས་མ་བྱིན་ཡང་དགེ་འདུན་འཚོས་སྟོན་པའི་གསུངས་
བྲན་ཉི་རང་ཉིད་མཚོངས་ནས་སྐྱེ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན། ཚོང་པ་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་འོང་བ་ན་སྐྱེ
རྣམས་གྱིས་གྲུ་བོ་ཆེར་བཞག་སྟེ་སྟོན་ཅིག་འོང་། རྒྱ་མཚོ་ཚུར་མཐོན་ནས་ཞག་མལ་གྱི་སར་
དགེ་འདུན་འཚོ་སྐྱེས་ཡང་མ་སྐྱེན་པར་ཚོང་པ་རྣམས་འོངས་ཉི་དགེ་འདུན་འཚོ་ལྷ་བྱེད་ལངས་
པ་ན་སྐྱེ་ཡང་མི་སྐྱེད་ནས་ལམ་གོལ་ཉི་གཙུག་ལག་ཁང་བཟང་པོ་གཅིག་མཐོང་ནས་དེར་
བྱིན་པ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་ཟས་སྐྱེ་སྐྱེད་དུ་བྱས་པ་མང་དུ་སྐྱེད། དགེ་འདུན་འཚོ་ལ་ཟས་ཟོ
ཞིག་ཞེས་ཟེར། དེ་ནས་དགེ་འདུན་གདུག་ཚོད་ཀྱི་གྲལ་ལ་འཁོད་ཅིང་ཟས་བཞེ་བ་ན་གཙུག་

ལག་ཁང་དེ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཅིང་། ལྷུང་བ་ཟེད་དང་ཟས་རྒྱུ་མཐོང་ཐོ་བ་དང་རལ་གྱི་ལ་
སོགས་པར་གྱུར་ཏེ་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐྱུན་ཞིང་འཐབ། གྲུང་ཆོགས་ཡོལ་བ་དང་གཙུག་ལག
ཁང་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྤར་བཞིན་གྱུར་པ་ལ་རྒྱ་དྲིས་པས་དེད་རྒྱུ་སྤངས་
རྒྱས་འོད་སྤང་གི་བསྐྱུན་པའི་དགེ་སྤོང་ཡིན་ཟས་ཀྱི་གྲལ་དུ་འཐབ་མོ་བྱས་པས་ཉི་ཆོ་བའི
དཔལ་བ་འདིར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱི་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ལས་མ་བྱེད་ཅིག་ཟེར་རོ།

ཡང་ཕྱིན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་སྤར་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ཟས་ཟོ་ཞིག་ཟེར་བ་ན་སྤར་མའི
ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་ཟོས། ཕྱིས་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་འཁོད་ཅིང་ཟས་དྲོངས་ཙ་ན་
གཙུག་ལག་ཁང་མི་སྣང་བར་མེ་བྱེ་གཅིག་དུ་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅིང་གྲུང་ཆོག་ཡོལ
བ་དང་སྤར་བཞིན་གྱུར་པ་དེ་ལ་དྲིས་པས་བདག་ཅག་འོད་སྤང་གི་དགེ་སྤོང་དང་ཟས་རྒྱུ
གསན་བྱས་པས་འདིར་སྤྱོད་མོ་ཟེར་རོ།

ཡང་ཕྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཞལ་བ་ལྟ་བུ་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྷགས་མ
ལྟ་བུ་སོགས་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་འདོན་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤོང་སྤང་ཆད
པའི་བར་རྒྱ་རྒྱས་སྤོང་མོས་འབྲེལ་བ་བཅས་མཐོང་།

དེ་ནས་དྲང་སྤོང་ལྟ་བུ་ཡོད་སར་སྤྱོད་པ། དེ་དག་གིས་ཤུག་འོད་དགེ་སྤོང་འདི་སྤྱོད་པ་མང་བས
སྤྱི་ཡུང་གནས་ཁང་མ་གཏོང་ཞེས་ཁྱིམ་ལྷན་པས་གཞན་གྱིས་མ་གཏང་། གཅིག་གིས་
མི་སྤྱོད་ན་མེ་ཁང་དུ་ཉོལ་ཞིག་ཟེར་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ན་དེའི་ལྟ་མོས་སྤོང་དང་གྲུང་ལ་ཆོས་སྤོང་
པར་གསོལ་བས་བདག་གནས་ནས་འབྱེད་འོད་ཞེས་མ་བསྐྱུན་ཐོ་རང་ནས་ལང་དུ་ཉོའོ་སྤྱོད་
ནས་བསྐྱུན་པས་དྲང་སྤོང་ལྟ་བུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཉན་པར་ལྟག་པ་ལྟ་མོ་དེས་རང་ཉིད་
གཅིག་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་མི་མཐོང་བར་ཕྱིན་གྱིས་སྤྱོད་དྲང་སྤོང་དེ་རྒྱུ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་
ཐོབ་ཆོ་གཅིག་གིས་གཅིག་མཐོང་ནས་ལགས་སོ་ཕྱིན། དེ་ནས་སྤོང་པའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ན་
བདག་ཅག་གི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བའམ་སྤོང་དཔོན་གྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་འགྲོ་ཟེར་བས།
དགེ་འདུན་འཆོས་སེར་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པས་ཉམ་ང་སྤྱོད་བདག་བྱ་བ་ཅུང་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་སྤོང་ཅིག་
ཞེས་ཤིང་དྲུང་དུ་འགྲོ་ནས་སྤོང་ཐོས་པའི་དོན་བསྐྱེད་པས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་
གདམས་དག་ནིད་པ་གཞན་ལ་རག་མི་ལས་པ་ཡིན་པས་སྤང་ཅིག་ལ་དག་བཅོམ་པ་རྒྱུ་

ཐར་བརྒྱན་ལྷན་དུ་ལྷུར་ཏེ་དྲང་སྲོང་ལྷ་བརྒྱ་པོ་ཆོས་གོས་ལ་འཇུར་བཅུག་ནས་སྟོན་པའི
དྲུང་དུ་སྲོང་སྟེ་དྲང་སྲོང་ཀུམ་ས་རྒྱུར་ཤོག་གིས་བསྟེན་རྫོགས་དང་དག་བཅོམ་ཐོབ།

ཞལ་བ་ལྷ་བྱའི་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ཞལ་བ་མི་གཙང་བར་བྱས་པ་དང་།
ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་ལྷ་བྱ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ཀ་བ་དང་ཅིག་པ་ལ་སྒྲུབས་དང་། དར་སྒྲུབས
སོགས་གོས་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷགས་མ་ལྷ་བྱ་ནི་དག་འདུན་གྱི་ལྷགས་མ་གང་ཟག་གིས
སྟོང་པའི་ཀུམ་སྟོན་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སེམས་ཅན་སྤང་ཆད་པ་ཅུང་ཟད་འབྲེལ་བ་ནི
དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་དགུན་གྱིས་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱའི་ཀུམ་སྟོན་ཡིན་པས་ལས་དན་དེ་དག་མི་བྱའོ།
ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། དེང་སང་དག་འདུན་གྱི་ཆོགས་ལ་ཁ་བཤལ་བའི་རྒྱ་ཞལ་བ་ལ་འཕོ
པ་འདི་ཡང་དེའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་དཔལ་བ་ནི་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏོ།

༡ ལུར་བཀོད་ཀུམ་ཐར་བདུན་པ། ཡི་དུགས་ཀྱི་ལྷག་བསྐལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གོ
བཞིན་སྟེ་རྒྱ་བ་བྱེ་བ་རིས་མཐོང་བ་ལྷ་བྱ་ཞེས་པ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས་ལུལ་དབྱས་སུ་ཁྱེའུ
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱ་རྒྱ་ཅན་ཞིག་སྐར་མ་གོ་བཞིན་ལ་བཙས་པས་གོ་བཞིན་སྟེ་རྒྱ་བ་བྱེ་བ
རིས་ཞེས་བཏགས་ཅིང་། དེ་ཆེར་སྟེས་ནས་བོད་བྱ་ཅང་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཁལ་དང་བཙས་ནས
ཆོང་པ་མང་པོའི་ནང་དུ་རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་ཅིང་དེད་དཔོན་བྱས་ཏེ་སོང་བ་ན་རྒྱ་མཆོར་དོན
ལྷ་བ་སྟེ་སྟེ་ལོག་མཐོན་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་གཉིད་ཀྱིས་ཚུས་པ་གོགས་སུས་ཀྱང་མ་སྒྲུན་པར
སོང་སྟེ། ཀུམ་ལངས་པ་ན་སུ་ཡང་མི་སྒྲུང་ནས་སྐྱར་དུ་སྟོན་པའི་ཆེ་བོད་བྱ་ཅང་ཤེས་ཀྱང
དག་ཏུ་དེད་པས་རྩི་མ་ཤེས་ནས་ལམ་ནོར་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ཞིག་ཏུ་སྟེབས། དེ་ན་སྟོ
སྐྱར་འཇིགས་པ་གཅིག་འདུག་པ་ལ་གོ་བཞིན་སྟེ་བཤེས་ཤིང་སྟོམ་པས་དེ་ཀུམ་ས་ལ
བཟང་བཏུང་བསྐྱངས་པས། བདག་ཅག་བཟང་བཏུང་གི་སྒྲ་ཡང་རྒྱ་བར་མ་ཐོས་ཤིང་།
དེད་ཀུམ་ས་སྟོན་གོང་ཁྱེད་རྩི་མ་ཤེས་ཀྱི་མི་ཡིན། སེར་སྒྲས་སྟོན་པ་མ་གཏང་ནས་ཡིད་དུགས
སུ་སྟེས། ཁྱེད་མི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ངེས་ན། བདག་ཅག་གི་ནི་དུ་ལ་དེད་ཀྱི་སྐས་པའི་ཐོ་ཐབ
འོག་ནས་གསེར་བྱེ་བུམ་པ་གང་ཡོད་པ་འཕགས་པ་ཀུ་ཏུ་ཡ་ན་ལ་སྐལ་ཅིག་ བདག་ཅག་གི
ཆེད་སྟོན་པ་བོདས་ཤིག་ཞེས་སྟོས།

སྟོམས་བྱོན་པ་ལ་ལུལ་ནས་རང་སྤྱོད་གཡོས་པ་ཅུང་ཟད་འགོར་སྟེ་བསོད་སྟོམས་ལུལ་པ་ལ་
 རྩེས་སུ་ཡིད་རང་བར་གྱིས་ཤིག་བྱས་པས་ཁོང་ནུམས་ཁྲིས་ཏེ་དག་སྦྱོང་དེ་ལུལ་མ་མི་འགམ
 པར་ཞེས་སོགས་སོ་སོ་ནས་ཆོག་ངན་ཟེར་བས་བདག་ཀྱང་འཁྲུགས་ཏེ་འདི་ལ་ནུམ་སྟོན་མི
 བཟད་པ་འབྱུང་བར་དེས་པས་ཁྱིད་ནུམས་ཀྱི་ནུམ་སྟོན་དེ་བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཞིང་
 བདག་གིས་དེ་ལས་སྦྱོབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཞེས་སྟོན་ལམ་ལོག་པ་བཏབ་པས་བདག་ཀྱང་ཡི
 དྲགས་མཐུ་ཆེར་སྦྱོབ་པ་ཉེ་གཞན་དུ་ན་བདག་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་ཡི་དྲགས་དེ་ནུམས་ལ་ཁྱིད་ནུམས་ཀྱིས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་གོ་བཞིན་སྦྱོབ་རང་ལུལ་དུ་སྦྱོལ
 ཤིག་ཟེར་བས་རྒྱུ་ཅིག་གིས་སྦྱོབས་སོ། །

སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཆོང་པ་ནུམས་ཀྱིས་དེད་དཔོན་གོ་བཞིན་སྦྱོབ་མ་སྟུན་པའི་ཚུལ་གསང་སྟེ་ལ
 ལས་སྟོན་ལ་སོང་ཞེས་དང་། ལ་ལས་སྦྱི་ནས་འོང་ངོ་ཞེས་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་པས་རྟུང་ལ
 བསྐྱར་བས་གོ་བཞིན་སྦྱོབ་ཀྱི་པ་མ་ཡིད་མ་ཆེས་ཏེ་སྦྱིན་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཅིང་སྦྱིན་པ
 འདིས་གོ་བཞིན་སྦྱོབ་གསོན་ན་སྤྱར་དུ་འཁོར་བར་གྱུར་ཅིག ། ཤི་ན་དེའི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བར
 གྱུར་ཅིག་ཞེས་ལམ་པོ་ཆེའི་མདོར་ཅིགས་ངོས་ལ་བྲིས་པ་མཐོང་སྟེ་བདག་རབ་དུ་འབྱུང་ངོ་
 རྣམ་ནས་སྟོན་པའི་དུང་དུ་སོང་བ་ན་སྟོན་པས་སྟོན་དུ་འཕྲིན་ནུམས་ཀྱིས་ཞིག་གསུངས་ཏེ།
 སྦྱོང་ཆོང་མ་ལ་འཕྲིན་བྱས་པས་ཡིད་མ་ཆེས་ཀྱང་མེ་ཐབས་ཀྱི་འོག་ན་གསེར་ཡོད་ཟེར་བ་དེ
 བཞིན་གསེར་བྱང་བས་གཟེང་ཡིད་ཆེས་སོ། ། འཕྲིན་གཞན་ནུམས་ཀྱང་བྱས་ནས་རབ་དུ
 བྱུང་སྟེ་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དེའོ། །

༡ ཟུར་བཀོད་ནུམ་ཐར་བརྒྱུད་པ། ཁ་ཅིག་མ་དེས་ཏེ། ལོ་དྲུག་ཅུའི་བར་མངལ་དུ
 བཟད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ། ཞེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁབ་དུ་ཆོང་དཔོན་ལྷག་པོ་ཞིག་གི་རྒྱང་མའི
 མངལ་དུ་གན་པོ་སྦྱོས་ཆགས་ཀྱང་མ་བཅོས་པར་སྤྲུག་གུ་གཞན་བཅུ་སྦྱོས་ཤིང་། རམ་ཞིག
 ཆོང་དཔོན་གྱི་རྒྱང་མ་ནད་དྲག་པོ་ཞིག་གིས་མནར་ཏེ་འཆི་ལ་ཉི་པའི་ཆོས་རང་གི་སྦྱོལ་ངའི
 རྟོ་བ་གཡས་པར་བདག་གི་བྱ་དང་པོ་མ་སྦྱོས་པ་མཆིས་པས། ཁོ་མོ་འཆི་བ་དང་ལོངས
 ཤིག་སྤྲོས། དེ་ནས་བུད་མེད་དེ་དུས་ལས་འདས་པ་ན་སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ

གདན་བྲངས་ནས་བསིལ་བ་ཚལ་གྱི་དྲུང་ཁོད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བ་ནས་ཐུང་ཞིང་
 དེའི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་གཉེར་མས་གང་ཞིང་སྐར་དྲུག་པ་ལོ་དུག
 ཅུ་བར་དུ་མངལ་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་ལྷན་ཞེས
 བཀའ་བསྩལ་པའི་ཚེ། དེ་ཡང་གདག་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་ལྷན་ཞེས། དེ་ནས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་བཅུ་
 བར་ཁྱེད་དུ་གནས་ཤིང་ལོ་བདུན་ཅུ་ལོན་པའི་ཚེ་རབ་དུ་ཐུང་ཞེས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་དེ་རིང་དགོ་
 སྤོང་ཉི་ཤུ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་དབྱར་གནས་ལ་གནས་པའི་ཚེ། ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་གཉེགས་ཐམས་
 ཅད་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ། ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་ལྷན་ཞེས་རབ་དུ་ཐུང་ཞེས། དོན་གྱི་དཔེ་ལྟ་བུ་ལྟོ་
 གྱི་འཛོལ་བ་བས་ཤི་བ་སྤོང་ཞེས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་ལྷན་ཞེས་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་དེ་རིང་དགོ་
 བམས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱིས་གཤེགས་ནས། ཚེས་གསུངས་པས་དག་
 བཅོམ་ཐོབ།

དེའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེད་སངས་རྒྱལ་ལ་ལྷན་པས། རྒྱུ་སྐྱེད་སངས་རྒྱལ་ལོད་སྤྱང་གི་དུས། ཚོང་
 དཔོན་གྱི་བུ་ཞིག་དག་བཅོམ་ཞིག་ལས་རབ་དུ་ཐུང་ནས། དུས་རྒྱུ་ཚེ་ལོ་ཞིག་དུ་ཐོབས་
 པར་ལན་འགྲའ་བསྐལ་ཡང་། དག་བཅོམ་པས་དེ་ཞིག་རྒྱུ་ལ་དགོ་བ་ལ་བཅོམ་ཤིག་
 གསུངས་པས། ཁོ་ཁྱོས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལ། ཁྱོད་ལོ་དུག་ཅུའི་བར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷན་ཞེས་མ་
 ཐོན་པར་ལྷན་ནས་འདིར་གནས་པར་གྱིས་ཤིག་ཞེས་ཆིག་ཅུབ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་སྐྱེད་ཀྱིས་ད་
 ལྟ་ཀྱི་ཕྱི་ལྷོ་ལ་འདི་ཚོངས་དཔོན་གྱི་བུ་ལོ་ལྟོ་ལ་ལོ་དུག་ཅུའི་བར་དུ་ཁྱོ་བར་གནས་ཤིང་སྤྱག་
 བསྐལ་ཁྱོད་དགོས་པ་ལོན་ལ། ཡང་དེའི་ཚེ་ཐུང་ཞེས་ཐམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་འབྲེལ་སོགས་ལ་
 མཁས་པར་བུས་པས་ད་ལྟ་དགོས་ཆེན་པོས་རྒྱུ་སྐྱེད་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལོན་
 གསུངས་སོ།

༩ ཟུར་བཀོད་ནས་ཐར་དགྲུ་པ། ལས་འབྲས་ཀྱི་ལེའུའི་མཇུག་དུ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གྱི་
 གྲིང་བུ་མོ་བདུན་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟར་དགོ་པའི་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་སྐྱེད་ལ་
 རྒྱུ་སྐྱེད་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདུག། ལང་ཚོ་དར་ལ་བམས་པས་ཀྱང་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་
 བས་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྐྱེད་སངས་རྒྱལ་ལོད་སྤྱང་གི་རྒྱུ་སྐྱེད་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལོན་གྱི་

༡ ལ་པར། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་དེབ་གངས་ 303 རྟོག་གངས་ 340 ལྟ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྤྲོས་མོ་ཡང་ཚོ་དར་ལ་བབས་པ་བདུན་ཡོད་པ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ཤིན་
 ཏུ་བྱུང་བར་ཐུར་ནས་དེ་ལྷན་ཀྱིས་པ་མ་ལ་ཐུག་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་པའི་ཆོག་གིས་འཇིག་རྟེན་
 གནས་ལ་རྒྱ་ནང་སོང་བ་ལྷ་པོའི་གཟུགས་བཞིན་གཡོ་བར་མཐོང་། ཞེས་སོགས་དེས་པར་
 འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིང་མོ་བསྐྱང་ནས་སྦྱིས་པུ་འབྲིང་གི་སྒོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡབ་ཀྱིས།

ཁྱེད་ནི་བྱིས་པ་བདེ་ལ་བརྟེན་འོས་ཤིང་།
 ཡིད་ལ་བསམ་པའི་དོན་ཡང་མ་བྱས་ན།
 དཀྱའ་ཐུབ་ཀྱགས་སུ་ཁྱེད་ལྷན་སོང་ཤིག་ཅེས།
 ཇི་ལྟར་བྱར་ན་བདག་གིས་སྐྱ་བར་རུས།

ཞེས་སོགས་སྤྱིང་ནས་བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ལྷན་པར་ཉམས་ཤིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕྱོག་
 པར་མཛད་ཀྱང་ཕྱོག་མ་རུས་པར་ཐར་པར་ཞུགས་པ་ལ་བྱིས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྒོལ་དཔོན་
 དཔལ་པོས་སྤྲོད་དག་གི་སྒོ་ནས་བཟུགས་པ་བཛོད་པ་ཇོ་པོའི་ཆོས་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་ན་བཞུགས་
 པ་དེ་ལྟ་བུའོ།

[༡༠] ཟུར་བཀོད་ལྷ་མ་ཐར་བཅུ་པ། བྲམ་ཟེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱ་ཅལ་སོགས་
 རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ། མྱོང་ཁྱེད་གྱི་བྱི་ལོ་དུ་བསྐྱེད་པས། དཔལ་པོ་
 དང་ནད་པ་སོགས་མཐོང་ནས་ཡིད་རབ་དུ་སྦྱོ་ཞིང་། ཡང་བསྐྱོད་པས་བཤམ་པ་དང་རྩོད་པ་
 ལྷན་ཀྱིས་བྱ་དང་རི་དྲུགས་སོགས་གསོད་པ་མཐོང་ནས་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་ཡབ་ལ་
 དཔལ་ཞིང་སོངས་པ་དང་མི་དགའ་བའི་ལས་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་པ་མཐོང་ཞིང་སྦྱོ་ནས་བང་མཛོད་
 ལྷན་སྦྱིན་པ་བྱ་རྒྱུའི་གཞུང་བ་ཞུས་ནས་དཔག་ཚད་ཁྱི་སྤྲུག་ཚད་ལ་ཟས་དང་འོར་
 སོགས་ཅི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་ནས་ཆོས་པར་བྱས། ལྷ་ཞིག་བང་མཛོད་སྤྱོད་ནས་
 དཔལ་པོ་ལྷན་ལ་ཅི་ཡང་སྤྲད་རྒྱུ་མ་རྟེན་པས། ཐབས་སྤྲོ་ཆོགས་ཆོལ་ནས་རྒྱ་མཚོར་འོར་
 བུ་ལེན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཐབས་མཚོག་དུ་མཐོང་ནས། ཡབ་ཡུམ་ལ་གཞུང་བ་ཞུས་ནས་
 ཕྱོགས་ལྷ་བརྒྱ་དང་བཅས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་ཏེ་ཉིན་བདུན་གྱི་མཚམས་འོར་བུའི་སྤྱིང་དུ་
 སྤྲོལས་སོ། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་རིགས་སྤྲོ་ཆོགས་བཀའ་སྟེ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག།

པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་རྣམས་དགོངས་ནས་སྤར་ཐེབས་སོ།།

དེ་ནས་སྐབས་ཤིག་གསེར་བྱི་པོ་བྱང་འོད་འཛོམ་པ་ཞིག་མཐོང་། དེར་ཡང་སྤར་བཞིན་སྐྱུལ་བྱི་འཛིགས་པ་རྣམས་བུམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མཐུས་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐར་ཏེ། ལྷའི་རྒྱལ་པོས་བསུ་བ་དང་མཆོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་ཐུལ་ནས། འདིར་ཐེབས་པའི་དགོས་དོན་དྲིས་པས། སྤར་བཞིན་རྒྱ་མཚན་རྣམས་བཤད། རྩ་བ་བཞི་རིང་ལྷ་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཆོས་བྱི་རྣམས་གངས་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པས། ཡིད་བཞིན་བྱི་ཞོར་བུ་ཐུལ་ཏེ། ཞོར་བུའི་མཐུ་རྣམས་དྲིས་པས། དཔག་ཚད་བརྒྱད་སྟོང་གི་ཁོར་ལུག་ཏུ་དགོས་འདོད་བྱི་ཆར་འབེབས་རྣམས་རྒྱལ་གསོལ་བས། འཛིན་བུ་སྤྱིང་དཔག་ཚད་བདུན་སྟོང་ལས་མེད་པས། ཞོར་བུ་འདིས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ས་ཁོར་ལ་དགོས་འདོད་སྤར་རྣམས་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུབ་པོ་བསམ་ནས་ཞོར་བུ་ལ་བདག་རྣམས་མཁའ་ལ་འཕུར་རྣམས་པར་ཤོག་ཅིས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བ་མ་ཐག་རྣམས་མཁའ་འཕུར་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ལོ་དུ་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཡུད་ཅུང་ཞིག་ལ་སྤོབས་སོ།།

དེ་ནས་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་དལ་གསོས་ཏེ་གནས་པ་གཉིད་འབྱུག་པོར་སོང་བས། དེའི་སྐབས་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཞོར་བུ་ཤོར་བ་ལ་ཤངས་ཤིང་ཞོར་བུ་བརྟུས་སོ། དེ་ནས་གཉིད་སང་པའི་ཆོ་ཞོར་བུ་མེད་པ་ལྷས་བརྟུས་པ་ཤེས་ནས། ལྷའི་གནས་འདི་རྩལ་སྟོང་སྟེ་བསྐྱམས་པར་བཟོའོ་ཞེས་དམ་བཅས་རྣམས་རུས་སྤུལ་བྱི་ཁོག་པ་སྟོང་པ་ཞིག་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བཅུས་རྣམས་ས་གཞན་ལ་དོར་བའི་སྐབས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོགས་བུ་པའི་སྤྱད་དུ་གོས་ཕུད་ཅིང་རྒྱ་ལ་འཕངས་ཏེ་མྱིར་སྤྱད་པའི་ཆོ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བྱི་བ་ན་ལྷ་རྣམས་འཛིགས་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་དྲུང་དུ་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་ཞོར་བུ་ཐུལ་སོ།།

དེ་ནས་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་བྱི་ཞོར་བུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་ཐེབས་ནས་མ་མ་མུ་ངན་གྱིས་དུས་པས་མིག་སྤྲོངས་པ་ཡིད་བཞིན་བྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་བཟུང་བ་རྣམས་མིག་སྟེ། དེ་བཞིན་ཐའི་བང་མཛོད་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེས་ཁེངས་པར་བྱས། དེ་ནས་འཛིན་བུའི་སྤྱིང་གི་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞོར་བུའི་མཐུས། ཟས་གོས། གསེར་དངུལ་སོགས་སོ་སོར་གང་དང་གང་འདོད་བྱི་ཆར་འབེབས་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་ནས། སྟེ་པོ་རྣམས་དཔུལ་

མོངས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་ནས་དགེ་བ་བརྟུང་ལས་ཀྱི་ལམ་བཀོད་དོ།^༡

[22] ཟུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བརྟུ་གཅིག་པ། ཡང་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་བཞིན་ཀོ།
ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་དེས་མངའ་འབངས་ཐམས་ཅད་བྱམས་པས་ཁྲབ་པར་བྱས་པའི་མཐུས་སྐྱེ་བྱ
ནམས་བདེ་སྦྱིད་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོ་གཞི་ད་སྦྱིན་ལྡུལ་དེར་སྐྱགས་ནས་མི
ནམས་ཀྱིས་མངའས་འཕྲོག་པར་བཅུམ་ཡུང་མངའས་འཕྲོག་མ་སྐྱབ་པས་དེ་རྒྱལ་པོའི་མཐུར
གེས་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཐེད་དུ་སོང་སྟེ་ཤ་ཁག་ཐོན་མོའི་སྦྱིན་པ་སྤངས་པས། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་ཙ་ལྷ
བཀོལ་ཏེ་ཁག་རྒྱན་འབྱུང་དུ་བརྟུག་ཤ་བཅད་དེ་སྦྱིན་ནས་ཆོམས་པར་མཛད་པའི་མཐུས
གཞི་ད་སྦྱིན་དེ་ནམས་ཡུང་མཐར་འཕྲོད་དེ་བཞེད་པར་གསེལ་ཞིང་། ཙ་བཞི་ཆད་བཅས་སྟོང
པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དེ་རྒྱལ་སོགས་མི་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུང་ལུལ་ཁམས་དེར་སྐྱགས་མ
རྟེན་པར་གཞན་སྤྱད་རྒྱལ་སྐྱེས་རབས་ལས་གསུང་པ་ལྟ་བུའོ།^༢

[23] ཟུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བརྟུ་གཅིག་པ། སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་སྦྱོར་པའི་ཆོ་ག་སྤྲིག
བཤགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སོར་མོའི་ཐེང་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་མཉན་ཡོད་ན།
རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོན་པོ་བྱིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་ལྷག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མ་ལ་ཁྱེུ
མཛེས་ཤིང་ལྟ་ན་སྐྱུག་པ་ཞིག་བཅས་ནས་མི་གདུངས་པ་ཞེས་བཏགས་སོ།

དེའི་ཆོ་ལུལ་དེ་ན་བྲམ་ཟེ་མཁས་པ་སྟོབ་མ་ལྡ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་སར་གཞུག་ལག་སྟོབ
ཏུ་བརྟུག་སྟོབ་མ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་ལ་བརྩོན་པ་བས་ཁྱེུ་མི་གདུངས་པས་ཉིན
གཅིག་ལ་བརྩོན་པ་ལྷག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས། སྟོབ་དཔོན་བྱིན་ཏུ་སྐྱགས་མཉེས་ཏེ་དེ་དང
ལྷན་ཅིག་གནས་སོ།

སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཁྱེུ་དེའི་མཆར་སྐྱུག་གི་ལང་ཆོ་ལ་ཆགས་ཤིང་། འདོད་པའི་གཏམ
སྟོབ་པའི་སྐབས་མ་རྟེན། སྦྱིན་བདག་ཞིག་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་མ་བཅས་པ་སྟོབ་པ་གསུམ་གྱི
འིང་མཆོད་སྟོན་དུ་གདན་དྲངས་པས། ཁྱིམ་དུ་བྱ་བ་དུ་མ་ལྷན་པས་མི་གདུངས་པ་བཞག

༡ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ ཨ་ལེུ་ ༡༠ དེབ་གྲངས་ ༣༤༡ ཤོག་གྲངས་ ༣༣༩ ན
༢ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ ཨ་ལེུ་ ༡༣ དེབ་གྲངས་ ༣༤༡ ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ བ

ནས། བཅ་ཟེ་རང་གི་སྒྲོབ་ཆོག་མ་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་ཐེབས་སོ།།
 དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆུང་མ་ཆགས་པས་ཡིད་རབ་དུ་སྒྲོས་ཏེ་འདྲོད་པའི་གཏམ་གྱིས་བསྐྱེ
 བར་བཅམས་པ་ན། བཅ་ཟེའི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་མ་རུངས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བས
 ཤི་བ་སྐྱ་སྐྱམ་སྒྲེ་འདྲོད་པ་མ་སྐྱབ་པས། མཁོན་དུ་བསྐྱུང་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ཁྱིམ་དུ་ཐེབས་པ
 ན་ཆུང་མས་ཁྱོད་སོང་བའི་རྒྱུ་མི་གཏུངས་པས་ཁོ་མོའི་སར་འདྲོད་པ་སྒྲོད་དུ་འོང་བ་ལ་ཁོ
 མོས་མ་ཉན་པས་འདི་ལྟར་བྱས་ཚུལ་སྒྲུས་པས། སྒྲོབ་དཔོན་ཁོས་ཏེ་མི་གཏུངས་པ་སྒྲོན་པོའི
 སུ་ཡིན་པ་དང་ཁོ་རང་ཡང་སྐྱགས་རྟེན་དཀྱའ་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱི་མོངས་པར་བྱའོ
 ལྷམས་ནས། ཁོ་ལ་སྐྱན་པའི་གཏམ་སྐྱ་ཆོག་མ་དང་བཅས་ཁྱོད་ལ་ངས་སྒྲོན་ཆད་སུ་ལ་མ
 བསྐྱན་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་ལ་མི་སྟོང
 བསད་ནས་སོར་མོ་སྟོང་གི་སྤང་བ་བྱས་ན་ཆངས་པ་མཛོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཆངས་པའི
 འཛིག་ཉེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུས་པས་མི་གཏུང་བ་ཐེ་ཆོམས་གྱུར་པ་ལ། སྒྲོབ
 དཔོན་གྱིས་ཐུགས་གྱིས་བཏབ་པའི་རལ་གྱི་བྱིན་པས་རམས་ཤིང་ཁོས་ལ་སྤང་བའི་ཐེམས
 གྱིས་ཀྱུན་དུ་བརྒྱགས་ཏེ་ལམ་དུ་སྤང་ཆད་མི་དགྲ་བརྒྱ་གོ་དགྲ་བསད་པས་སོར་མོའི་སྤང་བ
 ཞེས་བྲགས། སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྒྲོགས་གཞན་དུ་བྲོས་ནས་མ་རྟེན་པར། ཁོ་རང་གི་མས་བཟང
 བཏུང་ཐོགས་ཏེ་སུ་ཉིན་བདུན་ཁ་ཟས་མེད་པ་ལ་བཅེ་ནས་འོང་བ་མཐོང་ནས་གསོད་པར
 བཅམ་པས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་ཉིད་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་མཁྱེན་ནས། དག་སྟོང་ཞིག་དུ
 སྐུལ་ནས་ཐེབས་པ་མཐོང་བས་རང་གི་མ་བསད་པ་བཏང་ནས་དེའི་སར་བརྒྱགས་ཀྱང་ཐག
 རི་རིང་འགྲོ་བ་མཐོང་། སེར་སྤང་གིས་དེར་སྤྲོད་ཅིག་སྒྲུས་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ང་ནི
 དབང་པོ་རྣམས་ཞི་ཞིང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཉག་དུ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་སྒྲོབ
 དཔོན་ལོག་པའི་གདམས་ངག་གི་ཐེམས་བསྐྱས་ཏེ་མི་སྟོང་ཅིང་སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དོ།
 གསུངས་པས་སོར་སྤང་དེའི་དོན་ཉེགས་ནས་རལ་གྱི་ས་ལ་ཤོར་ཞིང་ཉེས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང
 ནས་འགྲོད་ཅིང་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་བས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པོ།།

༡ ཨ་པར། མདོ་སྡེ་ ༥ དེབ་གངས་ ༣༧༡ ཤོག་གངས་ ༣༣༣ བ

[23] ཐུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བཅུ་གསུམ་པ། སྟོབས་གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཁྱེད་བདེ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་བྱུང་ནི། སྟོན་དེད་དཔོན་གྱི་ཁྱེད་བདེ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བྱུང་
མེད་ཀྱི་མིར་དུ་མ་བསད་དེ་སྟོན་པ་ལ་འཁྱོད་པ་སྟེན་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་མྱོན་པའི་ཆེ་
དག་སྟོང་ཞིག་གིས།

གང་ཞིག་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་པ།

དག་བ་ཡིས་ནི་འགོག་བྱེད་ཏེ།

ཅེས་འདུལ་བ་ལུང་ཁ་བརྟོན་དུ་བྱེད་པ་ཐོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་བཞག་གས་པས་སྟོང་
གསུམ་པར་གྱུར།

སྟོན་པས་མ་བསད་པ་ཆོས་འདི་ལ་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བསྐྱེད་ཞིག་ཞེས་བཀའ་
རྒྱལ་ཏོ།

དེ་ནས་བདེ་བྱེད་དེས་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བཞེངས་པར་བྱས་པ་ལ་
དེར་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་འཆི་ཁར་དག་འདུན་གྱི་བསྟོ་ཁང་བྱས་ཏེ་ཤིང་། དེ་མ་ཐག་
དཔུལ་བ་མནར་མེད་དུ་སྟེན་ནས་མེ་མཐོང་བ་ན་དག་འདུན་གྱི་བསྟོ་ཁང་གི་མེ་དེ་ཆ་ཞེས་
སྟེན་པས། དཔུལ་སྐྱུང་ན་རེ་འདི་ནི་དཔུལ་བ་མནར་མེད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ན་སྐལ་ཆད་ཁྱོད་ལ་
བསྟོ་ཁང་གང་ན་ཡོད་ཅེས་མཆོད་གྱིས་བསྟུན་པས་ཆེ་འཕེས་ནས་དག་འདུན་ལ་བསྟོ་ཁང་
བཞེངས་པའི་དག་བས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷར་སྟེན་ཏེ་ལྷའི་མེ་ཏོག་སྟོ་ཆོགས་པས་
མཆོད་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ལྷག་འཚལ་ནས། སྟོན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གངས་དུ་མ་བསྟུན་པས་རྒྱན་ཞུགས་ཐོབ་པོ།

སྟོབ་མ་དག་བཅོམ་པ་གནས་བརྟན་དང་པོར་བྱེད་པ་དེས་མཁན་པོ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པར་
ཤེས་ནས་གར་སྟེན་ལྷས་པས་ཆ་དཔུལ་དུ་སྟེན་པར་མཐོང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱ་བྲིམས་བྱུང་བ་
བཟེད་པས་ཤིན་དུ་གང་བ་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ནི་འདི་ལྷའི་རྒྱ་བྲིམ་པ་ལ་སྟོང་རྒྱ་བྱུང་
ཡང་མཁན་པོ་དེ་དཔུལ་བར་སྟེན་ཀྱི་ཁུ་བ་འབྱུང་དོ་སྟེན་ནས་མ་བཟེད་པར་བསྟུན་པས་
སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་དཔུལ་བ་ན་མི་སྐྱང་བར་ཆེ་འཕེས་ཏེ་ལྷར་སྟེན་མ་ཐག་དུ་སྟོན་པ་དང་
མཇལ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བར་ཤེས་པས་འཇུག་བྱུང་བ་ལ་རྒྱ་བྲིམ་པོ་དེས་མཁན་པོ་འདས་

པས་བདག་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་དུ་འགྱུར་རེ་སྒྲུལ་དུ་ཁྱོད་དགའ་འཇམ་ཞེས་ཟེར་བ་
ལ། རོན་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་དྲིས་ཤིག་ཞེས་ལན་བཏབ་པར་མཛད་པ་
བཞིན་དགོ་འདུན་ཚོགས་པ་ན་ཅུ་བེམས་པོ་དེས་འཇུམ་པའི་རྒྱ་དྲིས་པས་སྤར་གྱི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པ་དེའོ།

༡༥ ཟུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བཅུ་བཞི་པ། རྟོགས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་གཙུང་དགའ་པོ་
ལྷ་བྱ་ཞེས་པ་རང་གི་རྒྱུང་མ་སྤྲོད་རི་ཀ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་ནས་འབྲལ་མི་ཤོད་པར་གནས་
པ་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་ཟིར། རྟོན་པས་བསོད་རྟོམས་ལ་བྱོན་ཏེ་སྒོ་དུང་དུ་བཞུགས་པ་ན་
གསེར་འོད་ཀྱིས་ཁྱིམ་ནང་ཁྱབ་པས་རྟོན་པ་གཤེགས་པར་ཤེས་ནས་གཙུང་དགའ་པོས་རྟོན་
པ་ལས་རྒྱུང་བཟེང་སྒྲངས་ཏེ་ཟས་བཟང་པོས་བཀའ་ནས་སྤར་འབྲལ་དུ་འགོ་བ་ན་རྒྱུང་མས་
དབྲལ་བར་མཆིལ་མའི་ཐེག་ལེ་བྱས་ཏེ་འདི་མ་སྐམ་པར་ཤོག་ཅིག་སྐམ་ན་ཀའ་པ་ཏ་ལྷ་
བརྒྱའི་ཆད་པས་གཅོད་དོ་ཅས་བསྐྱོས། རྟོན་པས་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་རྒྱུང་བཟེང་མ་ཡོན་ཞེས་
པའི་མཚན་མ་བརྟན། རྟོན་པ་ལ་རྒྱུང་བཟེང་སྐུལ་བས་མ་བཞེས་ཀྱན་དགའ་པོ་ལ་གཏད་
པས་གང་ལས་སྒངས་པ་དེ་ལ་སྐུལ་ཞིག་ཞེས་མ་སྒྲངས་པས། རྒྱུང་བཟེང་ཁྱིམ་ཏེ་རྟོན་
པའི་རྗེས་སུ་ཤོད་པའི་ཆེ་རྟོན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདུག་ཆོད་བཞེས་ནས་རྒྱུང་བཟེང་
ནང་གི་གསོལ་ལྷག་གཙུང་ལ་གནང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིག་གསུངས་ནས་ལྷག་གིས་རྒྱ་བྱགས་
ནས་བཀའ་རྒྱལ་པ་རྟོག་མ་རྒྱས་པར་བདག་རབ་ཏུ་བྱུང་བཞིན་ཁྱིམ་དུ་འགྲོའོ་སྒྲུལ་དུ་
བསམ་ནས་གནས་པ་ན་བསོད་རྟོམས་ལ་གཤེགས་པའི་ཆེ་གནས་ཁང་བསྐྱུང་བར་བསྐྱོས་ཏེ་
བཞག།

ལྷགས་བརྒྱུ་པས་ཉལ་ཉལ་མ་ཟད་གནས་ཁང་གི་སྒོ་ཙམ་བཅད་ནས་འགོ་སྒྲུལ་པའི་
ཆེ་གཅིག་བཅད་ཀྱང་གཅིག་བྱེ་བས་གཙུག་ཁང་འདི་ཉམས་ཀྱང་བདག་རྒྱལ་པོ་ཟུར་ནས་
གཙུག་ལག་ཁང་འདི་ལས་ལྷག་པར་བྱའོ་སྒྲུལ་ནས་ལམ་གོལ་བར་ཤོད་པའི་ཐད་ན་རྟོན་པ་
ཡང་བྱོན་པ་མཐོང་ཞེ་ཤིང་ལོ་བྱར་དུ་ཤོད་པ་གཅིག་གི་ལོ་མའི་འོག་དུ་བསྐྱུང་པ་ན་རྟོན་
པས་ལོ་མ་བྱེན་དུ་རྟོག་པར་མཛད་པས་གཤམ་མ་རྟེན། རྟོན་པས་བྱེ་བཞིན་དུ་ཤོག་ཅིག་

གསུངས་པས་བཀའ་མ་རྫོགས་ཤིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐིམ།

རྡོ་ལ་རྒྱུ་མའི་གཟུགས་བྱིས་ཏེ་བཟང་མོ་བདག་ལ་ཆོག་ཕྱིན་ཞིག་ཞེས་སོགས་སྐྱབས་པར་བྱེད་
པ་ལ། རྟོན་པས་ནགས་ཆལ་ཞིག་ལ་བྱིད་དེ་སྐྱེ་མོ་ཞར་བ་ཞིག་བཟུང་ནས་འདི་དང་སུན་ད
རི་ཀ་གང་མཛེས་གསུངས་པས། སུན་ད་རི་ཀ་ནི་འཛིག་ཏེན་ནང་དཔེ་རྒྱ་མ་མཆིས་པར
མཛེས་ཞེས་གསོལ། སྐད་ཅིག་གིས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་བྱིད་དེ་རྟོན་པ་སྟོགས་
གཅིག་ན་བཞུགས། གཙུང་བཟླར་གཏོང་བས་ལྷའི་བྱ་དང་བྱ་མོའི་འཁྱོར་པ་མཐོང་ཞིང་
གཞལ་མེད་ཁང་ཞིག་ལྷའི་བྱ་མོ་མ་གཏོགས་བྱ་སྐྱེ་ཡང་མི་སྤང་ནས་ཅི་ཡིན་དྲིས་པས།
གཙུང་དགའ་པོ་ད་ལྟ་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དེ་གལ་ཏེ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ན་ལྷའི
བྱར་སྐྱེ་བར་འཇུར་བས་བདག་ཅག་དེ་ལ་འདོད་དོ་ཅེས་སྐྱས་སོ། །རྟོན་པས་གཙུང་དགའ་
པོ་ལ་སུན་ད་རི་ཀ་དང་ལྷའི་བྱ་མོ་གང་བཟང་གསུངས་པས་སྐྱེ་མོ་ཞར་མ་དང་སུན་ད་རི་ཀ་
འགྲན་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་གསོལ། རྟོན་པས་ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་ནི་ཐན་ཡོན་འདི་དང་
གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱིས་ཆངས་པར་སྟོད་ཅིག་ཞེས་བཀའ་རྒྱལ་བས་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཆངས་
པར་སྟོད་དོ།

དེའི་ཆེ་རྟོན་པས་དགོ་སྟོང་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་དགའ་པོ་དང་མ་འགྲོགས་གཏམ་མ་སྐྱེ་ཞིག་ཞེས་
གསུངས་པས། གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པོར་ནས་གཙུང་དགའ་པོ་ཀྱན་དགའ་པོའི་རྩེ་ཕྱིན་
པས་ལ་ལྱར་ལང་སྟེ་མོང་བ་ལ། གཙུང་དགའ་པོས་དགོ་སྟོང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་འགྲོགས་
མོད་ཁྱོད་འདི་སྐྱེ་པོ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྲོགས་ཞེས་དྲིས་པས། དེ་ཡང་བདེན་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་
ནི་ལྷའི་བྱ་མོ་ལ་དམིགས་ནས་ཆངས་པར་སྟོད་ལ། བདག་ཅག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་
ཕྱིར་ཆངས་པར་སྟོད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་བས་དོ་ཆ་ཞིང་།

རྟོན་པས་ཀྱང་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་དཔལ་བའི་གནས་སྐྱལ་ཏེ་བཟླར་གཏོང་བས་རྒྱགས་ཀྱི་ཐུ་
བ་ནང་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་པ་རྣམས་འཆོད་ཅིང་འདུག སྟོགས་གཅིག་ན་དཔལ་སྤང་གིས་
སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཁྱོ་རྒྱ་བཀོལ་བ་མཐོང་ནས་དྲིས་པ་ན་གཙུང་དགའ་པོ་ད་ལྟ་ལྟ་མོ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཆངས་པར་སྟོད་པ་དེ་གི་ནས་ལྟ་མོའི་བདག་པོར་སྐྱེས་ལ་དེ་ནས་གི་འཕྲོས་དུས་
འདིར་སྐྱེས་ནས་འཆོད་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་ནས་བཀོལ་ལོ་ཟེར་བས་སྐྱག་ཅིང་འཁོར་བ་ཐམས་

ཅད་ལས་ཡིད་བྱུང་བ་ལ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཅིང་དབང་
པོའི་སྒོ་ནང་དུ་བསྐྱམ་པའི་སྒྲིགས་ཏུ་བསྐྱགས་པ་དེའོ།^༡

[༡༥] ཟུར་བཀོད་ནམ་ཐར་བཅོ་ལྔ་པ། ལྟོབས་བཞི་པ་སྟེ་རྟེན་གྱི་ལྟོབས་ལ་མཐོང་ཐུན་
བཞིན་ཞེས་པ་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོ་གོས་ཆེན་པོས་མཛད་པར་རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་
དགྲར་བཤད་དེ། དེས་རང་གིས་ས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་འོད་མའི་ཆལ་ནང་
བཙོན་དུ་བཅིང་སྟེ་གསང་། ལྷས་བྱིན་དང་གཅིག་ཏུ་བསྡེང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་
བཅས་ལ་བསོད་སྟོམས་མི་འབྱལ་བའི་བྲིམས་བཅས། ལྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གོང་དུ་ཐེབས་
པ་ན་གླང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་ནོར་སྟོང་བྱ་བ་ཞིག་བཏང་བ་སྟོན་པས་བདུལ་ནས་སྐགས་མ་རྟེན་
པ་སོགས་མི་འོས་པའི་ལས་ངན་མང་དུ་བསགས་ཀྱང་། ལྷས་སྟོན་པ་ལ་མི་བྱེས་པའི་དད་པ་
ཐོབ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཐྱིག་པ་སྦྱངས་བར་གསུངས་སོ།^༢

༡ ཨ་པར། དཀོན་བརྟེན་གྱི་ག ལེའུ་ ༡༩ དེབ་གྲངས་ ༥༧ ཤོག་གྲངས་ ༣༠༥ བ

༢ ཨ་པར། མདོ་སྟེ་ ༡ ལེའུ་ ༡༣ དེབ་གྲངས་ ༡༡༩ ཤོག་གྲངས་ ༡༩༩ བ

